VANDAAG

POLITIE ...wapen...

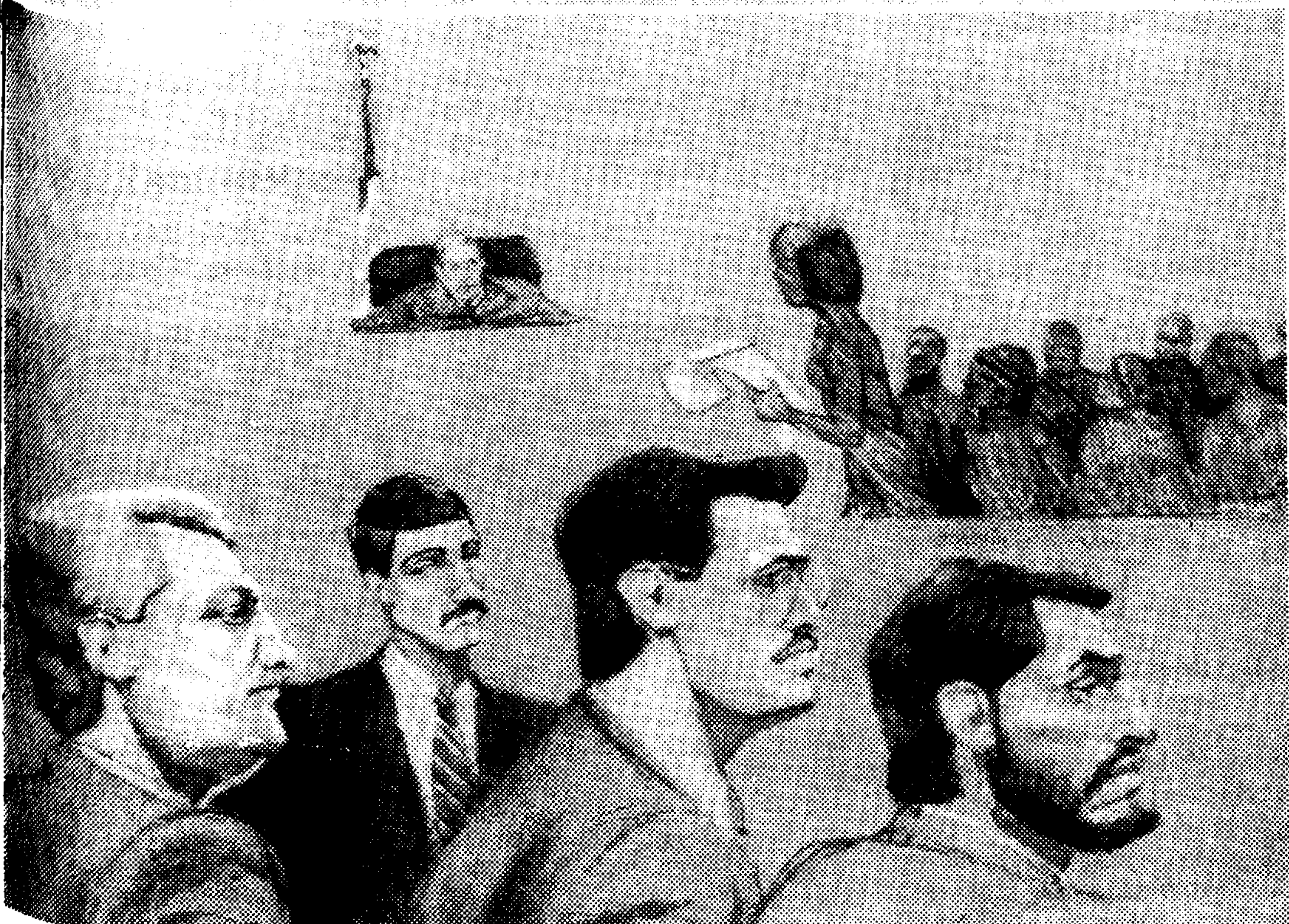
111e JAARGANG — NO.:53 ZATERDAG 5 MAART 1994

AMIGOE

Prèkè

NAPB-standpunt is een wapenfeit

Fundamentalisten in New York schuldig verklaard

■*NEW YORK - Vier verdachten werden gisteren schuldig verklaard in het proces dat in verband stond met de bomaanslag die een jaar geleden in het Newyorkse World Trade Centrum plaatsvond. Het zijn op de tekening v.l.n.r.: Mahmud Abouhalima, Ahmad Ajaj, Nidal Ayyad en Mohammad Salameh. De vier fundamentalisten zongen religieuze liederen en riepen islamitische leuzen nadat de jury de schuldigverklaring had uitgesproken.*

Jury verklaart verdachten aanslag WTC schuldig

NEW YORK - Vier fundamentalistische moslims zijn gisteren schuldig bevonden aan de aanslag vorig jaar februari op het World Trade Centre, het WTC, in New York. Daarbij vielen zes doden en raakten meer dan duizend mensen gewond.

De jury, acht vrouwen en vier mannen, had vijf dagen nodig om tot haar uitspraak te komen. Alle vier de verdachten werden schuldig bevonden aan alle tegen hen ingebrachte aanklachten. Op 4 mei wordt bepaald welke gevangenisstraf zij opgelegd krijgen.

Voor de belangrijkste aanklacht, samenzwering, kan maximaal vijf jaar gevangenisstraf worden uitgesproken. Maar de andere daaraan gerelateerde beschuldigingen kunnen de strafmaat opvoeren tot levenslang.

De vier verdachten zijn Mohammad Salameh, Nidal Ayyad, Mahmud Abouhalima en Ahmed Ajaj. Volgens officier van justitie Henry Depippo koestert het viertal "een diepe haat tegen de Verenigde Staten, tegen joden en tegen Israël". Volgens hem was dat de reden dat zij een met dynamiet geladen bestelwagen in de parkeergarage onder de beroemde twin towers van het WTC, met meer dan 400 meter het hoogste gebouw van New York, neerzetten en tot ontploffing brachten.

Het proces heeft vijf maanden geduurd en er zijn 207 getuigen gehoord. Geen van hen had een van de vier mensen bij het WTC gezien op de dag van de aanslag. Depippo baseerde zijn aanklacht dan ook op technisch en indirect bewijs. Salameh werd ervan beschuldigd de bestelwagen te hebben gehuurd evenals de ruimte waar de explosieven werden opgeslagen. Ayyad, deskundig op het gebied van chemie, zou het explosief materiaal hebben aangeschaft. Twee andere verdachten, Ramzi Yousef en Abdul Yasin, zijn voortvluchtig.

De vier aangeklaagden hebben steeds beweerd niets met de aanslag van doen te hebben gehad. Hun advocaat, Robert Precht, heeft de uitspraak van de jury verworpen. Volgens hem werd een eerlijke procesgang onmogelijk gemaakt, omdat de aanklagers voortdurend allerlei niet-officiële informatie over vermeende bewijsstukken in de openbaarheid brachten.

Viljoen en Buthelezi schrijven zich in voor verkiezingen Zuid-Afrika

JOHANNESBURG - De leider van de Zuidafrikaanse blanke conservatieven, generaal Constand Viljoen, heeft gisteren een nieuwe partij, het Vrijheidsfront, ingeschreven voor de eerste multiraciale verkiezingen in Zuid-Afrika. Hij deed de opmerkelijke stap zonder steun van zijn Afrikaner Volksfront. Eerder had Zululeider Buthelezi zijn partij, de Inkatha Vrijheidspartij, de IFP, laten registreren.

Daarmee lijkt de conservatieve Vrijheidsalliantie, waar beide partijen deel van uitmaken, uiteen te vallen. Dit bondgenootschap, dat ook vertegenwoordigers telt van het zwarte thuisland Bophuthatswana, had aangekondigd de verkiezingen te zullen boycotten. Vrijdag was de laatste mogelijkheid tot inschrijving voor de eerste multiraciale verkiezingen in Zuid-Afrika, die eind april worden gehouden.

Viljoens binnenkomst bij de kiescommissie, een kwartier voor het verstrijken van het uiterste tijdstip voor registratie, baarde veel opzien. Viljoen zei geen mandaat van zijn Volksfront te hebben. Maar volgens de oud-minister van Defensie is het nuttig, dat de Afrikaners eventueel een vertegenwoordiging hebben bij de verkiezingen. "Geen registratie kan de belangen van de Afrikaners ernstig schaden."

Zowel Viljoen als Buthelezi verklaarden, dat de inschrijving niet automatisch betekent dat zij ook zullen meedoen aan de verkiezingen. De twee belangrijkste leiders van de Vrijheidsalliantie noemden hun registratie "voorlopig" en stelden een succesvolle internationale bemiddeling als belangrijkste voorwaarde. Zij hopen dat door internationale bemiddeling tegemoet kan worden gekomen aan hun eisen voor regionaal zelfbestuur.

Buthelezi maakte het besluit bekend na een marathontitting van het centraal comité van de partij in Ulundi, de hoofdstad van Buthelezi's thuisland Kwazulu.

Hij wees erop dat registratie niet betekent dat het IFP nu ook zonder meer zal deelnemen aan de verkiezingen. "Een dergelijke registratie moet niet worden beschouwd als een acceptatie van de huidige ontwerp-grondwet."

De IFP en Viljoens Afrikaner Volksfront hadden deelneming aan de verkiezingen afgewezen, omdat in de interimgrondwet niet werd tegemoetgekomen aan hun eisen voor etnisch zelfbeschikkingsrecht. Inkatha wil een bijzondere rechtspositie voor de Zulu's, een etnische minderheid onder de zwarten in Zuid-Afrika, van wie velen zijn verenigd in het IFP. Zij eist een verdeling op etnische gronden van Zuid-Afrika in autonome of onafhankelijke gebieden. Het Afrikaner Volksfront wil een eigen "thuisland".

Tijdens een ontmoeting met voorman Mandela van het ANC eerder deze week had Buthelezi voorgesteld om via internationale bemiddeling de geschillen op te lossen. Deze suggestie werd door Mandela geaccepteerd. Gisteren zei de ANC-voorman dat hij de Verenigde Naties het meest geschikte orgaan achtte om bemiddelaars te leveren.

President De Klerk heeft tot nu toe afwijzend gereageerd op het voorstel. Volgens hem is internationale bemiddeling volstrekt uit den boze bij het bespreken van Zuidafrikaanse constitutionele kwesties.

Behalve internationale bemiddeling heeft Buthelezi ook een constitutionele regeling voor de positie van Zulukoning Zwelithini als voorwaarde gesteld.

Zonder deelneming van Inkatha en de conservatieve blanken aan de verkiezingen wordt gevreesd voor een uitbreiding van de burgeroorlog. De afgelopen vier jaar zijn bij geweldadigheden, voornamelijk tussen aanhangers van Inkatha en het ANC, zo'n 14.000 mensen om het leven gekomen. Ook blanke boeren hebben geregeld gedreigd de verkiezingen met geweld te zullen verstoren.

NAPA

DEZE WEEK in Ñapa:

* MASSATOERISME is niks voor Curaçao. Het eiland dient zich meer op kwaliteit te richten, vertelt Chata-directeur Don Werdekker aan Rolf de Meyer. Pag. 1.

*POSTZEGELONTWERPSTER Mayke Kelkboom-Janssen uit Aruba opent een eigen atelier. Leontine Merkies sprak met haar over haar werk en de cursussen die ze gaat geven. Pag. 3.

* IN NATUUR & MILIEU vertelt Adolphe Debrot over het belangrijke onderzoekswerk op Carmabi. Als we niet weten wat we hebben, weten we ook niet of een dier-of plantesoort bedreigd wordt en in welke mate. Pag. 7.

* VERDER IN ÑAPA de Kinderpagina, Buitenland, de Boekenpagina en de rubrieken Geen sneeuw van betekenis, Schaken alsmede de wekelijkse kruiswoordpuzzel.

ÑAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van een gulden.

Overstromingen teisteren Peruaans stadje

■*CALLAO (Peru) - Inwoners van het Peruaanse plaatsje Callao, gelegen op 10 km van de hoofdstad Lima, helpen een vrouw en haar hond tijdens de evacuatie van het stadje in verband met een overstroming. Door de zware regenval van de laatste dagen trad de rivier de Rimac buiten haar oevers, waardoor naar schatting tienduizend mensen dakloos werden. Drie personen worden vermist.*

Mafia-oorlog in Moskou

MOSKOU - Bij een schietpartij tussen twee rivaliserende mafia-organisaties zijn gisteren in Moskou zeven mannen om het leven gekomen. Volgens het persbureau Itar-Tass leverden de twee misdaadsyndicaten strijd over het beheer van een restaurant. Twee slachtoffers zijn Georgiërs, de andere vijf komen uit de Kaukasusrepubliek Dagestan.

Palestijnen gedood in bezette gebieden

JERUZALEM - Een week na het bloedbad in Hebron zijn bij onlusten in de Gazastrook en op de westelijke Jordaanoever zeker vier Palestijnen omgekomen. Het Israëlische leger probeert de rust in de bezette gebieden zoveel mogelijk te handhaven maar slaagt daar, ondanks een uitgaansverbod, slechts moeizaam in.

Op tal van plaatsen verhinderde de Israëlische politie joden hun gebeden te houden. De politie heeft hiertoe besloten in het kader van de bijzondere veiligheidsmaatregelen, die na de schietpartij in de moskee in Hebron werden genomen.

De Israëlische politie sloot de klaagmuur in het oude gedeelte van Jeruzalem af. De heiligste plaats voor de joden bleef afgesloten, totdat de moslims hun vrijdaggebed in de Al-Aqsa moskee op de Tempelberg hadden voltooid. De autoriteiten wilden acties zoals een week geleden voorkomen. Palestijnen gooiden daarbij stenen naar de biddende joden.

Honderden politieagenten waren gisteren in en rond de oude stad paraat. Palestijnen onder de veertig jaar werd de toegang geweigerd. Volgens bewoners was het de zwaarste afzetting die zij ooit hadden meegemaakt. De toegang tot de Al-Aqsa moskee werd beperkt. Normaal bidden er op vrijdag meer dan 100.000 moslims in de moskee, maar dit keer waren dat er maar ongeveer 20.000.

De gebeden verliepen rustig maar bij onlusten in een Palestijns vluchtelingenkamp bij Nablus schoot het Israëlische leger twee Palestijnen dood. In de Gazastrook schoot een joodse kolonist een Palestijn dood die hem en een andere kolonist probeerde neer te steken. Ook schoot het leger daar op een Palestijn, die een soldaat probeerde neer te steken.

Nederland tikt speciale VN-rapporteurs op de vingers

GENEVE - Nederland gaat de speciale VN-rapporteurs voor de mensenrechten op het matje roepen. De onderzoekers schrijven veel te dikke rapporten, laten zich te weinig zien bij hun opdrachtgever en gaan herhaaldelijk hun mandaat te buiten. De kritiek is onder meer gericht tegen Max van der Stoel, de speciale VN-rapporteur inzake Irak.

Als voorzitter van de VN-commissie voor de rechten van de mens stuurt Nederland volgende week een brief naar de VN-onderzoekers, waarin zij worden gewezen op hun "verantwoordelijkheden". De commissie heeft circa dertig rapporteurs aangesteld, die jaarlijks verslag doen van schendingen van de mensenrechten over de hele wereld.

"De rapporteurs ondergraven hun eigen zaak. Ze zijn hun eigen grootste vijand geworden", zegt de Nederlandse diplomaat Van Wulfften Palthe, voorzitter van de VN-commissie, die momenteel in Genève vergadert. "Ze moeten een dialoog aangaan met de leden van de commissie, bijvoorbeeld door hoorzittingen te houden." Alleen zo zouden ze hun positie kunnen versterken.

Van Wulfften Palthe ergert zich aan de rapporteurs die vaak nog geen dag in Genève blijven voor de presentatie van hun rapporten.

Partners koninkrijk wijzigen statuut

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Aanstaande dinsdag wordt in de Tweede Kamer de wijziging van het statuut behandeld, waardoor Aruba deel uit zal blijven maken van het Koninkrijk. In verband hiermee is premier Paula vannacht afgereisd naar Nederland. Tijdens de behandeling in de Tweede Kamer zal Paula het woord voeren. Verder heeft hij besprekingen met de premiers Nel Oduber en Ruud Lubbers, en met minister Ernst Hirsch Ballin en Kamervoorzitter Wim Deetman.

Werkloosheid voor Zweden groot probleem

STOCKHOLM - Een van de hardnekkigste problemen waarmee Zweden momenteel worstelt, is de werkloosheid. Vorig jaar groeide het aantal Zweden zonder baan van 262.000 naar 339.000.

Daarmee kwam het aantal werkloze Zweden op 8,0 procent van de beroepsbevolking. In januari van dit jaar schoot de werkloosheid onverwacht sterk omhoog tot 371.000. Dat betekent dat 8,8 procent van de actieve bevolking op zoek is naar een betaalde baan.

EU praat met Mubarak over bloedbad Hebron

CAIRO - Vertegenwoordigers van de Europese Unie hebben vandaag met de Egyptische president Hosni Mubarak de situatie in het Midden-Oosten besproken in een poging het vredesproces vlot te trekken na het bloedbad van vorige week in Hebron.

EU-commissaris Hans van den Broek zei na de ontmoeting met Mubarak, dat de Unie samen "met de Egyptische en Israëlische regeringen wegen zoekt om herhaling van geweld te voorkomen en de veiligheid van het Palestijnse volk te verhogen". De Griekse minister van Buitenlandse Zaken, Karolos Papoulias, zei dat "het de plicht van de EU is mee te helpen een oplossing te vinden en de vredesbesprekingen weer op gang te brengen".

De Palestijnse bevrijdingsorganisatie weigert de besprekingen over zelfbestuur te hervatten, zolang Israël geen straffere maatregelen neemt tegen de joodse kolonisten, nadat één van hen vorige week tientallen Palestijnen had doodgeschoten.

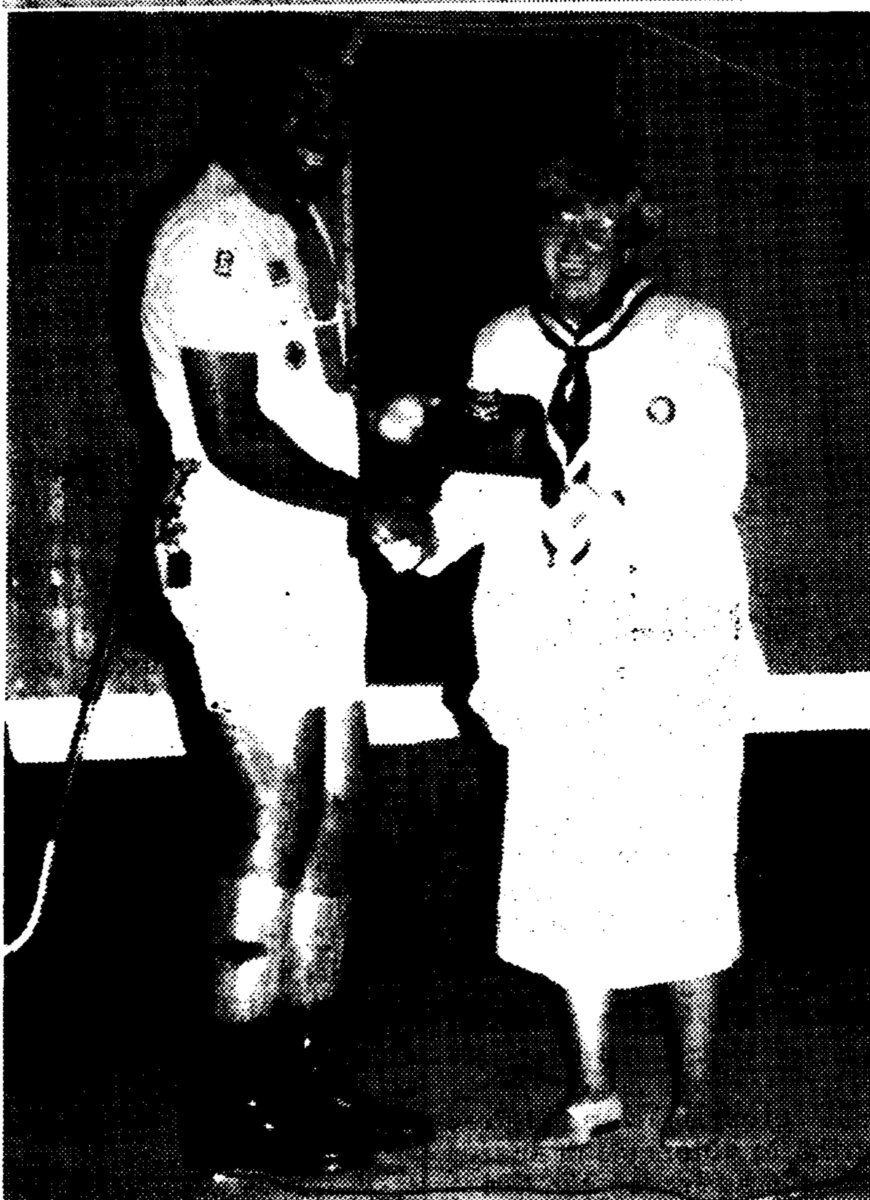
Griekenland is momenteel voorzitter van de EU. Van den Broek en Papoulias maken een rondreis door het Midden-Oosten en worden nog in Syrië verwacht.

Egypte was lange tijd de belangrijkste bemiddelaar tussen Israël en de PLO. PLO-leider Yasir Arafat zal zondag in Cairo zijn opwachting maken. In een interview met het Duitse weekblad Der Spiegel uitte Arafat ernstige twijfels over de bereidheid van Jeruzalem werkelijk vrede te willen. "Het ziet ernaar uit dat de Israëli's geen vrede willen", aldus Arafat. Hij doelde hiermee vooral op het getalm van Jeruzalem om de Israëlische troepen terug te trekken uit de Gazastrook en de Palestijnen autonomie te verlenen, zoals vorig jaar september was overeengekomen.

Volgens Arafat speelt de massamoord in Hebron het islamitisch extremisme van de Hamas-beweging in de kaart. De situatie is "zeer kritisch" en kan alleen tot bedaren worden gebracht als Israël haast maakt met het terugtrekken van de troepen.

De PLO probeert in New York steun te krijgen voor een resolutie van de Veiligheidsraad, waarin het bloedbad wordt veroordeeld en besloten wordt militaire waarnemers te sturen naar de bezette gebieden. Na besprekingen met Amerikaanse regeringsfunctionarissen zei PLO-onderhandelaar Nabil Shaath vrijdag de indruk te hebben, dat men in Washington welwillend staat tegenover het voorstel waarnemers te sturen, Jeruzalem is echter fel gekant tegen de eventuele aanwezigheid van VN-troepen in de bezette gebieden.

Afscheid hopman

■WILLEMSTAD —Hopman Macares van groep zes van de padvinders houdt het voor gezien. Onlangs bedankte hij voor de eer en droeg het vaandel over aan hopman De Windt. De uit de kluiten gewassen hopman mocht met een plakkaat huiswaarts keren.

Curaçaose cultuur ook van belang

Zweed valt voor lekker drinkwater

WILLEMSTAD — Heerlijk schoon water uit de kraan en geen malariaprikken. Tweeongebruikelijkeargumenten om naar Curaçao te komen, maar voor de Zweed desalniettemin zwaarwegend.

Curaçao kan de Zweedse toerist bovendien verlokken met oude cultuur. De Scandinaviër is, in tegenstelling tot de Amerikaan, een actieve, op geschiedkundige en culturele fenomenen beluste vakantieganger. Dat zegt conservator Lars Johannesson, die onlangs op Curaçao was ter gelegenheid van de opening van het Telemuseum en in een vers Amsteltje hapt. "Ook al gemaakt van dat heerlijke water".

"Het doet me pijn wanneer ik al die mooie huizen in verregaande staat van verval zie." De Zweden besloten in de zestiger jaren in hun hang naar vernieuwing oude stadsdelen van Stockholm af te breken en te vervangen door moderne gebouwen. "We hebben spijt als haren op ons hoofd." Johannesson hoopt dat Curaçao ingrijpt voordat het te laat is.

De museumconservator zegt te genieten van de oude architectuur. Sommige huizen in Scharloo doen hem denken aan 'taartjes met toefjes slagroom'.

Overigens zegt Johannesson het vreemd te vinden dat hij op Curaçao geen stadsmuseum 'of beter een eilandsmuseum' heeft aangetroffen. Met het Telemuseum wordt het bestand uitgebreid tot zes. We hadden al het Joods Cultuurhistorisch, het Munten, het Post, het Fortkerk en het Natuurhistorisch museum. Maar een plek waar de geschiedenis van Curaçao overzichtelijk tentoongesteld wordt ontbreekt nog. En een dergelijk historisch overzicht is juist de steunpilaar van overige tentoonstellingen, meent de Zweed.

Hij ziet overigens wel in dat de schoen op het geldelijke aspect wringt. Immers, alle Curaçaose musea zijn particulier gefinancierd. Naar zijn mening is het aan de overheid om geld beschikbaar te stellen voor een dergelijk historisch museum. Niet alleen is de toerist gebaat bij een kijkje in het verleden, maar juist ook de bevolking van Curaçao. Met name denkt Johannesson aan educatie van de jeugd, maar ook aan research.

Hij heeft bovendien gemerkt hoe inspirerend culturele uitwisseling is, want zo omschrijft hij zijn bijdrage aan het inrichten van het Telemuseum. "We hebben zelfs een Curaçaose avond in ons museum in Zweden gehouden, compleet met een carnavalsgroep."

Gospelkoor

WILLEMSTAD —Het gospelkoor The Vocals heeft nog plaats voor koorleden in de leeftijd tussen 17 tot 25 jaar. Trainingen op zondagmidag van 15.00 tot 16.30 uur. Bel tel. 655469 of 652623 voor meer informatie.

Bazaar

WILLEMSTAD — Morgen organiseert de Schotborgkleuterschool een bazaar, waar kinderen speltjes kunnen doen of taartjes kunnen komen eten. Ook is er een vlooienmarkt en worden er planten verkocht. De bazaar begint om 10.00 uur en eindigt om 15.00 uur.

Openingstijden bibliotheek

WILLEMSTAD — Vanaf maandag 7 maart kunnen ook op maandagmiddag boeken geleend worden bij de openbare bibliotheek. Op dinsdag- en vrijdagavond zal de bibliotheek gesloten zijn. Met de nieuwe openingstijden komt de bibliotheek tegemoet aan de wensen van bezoekers.

Inschrijvingen cultuurvereniging

WILLEMSTAD — Op zes maart heeft de *Asosashon Kultural Uni* een inschrijvingsmiddag in *Hòfi Pachi Sprockel* op Jongbloed. Vanaf 15.00 uur kunnen culturele groeperingen en schrijvers, schilders, beeldhouwers en onderzoekers zich komen inschrijven. De dansgroep *Dushi Kòrsou* en de band *Tipiko Dushi Kòrsou* zullen voor de nodige *ambiente* zorgen.

Radioprogramma voor jeugd

WILLEMSTAD — Papiamentstalige radio van de Federatie Antillia Jeugdzorg over de dienstverlening aan jongeren Curaçao begint aanstaande maandag met informatie de federatie zelf. Op 14 m is het de beurt aan de j luchtvaart brigade, 21 m is er een commentaar o jaar van het gezin, 28 m spreekt Hubentut de Sa en op 4 april wordt de c afgerond met de padv sters van de Nederla Antillen. De radio gramma's zijn te beluist via Radio Semiya, ie maandag van 15.30 t 16.00 uur.

Expositie poppenmaakster

WILLEMSTAD — P penmaakster Cicilia Is heeft op zes maart van 1 tot 18.00 uur in het Van Valk Plaza hotel een sitie van poppen. Sinds 1 organiseert zij jaarlijks expositie met zelfgema poppen.

Ouderenbeleid afstemmen op CBS-cijfers

'De' 60+-er bestaat niet

WILLEMSTAD — 'De gemiddelde oudere op Curaçao is een gezonde vrouw van 71 jaar, samenwonend met haar echtgenoot en een of meer kinderen'. De definitie komt van Marijke van de Hel (CBS), maar zij voegt er direct aan toe dat 'de oudere' eigenlijk helemaal niet bestaat. Beleidsmensen zullen zich op subgroepen met hun verschillende behoeften moeten richten.

Van de Hel sprak in het kader van de lezingencyclus Lina Tecla. Het ouder worden in al zijn facetten staat daarbij centraal, waarbij vandaag begonnen werd met de cijfers over de zestigplussers.

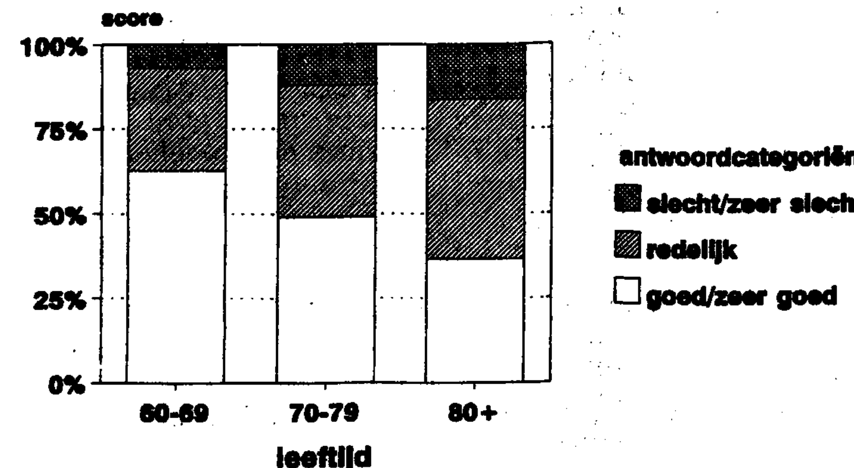
Uit de census van 1992 komt naar voren dat Curaçao steeds meer vergrijst en ontgroent: mensen worden ouder en de jongeren trekken weg.

Het grote bejaardentehuis op Habaai zorgt ervoor dat in die wijk de meeste zestigplussers van Curaçao wonen. Verder concentreren de oudjes zich voornamelijk in de 'stad', dat wil zeggen in de wijken Otrobanda, Punda, Scharloo, Parera, Berg Altena en Steenrijk. Ook in Suffisant en Groot Kwartier wonen relatief veel bejaarden. Op Bandabou kan alleen Pannekoek bogen op een flink aantal mensen van hoge leeftijd.

In de komende jaren komen er alleen nog maar meer ouderen bij (11,6 procent nu tegen 17 procent in 2010). Reden voor de overheid om zich voor te bereiden op hogere kosten in verband met onder meer AOV-uitkeringen, meent Van de Hel.

Door de hogere leeftijd zal er ook steeds meer een beroep op de medische zorg worden gedaan. Immers, hoe ouder, hoe ongezonder. 7 procent van de 60 tot 69-jarigen voelt zich slecht of zeer slecht; bij de tachtigplussers is dat percentage 16 procent. En aangezien de mens steeds ouder wordt, heeft dit onherroepelijk implicaties voor het beleid en het uitgavenpatroon van het eilandgebied. Met de cijfers in de hand zal een planning moeten worden gemaakt voor bij voorbeeld bejaardenopvang en medische zorg.

Van de Hel hoopt echter dat de 'mens van vlees en bloed' door de kille cijfers niet in het gedrag komt.

Campagnekosten WIPM: 'rondjes geven in bar'

THE BOTTOM — De Sabaanse volkspartij WIPM heeft 12.500 Antilliaanse guldens besteed aan de verkiezingscampagne. In totaal ontving de WIPM 9.090 gulden aan verkiezingsdonaties.

Dat maakt partijleider Will Johnson bekend. Zoals gebruikelijk heeft de eerste man van de Sabaanse partij het verschil ad 400 gulden uit eigen zak bijgepast, schrijft de WIPM in een persbericht. Opmerkelijke posten in de campagnekosten zijn sociale bijstand (2.300) en 'transportation, buying drinks at bars' (1.800). De post sociale bijstand wordt verder gespecificeerd. "Drie verzoeken om bij te dragen in medische kosten en diverse verzoeken voor bijdragen in de kosten van privéfeestjes."

De donaties waren alle afkomstig van Sabaanse ondernemers en bedrijven. Vermeldenswaardig zijn ook de uitgaven voor sociale gebeurtenissen: aan *lollipops* werd een dikke 2.000 gulden uitgegeven, aan *boogies* (optreden zanger) werd hetzelfde bedrag besteed. Opvallend is dat aan reclamespotjes voor televisie en radio relatief weinig werd uitgetrokken: op een budget van 12.500 slechts 1.000 gulden. Maar Saba is dan ook zo klein dat een rondje bier van de partij in de kroeg waarschijnlijk meer mensen bereikt.

De WIPM behaalde één zetel in het parlement. Van de 718 stemgerechtigden brachten 601 kiezers hun stem uit, waarvan 458 op de WIPM en 135 op de nieuw opgerichte Saba Development Party.

AMIGOE FAXNUMMERS: Redactie: 674744

Welke weg slaan we in?

In december kwam op Aruba een nieuw boek uit bij uitgeverij Charuba: Linda's Road. Het is het debuut van schrijfster Luty Martinez. Gisteravond vond de feestelijke presentatie van dit boek op Curaçao plaats. Eef Hermers en Wim Rutgers hebben in de Amigoe al het een en ander over het nieuwe boek verteld, maar tot nu toe was het op Curaçao nog niet verkrijgbaar. In het auditorium van de Openbare Bibliotheek waren Luty Martinez zelf en ook Alice van Romondt aanwezig om over het boek te vertellen. De zaal zat vol belangstellenden.

Roy Colastica opende de bijeenkomst met een 'Caribbean Act', Sandra Leonora danste met zes anderen haar indrukken op het boek, Alice van Romondt vertelde over de uitgeverij, Diana Lebacs over de totstandkoming van het boek, maar het hoogtepunt was ongetwijfeld het stukje dat Luty Martinez voorlas uit haar eigen pasuitgekomen boek. Ze had een pakkend fragment gekozen en het bovenwindse Engels speelde met de inhoud een wisselspel van verzachten en versterken. Na dit fragment wil je graag de rest lezen, hoewel, ik had het liefst blijven zitten om uit haar eigen mond de rest voorgelezen te krijgen.

CARUBA

In 1984 werd uitgeverij Charuba opgericht als dochter van de Nederlandse uitgeverij Leopold. Dit was een initiatief van de directrice van de Arubaanse Bibliotheek, Alice van Romondt en de jeugdboekeschrijfster ... Het plan was in eerste instantie, Arubaanse jeugdboeken uit te geven. Eerst in het Nederlands, maar daarna ook in het Papiamentu. Desiree Correa: Mosa's Eiland, Josette Daal: Warwind, Frances Kelly: Wiki-ki-ri-ki-ki zijn voorbeelden van boeken die door die samenwerking zijn verschenen. Het bleek echter voor Leopold commercieel niet aantrekkelijk te zijn. Er worden op Curaçao en Aruba te weinig boeken verkocht.

De economie ging achteruit en de samenwerking werd opgezegd. Toen besloot de Arubaanse redactie zelfstandig verder te gaan en op 30 mei 1989 werd de Stichting Charuba officieel opgericht. In de korte tijd van haar bestaan produceerde Charuba inmiddels 17 werken op diverse terreinen. De nadruk ligt op de poezie.

Er werd werk gepublic van Lolita Euson, Pa Geerman, Denis Henri Julio Nicolaas, Ruben Jossy Tromp en Philom Wong. Daarnaast heeft C ruba gepubliceerd over baanse milieukwest sociaal-economische pro matiek, politieke ges denis en Antilliaanse en baanse literatuur. Geno kunnen worden de we van Fundini, Arma lampe, Wim Rutgers, Ge Engelbrecht en Jean Vie

Diana Lebacs heeft Luty M tinez begeleid bij schrijven van dit nieuwe van Charuba, zoals M Diekman de eerste sch sters van Charuba be leidde. Er zijn de laatste verschillende worksh gehouden over het schr van boeken, speciaal ... ook Diana Lebacs hebben zich ... ingezet. Charuba heeft op Aruba al een vaste p verworven. Ook op Cu zijn een paar nieuwe vrijen voorzic begonnen. De zucht van boekhandelaar gisteren er maar zo weinig P mentstalige boeken verko worden, omdat op de scho alleen in het Neder gelezen wordt en de deren (en ouders) Papiamen talige boeken dus alleen het plezier van het l moeten kopen, zal in de lo van tijd misschien een z van verlichting worden. Me uitgeverijen, meer boek boeken die er goed uitzi en in augustus starten eerste scholen die Papi mentu als voertaal zull gebruiken.

Nel Casim

Een kruis en een beeld

In 1566 werden in Nederland met wilde acties alle beelden uit de kerken verwijderd. De protestantse kerken waren vanaf toen sober. Een preekstoel en banken en verder niets om de aandacht van de gelovigen van de preek af te leiden. Maar, hoewel de Hugenotenvlag nog af en toe van het dak wappert, is dat in de Fortkerk vanaf gisteravond veranderd.

Er staan beelden en overal hangen schilderijen. Het zijn nog geen heiligen, kruisbeelden of Maria met kind, hoewel...

In de abstracte schilderijen en objecten van Philippe Zanolino legt de toeschouwer zijn eigen beelden en Zanolino heeft, gezien de titels die hij zijn werken heeft meegegeven, wel degelijk de religieuze omgeving voor ogen gehad: 'Crucifie en course', 'Homme Croix' of 'A Hell of a Good Man' spreken voor zich.

Het Cultureel Comité Fortkerk organiseert regelmatig concerten in de Fortkerk.

Nu, vond mevrouw M. Smeets-Muskus, was de tijd rijp ook voor andere culturele uitingen. En dus is deze expositie van schilderijen en sculpturen van Philippe Zanolino de eerste expositie van beeldende kunst in de Fortkerk.

Aan weerszijden van de preekstoel hangen klein schilderijen. 'Die kunnen makkelijk weggehaald worden tijdens een dienst als de gemeenteleden er bezwaar tegen hebben', verzekerde een ouderling, 'de schilderijen tegen de zijmuren, boven en achter zien ze niet, want tijdens de dienst let je alleen op de dominee'.

Buiten onderaan de trap wordt de bezoeker onder de vleugels genomen van 'Angel', een werk dat Zanolino al eerder, in andere kleuren, liet zien. In de kerkruimte en op de balustrade staan vijf kleinere sculpturen. Het zwart geverfde ijzer is daar twee keer opgehelderd door beige-bleu keramiek en rubber. Door die kleuren passen ze wonderwel bij de kleurstellingen in de kerk.

Dat is bij de schilderijen lang niet altijd het geval. 'Mouvement avec fleurs' is een kleurexplosie die de gemeenteleden bij binnenkomst met de ogen zal doen knipperen. 'Rouge avec Ailes' is ook een opvallend schilderij in oranjerode kleuren maar straalt veel meer rust uit. Het mooiste schilderij en ook het best passend in de omgeving is voor mij 'A Hell of a Good Man'. Hoewel het een typisch Zanolino schilderij is, accentueert het de rust en de sfeer van de Fortkerk. Het lijkt met elkaar in tegenspraak, ik weet het.

De schilderijen van Philippe Zanolino zijn meestal uitbarstingen van energie in kleur en vorm. Dat zijn ook de werken die hij deze keer tentoonstelt. Maar hij heeft wel duidelijk een keus gemaakt. Voor de Fortkerk.

Ook heeft hij aangekondgd 30% van de verkoop te storten op de rekening van het Cultureel Comité Fortkerk.

De opening van de expositie van Zanolino's werken werd verzorgd door Carel de Haseth, penningmeester van het CCF. Volgens hem zelf heeft hij dat toegezegd in een 'vlaag van verstandsverbijstering', omdat hij 'niets' weet over schilderijen en sculpturen en Philippe pas kort kent. Hij, als schrijver en dichter, trok de vergelijking naar het vechten dat hij moet met woorden, en de vrijheid van de schilder. De dichter moet een ander vragen te luisteren of te lezen. Een schilder stelt zijn kunstwerk zichtbaar op en de voorbijganger moet kijken of hij wil of niet.

Daarbij heeft de schilder geen ellende van woorden en grammatica, hij kan gebruiken wat hij wil: verf, canvas, plexiglas, hout, zelfs zijn eigen broek.

De Haseth noemde de sculpturen van Zanolino's schilderijen die uit hun lijst gekomen zijn en eindigde zijn openingsspeech met een gedicht van hemzelf dat hij schreef over het schilderij 'Cross 1993'.

Na afloop van zijn speech was het woord aan Philippe Zanolino zelf die wegkroop op de trappen van de preekstoel en daardoor voor veel mensen onverstaanbaar werd. Zanolino sprak De Haseth tegen en wees op de overeenkomsten tussen poëzie, muziek, kleur en woorden. Het is verschillend materiaal maar je bereikt hetzelfde. Ook hij eindigde met een gedicht, nu op Dudi Smeets-Muskus voor het organiseren van deze expositie.

Nel Casimiri

Nieuwe padvinderssjaal

■WILLEMSTAD — Groep "de Cariben" van de padvinders vierde onlangs het 30-jarig bestaan. Ter gelegenheid daarvan werd een nie embleem ontworpen kregen de padvinders nieuwe sjaal.

Leden NAPB houden wapen in holster

'Een politieagent zonder wapen is geen politieman"

WILLEMSTAD — Het voorstel van de politiebond NAPB om de wapens massaal in te leveren is tijdens een algemene ledenvergadering weggestemd.

De opkomst bij de vergadering was minder groot dan verwacht. Er moest zelfs geschorst worden om meer agenten op te trommelen. De meeste dienders oordeelden dat een politieagent zonder wapen geen agent is.

De bond had afgelopen dinsdag aangekondigd niet meer met een vuurwapen te willen rondlopen. Directe aanleiding voor de discussie over het gebruik van het politiewapen is de veroordeling van agent R.B. Hij had een fataal schot gelost op een verkeersovertreder, die doorreed bij aanhouding. De man overleed op 16 mei vorig jaar nadat hij getroffen was door een kogel uit het dienstwapen.

Naar de mening van de rechter is de agent schuldig geweest aan dood door schuld. R.B. had een andere keuze dan het trekken van zijn dienstwapen, een Walter P5, aldus de rechter. Hij vonniste vijf maanden onvoorwaardelijke celstraf.

De verontwaardiging in het politiekorps was groot. Binnen de vakbondsgelederen ontstak een discussie over het gebruik van het dienstwapen en de betekenis en naleving van de officiële instructies. Medio februari bood de bond een resolutie aan aan minister van Justitie Römer ter gelegenheid waarvan bondslid Udemar Isidora zei dat het 'aan de man of vrouw in kwestie wordt overgelaten wanneer en hoe zij optreden in een bepaalde situatie. Iedere keer weer zie je dat als de politie geweld gebruikt bij haar taak dat zij in de problemen komt omdat de regels anders worden geïnterpreteerd'. En van die willekeur wil de agent af, hoewel hij kennelijk niet zover wil gaan dat hij het beladen onderwerp zelf, zijn pistool, wil afgeven.

Over de schietinstructie zal de NAPB maandag met vertegenwoordigers van de overheid praten.

De NAPB verklaarde dinsdag niet langer met een dienstwapen te willen rondlopen zolang de schietinstructie voor meer interpretaties vatbaar is. Tevens wil zij niet zonder mentale en fysieke schiettrainingen het wapen gebruiken.

Volgende week starten overigens de eerste trainingen met de schietsimulatoren. Ook zal een driedaagse conferentie worden gehouden voor vrouwen in de geüniformeerde dienst.

Behilia: PAR brengt arbeidsrust

WILLEMSTAD — Chin Behilia, partijleider van *Nos Patria*, hoopt dat de samenwerking tussen werknemers en werkgevers in de PAR ...zal leiden dat er 'einde... arbeidsrust komt op Curaçao'.

Volgens Behilia heeft de PAR ...oofd dat de onenigheid ...en vakbonden en werkgevers, in veel gevallen de overheid, voortaan binnenskamers wordt gehouden. Intern wil de partij een uitweg zoeken uit conflicten. Dat vindt Behilia een goed plan: "De vakbonden zullen zich dan rustig houden".

De nederlaag van zijn partij is Behilia alweer ...ven. "We zijn niet gedeprimeerd noch verbitterd. Als we niet van binnenuit kunnen controleren (in de Staten, red.), dan zullen we dat wel daarbuiten doen".

Postmuseum

WILLEMSTAD — Sinds ...maart is in het Postmuseum (hoek Keukenstraat/ ...perstraat) een nieuwe expositie te bezichtigen onder de titel 'Reis zonder einde'. Het is dit jaar 25 jaar geleden dat Neil Armstrong op de maan landde. Op de expo zijn oude postzegels te zien van de Spoetniks, maar ook de space-shuttles van de Amerikanen. Het museum is dagelijks geopend van 09.00 uur tot 17.00 uur.

Koninklijke luchtmacht bezoekt Paula

WILLEMSTAD — Generaal-majoor C.J. van den Burg van de koninklijke luchtmacht (rechts) bracht onlangs een werkbezoek aan de Nederlandse Antillen. Daarbij bezocht hij ook demissionair premier Paula. Hij werd vergezeld door kapitein Wouda, luitenant-kolonel Busker (commandant 336 squadron te Hato) en kolonel Blok.

Kosten en kwaliteit van medische uitzendingen voor verbetering vatbaar

WILLEMSTAD — De medische uitzending kan in veel betere banen worden geleid. Op dit moment wordt er te veel een hapsnapbeleid gevoerd, zo blijkt uit een rapport van het departement van Volksgezondheid en Milieu (Vomil).

De Landsoverheid zendt mensen uit naar verschillende klinieken in verschillende landen. Er is niets bekend over de kwaliteit en de kosten van de medische zorg die elke individuele kliniek levert. Vaak bepaalt een arts naar welk land en ziekenhuis zijn patiënt gaat.

De Isla, ALM en ING/Fatum hebben goede ervaringen met Venezolaanse klinieken. Zij beschikken ook over veel informatie over ziekenhuizen in dit land. Tot nog toe maakt het Land geen gebruik van deze kennis.

Hoewel algemeen bekend is dat Amerika duur is, worden er ongelimiteerd patiënten naar dit land uitgezonden. Er zouden volgens het rapport meer patiënten naar het goedkopere Venezuela en Nederland kunnen gaan. Door naar een beperkt aantal klinieken uit te zenden kan het Land bovendien prijscontracten met klinieken, hotels en luchtvaartmaatschappijen afsluiten. Dat gebeurt nu niet. Enkele particuliereverzekeringsmaatschappijen hebben wel afspraken met hotels.

Ook met de kosten voor verblijf wordt te gemakkelijk omgesprongen. De patiënt en zijn eventuele begeleider kunnen ongelimiteerd declareren, zodat deze kosten absoluut niet in de hand worden gehouden. Vomil raadt een vaste vergoeding per patiënt per dag aan.

De garantiebrieven kennen al evenmin een limiet. Opnamedagen, ziektebeeld of het maximum in rekening te brengen kosten, niets staat vast.

De controle ten slotte op alle gemaakte kosten blijkt minimaal te zijn. Een verbetering zou kunnen bestaan in afspraken met een Nederlandse particuliere verzekeraar die de gang van zaken voor de uitzendingen naar Nederland in de gaten houdt.

Uit een voordracht eerder deze week over de uitzendingen van pp- en SVB-patiënten kwam hetzelfde beeld naar voren. Door een bureaucratische overheid komt het zelfs voor dat rekeningen twee keer worden betaald.

Opvallend is dat door het consequent registreren van de uitzendingen het aantal daalt. Een dergelijk fenomeen is ook bij registratie van andere zaken geconstateerd. De perinatale sterfte nam bij voorbeeld af toen deze in 1984 en 1985 door Hajo Wildschut werd geregistreerd. Het aantal nam weer toe toen de registratie werd gestopt.

Expo in G'86

WILLEMSTAD — Van vrijdag 11 tot en met zaterdag 26 maart exposeert Stella Beetstra-Fraai in Gallery '86 aquarellen en werken in gemengde technieken met onderwerpen ontleend aan Curaçao. Angel Salsbach verricht vrijdag om 20.30 uur de officiële opening.

De kunsthal in de Trompstraat is open op werkdagen van 9.30 tot 12.00 uur en van 15.00 tot 17.30 uur. Zaterdag is dat alleen in de ochtenduren.

Lezingen over vrouwen-kwalen

WILLEMSTAD — In het kader van de Internationale Dag van de Vrouw organiseert het Sint Elisabeth Hospitaal (Sehos) donderdagavond 10 maart vier lezingen over Vrouwenziekten en -kwalen.

Er worden vier ziektebeelden belicht. Het Premenstrueel Syndroom wordt behandeld door dokter Rolfast; vaginale afscheiding wordt door dokter Troeman aan de orde gesteld. Verder zal de arts Leon endometriose behandelen. Dokter Capello belicht ten slotte de menopauze.

De avond begint om 20.00 uur en wordt gehouden in het auditorium van het Sehos.

'Zonder auto geen boodschappen'

WILLEMSTAD — De automobiliteit op Curaçao is groot. Boodschappen doen zonder auto is bijvoorbeeld erg moeilijk. Wie te voet boodschappen wil doen is vaak aangewezen op kleine buurtwinkels die duurder zijn en slechter gesorteerd dan de grote winkelcentra.

Uit het onderzoek 'Werk aan de winkel' blijkt dat bijna 90% van de ondervraagde consumenten boodschappen doet met de auto. Afstand speelt daarbij geen rol, zo stellen de onderzoekers. De mobiliteit op Curaçao is erg groot. Een auto legt hier gemiddeld 20 tot 40% meer kilometers af per jaar dan in Nederland, waar de auto ook nog eens voor vakantie-doeleinden gebruikt wordt.

De hoge mobiliteit wijten de onderzoekers aan de grote spreiding van scholen, winkels, en werk ten opzichte van de woonplaats. Daarnaast vormen ook de grote prijsverschillen tussen de winkels een belangrijke verklaring: mensen doen vaak bij verschillende supermarkten en toko's hun inkopen, wat een extra gebruik van de auto met zich meebrengt.

Taams uit bezwaren tegen regel Sehos

WILLEMSTAD — De Taams Kliniek meent dat de nieuwe regeling van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) kosten- en risicoverhogend werkt. Dat heeft de kliniek in een brief aan de directie van het Sehos laten weten.

Patiënten uit de Taams Kliniek die voor poliklinische behandeling naar het Sehos komen dienen sinds 15 februari aan het Sehos te worden overgedragen. De patiënt wordt dus toevertrouwd aan de zorgen van verpleging die niet op de hoogte is van het verloop van het ziekteproces. Het Sehos kan daardoor niet optimaal inspelen op veranderingen in de toestand van de zieke. Dat betekent, aldus de Taams Kliniek, een extra en onnodig risico.

Het is verder onaangenaam voor de patiënt om plotseling met onbekend personeel, soms zelfs een andere arts geconfronteerd te worden. Dat brengt een extra gevoel van vervreemding mee voor de toch al zieke patiënt.

Daarnaast levert de maatregel financiële bezwaren op: er moeten twee ligdagen betaald worden (een voor Taams en een voor het Sehos). Bovendien zorgen (onnodig) vertrek uit de ene en (onnodige) opname in de andere instelling voor extra werk voor de verpleging van beide ziekenhuizen. Zo moeten er bij voorbeeld uitgebreide overdrachtsrapporten worden opgesteld.

De financieel directeur van het Sehos verwijst voor commentaar naar de pr-afdeling. Die kan alleen maar zeggen dat het besluit door de directie is genomen. Voor zover bekend heeft het Sehos nog niet gereageerd op de schriftelijke klachten van de Taams Kliniek.

Bolero-avond in Sentro Pro Arte

WILLEMSTAD — Op 11 maart aanstaande om 20.00 uur is er een muzikale avond in Sentro Pro Arte, die georganiseerd wordt door de *International School* in het kader van haar jaarlijkse fundraising. Er zullen optredens zijn van de Venezolaanse groep 'Rondalla Venezolana' en de Curaçaose formatie 'Los Ruiseñores'. Kaarten à 75 gulden.

Gezellig en voordelig winkelen in het ♥ van Punda
by the Action Stores

Cinderella® schoenen
Heerenstraat
De laatste ronde!
Al onze dames- en herenschoenen zijn 99,90 of lager geprijsd in onze uitverkoop
Special: Van Lier *Handmade men's shoes* Nu: 99,90

DiDi *Coordinated Casuals*
Heerenstraat 13
Spring 1994 in vrolijke kleuren

Superstar
Trompstraat
50% korting m.u.v. nieuwe kollektie

the original VET sports store
Heerenstraat 13
Fashion is our profession met een nieuwe kollektie

STREETLIFE
BASIC image
Trompstraat
Gotcha sportswear

Super speciale prijs
Zolang de voorraad strekt
fl. 150,=
van Bommel
De originele mocassin in het fijnste handwerk.

Dacht u alleen Hard Rock? Nee toch!
HARD ROCK Society Curaçao
Keukenplein 8 - Tel: 656633

!! SPECIAL !! van
BLOEMPOT'S book-toy & giftshop n.v.
Staedler Omnigraph speciaal ... van ... t/m 12 ...
van f 10,75 nu voor f 6,90
zolang de voorraad strekt

AMIGOE FAXNUMMERS
Advertenties: 674524
Redactie: 674744

Als u van plan bent thuis uw studieplannen uit te voeren, helpt Eurodidakt u graag met ervaren, bevoegde leraren en doeltreffend lesmateriaal. Bovendien biedt Eurodidakt u de zekerheid van een succesvolle studie tegen een aantrekkelijk laag lesgeld. Hieronder leest u:

"Waarom u fors kunt besparen op het lesgeld terwijl u de zekerheid krijgt van een geslaagde studie..."

Ons perfecte lesmateriaal is een garantie voor de hoge kwaliteit van uw studie. Dit wordt bewezen doordat het lesmateriaal op overheidsscholen wordt gebruikt.
Daarom moeten de meeste cursussen jaarlijks in extra hoge oplagen worden gedrukt. Dit maakt voordelig studeren met behulp van het perfecte lesmateriaal bij Eurodidakt mogelijk.

Als u de zekerheid wenst van een officieel erkend diploma bent u bij Eurodidakt aan het juiste adres. Wij geven u 100% examengarantie. Dat betekent dat Eurodidakt u blijft begeleiden totdat u geslaagd bent. En toch betaalt u nooit meer dan het eenmaal afgesproken lage lesgeld.

Ook u kunt zich verzekeren van een uitstekende cursus, die u volgt bij een instituut dat op het gebied van service en kwaliteit zijn weerga niet kent. Vraag met de bon vrijblijvend informatie aan. Of bel ons: 367.390 (24 uur per dag).

Middenstandsdiploma *
Ondernemersdiploma *
Parfumerie *
Textielbrevet -TX (DETEX) *
Bloemist(e) *

Ook per vak mogelijk
HAVO / MAVO
VWO / MEAO

Basiskennis Boekh. (BKB) *
BKB met de PC
Praktijkdiploma Boekh. (PDB) *
Moderne Bedrijfsadm. (MBA) *
Staatspraktijk dipl. Boekh. (SPD) *
NIEUW! Doktersassistente
Alg. Correspondentie Ned. *
NIEUW! Leid(st)er Kinderopvang
Logistiek Medewerker *
Basisdiploma Beveiliging *
PR & Voorlichting (NGPR-A) *
Marketing (PD + NIMA-A) *
Binnenhuisarchitectuur *
NIEUW! Midden management *
Praktijkdipl. Loonadmin. (PDL)
Houder Admin. kantoor

Praktijk dipl. Informatica (PDI) *
Basisdiploma AMBI-88 *
Omgaan met de PC
NIEUW! Computerboekh.
NIEUW! Windows
met gratis software

Met voorspeelcassettes
beginners / gevorderden
Keyboard / Elektr. orgel
Gitaar / Piano

NIEUW! Aquarelleren, incl. mat.
Zelf kleding maken, incl. mat.
Vrij tekenen, inclusief mat.
Kalligrafie, inclusief materialen
Ned. foutloos schrijven/spreken
NIEUW! Kinderverzorging
Korte verhalen schrijven
NIEUW! Pr. Elektronica, incl. mat.
Praktische Psychologie
Schoonheidsverzorging, incl. mat.

Met uitspraakcassettes
beginners / gevorderden
Engels / Frans / Duits
Spaans / NIEUW! Portugees
* met officieel erkend diploma

BON Stuur in een envelop met postzegel aan: Eurodidakt, Kaya Rooi Catootje 34, Curaçao.
Per fax kan ook: 367.370 (fax)
Stuur mij de gratis studiegids met alle informatie over de
cursus:
Dhr./Mevr.: Voorl.:
Straat: Nr.:
Plaats:
OF BEL NU 367.390 24 uur per dag voor de GRATIS
KAYA ROOI CATOOTJE 34 CURAÇAO
EURODIDAKT
OOK IN LESGELD 'T MEEST GESLAAGD
Voor persoonlijk advies: maandag t/m vrijdag 08.00 tot 17.00 uur

De Minister van Publieke Werken en Volksgezondheid maakt bekend, dat een verzoek met bijlagen voor een vergunning ingevolge de **HINDERVERORDENING** ter oprichting van een garage, **PARADERA 58-A** gedurende 30 (dertig) dagen na heden bij het Centraal Bureau Juridische- en Algemene Zaken, Vondellaan 19-C, ter inzage ligt.
Gedurende deze termijn kan een ieder mondeling of schriftelijk bezwaren tegen bedoeld verzoek indienen.

De Minister van Publieke Werken en Volksgezondheid maakt bekend, dat een verzoek met bijlagen, voor een vergunning ingevolge **HINDERVERORDENING** ter installatie van gasreservoir **CHRISTOFFELBERWEG 9** gedurende 30 (dertig) dagen na heden bij het Centraal Bureau Juridische- en Algemene Zaken, Vondellaan 19-C ter inzage ligt.
Gedurende deze termijn kan een ieder mondeling of schriftelijk bezwaren tegen bedoeld verzoek indienen.

De Minister van Publieke Werken en Volksgezondheid maakt bekend, dat een verzoek met bijlagen voor een vergunning ingevolge de **HINDERVERORDENING** ter oprichting van slagerij **DR. SCHAEPMANSTRAAT 19** gedurende 30 (dertig) dagen na heden bij het Centraal Bureau Juridische- en Algemene Zaken, Vondellaan 19-C ter inzage ligt.
Gedurende deze termijn kan een ieder mondeling of schriftelijk bezwaren tegen bedoeld verzoek indienen.

WAARSCHUWING
De marinierskazerne Savaneta maakt bekend dat op **MAANDAG 7 MAART 1994** van 07.00 uur tot 13.20 uur een schietoefening wordt gehouden te **VADER PIET.**
Er wordt geschoten met scherpe munitie. Het onveilig gebied aan landzijde wordt afgebakend met rode vlaggen en waarschuwingsborden.

LANDSCAPING UNLIMITED

Fantastic Gardens

Voor onze plantenkwekerij zoeken wij en:

PLANTENTELER M/V

Functie eisen:
- Min. Middelbare Tuinbouwschool; liefst gespecialiseerd in sierteelt
- Min. 3 jaar ervaring
- Organisatorische kwaliteiten
- Rijbewijs B/E
- Kennis van Word Perfect 5.1 en Spreadsheets
- Kennis van talen: Engels vereist, Papiamento en Spaans strekt tot aanbeveling.

Wij bieden:
- Een goed salaris
- Een goede werksfeer met veel variatie in een dynamisch groeiend bedrijf.

De voorkeur gaat uit naar een niet toelatingsplichtige.

Geïnteresseerden gelieve schriftelijk te solliciteren naar:
Landscaping Unlimited N.V.
P.O. Box 221
Oranjestad Aruba
Fax: (297-8) 25761

ARUBA YELLOW PAGES 94-95
IS ...
MAKE SURE ...
THE ISSUE IS NOW AVAILABLE ... SETAR
WHERE PEOPLE SHOP WHEN THEY ARE READY TO BUY!
CALL NOW
...
HANDLE YOUR ADVERTISING NEEDS NOW!
CARIBBEAN PUBLISHING CO. N.V.
GUYABASTRAAT 29-A, DAKOTA. FAX 28484

NOT EVERY DAY IS SUNDAY
Holiday Inn ARUBA BEACH RESORT & CASINO
Tropical Fruits · Shrimp Salad · All you can eat · Champagne · Smoked Salmon · French Toast · Chicken Salad · Fabulous Deserts · Assorted Cheeses · Live Entertainment · Omelets made to order · Mimosas · Swiss Salad · Smoked Eel · Afl. 5.00 OFF for each guest in your party by presenting this ad. · All you can eat Fajita Bar · Crabmeat Salad · Tuna Salad · Fresh Pastries · Beef Wellington
BRUNCH 9 am - 2 pm
Le Salon Restaurant
Call 63600 ext. 4 for more information

TE HUUR AANGEBODEN
Gemeubileerde suite apartement
Montaña 43-D
Tel.: 76862

FDA FUNDACION DIABETICO ARUBANO
STIMA
BO... PIA...
Tel.: 21215
J. Irausquinplein.

* centrale deurvergrendeling
* stuurbekrachtiging
* waarschuwingssignaal vergeten verlichting
* in hoogte verstelbaar stuurwiel
* in delen neerklapbare rugleuning achter
* ...
* bestuurdersstoel in hoogte verstelbaar
* veiligheidsgordels vóór in hoogte verstelbaar
* getintglas
* waarschuwingslampje bij geopende portieren
* ...
* van binnenuit verstelbare buitenspiegels
* bumpers vóór en achter in carrosseriekleur
* radiovoorbereiding met 2 speakers en antenne
* toerenteller
* ... met 16 kleppen ...

Hier valt niets op af te dingen.

Wie op zoek gaat naar een nieuwe auto is vaak bijzonder kritisch. En terecht. Want welke extra's ze u allemaal beloven, feit blijft dat u er vaak ook extra voor moet betalen. Neem dan de Mitsubishi Galant. Een auto die qua compleetheid z'n gelijke niet kent. Daarbij hebben wij ook een primeur voor u. Want speciaal voor die mensen die wel van auto's houden, maar niet van onderhandelen, hebben wij de Galant nu dermate in prijs verlaagd dat daar niets meer op valt af te dingen. Zo ... u ... toe bent bij de Mitsubishi dealer. Aan een testrit in de Galant misschien?

De Mitsubishi Galant 2.0 L Supersaloon vanaf 47....,-
Niets meer. Niets minder.

R.E. YRAUSQUIN & SONS
L.G. Smith Boulevard 112-A, Oranjestad, Aruba
Tel. 23475

PRIMA AUTO SALES INC.
Bernhardstraat 115, San Nicolas, Aruba
Tel. 45677

OPENBARE VERKOOP

Op vrijdag 11 maart 1994 zal des namiddags om 14.00 uur ten overstaan van notaris mr M.A. Eman of haar plaatsvervanger in Hotel Talk of the Town, L.G. Smith Boulevard 2 te Oranjestad, krachtens artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba in het openbaar worden verkocht:

WONINGEN

1. **het recht van erfpacht tot 11 december 2045 op een perceel domeingrond ter grootte van 523m2 gelegen te Madiki, kadastraal bekend als eerste afdeling sectie K nummer 1447, met de zich daarop bevindende opstal, van een betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als Madiki Kavel 44;**
2. **het recht van erfpacht tot 17 januari 2046 op een perceel domeingrond ter grootte van 569m2 gelegen te Madiki, kadastraal bekend als eerste afdeling sectie K nummer 1439, met de zich daarop bevindende opstal van een betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als Madiki Kavel 58;**

COMMERCIEEL ONROEREND GOED

een perceel eigendomsterrein groot zevenhonderd vijf en veertig vierkante meter (745m2) gelegen te Noord, kadastraal beken als tweede afdeling sectie C nummer 742, met de zich daarop bevindende opstal van een restaurant, plaatselijk bekend als Noord 41; (verhuurd)

De veilingvoorwaarden liggen vanaf 8 dagen voor de veiling ter inzage op het kantoor van notaris Eman voornoemd aan de Pastoor Hendrikstraat 91 in San Nicolas.
Deze voorwaarden houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot zekerheid voor de nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

mr M.A. Eman, Notaris
Telefoon: 45867.

OPENBARE VERKOOP
Op 17 MAART 1994

's middags om 2 uur zal ten overstaan van Mr. W. Smit waarnemer van Notaris Mr. J.R. Croes in het HOTEL TALK OF THE TOWN (Monsieur Louis Room), aan de L.G. Smith Boulevard 2 Oranjestad Aruba in het openbaar bij opbod aan de meestbiedende worden verkocht:

Krachtens rechterlijk bevel ex artikel 400 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba:
een perceel eigendomsgrond groot 1.015 M2, gelegen aan de Ierlandstraat te Eagle, kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie N nummer 607, met de zich daarop bevindende betonstenen opstal van een woonhuis, plaatselijk bekend als "Ierlandstraat 28".

Krachtens onherroepelijke machtiging ex artikel 1203 lid 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba:
1. het recht van erfpacht tot 1 september van het jaar 20.. op een perceel domeingrond groot 1.013 M2, gelegen aan de Figarostraat te Noord, kadastraal bekend als Land Aruba Tweede Afdeling Sectie C nummer 777, met het daarop in aanbouw zijnde betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als ...
2. het recht van erfpacht tot 16 ... op een perceel domeingrond groot 784 M2, gelegen te ..., kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie ... nummer 2192, met het daarop in aanbouw zijnde betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als ...
3. het recht van erfpacht tot 30 december ... op een perceel domeingrond groot 768 M2, gelegen aan de ... te Santa Helena, kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie N nummer 643, met het daarop gebouwde betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als ... 17-F;
4. het recht van erfpacht tot 21 augustus van het jaar 2044 op een perceel domeingrond groot 620 M2, gelegen te Wayaca, kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie T nummer 952, met het daarop gebouwde betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als "Wayaca 121";
5. het recht van erfpacht tot 8 augustus van het jaar 2040 op een perceel domeingrond groot 665 M2, gelegen aan de Diamanterstraat, kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie K nummer 1171, met het daarop in aanbouw zijnde betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als "Diamanterstraat ..."

De Veilingvoorwaarden zijn gedeponeerd ter griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg, Zittingsplaats Aruba en liggen ter inzage ten kantore van notaris mr. J.R. Croes aan de L.G. Smith Boulevard 62 te Oranjestad op Aruba.

Mr. W. Smit, waarnemer van Mr. J.R. Croes, notaris.

Grootse plannen zee-schoonmaak

ORANJESTAD — ... ziet er naar uit dat ... zee-schoonmaak op 1... 20 maart een groot su... zal worden. Deze a... die wordt uitgevoerd ... alle duikbedrij... Atlantis Submar... politie en marine, w... gesponsord door Lic... Aruba onder de titel '... rier reef care and cl... up 1994'.

Op veertien verschillende ... kken wordt schoongem... te Arashi bij de gezon... ... gezonken Pedernales en ... ving, Blue Reef, ... tegenover de ... gezonken ... Beach ... en ... Balashi-rif, Palm ... en omgeving, de haven ... Oranjestad en omgeving.

Licores Aruba is ... deze rif-schoonmaak ... jaar te sponsoren. ... bedrijven en organisaties ... ook hun bijdrage leveren ... deze schoonmaakcampagne ... zijn: Meta Corporation, Andina Ice, Aruba Aloë, AHATA ...

Iedereen is altijd ... met PEPSI
Bestel bij uw kruidenier
Victoria Bottling Company

Roadrace in Sero Colorado

ORANJESTAD — ... tiekclub CAMO ... seert op zondag 13 ... een roadrace in Sero ... ... bij de ... Internationale ...

Om 16.30 uur wordt ge... met de 600 meter voor ... pupillen jongens en me... Om 16.45 start de 1000 m... voor B/C-pupillen jongens ... meisjes, om 16.50 uur ... A-pupillen jongens ... meisjes en om 17.00 uur ... D-junioren jongens ... meisjes. Om 17.10 ... vertrekken de volgende gr... en afstanden: de 3000 ... voor C-junioren jonge... meisjes, de B-junioren ... gens en meisjes, A-juni... jongens en meisjes, ... 35 jaar en ouder. Om ... start de 5000 meter ... heren senioren en heren ... ranen van 40 jaar en o... Vrijdag 11 maart is ... ... bij Ideire en Zapaar ... Shop in Oranjestad, G... Sportshop in San Nic... Pasteleria Estrella in Sa... Cruz en op de training... van CAMO.

ARUBA AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
24333.
Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

* * * * * * * *

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

WACHTREGELING DOKTOREN
(zaterdag+zondag 09.00-10.00/17.00-18.00 uur)
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Sneek via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter Tromp via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

BOTICA'S
(nachtdienst)
Beneden de brug:
Oduber, Caya Betico Croes 101. Tel.:21780.
Boven de brug:
San Nicolas, B. v/d Veen Zeppenveldt. Tel.:45712.

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dr. Lili G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

FUNDACION RESPETA MI
(Stichting tegen seksuele misbruik van minderjarigen)

Kwaliteit foto's
Kodak EXPRESS
Uitsluitend bij:
Checkpoint Color
Nu de gehele dag geopend van 8.00 uur **non stop** tot 6.00 uur.
- Columbusstraat
- Port of Call
- Playa Linda
- Casa del Mar
Tel.: 24433.

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie tel.: 24953.

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
geopend van maandag t/m zaterdag van 16.00-18.30 uur en op zondag van 15.00-18.00 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

TELEARUBA
ZATERDAG: 12.00 Cartoons; 13.00 Kids News; 13.20 Call of the Wild; 14.33 Fame; 16.06 Movie: Extra Ordinary Sea Men; 17.26 Movie: Elephant; 19.00 Elsa Klensch; 19.20 Big Story; 19.40 Musical Reggae, Rap, Rasta; 20.12 CNN News; 20.32 Movie: Blind Fury; 22.08 Movie: Rising Son; 23.40 Sports Tonight.

ZONDAG: 12.00 Cartoons; 13.00 Ripiti y Gana; 13.30 El Arbol; 14.00 King of Kings; 16.39 Studio Sport; 18.04 Anno Domini; 20.34 CNN News; 20.54 Health Week; 21.06 Week in Review; 22.00 Showtime; 23.00 The Inca Treasure; 23.22 Sports Tonight.

MAANDAG: 15.00 Cartoons; 16.00 Flintstones; 16.23 Inspector Gadget; 16.46 Arabian Wedding; 17.12 Roller Skiing; 17.12 Eleven Cities; 18.03 Sesame Street; 19.03 Square One; 19.31 Caribscope; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Jeffersons; 21.00 CNN Int'l Hour.

MAANDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 0f 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.

Protest personeel tegen ontslag FCCA-directeur

ORANJESTAD — In een brief aan voorzitter Flanegien van het FCCA-bestuur protesteren de werknemers van de Fundacion Cas pa Comunidad Arubano (FCCA) met klem op de manier waarop hun directeur drs. Franklin Hoevertsz door het bestuur op 3 maart op staande voet is ontslagen. Zij eisen om hem weer onmiddellijk in zijn functie te plaatsen.

Tijdens de Bestuursvergadering van donderdag 3 maart werd de beslissing genomen Hoevertsz te ontslaan. In de brief schrijven de FCCA-werknemers dat zij dit betreuren omdat Franklin Hoevertsz op grond van zijn bestuurlijke en organisatorische kwaliteiten, de meest capabele directeur is die bij de FCCA werkzaam is geweest. "Mede door zijn financieel-economische kennis en inzichten, heeft hij de FCCA op de huidige succesvolle positie gebracht", aldus de werknemers.

Hoevertsz wenste zich in dit stadium van commentaar te onthouden. Het feit dat het personeel in actie kwam tegen dit ontslag en zijn terugkeer eist, is voor hem desteemeer een reden de zaak voor de rechter te brengen. Hij merkte in het kort op: "Als beroepsman, als persoon en als burger van Aruba voel ik mij ernstig beledigd. Ik heb vertrouwen in justitie en ben ervan overtuigd dat het recht zal zegevieren".

Intussen wordt getracht om tijdelijk oud-FCCA-directeur Frans Wernet als directeur aan te stellen, mede gezien het verzet van het personeel tegen het ontslag van hun directeur. Uit de verklaring van minister Tinchie Flanegien, voorzitter van het FCCA-bestuur, voor *TeleAruba* bleek duidelijk dat hij verwacht dat de ontslagen directeur naar de rechter zal stappen. "Dat is zijn goed recht", aldus de minister.

Namens de gezamenlijke vakbonden (SdU) was vakbondsleider Anselmo Pontilius gistermorgen bij de actie van het personeel aanwezig. Het FCCA-personeel is nog niet aangesloten bij de FTA maar heeft daarvoor wel belangstelling. Hij verklaarde zich solidair met de FCCA-werknemers en veroordeelde de wijze waarop directeur Hoevertsz werd behandeld.

In dit verband haalde hij aan dat Hoevertsz deze week nog deelnam aan een vergadering waarin gepraat werd over een remigratie-regeling voor de in Nederland wonende en werkende Arubanen. Pontilius: "Als ik dit soort optreden zie, zoals in het geval van de FCCA-directeur, vraag ik mij af wat voor kansen de Arubanen op Aruba hebben. Als we zelf de Arubanen niet op Aruba kunnen houden, wie kan dat dan wel? Iedereen loopt op het moment de kans dezelfde behandeling te krijgen als drs. Hoevertsz. Ik geloof dat premier Oduber op dit ogenblik de verplichting heeft om te eisen dat het ontslag wordt ingetrokken".

Bij monde van Statenlid Tico Croes liet oppositiepartij AVP eveneens een fel protest horen tegen de gang van zaken bij de FCCA. Het ontslag wordt beschouwd als een aanslag op het systeem. "Het enige wat Hoevertsz mogelijk fout heeft gedaan is het niet benoemen van de schoonzoon van Charro Kelly. Als een man als Hoevertsz, die alle capaciteiten heeft om de FCCA te leiden, om die reden wordt ontslagen, dan vragen wij ons af waar deze situatie toe moet leiden". Volgens de groene partij bewijst deze zaak dat geen enkel diensthoofd noch instantie veilig is.

"Als bepaalde personen niet aan de heersende corruptie willen meewerken, worden zij het slachtoffer van de leden van de huidige regering", aldus Tico Croes van de AVP.

Gerommel rond Paradise Beach Villas duurt voort

ORANJESTAD — Tijdens een persconferentie van de lokale timesharinghouders sprak ing. Tico Petronia zijn verontrusting uit dat de overheid en lokale aandeelhouders toestaan dat een groep vreemdelingen probeert de lokale gemeenschap zand in de ogen te strooien door hun optreden om Paradise Beach Villas met Bougainville Development n.v. in handen te krijgen.

Van Minister Tromp werd een afschrift ontvangen van een fax van waarnemend notaris mr. W. Smit ontvangen waarin deze ontkent dat notaris mr. J.R. Croes noch hij privé aandeelhouders zijn. "De Overseas Management Services van het Notariskantoor bewaart de aandelen voor de timesharing-eigenaren", aldus Smit.

Ing. Petronia stelde de persconferentie bijeen geroepen te hebben omdat er op dit ogenblik geen organisatie is die dit kan doen. Hij betreurde de moeilijkheden rond Paradise Villas, waardoor de goede naam van Aruba door de huidige gang van zaken wederom in het geding dreigt te komen. Zonder uitstel dienen de ruim 300 lokale timesharinghouders stappen te ondernemen, onder meer bij de gouverneur, om het Landsbesluit voor de garantie van de lening niet te tekenen. Vooral ook omdat mevrouw di Giovanni en haar Arubaanse adviseur duidelijk stelden dat de papieren nog niet in orde zijn.

Petronia: "Wij hebben niets tegen de groep Bougainville. Zij mogen zoveel geld investeren als zij willen, maar dan wel te samen met de lokale groep, die reeds in dit project geïnvesteerd heeft, alsmede andere lokale groepen die willen bijdragen". Het wordt bedenkelijk gevonden dat de regering in deze precaire situatie van Aruba een garantie aan een onbekende groep geeft. Dit bleek ook duidelijk tijdens de vergadering van de Bougainville groep.

Petronia deed tot slot van de persconferentie een beroep op de Arubaanse gemeenschap om gezamenlijk tegen de huidige gang van zaken op te treden. Met nadruk stelde hij niemand te willen bekritiseren, "maar wij moeten aan deze spelletjes een einde maken omdat ze Aruba in diskrediet brengen".

Waarnemend notaris mr. W. Smit zond naar aanleiding van de verklaring op de Bougainville vergadering, dat 51 procent van de aandelen in handen van notaris mr. J.R. Croes zijn, een verklaring aan de minister van Financiën waaruit blijkt dat noch notaris Croes noch zijn waarnemer privé aandeelhouders van de Bougainville n.v. zijn. Hij zet daarbij uiteen, dat op verzoek van enkele timesharingeigenaren Bougainville Development n.v. werd opgericht. Het was de bedoeling dat iedere timesharingeigenaar van een week 1000 dollar zou storten, waartegenover die persoon een aandeel zou krijgen in Bougainville.

U begrijpt, aldus waarnemend notaris Smit aan de minister van Financiën, dat op dat moment niet bekend was wie aandeelhouder zou worden. "Ons kantoor heeft toen de service verleent van het trustkantoor Overseas Management Services n.v. (OMS) en pro forma alle aandelen genomen. Als Bougainville het projekt niet kreeg, zou het geld teruggestort worden. OMS houdt de aandelen voor de timesharingeigenaren en zal die aandelen zo snel mogelijk overdragen. Wij zijn nimmer privé-aandeelhouder geweest en zullen ook direct of indirect geen aandeelhouder worden. OMS fungeert alleen als doorgeefluik", aldus de notaris aan de minister van Financiën.

FAVI-expositie geopend

■ *ORANJESTAD — In de nationale bibliotheek San Nicolas is een expositie geopend over het werk van de FAVI, de Arubaanse stichting voor visueel gehandicapten. De expositie is dagelijks tot en met 15 maart te bezichtigen tijdens de openingsuren van de bibliotheek.*

Vermindering straf

ORANJESTAD — Anderhalf jaar gevangenisstraf luidde het vonnis tegen de Canadees Y. die vanuit Aruba bijna drie kilo cocaïne naar Canada wilde smokkelen. Op de Arubaanse luchthaven werd hij aangehouden. Een week geleden eiste het Openbaar Ministerie drie jaar maar gezien het feit dat de Canadees aan een ziekte lijdt, halveerde de rechter de straf en deed een week eerder uitspraak.

Aruba juniors winnen eerste ABB-wedstrijd

ORANJESTAD — Op de Caribe-banen gingen vrijdagavond de competities cadet en junioren van de Aruba Basketball Bond (ABB) van start. De avond werd precies op tijd geopend met een defilé van de deelnemende ploegen met begeleiding van de drumband van de St. Fransiscus verkennersgroep.

Een groot publiek, waaronder Maikito Croes, in vertegenwoordiging van de Minister van Sport, Ivan Kellie van de ASU en Kenneth Theysen van Lotto pa Deporte, woonden de opening van deze populaire sport bij.

Na het volkslied heette de dynamische voorzitter, Carmen Loefstop, iedereen welkom en bedankte bovenal de leiders van de ploegen, die hun vrije tijd opofferen om deze jongeren te trainen. Ook de scheidsrechters en andere officials werden bedankt voor hun inzet en medewerking. Met de woorden 'Discipline altijd op de eerste plaats' verklaarde ze de competitie geopend.

Maikito Croes als raadsheer van de minister op sportgebied, sprak zijn voldoening uit zoveel jongeren op het veld te zien, maar vond dat er op de tribunes nog te veel jongeren zaten. Hij hoopte ook hen op een sportveld te.en te komen. Hij vroeg een warm applaus voor de ouders van de deelnemers, die naast de leiders hun kinderen stimuleren in de sport. Hij maande de deelnemers naar hun leiders te luisteren en drukten hen op het hart, dat winnen niet altijd alles is en deelnemen véél belangrijker is. Hij weidde nog uit over de vele plannen die de regering heeft om op diverse lokaties zoals de Village, Noord en de voormalige banen van de Aruba Tivoli Club basketballfaciliteiten aan te leggen zodat veel meer jongeren hiervan gebruik kunnen maken.

Na afloop van zijn toespraak gooide hij de eerste bal voor de wedstrijd tussen de Aruba jrs. tegen Marathon en Perrier tegen Estrella. Marathon won met 52 -22, nadat de stand reeds 25 -12 in hun voordeel was na de eerste helft. Topscorers werden Micheal Richardson (Marathon) met 14 punten en Giovanni St Djago (Estrella) met 7 punten.

Maandag worden de wedstrijden op de Caribe-banen voortgezet. In de eerste wedstrijd om 19.30 uur spelen de meisjes (cadetten) van Pepsi-John Wesley College en Estrella tegen elkaar, terwijl om 20.30 uur de jongens (junioren) van Lee Tai Take Away-Noord en Perrier-Estrella de strijd tegen elkaar aanbinden.

■ *ORANJESTAD — In Esso Boulevard werd gisteren de prijs uitgereikt aan Richard Rodriguez die de winnaar was de Esso-18 kilometer loop van dit jaar. Bij de uitreiking waren aanwezig, Maas van Drie, van sponsor Esso Petrolera n.v. en Jesse Beukenboom, waarnemend-directeur van Idefre.*

Salmonella in Brinta

ORANJESTAD — Honig Merkartikelen b.v. Nederland haalt het produkt 'Honig Brinta' tijdelijk uit de markt. Zo werd gisteren van Consales, de distributeur op Aruba, vernomen.

Reden voor het uit de markt nemen is dat de fabriek Avebe te Foxhol (Groningen), die Honig Brinta produceert voor Honig Merkartikelen b.v., de bacterie salmonella heeft aangetroffen in enkele produktie-monsters. Omdat niet precies is komen vast te staan welk deel van de produktie besmet is met de bacterie, besloot Honig om de verkoop tijdelijk te stoppen en alle Honig Brinta die op de markt in alle landen zijn, terug te nemen.

Consumenten op Aruba die dit produkt in huis hebben, worden verzocht het terug te brengen bij distributeur Consales of bij de supermarkt waar het is gekocht. De Brintavoorraad bij Consales en alles wat wordt teruggebracht, wordt onder supervisie van de gezondheidsdienst vernietigd. Omdat Brinta het enige Honigprodukt is dat door de Avebe-fabriek geproduceerd wordt, bestaat er geen probleem met de andere Honig-produkten. Honig Merkartikelen b.v. hoopt dat binnen enkele weken weer begonnen wordt met de produktie van Honig Brinta.

Programma Dag van Vlag

ORANJESTAD — Gisteren werd het programma bekend gemaakt voor de viering van de Dag van Vlag en Volkslied. Op 17 maart begint om 19 uur een festival tipico op Plaza Betico Croes.

De volgende groepen zullen in dit programa uitkomen: cah'i orgel 'Nos Ambiente' van Nelson Sprok, muziekgroep Los Arbolitos, dansgroep 'Infinito' van Bibito Pin, Grupo Latino, dansgroep 'Pierewietje' van Martha Figueroa, Grupo Los Amigos, dansgroep 'Tropical Dance' van Judith Martha, muziekgroep 'Arco Iris', dansgroep 'Flash' van Martha Figueroa, muziekgroep 'Ola Tropical', muziekgroep 'Placentero, Ritmo y Cuerda', en muziekgroep 'Pride Sensacional'. In verband met deze feestdag is de Arubaanse vlag voor 15 florin te koop bij het Ontvangerskantoor. Het protocolaire ceremonieel vindt plaats op 18 maart, eveneens op Plaza Betico Croes. De aanvang is om 08.15 met toespraken, aubade door de schoolkinderen en defilé van de geüniformeerde groepen, sportorganisaties en scholen.

Aanstaande maandag vindt een vergadering plaats met de leiders van bovengenoemde groepen.

Gastcollege in Universiteit

ORANJESTAD — Prof. mr. A. Hartkamp, Advocaat-Generaal bij de Hoge Raad en hoogleraar privaatrecht in Untrecht, houdt woensdag 9 maart een openbare les aan de Universiteit van Aruba. De titel is 'Ontwikkelingen op het gebied van het Europese contractenrecht'.

In Europa is een tendens waarneembaar tot grotere eenwording van het contractenrecht. Dat gebeurt op verschillende niveaus, zoals de ratificatie van het VN-verdrag voor de internationale koopovereenkomsten, dat ook voor Aruba komt te gelden. Voorts is er wetgeving van de organen van de Eropese Gemeenschappen. Ook zijn er informele activiteiten, zoals het opstellen van 'restatements' van het Europees contractenrecht. Dit gebeurt onder meer door de Commissie-Lando die door de Europese Commissie wordt gesteund.

Prof. Hartkamp is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het Nieuw Burgerlijk Wetboek. Hij is bewerker van het onderdeel verbintenissenrecht van de Asser-serie en is actief in verschillende internationale lichamen die zich bezig houden met het Europees privaatrecht. Zo is hij onder meer lid van Unidroit en van de Commissie-Lando. De lezing is van 14.00 tot 16.00 uur en de toegang is gratis. Iedereen is van harte welkom.

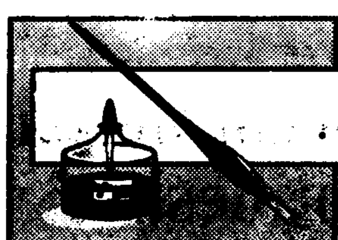
Centrale Bank doet verslag

ORANJESTAD — De Centrale Bank van Aruba (CBA) heeft gisteren haar verslag over het derde kwartaal 1993 gepubliceerd. In de verslagperiode lijkt het proces van snelle groei van de vraag naar goederen en diensten te zijn onderbroken.

Hierdoor koelde de overhitte economie enigszins af en steeg de kredietverlening van de commerciële banken, met uitzondering van de hypotheken voor de woningbouw, slechts in beperkte mate. De exportontvangsten daalden, waardoor een netto afvloei van deviezen optrad. De geldhoeveelheid nam bijgevolg enigszins af, maar de economie bleef overliquide.

De ernstige toestand van 's lands financiën hield aan, hetgeen zich weerspiegelde in het oplopen van betalingsachterstanden en een afname van de tegoeden van de overheid bij het bankwezen. Teneinde de hieruit voortvloeiende liquiditeitsproblemen op te vangen, werd in juli 1993 een nogal ingrijpend pakket inkomstenverruimende maatregelen afgekondigd.

De overheidsbestedingen bleven echter excessief. De verhoging van de invoerrechten en accijnzen, alsmede de stijging van de tarieven van enkele overheidsbedrijven, hebben, samen met bestaande fysieke knelpunten in het bijzonder op de arbeids- en huizenmarkt, geleid tot een verdere versnelling van de inflatie en een verslechtering van de internationale concurrentie positie van Aruba. "Een en ander baart ernstige zorg", aldus het slot van het CBA-verslag.

INGEZONDEN

Cashupete

HET WAS nog niet eens bekend hoeveel van de vruchten kunnen leven. Er waren in 1994 weinig gezonde bomen. Helaas waren er ook veel parasieten en kruiwagens. Er droop een weerzinwekkende' paars-grijze stroop naar zee. Wat een onverzorgde troep.

De pitten werden vroeger, na het oogsten van de gele cashu-vrucht, op het dak gegooid. Wekenlang lagen ze te drogen. Zodra ze eetbaar zijn, werden cashupete-wedstrijden gehouden. De speler hanteerde zijn draaitol als een wapen. Inzet, en tevens hulpstuk bij het spel, waren cashu-noten. De winnaar kon naar believen zijn winst bewaren of openbreken om op te eten. Cashu was vroeger een volksvoedsel. Het heldere vocht van de vrucht had een paarse glans. Vocht die onuitwisbare vlekken achterliet. Er waren in 1950 talrijke goed verzorgde bomen.

De gulzige cashu-eters anno 1994 mochten naar Nederland voor de zoveelste bespreking over Aruba. 'Cashupete, tegenpartij, jij mag geen stemmen winnen'(behouden), bezwoeren ze onderling. Rond 1950 was cashupete onder de jeugd een stopwoord. En wel een resolute afwijzing bij een mondelinge krachtmeting.

Wat was inleg bij het Hollands spel? Internationale invloeden verplichten de hereboer toezicht te houden op een kleine cashu-boomgaard. De plukkers strooiden meer pitten rond dan toegestaan. Zelfs vreemdelingen werden uitgenodigd ze op te rapen. Duizenden meer stonden te wachten. Geen wonder. Kent U de geur van een bloeiende cashu-boomgaard? Ooit een rijpe cashu of een zongedroogde noot gegeten? De moderne Eva werd ermee verleid. De werkgevers en de banken hadden meer glanzende pitten dan ze met hoge winsten konden inleggen. Allemaal opeten kon ook al niet. Dus bewaren maar en steeds meer afpakken van de eilandbewoners. Dagloners werden uitgebuit en daarna opzij gezet. Het continent verschafte toch voldoende verse slachtoffers. Niemand bekommerde zich om zorgvuldig en oprecht te tuinieren. Toch schrok men van de armzalige wildgroei en dreigende lucht.

De toezichthoudende cashu-boer, dit beseffende, besteedde tijd en geld om de 'cabes di cashupetenan' op een recht spoor te zetten. Goede teelaarde en werktuigen stuurde hij naar de West. De Arubanen volgden het voorbeeld van Curaçao en kozen nieuwe tuinders. Mensen die beseffen dat, wil men morgen te eten hebben, heden de onrijpe vruchten niet mogen worden aangeraakt. Het werd dan ook een overwinning voor het volk toen eindelijk onder meer een aangepaste versie van 'Land Recources Development Plan 1968' (LRD) van Grontmij n.v. en Sogreah werd uitgevoerd. In het jaar 1997 begon men ook veel aandacht te besteden aan Arubaanse human recources.

Een Amigoe-lezer
(Naam en adres bij redactie bekend)

Nieuwe Jaycees-leden

■ *ORANJESTAD — Tijdens een cocktailparty van de Aruba Female Jaycees installeerde vice-president Ray Lubus (rechts) van Jaycee International ten huize van senator Franklin Abath de twee nieuwe leden Nirma Boye (midden) en Angeline Tromp (derde van rechts).*

'Los Angelitos' op Aruba

■ *ORANJESTAD — De Curaçaose kindergroep 'Los Angelitos' gaf de afgelopen dagen twee succesvolle shows op Aruba. Het verblijf werd afgesloten met een rondrit over het eiland in de 'Chivas Paranda-bus' van Henk Wientjes. Tijdens de stop bij 'Urataka Center', gaven de zangtalentjes een gratis show weg, nadat zij van een overheerlijke pizza en frisdrank hadden genoten. Op de foto de kindergroep, hun ouders en het echtpaar Croes van 'Urataka Center' bij de bus voordat de rit werd voortgezet.*

Statenvergadering over Beta-zaak

ORANJESTAD — De Staten van Aruba komen na terugkeer van de delegatie naar Den Haag op 22 maart aanstaande bijeen om op verzoek van de AVP-fractie te spreken over de kwestie van het terugbetalen van de waarborgsom van 2,5 miljoen dollar in de Beta-zaak. Alsmede de volgens de AVP onjuiste verklaringen die de minister-president over deze kwestie in de Staten heeft gegeven. Vandaag vergadert de Centrale Commissie om te spreken over het Latijns-Amerikaans parlement.

Dynamic Designs verliest zaak tegen Trias Resorts

ORANJESTAD — In een bijna twee jaar durend proces dat Milo Croes jr. namens Dynamic Designs aanspande tegen Trias Resorts van Justo Lopez, wees rechter mr. P.G. Vroom gisteren vonnis. Dynamic Designs verloor de zaak en moet de kosten van het proces betalen. Het beslag werd opgeheven dat gelegd werd door Croes op de uitkering die Trias Resorts van de overheid moet krijgen.

In een schadestaat-procedure zal de schade worden vastgesteld die Lopez door deze zaak heeft geleden, inclusief de rente die Trias krijgt van het geld waarop beslag was gelegd.

Milo Croes jr. pretendeerde dat Lopez hem geld schuldig was voor het maken van tekeningen voor het Trias Resort project 'Laguna Doradal. Hierbij ook inbegrepen voor kosten gemaakt onder meer voor contact opnemen met een buitenlandse architect, alsmede het aanvragen en voorbereiden voor de bouwdocumenten.

Voorts wenste hij vergoeding voor zijn lobbie-werk voor het project bij de regering en het gebruikmaken van zijn kantoor. Uit het vonnis bleek dat Croes geen enkel bewijs voor al deze eisen kon tonen. Dat het proces 2 jaar duurde, kwam omdat advocaten van eiser herhaalde malen uitstel vroegen om de benodigde bewijzen en documenten te verzamelen. De bewijzen al mede drie getuigen van Dynamic Designs konden geen enkel bewijs leveren voor de eisen van Croes. Ook de door Croes overlegde begroting was geen bewijs. Daarbij bleek zelfs dat een bewijsstuk niet van eiser afkomstig was maar van een andere ontwerper.

Rechter Vroom wees de eisen van Croes af en hief het door hem gelegde beslag op gelden van Trisas Resorts op. De materiële schade die Trias Resorts door deze zaak en het beslag leed, zal in een schadestaat procedure behandeld worden.

Het fondsvermogen van REN TOTAAL, een rentegroei fonds van Mees Pierson, is 1993 met 9,8 procent toegenomen tot f 826,8 miljoen. De intrinsieke waarde per aandeel steeg met 11,0 procent tot f 40,15. De beurskoers steeg van f 37,10 tot 41,10.

■ *ORANJESTAD — Mevrouw Nicolina Canhigh-Bislip, handwerk-lerares bij het Heilig Hart College in Savaneta, herdacht het feit dat zij 35 jaar geleden in dienst van het onderwijs trad. Dit feit werd gecelebreerd met een mis in de Savaneta-kerk die werd bijgewoond door onder andere minister van Onderwijs, Fredis Refunjol, en bestuursleden van de Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (SKOA). De foto toont mevrouw Canhigh-Bislip en haar echtgenoot en zoon (in het midden) samen met de minister en bestuursleden.*

35 Jaar in onderwijs

WEB
WATER- EN ENERGIEBEDRIJF ARUBA N.V.

BEKENDMAKING

De directie van het WATER- EN ENERGIEEDRIJF ARUBA (WEB) N.V. maakt hiermede bekend dat in verband met noodzakelijke werkzaamheden aan de waterdistributienetwerk de toelevering van water aangetast zal worden op:
ZATERDAG 5 MAART 1994 VAN 9:00 UUR 'S AVONDS TOT EN MET ZONDAG 6 MAART 3:00 UUR 'S MORGENS.
Dit in de buurten:
MABON, NOORD CURA CABAI, BRASIL, ROOI MASTER TE CU CONGOWEG.
De Directie van W.E.B. ARUBA N.V. verzoekt zijn klanten in genoemde buurten om de nodige voorbereidingen te treffen en is overtuigd dat zijn clientèle begrip zal tonen voor enig ongerief veroorzaakt door deze werkzaamheden tot optimalisering van de waterdistributienetwerk in deze buurten.

WATER- EN ENERGIEBEDRIJF ARUBA (W.E.B.) N.V.

LIQUIDATIE
MOONSTAR CORPORATION in liquidatie
Bovenstaande vennootschap is geliquideerd en haar naam is op 20 januari 1994 in het Handelsregister doorgehaald.
De vereffenaar,
Manacor (Aruba) N.V.
Newtonstraat 4, Aruba

LIQUIDATIE
SAYORDEL A.V.V. in liquidatie
Bovenstaande vennootschap is geliquideerd en haar naam is in het Handelsregister doorgehaald.
De vereffenaar,
AMRO Participation Company N.V.,
Pietermaai 15,
Willemstad, Curaçao, N.A.

TE KOOP AANGEBODEN
TWEE GIFTSHOPS (N.V.)
Luxe toeristische artikelen op twee verschillende lokaties
Geintereseerden kunnen hun brieven sturen naar bureau van dit blad, Caya G.F.Croes 110, Oranjestad, Aruba, onder nr. 32

De Minister van Publieke Werken en Volksgezondheid maakt bekend, dat een ingekomen verzoek ter verkrijging van een SLIJTVERGUNNING ter exploitatie in de levensmiddelenzaak gevestigd in het perceel BRAZIL 52-B, ingaande 7 maart 1994 gedurende 14 dagen op het Centraal Bureau Juridische en Algemene Zaken, Vondellaan 19-C, ter inzage ligt. Deze vergunning geeft recht tot verkoop in het klein van sterke drank uitsluitend voor gebruik ter plaatse voor welke de vergunning geldt. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen bedoeld verzoek indienen.

ARUBA DAILY ENTERTAINMENT

Morgen heeft Janko iets lekkers !!!
Geopend:
Zondag tot en met donderdag 11.00 a.m. - 2.00 a.m.
Vrijdag en zaterdag 11.00 a.m. - 3.00 a.m.
L.G. Smith Blvd. - Seaport Market Place
Tel.: 38826

RIUNITE
Voor iedere gelegenheid de drank bij uitstek.
Mercurius Trading Co.
(Handelsmaatschappij Mercurius n.v.)
Fergusonstraat 116 - Tel.: 21470 - 22345

MOONLIGHT GRILL is gezellig
zing of breng je instrument
TALK OF THE TOWN
Live music begint om 6.00 pm
L.G. Smith Blvd. tel: 23380

STICHTING GOUVERNEUR FELIPE B.TROMP JEUGDBEKER
ORANJESTAD ARUBA

REGLEMENT VOOR DE GOUVERNEUR FELIPE B.TROMP JEUGDBEKER

1. De "Gouverneur Felipe B.Tromp jeugdbeker" is beschikbaar gesteld voor de vereniging of organisatie in het Land Aruba, die zich in de aan 1 maart van het jaar voorafgaande twaalf maanden op zeer bijzondere wijze heeft onderscheiden door prestaties van een of meer van haar jeugdleden, individueel of gezamelijk, op cultureel of maatschappelijk gebied of op het gebied van de sport, dan wel op meer dan een dezer gebieden tegelijkertijd. Onder jeugdlid wordt verstaan een meisje of jongen tot de leeftijd van achttien jaar.

2. De aanwijzing, welke vereniging of organisatie in een bepaald jaar voor de onder 1. genoemde beker in aanmerking komt, geschiedt door een jury bestaande uit:
   - de heer Jos A.van der Schoot, Brebastraat 9, voorzitter;
   - de heer Rufo Odor, Seroe Preto 8B, San Nicolaas;
   - de heer Ito Tromp, Laurens Costerstraat 9, Oranjestad;
   - de heer R.J.F.Caster, Pitastraat 9E, Oranjestad;
   - de heer Frank Leslie, Ohmstraat 8, Balashi;
   - mejuffrouw Lupita Gil, Tanki Leendert 152;

3. Voordrachten, bevattende de naam van een jeugdlid(-leden) en voorzien van duidelijke beschrijving van de verdiensten van dat (die) jeugdlid(-leden), kunnen door iedere op het eiland gevestigde inwoner, vereniging of organisatie worden ingediend. De voordrachten voor dit jaar dienen uiterlijk **12 april 1994** in het bezit van de voorzitter van de jury te zijn.

4. De jury neemt haar beslissing bij meerderheid van stemmen; mochten de stemmen staken, dan beslist de stem van de voorzitter. De jury deelt uiterlijk twee weken voor Koninginnedag haar beslissing aan de voorzitter van de Stichting mede.

5. De "Gouveneur Felipe B.Tromp jeugdbeker" is een wisselbeker. De winnaar van deze beker krijgt deze in bezit tot uiterlijk twee weken voor de volgende Koninginnedag en levert de beker alsdan in bij de voorzitter van de jury. Op de sokkel van de beker wordt een zilveren plaatje aangebracht met ingegraveerd het jaartal van de uitreiking en de naam van de vereniging of organisatie, die de beker dat jaar kreeg toegewezen. De beker komt definitief in het bezit van die vereniging of organisatie, welke deze of in drie opeenvolgende jaren of vijfmaal in totaal toegewezen kreeg.

6. De gouveneur reikt de beker, alsmede een herinneringsplakkaat op de dag van viering van Hare Majesteitsverjaardag uit aan het Bestuur van de vereniging, organisatie of persoon, welke door de jury werd aangewezen.

Maart 1994

Volgens Italiaanse sportbladen:

Arbiter Don was twaalfde man Ajax

MILAAN - De Italiaanse sportpers hekelde vrijdag in de beschouwingen over Ajax - Parma scheidsrechter Don. Volgens de bladen had de arbiter de Amsterdamse thuisclub nadrukkelijk gespaard. De gezaghebbende Gazzetta dello Sport schreef dat Crippa een strafschop had verdiend, nadat Blind hem had omgeduwd. Bovendien had Ronald de Boer de rode kaart moeten krijgen, na een elleboogstoot richting Matrecano.

Wel konden de Italiaanse media zich vinden in het gelijkspel. Desondanks zei steraanvaller Asprilla van Parma in de Gazzetta dat de Italianen meer hadden verdiend. "Ajax is gered door keeper Van der Sar."

De bladen stonden uitgebreid stil bij het applaus van het Amsterdamse publiek, dat voor Parma bedoeld zou zijn geweest. "Ovatie voor de moed van Parma", zei de Gazzetta dello Sport. En, in de Corriero dello Sport: "Show zonder doelpunten. Als het spel zo wordt gespeeld blijft het publiek komen. Dit was een les voor alle andere clubs."

De Italiaanse bladen concludeerden verder dat Apolloni de ster van de avond was. Hij speelde Ajax' topschutter Litmanen uit de wedstrijd. De Finse international kreeg daarom van alle Italiaanse kranten het cijfer vijf als waardering. Hij bleek daarmee de zwakste schakel in de Amsterdamse ploeg.

Argentijn Vazquez behoudt wereldtitel

■ *LAS VEGAS - De Filippijnse bokser Armand Picar ging al in de tweede ronde neer op een rechtse van de Argentijn Julio Cesar Vasquez. Vasquez behield zijn titel in het junioren middengewicht.*

Julio Cesar Vasques behoudt titel

Rosi kampioen zwaarwelter door 'technisch onbeslist'

LAS VEGAS - De Italiaanse bokser Gianfranco Rosi is wereldkampioen van de IBF in het zwaarweltergewicht gebleven. Het gevecht tegen zijn Amerikaanse uitdager Vincent Pettway werd op last van de ringarts in de zesde ronde gestaakt, nadat de boksers per ongeluk met de koppen tegen elkaar waren geslagen.

De titelverdediger liep daaarbij een verwonding op aan zijn linkerooglid. Omdat de partij nog niet 'halfweg' was, werd volgens de IBF-regels besloten tot een 'technisch onbeslist'. De 36-jarige Rosi behield daardoor zijn kampioensgordel.

Zijn Argentijnse collega Julio Cesar Vasquez bleef de wereldkampioen van de WBA in dezelfde gewichtsklasse door een gemakkelijke zege op de Filippijn Armand Picar. De scheidsrechter maakte al in de tweede ronde een einde aan de ongelijke strijd. Vazquez had zijn Aziatische opponent toen al drie keer neergehaald.

De Amerikaan Gerald McClellan, wereldkampioen middengewicht (WBC), was nog sneller klaar met zijn uitdager en landgenoot Gilbert Baptist. Die viel al na precies 97 seconden om, letterlijk. Baptist ging al in de openingsfase twee keer tegen het canvas na harde stoten op het hoofd.

Arbiter Richard Steele keek de aangeslagen bokser even recht in de glazige ogen en vond dat de partij door kon gaan. De uitdager waggelde op gummibenen naar McClellan toe, viel de wereldkampioen in de armen en gleed vervolgens op de grond. Steele werd onmiddellijk een stuk wijzer. De 28-jarige Baptist naderhand ook. Hij besloot te stoppen met boksen.

SMULDERS

Europees kampioen Eddy Smulders en uitdager Fabrice Tiozzo hebben het gevecht met de weegschaal gewonnen. De titelverdediger uit Eindhoven liet zaterdagochtend tijdens de weging in een hotel in Lyon 78,7 kilogram noteren. Zijn Franse opponent bleek drie ons zwaarder. De limiet van het halfzwaargewicht is 79,378 kg. Smulders (30) begint vanavond in het Palais des sports van Lyon aan zijn 26e profpartij. Hij is nog ongeslagen. Van zijn 25 winstpartijen besliste de brabander er twintig vroegtijdig.

Smulders verdedigt voor de tweede keer zijn kampioensgordel, die hij in mei vorig jaar veroverde. In november sloeg hij in Frankrijk een aanval van Eric Nicoletta af. Het profboekje van Tiozzo (24) telt 25 overwinningen en een nederlaag.

Vergane basketbal glorie

■ *BOSTON - De Boston Celtics en de Los Angeles Lakers, eens de twee giganten in het Amerikaanse professionele basketbal, maken moeilijke tijden door. De twee ploegen, die ook dit jaar weer onderaan te zoeken zijn op de ranglijst van de NBA, speelden gisteravond tegen elkaar in de Boston Garden, waarbij de thuisclub met 109 tegen 99 aan het langste eind trok.*

Nederland treft Cuba bij wk volley

RIO DE JANEIRO - De Nederlandse volleybalvrouwen zijn bij de wereldtitelstrijd, die in oktober in Brazilië wordt gehouden, ingedeeld bij Cuba in groep B. Welke twee landen verder als tegenstander zullen fungeren, zal bij de loting in maart in Sao Paulo worden bepaald.

De internationale volleybalfederatie kwam vrijdag in Rio de Janeiro tot de volgende indeling: Groep A met Brazilië en Zuid-Korea, Groep B met Nederland en Cuba, groep C met Rusland en China, Groep D met Japan en de Verenigde Staten.

Aan elke groep zullen nog twee landen worden toegevoegd. De loting zal gaan tussen Peru, Kenya, Oekraine, Tsjechië, Duitsland, Italië, Azerbeidzjan en Roemenië.

Internationaal Taekwondo toernooi

WILLEMSTAD - In de sporthal van de UNA wordt vanmiddag een internationaal taekwondo toernooi gehouden georganiseerd door de Curaçaose Taekwondo Bond. Ploegen uit de Dominicaanse Republiek, Aruba, Bonaire en Curaçao zullen aan dit toernooi deelnemen. Er zal worden gestreden in categorieën vanaf 6 jaar en ouder. De wedstrijden beginnen om half zes vanmiddag.

Opnieuw rel rond 'Dutchy'

ZEIST - De KNVB wordt opnieuw bedreigd met een kort geding over de naam van de mascotte van het Nederlands elftal voor de wereldtitelstrijd voetbal, 'Dutchy'. Dit keer eist een firma in promotieartikelen de naam van het leeuwtje op.

Kort nadat de mascotte officieel was gedoopt voerde de KNVB onderhandelingen met de firma Scapino, die de naam eerder al in gebruik had. De voetbalbond stelde de firma schadeloos.

Daarvan zal het volgens de voetbalbond nu niet komen. De advocaten van de KNVB beweren dat de eis van de firma in promtieartikelen op oneigenlijke gronden is gebaseerd. De KNVB zou de merknaam 'Dutchy' eerder bij het benelux merkenbureau hebben gedeponeerd.

Ondanks de tegenslagen vindt het management in Zeist dat de actie 'Dutchy' goed op gang is gekomen. Uit een onderzoek van het bureau research en marketing in Heerlen is gebleken dat de Nederlandse mannen ongeveer een derde weet dat het dier bij Oranje hoort. Bij de vrouwen associeert een op de vijf het leeuwtje met het nederlands elftal.

Wielerdrome Assen krijgt vaste vorm

ASSEN - het Wielerdrome in Assen is niet langer een droom. Het heeft vrijdag bij de presentatie van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek gestalte gekregen. Het multifunctionele complex, dat moet gaan verrijzen in sportpark het Stadsbroek, gaat 25 miljoen kosten. Als de financiering eind dit jaar rond is, wordt in januari 1995 met de bouw begonnen. Begin 1996 is dan de oplevering.

De initiatiefnemers denken dertien miljoen te moeten financieren. Momenteel wordt met de overheid onderhandeld over de subsidies. Gerekend wordt op twee en een half miljoen gulden uit het interregionale fonds en eenzelfde bedrag van het ministerie van WVC. De gemeente Assen, de provincie Drenthe en de Koninklijke Nederlandse Wielrenunie (KNWU) staan samen ook voor 2,5 miljoen op de begroting. Door de uitgifte van aandelen en uit achtergestelde leningen moet 4,5 miljoen binnenkomen.

Het Wielerdrome Assen krijgt een overdekte baan van 250 meter lengte, geschikt voor het houden van zesdaagsen, maar eventueel ook voor wereldkampioenschappen. Het middenterrein van de evenementenhal kan worden gebruikt voor atletiek, tennis en squash. De accommodatie zal verder een hotel, een sportmedisch adviescentrum en vergader- en congresruimten bevatten.

Chinese Wang kan miljoenen verdienen

LONDEN - In een week tijd kan de houdster van het wereldrecord op de 10.000 meter op de baan, Junxia Wang uit China, zich onder de miljonairs scharen. De atlete kan tijdens twee wedstrijden twee miljoen gulden aan premies, ook een record, verdienen.

De Chinese wereldkampioene op de 10 km wordt met een premie van anderhalf miljoen gulden naar de start van een 10 km stratenloop op 10 april in Jakarta gelokt. Wang krijgt dat geld op haar bankrekening gestort als ze het record op de weg van de Britse Liz McColgan (30.38 minuten) verbetert. Op de baan legde de Chinese de 10 km in 29.31,79 af.

Zeven dagen later is er voor Wang in de marathon van Londen 500.000 gulden te verdienen. Dat bedrag staat op verbetering van het wereldrecord (2.21.06) van de Noorse Ingrid Kristiansen.

Fraude bij transfer van Lentini vermoed

ROME - Gianluigi Lentini is door de Italiaanse justitie een uur lang als getuige verhoord in een onderzoek naar mogelijke financiële onregelmatigheden bij zijn transfer. De aanvaller werd door AC Milan in 1992 overgenomen van Torino voor een bedrag van naar schatting 32 miljoen gulden. De club van de schatrijke mediamagnaat Silvio Berlusconi onthield zich van commentaar.

De zaak is onderdeel van een veel uitgebreider onderzoek naar de handel en wandel van de voormalige Torino-voorzitter Gianmauro Borsano, die in het kader van de operatie "schone handen" werd gearresteerd. Borsano beweerde onlangs dat Milan in het geheim een slordige zeven miljoen gulden op een Zwitserse bankrekening heeft gestort om de overgang van Lentini naar de landskampioen te vergemakkelijken. De 25-jarige international is dit seizoen nog maar sporadisch in actie gekomen. Hij overleefde in augustus ternauwernood een auto-ongeluk.

MSV Duisburg weer koploper

DUISBURG - MSV Duisburg is vrijdagavond opnieuw koploper geworden van de Bundesliga. De verrassende debutant won op eigen veld van Wattenscheid, 2-1. Duisburg had vorige week door een nederlaag bij Bayern Munchen een stapje terug moeten doen.

In eigen omgeving is Duisburg, vrijdag weer met de Nederlandse verdediger Nijhuis in de basis, nog ongeslagen. Wattenscheid, kandidaat voor degradatie, won dit seizoen nog geen uitwedstrijd. Toch hoopte de club uit Bochum op het effect van de trainerswissel, die een dag eerder was doorgevoerd. Hartmann verving Bongartz en is met 33 jaar meteen de jongste "chef-trainer" van de Bundesliga.

Het hielp vooralsnog weinig. Duisburg was sterker en kwam door Steininger en Notthoff op 2-0. De poolse international Lesniak scoorde voor Wattenscheid.

De middenmoters Dynamo Dresden en FC Koln speelden gelijk, 1-1. Door Hauptmann kwam Koln vrij vroeg in de wedstrijd op voorsprong, na de hervatting maakte Nowak gelijk.

Karpov remise tegen Kasparov

LINARES - Anatoli Karpov en Gari Kasparov hebben vrijdag remise gespeeld in hun onderlinge partij in de zevende ronde van het internationale schaaktoernooi van Linares. Het was de eerste ontmoeting tussen de twee Russen, sinds Kasparov zich afscheidde van de officiële bond (Fide) en de professionele PCA oprichtte. De twee wereldkampioenen van de verschillende bonden waren ruim vier en een half uur met elkaar in de slag.

Karpov houdt door de remise, met nog zes ronden te gaan, een punt voorsprong op zijn grote rivaal. De twee 'k's' zaten vrijdag voor de 163e keer tegenover elkaar. Kasparov won 27 keer, Karpov 20 keer.

Sinds 1981 eindigde Karpov op een toernooi met Kasparov niet meer boven zijn grote rivaal. Op het sterk bezette toernooi van Linares is hij echter de uitgesproken favoriet. Hij weerstond vrijdag Kasparov, hoewel deze het voordeel van de witte stukken had. Karpov had als enige zijn voorgaande zes partijen op het evenement gewonnen.

Uitslagen tennis

INDIAN WELLS (Ver.Staten) - De uitslagen van de gisteren in het tennistoernooi van Indian Wells gespeelde wedstrijden luiden: Mannen: Kwartfinales: Sampras - Muster 6-3 6-2, Krickstein - Volkov 6-3 6-4. In Delray Beach waar de vrouwen een toernooi spelen met een prijzenpot van 800.000 gulden won de Duitse Steffi Graf haar partij in de kwartfinale tegen haar landgenote Hack met 6-2 6-1.

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
Zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARRIO JANWE
Dammen:
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar en van 19.30-23.00 uur voor geïnteresseerden vanaf zestien jaar.
Schaakvereniging Janwé:
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

DAMACOR BOWLING CLUB
(Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SOFTBAL
(Gasora Giants)
10.00 uur Uniko vs Chez Suzenne; 12.00 uur Alfa Trading vs Forti; 14.00 uur Lucas Bols vs Swift; 16.00 uur Pichel Tax Consultants vs Caterpilar - terrein Suvek.

VOETBAL
(Vereniging Willemstad)
10.35 uur Sithoc vs DSK (B); 11.10 uur Mahuma vs Willemstad (A); 11.45 uur Dinteca vs Marchena (B); 12.20 uur Vesta vs Mahuma (A); 12.55 uur Sithoc vs Dinteca (B); 14.05 uur DSK vs Marchena (B); 14.40 uur Willemstad vs Vesta (A); 15.15 uur Marchena vs Sithoc (B); 16.25 DSK vs Dinteca (B) - terrein Willemstad te Kintjan.

ATLETIEKCLUB
(Trupial)
09.00-12.00 uur inschrijving voor Cross Country, kan ook zondag voor de start - SDK.

ZONDAG

ATLETIEKCLUB
(Trupial)
Cross Country van '5 mile' (8km). Start en finish bij garage Schnog bij oud Caracasbaaiweg.

SOFTBAL
(Gasora Giants)
10.00 uur partij semi-final; 12.00 uur partij semi final; 14.00 uur partij voor derde en vierde plaats; 16.00 uur laatste partij - terrein Suvek.

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

WorldCup USA94

ORANJE IS MAGIC!

Curaçao Promotion Partners heeft de hand kunnen leggen op een beperkt aantal toegangskaarten voor de voetbalwedstrijd die het Nederlandse elftal in Orlando speelt. Wij bieden u de unieke kans om de ***"Magic van Oranje"*** te kunnen combineren met de ***"Magic van Disney"***

In onze package bieden wij aan:
* vertrek op 24 juni naar Orlando
* verblijf (6 nachten) in een toeristenklassehotel
* toegangskaarten voor het Citrus Bowl Stadium
Nederland - België op 25 juni
Nederland - Marokko op 29 juni
* vertrek op 30 juni naar Curaçao

* Double Ang. 1895,=
* Triple Ang. 1795,=
* Quadro Ang. 1685,=
* Single supplement Ang. 550,=
N.B. Bij reservering doet men een aanbetaling van Ang. 1000,= per persoon

WorldCup USA94

Wilt u boeken of wilt u meer informatie, bel dan 636360 of 636343 (fax: 636543)

Cristiani op bezoek bij buurvrouw Chamorro

■ *MANAGUA - President Alfredo Cristiani van El Salvador heeft een tweedaags bezoek gebracht aan de Nicaraguaanse hoofdstad Managua. Op de foto Cristiani in gezelschap van zijn Nicaraguaanse ambtgenote Violeta Chamorro tijdens een persconferentie tot besluit van het bezoek.*

Racistische leuzen in IJsselmuiden

IJSSELMUIDEN - Het toekomstige asielzoekerscentrum in het Nederlandse IJsselmuiden is vrijdagnacht beklad met racistische leuzen. Het pand is aan twee kanten vrijwel geheel "beschilderd" met leuzen, hakenkruizen, termen als CD-Janmaat, 'white power' en KK. De politie stelt een onderzoek in.

Het toekomstig asielzoekerscentrum maakt deel uit van een plaatselijk computerbedrijf. Onlangs bood de firma een deel van het kantoorpand aan het ministerie van WVC te huur aan. Er zouden zo'n veertig asielzoekers gehuisvest kunnen worden. Het ministerie heeft het pand inmiddels bekeken.

NOTICE OF ANNUAL GENERAL MEETING OF SHAREHOLDERS TO BE HELD ON MARCH 24, 1994.

TO THE SHAREHOLDERS OF

AGRICOM N.V.

Notice is hereby given that the Annual General Meeting of Shareholders of **AGRICOM N.V.**, (the "Company") will be held at the registered offices of the company, De Ruyterkade 62, Curacao, Netherlands Antilles, on March 24, 1994 at 10.00 a.m. Netherlands Antilles time.

The Agenda of the meeting is available for inspection by the shareholders at the registered office of the company.

Curacao Corporation Company N.V.
Managing Director.

GOBIERNU DI KORSOU
Servisio pa Salú Públiko
Kùr pa Bende òf Prepará Kuminda

Hefe di Servisio pa Salú Públiko di [illegible] di Kòrsou ta partisipá ku:

Entrante dia 1 di aprel Servisio pa Salú Públiko di Gobièrnu di Kòrsou ta kobra un retribushon di 50 florin pa persona pa kùr personanan enbolbí den preparashon òf benta di kuminda òf bibida konforme A.B. 1992 no. 20 artíkulo 99 sub j. Promé ku kùr mester paga e suma ariba menshoná na kaha di Sekshon Kontabilidat di e Servisio. Ku e resibu ku e persona risibí di e kahera e ta akudí na Servisio Higiéniko pa kùr. Personanan ku akudí na Servisio Higiéniko pa kùr mester tin nan sédula i un pasfoto resien. Esnan ku tin un P.P.-kart bálido i no mas bieu ku un aña mester akudí ku esaki seka e kahera di e Servisio promé ku kùr i nan lo haña dispensashon di pago di e retribushon ariba menshoná.

E Hefe a.i. menshoná,
Dept. R.P. Dr. S.H. Cabenda.

GOBIERNU DI KORSOU
Servisio pa Salú Públiko
Produkto " Brinta " Kontaminá

Hefe di Servisio pa Salú Públiko di Gobièrnu di Kòrsou ta partisipá lo siguiente:

Outoridatnan Ulandes a konfirmá ku na Ulanda a kita e PAPA trahá ku Trigo " BRINTA " for di merkado pa e fabrikante Honig Merkartikelen B.V. Esaki en konekshon ku kontaminashon di sierto muestra di e produkto ku e Bakteria SALMONELLA Servisio Higiéniko ta guiando e proseso pa e importado [illegible] e produkto akí for di merkado lokal. Servisio Higiéniko ta konsehá pa no konsumí e produkto akí te otro aviso. Kome un produkto kontaminá ku SALMONELLA por okashoná malestar di stoma òf diaré. Konsumidónan ku tin e produkto akí den poder por entregá esaki na Servisio Higiéniko na Piscaderaweg 49. Pa mas informashon por [illegible] kontakto ku Servisio Higiéniko na telf.: 625[illegible] ekstenshon 168/173.

E Hefe a.i. menshoná,
Dept. R.P. Dr. S.H. Cabenda.

Nieuw

DRAMATISCHE EXPRESSIE

Wilt U meer zelfvertrouwen krijgen?
Wilt U Uw verlegenheid leren overwinnen?
Wilt U beter leren communiceren?

Dit alles kunt U bereiken door deel te nemen aan de cursus **Dramatische expressie.**

U leert hierbij het toneelspelen door improvisatie. Door middel van samenspel leert U Uw creativiteit te ontwikkelen.
Cursus start in april
Kosten: AFL. 180,- voor 24 lesuren.
Per avond zullen 2 lesuren gehouden worden met een pauze.
Plaats: Buurtcentrum Santa Rosa.
Wilt U meer informatie: bel: 677571 na 2 uur.

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag **23 maart 1994** des voormiddags om **10.00 uur**, zal ten kantore van ondergetekende, krachtens **ARTIKEL 14 VAN DE EILANDSVERORDENING VAN DE 12E JUNI 1953 OP DE UITGIFTE IN ERFPACHT VAN GRONDEN TOEBEHORENDE AAN HET EILANDGEBIED CURACAO**, de openbare verkoop worden gehouden van:

Het tot dertig januari 2024 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, bekend als **Blok G, kavel nummer 30** van het verkavelingsplan **GROOT KWARTIER**, gelegen in het Tweede District van Curacao, ter grootte van 915 m2, nader omschreven in meetbrief nummer 348 van 4 september 1963, met al het daarop gebouwde en al hetgeen verder daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.

De veilingsvoorwaarden zullen gedurende twee weken voor de veiling voor belanghebbenden ter inzage liggen ten kantore van ondergetekende en houden onder meer in dat executant van iedere bieder de overlegging van een garantie kan eisen als waarborg voor de betaling van de koopsom en kosten.

Mr F.E. Gijsbertha, waarnemer
van het vacante notariskantoor
Mr H.A. Sperwer,
Neptunusweg 18
telefoon 374377
Curacao
contactpersoon: mevr. K. de Boer

NOTICE OF ANNUAL GENERAL MEETING OF SHAREHOLDERS TO BE HELD ON MARCH 24, 1994.

TO THE SHAREHOLDERS OF

JULER N.V.

Notice is hereby given that the Annual General Meeting of [illegible] registered offices of the company, De Ruyterkade [illegible] Netherlands Antilles, on March 24, 1994 at 10.00 a.m. Netherlands Antilles time.

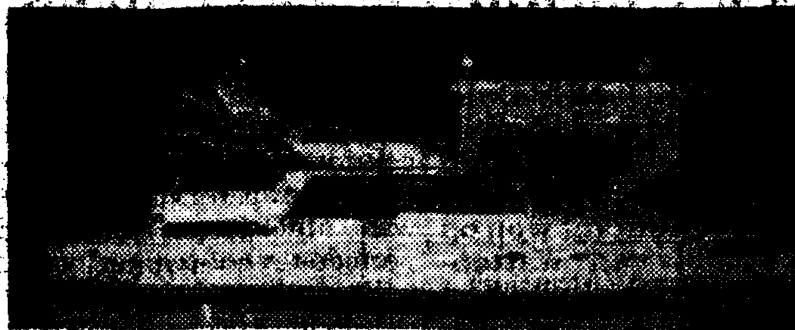
The Agenda of the meeting is available for inspection by the shareholders at the registered office of the company.

Curacao Corporation Company N.V.
Managing Director.

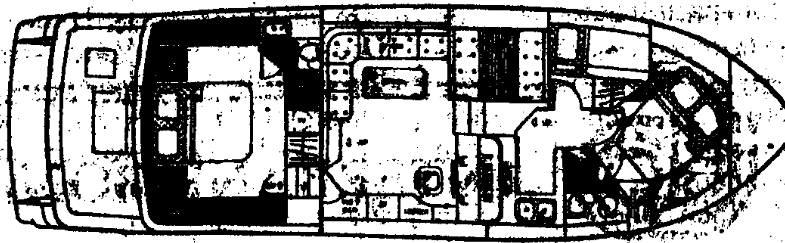
PRESIDENT
YACHTS

FOR SALE

Our factory demo
with boat show interior
1993 545 Cockpit Motoryacht

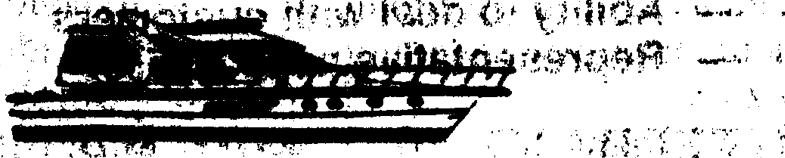

Full equipped, 3 cabin lay-out.

2 x 550 HP Detroit Diesels
± 75 hours
Bow Thruster, full electronic,
half tower etc.

For information: 602775
Fax: 676979

PRESIDENT YACHTS of THE CARIBBEAN, INC.

LANDHUIS BRIEVENGAT

Elke zondag **geopend**
vanaf 5.00 uur om het landhuis te bezichtigen.
Happy Hour van 18.00 - 19.30 uur
a.s. zondag 6 maart Live Muziek
van **Mash** vanaf 19.00 - 24.00 uur.

Elke **laatste zondag** van de maand
Folkloristische dansshow van 5.00 - 6.00 uur.
Tevens verkoop van souvenirs en lekkere hapjes.
Iedereen is van harte welkom!!!

SUPERMARKET
Gosieweg 90
Tel: 373772/371950/373044

Heeft u de krakend-verse volkoren Pan Frances van Bakkerij Las Vegas al eens geproefd? Mmmmm

Te koop
MOTORYACHT
BERTRAM 35 SF
1980 2x Cumming Diesels
Nafl. 165.000,=
Tel. 602775

Hotel Holland
Restaurant 't Kokkeltje.
telf. 688044

Weekend Special
Menu 't Kokkeltje
Kruiden Bouillon
*
Hollandse gefrituurde visschotel
*
Vruchten cocktail met verse slagroom
Naf. [illegible] p.p. & 10% serv. ch.

Onbeperkt saté van kip, vlees, en garnaal [illegible]
Naf. 30,=
Onbeperkt spareribbs eten Naf. 22,50
Speciaal **kindermenu** voor Naf. 12,50
& 10% serv. ch.
Gaarne res. op tel. 688044

Tot ziens in Restaurant 't Kokkeltje
de ontmoetingsplek bij uitstek

FUNDASHON BRAKAPOTI
Kas pa Mucha Surdu

heeft in haar Internaat voor auditief gehandicapte kinderen, een vacature voor een

GROEPLEID(ST)ER
Met HBO/IW of Jeugdwerk

die na gebleken geschiktheid de functie van direct(rice)eur op zich zal kunnen nemen.
Leeftijd minimaal 25 jaar.
Ervaring in een leidinggevende functie binnen een Internaat, strekt tot aanbeveling.
Het Internaat biedt dag en nacht opvang voor dove kinderen van 3 tot 18 jaar en is tijdelijk gevestigd te

GROOT SANTA MARTHA 141.

Sollicitaties te richten aan:
Fundashon Brakapoti -
Kas pa Mucha Surdu
P.O. Box 4587

Teken-, Schilder- en Beeldhouwlessen
ten huize van artieste
Dineke van de Geest

Jongeren: maandagmiddag van 4.30 - 5.30 uur
(6 jaar en ouder)
Teken en schilderlessen
desgewenst ook boetseren

Middelbare School Leeftijd (± 15 jr)
dinsdag 4 - 5.30 u.
en vrijdag 4.30 - 6.30 uur.
Alleen tekenen en schilderen.

Zaterdagmorgen
10 - 12 tekenen en schilderen
van 2 - 4 beeldhouwen.
Alle leeftijden vanaf 15 jaar.

Informatie tel: 671047 na 8.00 uur 's avonds.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000/
BRANDWEER: 8222/
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900/
fax 7446/
alarmnr. 14
BEJAARDENTEHUIS: 8350

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
maandag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
woensdag van 14.00-18.00 uur en vrijdag van 14.00-17.30 uur.

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): maandag t/m donderdag van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vrijdag van 07.30-12.00/13.30-16.00; zaterdag gesloten.
Rincon (tel.: 6214): maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag gesloten.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigucheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag gesloten.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

SLACHTHUIS LVV
(tel.: 4393)
open van maandag t/m vrijdag van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke donderdag van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel.: 4255 te bellen of fax 7655.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel.: 4989)
openingstijden maandag t/m zaterdag van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

KLACHTEN(BEZORGING)
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

Streven naar aansluiting op arbeidsmarkt

Stuurgroep samengesteld voor vernieuwing van LBO

KRALENDIJK — Belangrijke doelstellingen voor de vernieuwing van het lager Beroepsonderwijs naast de verbetering van het imago is een betere aansluiting op de arbeidsmarkt, het terugdringen van voortijdige schoolverlating en het zittenblijven.

Dat brengt met zich mee dat de huidige LBO-afdelingen Lager Technisch Onderwijs (LTO), Lager Administratief Voorbereidend Onderwijs (LADVO) en Algemeen Vormend Beroeps Onderwijs (ALBO) de beschikking krijgen over een nieuw en modern inventaris. Ingrijpend is ook de pedagogische en vaktechnische bijscholing van het personeel, evenals de ingrijpende vernieuwing van de bestaande onderwijsprogramma's. Verantwoordelijk voor de uitvoering is een op brede basis samengestelde stuurgroep, bestaande uit SGB-voorzitter J. Wout, secretaris drs N. Veenman (SEF) en H. Tore (Inspectie v.o.), H. de Palm (vertegenwoordiger bedrijfsleven), R. Pourier (directeur SGB), S. Jacobs (adj. directrice ALBO/LADVO), J. Wever (adj directeur SGB) en F. Melaan (Simabo).

De uitvoering vindt plaats in nauw overleg met de heer Okke de Jager, adviseur voor onderwijsvernieuwing van de Nederlandse Antillen en Aruba. De totale kosten van deze vernieuwingsoperatie bedragen rond 2,5 miljoen gulden. De ter beschikking staande middelen zullen in 1994 en 1995 gefaseerd worden ingezet voor de aanschaf van nieuwe inventaris en aanpassing van de gebouwen, het na- en bijscholen van het management en het docententeam, leerplanontwikkeling, voorlichting, projectbegeleiding en evaluatie.

Inmiddels is de stuurgroep begonnen met het schrijven van plannen voor de gebieden bouwzaken, inventaris en nascholing en leerplanontwikkeling. Daarin wordt eenduidig aangegeven welke werkzaamheden, op welk tijdstip en door wie uitgevoerd moeten worden gedurende de looptijd van het project. In de week van 7 tot en met 11 maart zullen de plannen afgerond worden. In diezelfde week zal het machinepark door deskundigen van de TNO gekeurd worden.

Inmiddels vinden gesprekken plaats met afdelingsleerkrachten over de tekeningen van de te verbouwen lokalen en materialen die in het kader van het project zijn aangevraagd. Dan kunnen eventueel noodzakelijke wijzigingen nog aangebracht worden. "Voor het welslagen van deze vernieuwing is het noodzakelijk dat iedereen er de schouders onder wil zetten. Docenten zullen aangezocht worden om mee te werken in uitvoeringsgroepen voor bouwzaken, inventaris, nascholing en leerplanontwikkeling". Dat zegt SGB-directeur Rolly Pourier die er op attendeert, dat zonder de medewerking van alle betrokkenen, het resultaat nihil zal zijn.

Prijsindexcijfer Bonaire omhoog

KRALENDIJK — Het prijsindexcijfer van Bonaire is tussen oktober en december '93 met 0,5 procent gestegen. Over geheel 1993 stegen de prijzen gemiddeld met 2,2 procent. Het jaar daarvoor stegen de prijzen met 1,9 procent. Daaruit blijkt, dat het tempo van de inflatie op Bonaire iets is toegenomen, maar zich nog steeds op een laag niveau bevindt.

Vergeleken met oktober 1990 zijn de prijzen op Bonaire 7,1 procent gestegen. Tussen december 1992 en 1993 steeg het prijsindexcijfer van 105 naar 107,1. Tussen 1992 en 1993 steeg de sector dranken en rookwaren het meeste: met 11,6 procent. Ook voeding (4,2 procent) en vervoer en communicatie (5,5 procent) stegen fors.

Tussen oktober en december vorig jaar stegen de prijzen van woninginrichting en huisraad (3,8 procent) en voeding (0,9 procent) het meeste. Binnen de sector voeding werden graanproducten een half procent goedkoper, maar zuivel 2,6 procetn duurder. De stijging van de post woninginrichting wordt toegeschreven aan de stijging van salarissen van huishoudelijk personeel.

Kleding, schoenen, dranken, rookwaren, recreatie en ontwikkeling stegen niet in prijs, vervoer en telecommunicatie werd 0,7 procent goedkoper.

"Paboso heeft volop kans gekregen"

Arthur Sealy niet eens met kritiek op media

KRALENDIJK — Volgens hoofdenquêteur Arthur Sealy is de kritiek van de leider van de Partido Boneriano Sosial (PaBoSo) op de Bonaireaanse persmedia volkomen ongefundeerd. Naar de mening van Sealy hebben de media tijdens de verkiezingscampagne elke partij de gelegenheid gegeven zich te profileren.

Sealy zegt, dat de kritiek van de PaBoSo het meest opvallend is, aangezien juist die partij meer dan alle andere partijen de kans heeft gekregen hun mening in de media te ventileren. "Naar mijn mening zoekt de PaBoSo voor hun opmerkelijke verlies bij de laatste verkiezingen de schuld bij anderen. Maar wie in een democratisch geregeerde staat woont en als partij manifestaties heeft gehouden voor vrijheid van meningsuiting, kan nu erg moeilijk de media aanvallen door te zeggen, dat zij de oorzaak zijn van het verlies van de PaBoSo. Dat is voor mij onbegrijpelijk". Dat zegt Arthur Sealy, die het verlies van de PaBoSo absoluut niet aan de verslaggeving in de nieuwsmedia wijt.

Hij benadrukt, dat het ochtendblad Extra en de Nederlandstalige middagkrant Amigoe het stevigst door de PaBoSo zijn aangevallen. Beide kranten hebben echter op een gedocumenteerde manier bewezen dat de PaBoSo in deze kranten juist de meeste aandacht heeft gekregen van alle politieke partijen.

"Het probleem van de PaBoSo is dat zowel de Amigoe als de Extra een kritische positie hebben ingenomen en de handelswijze van de PaBoSo-leiders op verschillende punten hebben veroordeeld. Maar dat is toch juist het meest kardinale punt wanneer er gesproken wordt over de vrijheid van meningsuiting? Het is de gezegende vrijheid van een krant om de mening te uiten over bepaalde gebeurtenissen", aldus de mening van Arthur Sealy.

Hij vindt een rubriek als 'pieu konsiente' of 'Monchi i Tonchi' in het ochtendblad Extra het meest belangrijke instrument om kritiek te leveren over hetgeen in een gemeenschap gebeurt. "Datzelfde geldt voor de scherpe commentaren van Hubert Linkels in de Amigoe. Hij laat daarbij door zijn gedocumenteerde commentaren geen enkele ruimte voor een tegengestelde reactie". Dat zegt Arthur Sealy die er ten overvloede op attendeert dat de PaBoSo kardinale fouten heeft gemaakt, waaraan de pers echter part noch deel heeft.

Regina Janga: "Volkspartij worden is moeilijk op Bonaire"

KRALENDIJK — "Ik ben er van overtuigd, dat mijn plaats als lijsttrekker van de Partido Boneriano Sosial een grote invloed heeft gehad op de beide traditionele partijen. Er moet een stevige barrière overwonnen worden om op Bonaire een 'volkspartij' te worden. Dat is het doel van de PaBoSo". Dat zegt Regina Janga die op Bonaire de eerste vrouw was die een verkiezingslijst aanvoerde.

Janga dankt de kiezers van de PaBoSo voor het vertrouwen dat zij stelden in haar persoon. Zij hoopt, dat de nieuwe regering een goede regering zal zijn voor Bonaire en de Antillen in het algemeen. Regina Janga attendeert er op, dat zij van eenvoudige afkomst is en geen banden heeft met degenen die zich eigenaar van een partij noemen. Zij feliciteert de 808 kiezers van de PaBoSo die in vrijheid en in het geheim hun vertrouwen hebben gesteld in de kandidaten van de partij. "Die 808 kiezers hebben tenminste de strijd van de PaBoSo begrepen. Zij en alle andere kiezers worden uitgenodigd voor de bijwoning van een kerkdienst op zaterdag 5 maart om half acht in de kerk van Rincon". Aldus de verklaring van Regina Janga die volgens haar partij door enkele nieuwsmedia tijdens de verkiezingscampagne opzettelijk genegeerd is.

HAARLEM — Haarlem heeft zich versterkt met aanvaller Wilson Ajah. De eerstedivisieclub huurt de 21-jarige nigeriaan voor de rest van het seizoen van Roda JC, waar Ajah al drie jaar onder contract staat.

Officiële uitslag stembureau

KRALENDIJK — Het hoofdstembureau heeft tijdens de vergadering op 2 maart 1994 het officiële resultaat van de verkiezing voor de Staten van de Nederlandse Antillen voor Bonaire vastgesteld. Los van de vaststelling van het aantal behaalde persoonlijke stemmen op elke lijst, heeft het hoofdstembureau ook vastgesteld welke 3 vertegenwoordigers voor Bonaire gekozen zijn.

Volgens het proces-verbaal heeft de voorzitter van het hoofdstembureau bepaald, dat voor de Staten gekozen zijn de heren J.E. Abraham (PDB), Ch. L.R. Ellis (UPB) en P. Silberie (PDB). De officiële uitslag per verkiezingslijst is als volgt. Lijst 1 (UPB) behaalde 2110 stemmen. Lijst 2 (PDB) behaalde 2590 stemmen. Lijst 3 (PAR) behaalde 173 stemmen en lijst 4 (Paboso) behaalde 808 stemmen.

Braziliaanse psychologe vrij in Chile

■ RENGO (Chile) - De Braziliaanse psychologe Tania Cordeiro is gisteren vrijgelaten nadat zij een jaar lang in een Chileense gevangenis heeft vastgezeten. De Braziliaanse was indertijd aangehouden op verdenking van 'roof onder bedreiging', maar het Chileense Hooggerechtshof oordeelde deze week dat er niet voldoende gronden waren om haar nog langer vast te houden.

Het Amerikaanse concern BOEING en de in Airbus Industrie samenwerkende Europese vliegtuigbouwers zetten hun gezamenlijke onderzoek naar de mogelijkheden voor de bouw van een "superjumbo" met meer dan 500 zitplaatsen voort tot medio 1995. Volgens de Europese projectleider Jürgen Thomas zijn de eerste resultaten "zeer bemoedigend". Voortaan wordt ook Airbus bij het onderzoek betrokken.

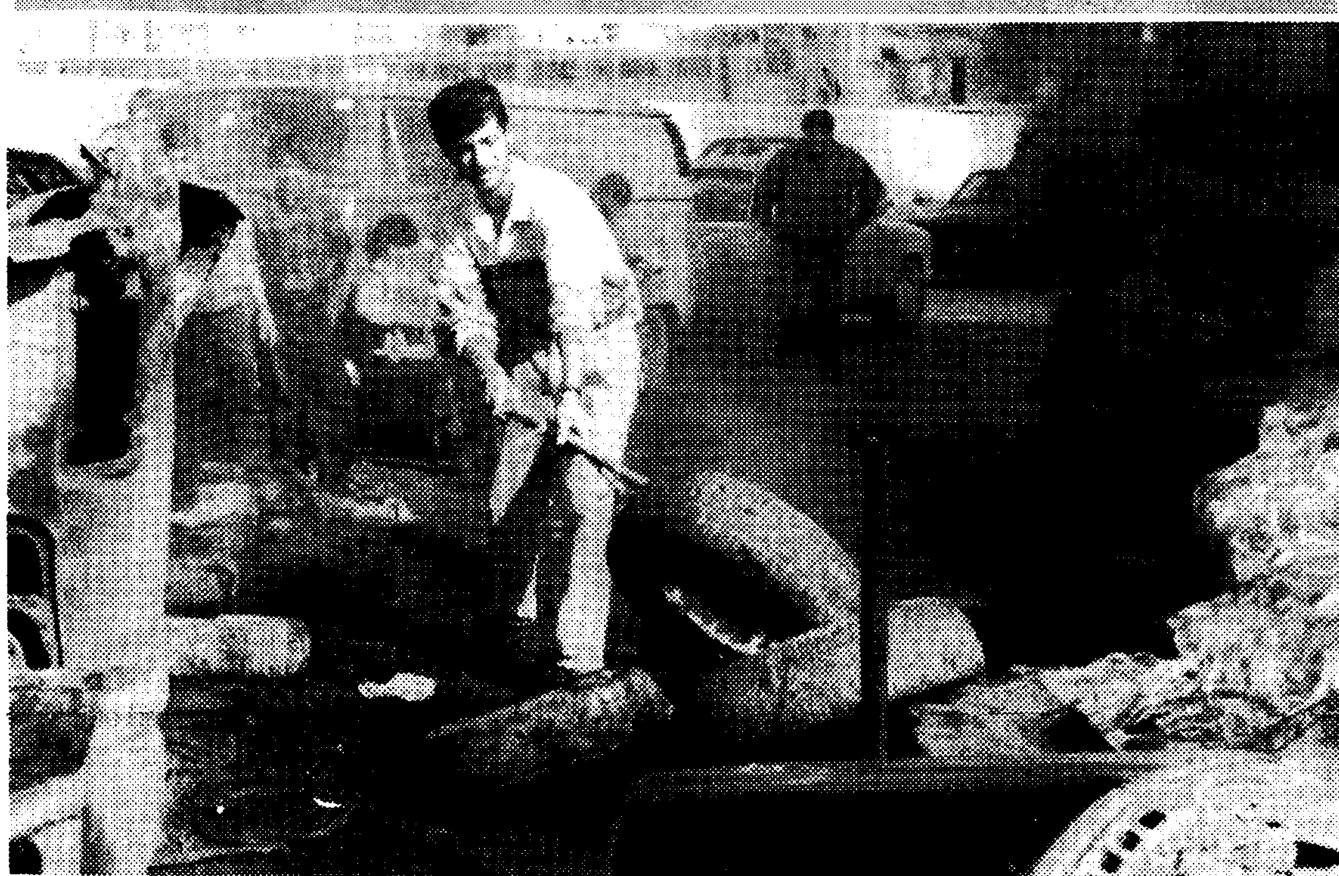
VN-rapporteur Mazowiecki:

Eindelijk nemen VN hun eigen besluiten serieus

GENEVE - Eindelijk nemen de leden van de Veiligheidsraad (V-raad) hun eigen resoluties serieus. Voor het eerst. Tadeusz Mazowiecki zegt het bijna gelaten. De speciale VN-rapporteur voor het voormalige Joegoslavië heeft al zo vaak voor dovemansoren gepreekt dat hij nu niet triomfantelijk wil doen.

Eigenlijk had hij geen commentaar willen geven op de NAVO-straaljagers die maandagochtend vier Servische toestellen neerschoten. Maar hij kon het niet laten, net als hij zich steeds weer liet verleiden tot aanvallen op EU-bemiddelaar Lord Owen. Diens voorstel voor een driedeling van Bosnië is achterhaald, door het succes van het NAVO-ultimatum en de grotere betrokkenheid van de Amerikanen. De Poolse oud-premier heeft "een zekere hoop" gevestigd op de mogelijke confederatie tussen de Kroaten en de Bosnische moslims. Mazowiecki presenteerde maandag in Geneve zijn jongste rapport over schendingen van de mensenrechten in het voormalige Joegoslavië. Zijn oproepen voor een daadkrachtiger internationaal optreden bleven zo lang ongehoord dat de Poolse oud-dissident en ex-journalist begin dit jaar overwoog op te stappen. Daarvan heeft hij voorlopig afgezien.

Palestijns rouwvuur

■ *AIN HELWETH - Een Palestijn verbrandt in een vluchtelingenkamp in Ain Helweth in zuid-Libanon autobanden tijdens de nationale rouwdag, die gisteren werd gehouden ter herdenking van de slachtoffers van de aanslag op de Hebron moskee vorige week vrijdag. Bij deze aanslag door een joodse kolonist vielen meer dan 50 doden.*

(AFP-satellietfoto)

Anderhalf miljard voor noorden van Nederland

DEN HAAG - De vier noordelijke provincies van Nederland kunnen voor de periode van 1995 tot 2000 rekenen op anderhalf miljard gulden aan steun van de rijksoverheid en Europa. Delegaties van het kabinet en van de vier provincies zijn dat vrijdagavond overeengekomen. Bovendien zijn al afspraken gemaakt over grote projecten.

Commissaris Vonhoff van Groningen toonde zich na afloop zeer tevreden. In weerwil van eerdere geluiden blijft de steun op hetzelfde peil als in 1990 was afgesproken voor de periode tot en met dit jaar.

Staatssecretaris Van Rooy van Economische Zaken, die de delegatie van het kabinet aanvoerde, benadrukte dat 597 miljoen gulden aan Europees geld wordt ingezet tot uitvoering van het programma "economisch meerjarenperspectief noord-Nederland".

Tot de projecten waarover afspraken zijn gemaakt, behoren het grootschalige industrieterrein bij Heerenveen, de rondweg bij Sneek, de zuidelijke ringweg bij Groningen, diverse vaarwegen en een aquaduct, de Zuiderzeespoorlijn, een spoorbrug bij Grouw, de spoorverbinding Groningen-Leer, de snelweg N37 van Hoogeveen naar de Duitse grens en de weg Veendam-Eemshaven.

Resolutie Veiligheidsraad over wederopbouw Sarajevo

SARAJEVO - De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft zaterdagmorgen unaniem een resolutie aangenomen gericht op het herstel van essentiële openbare diensten in de Bosnische hoofdstad Sarajevo. De VN kunnen bij de uitvoering van hun voorgenomen herstelwerkzaamheden, wanneer noodzakelijk, ook troepen inzetten om buizen, kabels en leidingen dwars door de linies en blokkades heen aan te leggen. Dit geldt ook voor bovenleidingen want er wordt hard gewerkt aan het herstel van de tramlijn van Sarajevo.

Onder bescherming van VN-soldaten uit Oekraïne en onder technisch toezicht van een Franse kolonel wordt Sarajevo's tramlijn in oude glorie hersteld. Het eerst is de lijn langs de zogeheten "sluipschuttersstraat" aan de beurt, tussen de oude stad en de nieuwe wijk waar het gebouw van de televisie staat.

De tram was één van de eerste openbare diensten die het begaf bij het uitbreken van het oorlogsgeweld, in maart 1992. De Franse luitenant-kolonel Jean Luc Joncheray, belast met de wederopbouw van de tramlijn, vindt dat mede daarom het herstel "een hoge symbolische waarde" heeft voor de gemeente. De tramdienst moet als eerste hersteld.

Het netwerk waarover de rood-gele trams tot de oorlog door de stad schoven telt 51 kilometer. De gemeente werkt nu aan acht kilometer tramlijn. Zestig procent van de infrastructuur van de tramdienst is verwoest. Van de 92 tramwagons van voor de oorlog zijn er nog maar 22 inzetbaar, na de nodige reparaties. Als de trams weer gaan rijden zal de stroom worden afgetapt van het elektriciteitsnet, dat evenwel begin maart slechts twintig procent van de behoefte van de stad leverde.

Naast het weer op de rails zetten van de trams te Sarajevo is de VN al sinds enkele maanden bezig de gas- en waterleidingen en de elektriciteitsvoorziening stap voor stap te herstellen. Teams werken in verscheidene wijken met toestemming van de strijdende partijen en onder bescherming van blauwhelmen. Het in gebruik nemen van de leidingen is evenwel politiek gezien niet vanzelfsprekend. Het gas komt bijvoorbeeld uit Hongarije en wordt door Servisch gebied aangevoerd. De elektriciteit komt voor een groot deel uit een centrale in het door moslims beheerste midden van Bosnië, maar een Servische munitiefabriek in een buitenwijk is ook op het electriciteitsnet aangesloten. Gedurende het beleg van de stad werden deze basisbehoeften telkens als wapen uitgespeeld.

De VN heeft verder geholpen bij het afvoeren van 25.000 kubieke meter afval. Pijnlijk zijn de stoffelijke overschotten, die her en der in de stad begraven liggen, omdat de begraafplaatsen in de frontlinie lag. Waarschijnlijk moeten deze herbegraven gaan worden, maar desondanks begint Sarajevo sinds drie weken haar levenslust te herwinnen. De rood-gele trams moeten daar een trots voorbeeld van worden.

INTERBANK BONAIRE N.V.
is seeking applications for the position of
SECRETARY TO THE CREDIT OFFICER
Job requirements:
— M.A.O. secretary diploma or equivalent
— Some knowledge of Word Processing
— Proficient in English, Dutch, and Spanish (verbally and in writing)
— Ability to deal with customers
— Representative appearance.
INTERBANK BONAIRE N.V.
Kaya Grandi 49, Bonaire N.A.

Miguel Pourier:

"Wij gaan keihard regeren, dat is zeker"

WILLEMSTAD - Miguel Pourier is nu al een belangrijk persoon in de politieke en bestuurlijke geschiedenis van Curaçao. Het lijkt of de tijd mee heeft gewerkt aan zijn overwinning. Reden voor de *Amigoe* om met hem te gaan praten, voordat hij gebonden is aan politiek afspraken. Volgende week beginnen de gesprekken met de politieke partijen en de respectievelijke eilandsraden. Eind maart hoopt hij klaar te zijn en met een kant en klare regering te komen. Miguel Pourier als mens, als politiek en bestuurlijk leider, maar vooral als de politicus van een nieuw 'nononsens' beleid.

\- Rolf de Meyer

"Ik zou verrast zijn geweest als we minder zetels hadden behaald. Op een gegeven moment zag het er naar uit dat het er zeven zouden worden. Men vroeg me of ik tevreden was. Natuurlijk ben ik tevreden met zeven, maar eigenlijk had ik er acht verwacht".

Dit was direct na de verkiezingen. Was deze inschatting een zakelijk inzicht van de populaire leider van de PAR of was het intuïtie? En hecht de heer Pourier waarde aan politieke intuïtie?

"Ik doe veel met intuïtie, die bedriegt me nooit. Soms voel ik dat iets niet goed is, maar dan doe ik het vanwege een ander toch. Later blijkt altijd dat mijn eerste gevoel juist was. Maar dit inzicht over het aantal zetels was vanuit een soort berekening en gebaseerd op gesprekken met de man van de straat. Toen wij echter de partij presenteerden, en uitriepen 14 min 6 wordt 8, want we laten 6 aan de overigen, was het echt intuïtie".

"Ik werd als een soort van held ontvangen, als een soort redder, die die armoedige situatie waarin men verkeerde zou kunnen verbeteren. Toen dacht ik, deze mensen hebben onze hulp nodig. Zij zullen op ons stemmen. Ik weet dat ze al eerder hun vertrouwen gaven en sommigen vroegen zich terecht af of ze het nu weer aan ons moesten schenken. Ik kan alleen maar zeggen dat ik vertrouwen heb in mezelf. Wat ik beloof doe ik ook. Er moet in de komende vier jaar iets voor hen gedaan worden".

Dus we hebben een zware verantwoordelijkheid op ons genomen?

(De heer Pourier aarzelt even. R.d.M.). "Ik heb een beetje vrees dat de verwachtingen van de mensen te hoog gespannen zijn. Men verwacht wonderen. Als je naar de ogen van de mensen kijkt terwijl ze roepen; 'Pourier komt en morgen zijn mijn problemen opgelost', is dat toch wel een beetje angstaanjagend. De problemen zijn namelijk zo groot, dat je echt de tijd moet nemen om het tij te keren. Op bepaalde fronten zullen de mensen niet op korte termijn oplossingen zien, omdat dit namelijk niet mogelijk is op zo'n korte termijn. Dat behoeft een verandering van mentaliteit en zoiets vergt jaren".

"Bij de mensen moet meer begrip gekweekt worden voor de moeilijkheden waar de overheid zich voor geplaatst ziet. Ze moeten zich meer bewust worden van wat ze zelf kunnen doen om oplossingen voor hun problemen te vinden. De taak voor de overheid op deze eilanden is zwaar, omdat iedereen zijn probleem op de overheid probeert af te schuiven. De overheid heeft weer de neiging de problemen op een ander af te schuiven, vaak ook op Nederland".

De opdracht die de Antilliaanse gouverneur, mr. Jaime Saleh aan Miguel Pourier heeft gegeven is niet gering. Van de heer Pourier wordt verwacht dat hij een concreet plan opstelt, om nog dit jaar definitieve politieke beslissingen te nemen voor werkbare en evenwichtige staatkundige en financiële verhoudingen binnen de Nederlandse Antillen. Ook verbindt hij zich door het aannemen van deze opdracht om tot een verbetering van de kwaliteit van het bestuur te komen.

"Een regeerder moet daar zijn, waar de problemen zijn. Hij moet niet vluchten voor problemen. Hij moet niet met een boog om iets gevoeligs heenlopen. Dan ben je geen regeerder, dan ben je een kwakzalver. Pak die problemen aan, ook als dit gepaard moet gaan met minder populaire oplossingen. Je gaat natuurlijk geen ondoordachte dingen doen, je wikt en je weegt en gaat daarna pas je maatregelen treffen. Voor ons is het nu echt regeren geblazen. En wij gaan er keihard tegenaan. Wel met zachte hand, maar de weg is duidelijk. Om iemand te overtuigen praat ik soms twee of drie uur met hem of haar.

Voor mij is geen moeite teveel om mensen te overtuigen om mij te volgen in bepaalde zaken. Dus wel waar een zachte hand, maar weinig concessies".

OPRUIMEN

"De tijd is rijp voor verandering. De reactie van het publiek duidt echt in die richting. En het geschreeuw tijdens mijn speech 'ruim op de boel', dat geeft al aan wat het publiek van ons verwacht. Wij zijn echt van plan om die oude structuur, die de ontwikkelingen in de weg staat, te veranderen. Met alle respect voor de andere eilanden, zij moeten met goede kandidaten komen. Ook op dat terrein doe ik geen concessies. Wij verwachten van hen dat zij een bijdrage leveren in de totaliteit. Ze moeten bereid zijn om op een soort managementniveau te werken in de regeringsploeg".

"Bijna tien jaar geleden ben ik één van de mede oprichters van Kousa Komun geweest. Omdat er toen op centraal niveau zonder begroting werd geregeerd. Ik was een van degenen, die perplex stond en riep dat het niet meer kon. Ik had toen moeite om de politiek in te gaan. Daarom hebben we besloten om buitenparlementaire actie te gaan voeren. Dat hebben we gedaan. Een land dat geregeerd wordt zonder een begroting en een algemene rekenkamer zonder een register-accountant, dat kon niet.

Onze actie heeft toen tot een kleine verbetering geleid. Er zijn tegenwoordig begrotingen, er is een algemene rekenkamer, maar die is nog steeds niet wat het moet zijn. Kousa Komun heeft een zekere bewustwording veroorzaakt. Maar om iets te veranderen moet je zelf in de politieke arena zitten. Ik wilde alleen de politiek in als mijn land in gevaar was, als er een crisissituatie zou zijn. Die crisis kwam er. Ik heb me mijn leven lang verzet tegen die desintegratie. Ik zie dat in het hele Caraïbische gebied bewegingen aan de gang zijn om te integreren en wij zijn bezig alsof de wereld aan ons voorbij gaat. Wij gingen gewoon onze gang en niet uit ideologische beweegredenen, maar vanuit opportunisme en egoïsme".

Maar de Antillen zijn behoorlijk in beweging. Als de eilanden straks kiezen om zich los te maken van de centrale regering dan valt er niet veel te herstructureren, wat doet u dan?.

"Dat hebben we te respecteren. Maar dan moeten zij een oplossing voor hun problemen zien te vinden. Dan moeten zij de rol van de centrale regering overlaten aan Nederland. Het is óf de centrale regering óf Nederland. De keuze is aan hen. Ik heb tijdens mijn overwinningsspeech gezegd dat we realistisch moeten zijn en een stukje eigen verantwoording moeten bijdragen, als individu, maar ook als organisatie, als eiland en als land. Dat stukje verantwoordelijkheid gaan we de mensen inpeperen. Dat eisen we ook van elk eiland en dat eisen we van onszelf. Alles wat onze mensen kan prikkelen om dat stukje eigen verantwoordelijkheid te dragen, of het nu gaat om het neerzetten van je eigen huis of om iets anders, dat moeten wij stimuleren".

"We gaan er naar streven om de twee soorten verkiezingen om te buigen naar één verkiezing. Je houdt dan één verkiezing, bijvoorbeeld voor de eilandsgebieden, en diezelfde uitslag dient voor de Staten. Laten we tegelijkertijd een verkiezing houden voor zo'n gekozen minister-president. Ik voer geen campagne op Saba of St. Eustatius, St. Maarten en Bonaire, maar dat zie ik in de toekomst wel gebeuren. Dat is overigens al een kwestie die door velen is aangekaart".

EILANDEN

Er komt een nieuwe Landsregering, met een waarschijnlijk geheel nieuwe coalitie. Maar de politieke realiteit geeft te zien dat op eilandsniveau de oude samenstelling nog aanwezig is. Gezien het tegenspel dat de heer Pourier tijdens de verkiezingen kreeg zou het kunnen dat de medewerking van die kant niet groot zal zijn?

"Dan geven ze zich zelf problemen. Over een jaar zijn de verkiezingen. De politici weten ook dat de problemen algemeen bekend zijn bij iedereen. Iedereen weet dat ze aangepakt moeten worden.

Op centraal- en op eilandsniveau hebben we een bepaalde competentie. Maar de bevolking interesseert het geen lor wie competent is. Zij willen dat hun beerput of riolering het goed doet, want anders is het onhygiënisch.

Men wil dat de straat verhard wordt, want anders heeft men stof. Noem maar op. Dus dat zijn een heel stel dingen die aangepakt dienen te worden. We zien dat in alle wijken. Wij gaan gewoon naar het Bestuurscollege toe en proberen met die eilandsgebieden overeenstemming te bereiken zodat die zaken aangepakt kunnen worden. In eerste instantie gaan we het proberen via de weg van de consensus. Ik geloof dat die eilanden toch wel zullen inzien dat dat de beste manier is. Als het lukt is dat een gedeelde victorie. Verder gaan we een zo breed mogelijke coalitie vormen".

Een van de zaken die op dit moment in de belangstelling staat is protectie. Iedereen kent daarin zijn eigen belang. Is er ook een gemeenschappelijk belang?

"Protectie is iets dat op maat gegeven moet worden. Je moet niet meer protectie geven dan noodzakelijk is. Ook de arbeidsmarktprotectie moet op maat gaan. We moeten er aan werken dat de ongeschoolden ingepast kunnen worden in het arbeidsproces. De werklozen kunnen niet ingeschakeld worden omdat er gespecialiseerde mensen nodig zijn. Aan de andere kant hebben we een grote instroom van lager geschoolden uit andere landen uit onze omgeving. Daarom moeten we iets doen aan het arbeidsethos. Dat is een langdurig proces, maar aan de andere kant moeten we als overheid dat wel stimuleren. We geven te makkelijk onderstand. Laat ze werken voor dat geld. We moeten de strijd aan gaan om het zelf te doen, voor ons zelfrespect. Er moet aan de scholing en de motivatie van de mensen gewerkt worden. Bedrijven moeten mee helpen de mensen te trainen en door steeds de mensen te wijzen op hun verantwoordelijkheden".

"Maar de overheid moet ook mee werken. Als de communicatie met de overheid stagneert dan ontstaat er veel onproductiviteit. Hoe vaak ga je niet naar een overheidsdienst en krijg je te horen dat het nog niet is afgehandeld. Dan moet je stil staan als aanvrager. We moeten tot een modernisering komen van de overheid en een betere aansluiting op het bedrijfsleven. De dingen moeten op een meer zakelijke wijze afgehandeld kunnen worden".

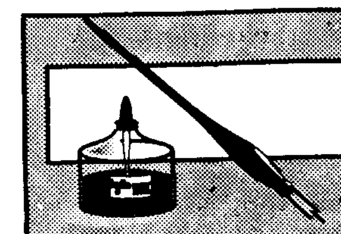
CORRUPTIE

"Er zijn een paar dingen voor ons die doodzonden zijn. Dat zijn corruptie, politieke benoemingen en politieke patronage wat als een onderdeel van onze cultuur wordt beschouwd. We moeten er rekening mee houden dat dit altijd tot de cultuur heeft behoord. Het heeft ook te maken met de kleinschaligheid, en die kun je niet veranderen.

Men kent elkaar en als je elkaar dan tegenkomt in de overheidssector, dan maak je gauw misbruik van de situatie. Je staat tegenover de man waar je mee tennist en in de tussentijd ben je peetvader van zijn kind geworden. Dat maakt de zaak allemaal ontzettend moeilijk. De politieke cultuur in het hele Caraïbisch gebied is zo. Maar op een gegeven ogenblik, als iets niet deugd, dan moet je er aan gaan werken om het te veranderen. Moderniseren noem ik dat. Integriteit staat voor mij heel hoog in het vaandel. Ik kan niet tegen leugens en tegen mensen die jatten. Dat zijn dingen waarmee ik ben opgevoed. Als iemand steelt geeft dat voor mij een enorm probleem. Corruptie zal bij mij een harde aanpak krijgen. Ik zeg het in alle eerlijkheid, degenen die zich daaraan schuldig maken hoeven bij mij niet te komen. Ik heb geen oor voor dit soort mensen".

■*WILLEMSTAD — Vorige week heeft Henk Hazeleger, projectontwikkelaar van Royal Palm resort, het haalbaarheidsonderzoek van de ontwikkeling van Parasasa en de laguna Zaquito, aan gezaghebber Wilsoe overhandigd. Het gebied zal na toestemming van het Bestuurscollege in erfpacht gegeven worden aan de projectontwikkelaars. Op de foto de overhandiging door Hazeleger (rechts).*

INGEZONDEN

MET ENIGE verbazing en afkeur heb ik in de Amigoe van 12 februari gelezen dat de 28-jarige politieagent R.B. vier jaar tegen zich geëist heeft gekregen door officier van justitie Kraal. Naar mijn mening is deze eis van de officier van justitie verre van redelijk, alhoewel hij zich ongetwijfeld op het wetboek van strafrecht baseert.

Het betreft hier een politieagent die een bestuurder van een autovoertuig, die zoals aangegeven is binnen de verklaring van de betreffende politieagent, een stopteken genegeerd had. Het treurige feit dat de bestuurder van dit autovoertuig het leven moest laten staat natuurlijk centraal in deze zaak, maar naar mijn mening wordt binnen deze zaak de zondebok te snel als schuldige bestempeld.

Het bekende fenomeen dat er in een zaak met dodelijke afloop een zondebok aangewezen moet worden en door de wet gestrafd wordt met vrijheidsberoving, is een duidelijk teken dat het recht hier tekortschiet en dat deze eis en een mogelijke veroordeling dient als zoethoudertje voor het volk en een waarschuwende vinger naar het politiekorps. Het ware beter om politieagenten en andere met een zogenaamde wapendragende functie goed op te leiden en tijdens hun functioneren in de maatschappij geregeld gescreend worden.

Naar mijn mening kan men deze jongeman niet op deze manier door de mand laten vallen. Ik ga een stapje verder. Wat schieten we er mee op om deze jongeman achter de tralies te zetten. Houden we hem op deze manier af van het in herhaling vallen? Of geven we deze jongeman als politieagent in een overbevolkte gevangenis als Koraal Specht een steek in de rug. Voeren we, geleid door onze rechtspraak, deze jongeman niet aan de haaien?

Nou rijst mogelijk de vraag: Moeten we dan iedereen die doodt en moordt dan maar vrij laten rondlopen? Natuurlijk niet, maar we moeten als gemeenschap in de vorm van een officier van Justitie termen als doodslag en/of zware mishandeling niet te lichtvoetig gebruiken en hierbij zeker niet het randgebeuren uit het oog verliezen. Ik heb de sterke indruk dat er te technisch wordt omgesprongen met deze hele zaak. Doodslag en/of zware mishandeling en subsidiair dood door schuld zijn ook de termen die iemand tegen zich geëist krijgt die in een oorlog heeft gevochten voor z'n land en terug in de maatschappij binnen z'n eigen land toeslaat met wapens in een fast-food restaurant of metrostation.

Het ene heeft natuurlijk op het eerste gezicht weinig te maken met het ander maar men traint iemand voor een bepaald beroep uit te oefenen met al z'n facetten zoals in beide gevallen het wapengebruikaspect. Een falen van opleidingszijde is het gevolg van wapengebruik op het verkeerde tijdstip met als gevolg desastreuze aflopen. Voordat men iemand een wapen in de hand duwt behoort deze persoon binnen z'n opleiding een bijzonder bewustwordingsproces te hebben doorgemaakt wat betreft het a-sociale aspect van wapengebruik, in dit geval.

Vuurwapengebruik. Te lichtvoetig worden politiemensen en andere wapendragende functionarissen voorgehouden dat ze machtig staan ten opzichte van ongewapenden en het gebruik ervan onder bepaalde condities verantwoord is.

Maar wie geeft nou precies aan wanneer het gebruik van een vuurwapen verantwoord is en wanneer niet. Doordat vele politieagenten dit niet weten vloeien er schietpartijen uit die vermeden kunnen worden door een adequate voorlichting binnen de opleiding. Het ware beter vele politiemensen in opleiding het dragen van een vuurwapen als een bepaalde macht ter bescherming van de burgers te laten ervaren, maar het gebruik van een vuurwapen als het onmachtigste middel, dat ze kunnen aanwenden tijdens een confrontatie, te laten ervaren.

C. KOSTONS

Bulado Club

WILLEMSTAD — De Buladó Swimming club houdt dit weekeinde een 'swimming camp' voor haar leden die reeds geklassificeerd zijn voor de 'Curaçaose A-Kampioenschappen', of op het punt staan dit te doen. De groep wordt ondergebracht in het Kampeercentrum Brakkeput.

Dit gebeurt in het kader van de voorbereidingen voor de Curaçaose A-Kampioenschappen en de CISC-Kampioenschappen in Jamaica. De 'swimming camp' biedt de mogelijkheid aan de coaches om onder ideale omstandigheden met de zwemmers te werken. Met deze activiteit heeft men op het oog de vorming van de leden en naboотsing van de omstandigheden die zich voordoen bij grote ontmoetingen.

Tijdens grote wedstrijden moet er enkele dagen achter elkaar tweemaal per dag gepresteerd worden, met minder dan 8 uur rust tussenin. Er wordt daarom op vrijdagmiddag getraind, op zaterdagochtend en 's middags en op zondagochtend en 's middags. Op deze manier krijgen de zwemmers de gelegenheid de mentale en fysieke veerkracht te ontwikkelen, om onder gelijke omstandigheden te kunnen presteren.

Tenslotte wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling of versterking van de teamgeest. Het zwemmen is een individuele sport. En het is noodzakelijk dat alle zwemmers bewust zijn van wat hun persoonlijke prestatie betekent voor hun club.

PA tevreden over beroepenmarkt

WILLEMSTAD — De Pedagogische Akademie kijkt tevreden terug op de studie en beroepenmarkt, eerder deze week in het ITC.

Volgens directeur Kleinmoedig had de PA niet te klagen over belangstelling van jongeren voor het onderwijzersschap. De PA denkt in het nieuwe schooljaar met 175 nieuwe studenten van start te gaan. Door de promotie tijdens de beroepenmarkt komen daar naar verwachting nog zo'n dertig bij.

De belangstelling voor een baan in het basisonderwijs ligt momenteel ver onder de maat. Tot het jaar 2000 zullen naar verwachting 500 onderwijzers nodig zijn om het tekort weg te werken. Volgens de PA kunnen deze onderwijzers allemaal op Curaçao opgeleid worden en zouden aankomende onderwijzers niet in het buitenland hoeven gaan studeren.

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:

Licht tot half bewolkt en vandaag droog. In de komende nacht en morgenochtend mogelijk tijdelijk zwaar bewolkt met kans op een enkele lichte bui.

Zwakke tot matige, overdag mogelijk af en toe vrij krachtige overwegend oostelijke wind (tussen drie en 20 knopen).

WEEROVERZICHT:

Een zwak koufront, dat zich vanuit het noorden het Caribisch Gebied binnen getrokken is beweegt zich langzaam in zuidoostelijke richting. Als gevolg hiervan zal de wind bij ons iets zwakker worden. De aangevoerde lucht kan iets vochtiger worden maar eventuele buien zullen over het algemeen van lichte intensiteit blijven.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	half bewolkt	30	23	0.0
Bonaire	half bewolkt	30	24	0.0
Curaçao (Hato)	half bewolkt	31	24	0.0
Sint Maarten	half bewolkt	29	25	0.0
Atlanta	licht bewolkt	25	08	0.0
Miami	zwaar bewolkt	23	14	0.0
[illegible]	zwaar bewolkt	09	03	0.0
[illegible] Spain	regenbui	31	20	0.7
San Domingo	zwaar bewolkt	30	20	0.0

Fokker start overleg met ondernemingsraad

AMSTERDAM - De Fokker-leiding start volgende week de onderhandelingen met de vakbonden en de ondernemingsraad over de reorganisatie. Pas dan maakt Fokker duidelijk op welke manier de vliegtuigbouwer het verlies van 1900 banen wil verdelen over de verschillende bedrijfsonderdelen.

In een speciale editie van het bedrijfsblad 'Het Trimvlak' schrijft Fokker dat "het [illegible] van de opbouw [illegible] 1900 arbeidsplaatsen" [illegible] in een afrondings[illegible] vindt. Tot op heden is [illegible] bekend gemaakt, dat [illegible] organisatie het verlies [illegible] van 1400 produk[illegible] en 500 overige [illegible] plaatsen. Bij Fokker [illegible] nu ruim 10.000 [illegible].

[illegible] bonden, de onderne[mings]raad en actievoerende [perso]neelsleden hebben sinds [aan]kondiging van de sane[ring] 14 februari herhaal[delijk] aangedrongen op meer [duide]lijkheid. Vorige week [hebben] ze hierover een open [brief] naar de Raad van [Bestuu]r van Fokker [gestuu]rd. Donderdag legde [een dee]l van het personeel [het we]rk spontaan neer uit [protest] met het uitblijven [van du]idelijkheid.

[De ui]tgave van de speciale [editie] van Het Trimvlak is [een reac]tie op die open brief. [Duide]lijk staan er echter [geen] verrassingen in. [illegible] de Raad van Bestuur opnieuw in te gaan op het vertrek van de vorige topman Nederkoorn.

Over de prijs van de dure vliegtuigrompen, die moederbedrijf Dasa aan Fokker levert, stelt de directie dat de prijs op hetzelfde niveau moet komen als de produktiekosten van Fokker zelf. Exacte getallen over de prijzen van de rompen wil het bedrijf uit concurrentie-overwegingen niet aan de openbaarheid prijsgeven.

Over de toekomststrategie blijft het bedrijf nogal vaag. Het reorganisatieplan is een plan voor de middellange termijn, dat er voor moet zorgen dat Fokker de komende twee jaar overleeft. "Het pakket maatregelen dat dit jaar wordt doorgevoerd is bedoeld om een toekomst voor Fokker mogelijk te maken. Pas als dat is gebeurd, is het opstellen van een strategisch plan voor die toekomst zinvol", schrijft Fokker.

De kritiek van de bonden en de ondernemingsraad kwam er juist op neer dat Fokker bij de huidige plannen weigert aan te geven welke strategische positie de vliegtuigbouwer de komende jaren moet innemen. Zij eisen voorts dat er geen gedwongen ontslagen zullen vallen als gevolg van de reorganisatie.

[Bank] Mendes Gans [verh]oogt dividend

[AMS]TERDAM - Bank [Mende]s Gans verhoogt [het di]vidend. Aandeelhou[ders w]ordt over 1993 een [uitker]ing van f 88,- voor[gestel]d tegen f 79,- over [het vo]orgaande jaar.

[De ne]ttowinst is verleden [jaar ge]stegen van f 8,8 mil[joen tot] f 9,7 miljoen of per [aandeel] van f 398,- tot f [illegible]. Het bedrijfsresultaat [steeg v]an f 14,9 miljoen naar [illegible] miljoen.

[Het ve]rmogensbedrijf van de [bank] wierf hogere inkom[sten uit] toevertrouwde mid[delen] [illegible] maar de [illegible] verbeterde enigs[zins]. [D]e opbrengst uit de [effecten]portefeuille nam [af en] uit de valutahandel [kwamen] lagere inkomsten. [Het eff]ectenbedrijf van de [bank boe]kte een goed resul[taat].

[illegible] heeft in de eerste elf [maande]n (tot en met febr[uari) van] 1993/94 zijn vlieg[tuigen v]oor 72,6 procent [bezet ge]had, vergeleken [met] [illegible] procent in de over[eenkomst]ige tijd van het voor[gaande j]aar. De produktie [illegible] van 7,39 tot [illegible] tonkilometer, [illegible] 17 procent [illegible] 6,01 miljard [illegible]. Het passagiers[vervoer] [illegible] 16 procent [illegible] miljard en het [vracht- en] postvervoer met [illegible] tot 2,72 miljard [illegible].

[De regering] in BONN wil [haar] belang van 51,4 [procent in] luchtvaartmaat[schappij Luft]hansa nog dit [jaar verkope]n. In 1987 en [illegible] belang ook al [illegible] Uiteindelijk moet [illegible] geheel worden [illegible].

[D]e Poolse luchtvaartmaatschappij LOT is het met haar Britse collega British Airways eens geworden over een hervatting van de directe vluchten tussen Warschau en Londen. Tot 26 maart vliegen beide negen maal per week en in de zomer twaalf maal per week. Op 31 oktober werd de dienst stopgezet vanwege onenigheid over het aantal vluchten.

[illegible] wichtige handel
[illegible] naar Ver. Staten
[illegible] in 1992
Informatica Kantoorinrichting
Semi-conductors
Autos, motoren
21,6
34,8
Overige
Voedsel
Grondstoffen
Chemie
11
19,6

FINANCIEEL NIEUWS

DSM en Philips trekken kar op Damrak

AMSTERDAM - DSM en Philips hebben de kar vrijdag getrokken op de Amsterdamse effectenbeurs. DSM maakte donderdag bekend vorig jaar verlies te hebben geleden, maar zei erbij dat het ergste achter de rug is. Philips kwam met de mededeling dat er weer winst is gemaakt en dat het dividend wordt hervat. Het laatst werd dividend betaald over 1989.

Beleggers zagen weer wat in het chemie-aandeel DSM met als gevolg dat de koers na de verbetering van f 4,10 op donderdag met nog f 4,30 oftewel 3,85 procent steeg tot f 116,-. De Limburgers sleepten de Geldersen mee, want Akzo ging f 1,80 omhoog naar f 208,60.

De "Flippen" kregen er f 1,60 bij en eindigden de dag op f 51,60, de hoogste slotkoers sinds 4 oktober 1989, toen Philips op f 50,10 de markt uitging. Overigens werd vrijdag in de loop van de handel een hoogste notering van f 53,30 opgemaakt. De hervatting van de dividendbetaling, al is het maar met twee kwartjes, lokte vraag van Amerikaanse zijde uit. Amerikanen mogen alleen buitenlandse aandelen kopen waarop dividend wordt betaald. Amusementsdochter Polygram deed mee met een stijging van 30 cent tot f 80,10.

De beurs verkeerde vrijdag met het oog op het weekeinde duidelijk in een consolidatiefase. De stemming was aanvankelijk prijshoudend, maar werd in de loop van de dag toch iets flauwer. De Amsterdam EOE-index, de graadmeter van de beurs, bereikte omstreeks twee uur het hoogste punt van de dag, 416,16, om af te zakken tot 414,25 bij het slot. Dat betekende per saldo een verbetering van 1,84 punt. De omzet bedroeg f 5,47 miljard, waarvan een forse f 1,59 miljard in aandelen en f 3,82 miljard in obligaties. De obligatiekoersen herstelden zich met één à twee kwartjes.

CSM kreeg te maken met de Brinta-affaire. Wegens salmonellabesmetting moest dochteronderneming Honig het ontbijtingrediënt uit de winkels weghalen. De koers van CSM reageerde met een daling van f 1,20 oftewel 1,7 procent tot f 69,10.

De internationale waarden telden enkele verliezers. Unilever bleek uit de gratie te zijn geraakt, de koers zakte f 1,80 tot f 210,-. Koninklijke Olie verloor een gulden en verliet op f 201,-de markt. KLM moest het met een dubbeltje minder stellen op f 47,90.

In de financiële hoek werd de opgaande lijn weer opgenomen. ABN Amro steeg 60 cent tot f 66,30, Aegon 40 cent tot f 96,30 en Amev f 1,-tot 77,90. Alleen ING sloot een dubbeltje lager op f 82,10.

De uitgevers werden weer gevraagd met het gevolg dat Elsevier 90 cent omhoog ging naar f 179,60, VNU twee kwartjes steeg tot f 179,50 en Wolters Kluwer een gulden meer waard werd op f 117. Bij de genotmiddelen stond Heineken er aanvankelijk florissant voor, maar gaande de dag ebde de vraag weg en was enig aanbod voldoende om de koers f 1,20 te laten zakken naar f 223,30. Bolswessanen steeg 60 cent tot f 42,80.

Op de rest van de markt was het beeld verdeeld met een verlies van 50 cent op f 75,- voor Océ-Van der Grinten en een winst van 70 cent op f 89,- voor Hunter Douglas. Hoogovens sloot 90 cent hoger op f 60,10.

Op de optiebeurs was Philips met 53.000 contracten het meest verhandelde fonds. Deze omzet maakte het leeuwedeel uit van de totale verhandeling van 89.000 opties.

Winst NBM-Amstelland stijgt 35 procent

DEN HAAG - De nettowinst van de Nederlandse bouwgroep NBM-Amstelland is vorig jaar met 35 procent gestegen van f 16,7 miljoen tot f 22,6 miljoen of per aandeel van f 1,06 tot f 1,42.

De onderneming heeft de voorlopige resultaten over 1993 gisteren gepubliceerd met het oog op de buitengewone aandeelhoudersvergadering van maandag, waar een beslissing moet worden genomen over de uitgifte van een in aandelen omwisselbare achtergestelde obligatielening van f 100 miljoen. Met de opbrengst wordt mede de aankoop gefinancierd van het belang van 35 procent van de participatiemaatschappij Indofin-Charterhouse in NBM-Amstelland Handel Beheer. Indofin kreeg dat belang toen zij vorig jaar f 65 miljoen fourneerde voor de aankoop van Roelfsema Beheer door NBM.

De verwerving van Roelfsema heeft een gunstige invloed gehad op de resultaten. Mede hierdoor nam het bedrijfsresultaat met 80 procent toe van f 34,8 miljoen tot f 61,6 miljoen. Met uitzondering van de woningbouwgroep hebben alle activiteiten positief bijgedragen aan de uitkomst. De omzet ging van f 1,94 miljard naar f 1,98 miljard.

Voor alle groepen van het concern rekent NBM-Amstelland op verdere groei van omzet en winst. Deze verwachting stoelt op aangekondigde omvangrijke investeringen in infrastructurele projecten, een opbloei van de woningbouwmarkt, toeneming van de vraag naar woningcasco's en de goed gevulde orderportefeuille van de utiliteitsbouwgroep.

Europese Unie: van zes tot vijftien

Finland
388.000 km2
5 miljoen mensen
PIB*: $ 23.050

Zweden
449.964 km2
8,7 miljoen mensen.
PNB*: $ 28.436

DE EUROPESE UNIE
(15 landen)
368 miljoen inwoners
De 6 (1957) leden-oprichters
Duitsland, België, Frankrijk, Italie, Luxemburg, Nederland
De 9 (1973) met Groot Brittanië, Ierland en Denemarken
De 10 (1981) met Griekenland
De 12 (1986) met Spanje en Portugal
De 15 (1995) met Oostenrijk, Finland en Zweden

Oostenrijk
83.859 km2
7,8 miljoen mensen
PIB*: $ 22.230

GROOT BRITTANIË
IERLAND
DENEMARKEN
FINLAND
NEDERLAND
BELGIË
LUXEMBURG
FRANKRIJK
ITALIE
GRIEKENL.

* BNP per inwoner in 1992

AFP Amigoe Infografiek

Fraaie banengroei, maar VS-dollar stijgt weinig

AMSTERDAM - De dollar heeft op de laatste dag van de week een koersstijging doorgemaakt. Aan het eind van de middag noteerde de Amerikaanse munteenheid f 1,9275 na een slotkoers van f 1,9205 op donderdag.

De koers van de dollar veerde in de loop van de middag duidelijk op na de bekendmaking van het aantal nieuwe banen, dat in februari in de Verenigde Staten is geschapen. Dat aantal was met 217.000 bijna twee keer zoveel als verwacht. De werkloosheid als percentage van de beroepsbevolking liep terug van 6,7 tot 6,5.

Later gleed de dollar toch weer weg omdat de groei van het aantal banen in januari, die volgens de eerste berekening 62.000 had bedragen, was bijgesteld tot een vermindering met 2000. Valutahandelaren begrepen weliswaar dat de VS in januari was geteisterd door bar slecht winterweer, maar de banengroei in februari bevatte enkele zwakke elementen en kon daarom ook niet echt imponeren. "De banengroei bleek niet zo uitbundig te zijn geweest als op het eerste gezicht werd aangenomen. De druk om de rente te verhogen is daardoor verminderd", luidde de redenering van een valutahandelaar.

Binnen het Europese monetaire stelsel deden zich geen belangrijke koersschommelingen voor. Alleen het Ierse pond veerde op van f 2,7520 tot f 2,7560. Het pond volgde daarmee het pond sterling. De Britse munteenheid, die niet in het monetaire stelsel is opgenomen, klom van f 2,8630 tot f 2,8730.

Painting a picture is as difficult as finding a large or a small diamond.
Van Gogh

Het dividend van AALBERTS Industries kan worden opgenomen als f 1,35 in contanten of in aandelen in de verhouding van één nieuw aandeel op vijftig aandelen ten laste van het agio, dan wel de overige reserves. De intrinsieke waarde per aandeel van het ING Bank geldmarkt fonds is in 1993 gestegen met 4,5 procent tot f 59,32. Het fondsvermogen is licht toegenomen tot f 734,85 miljoen. De beurskoers steeg op jaarbasis met 3,8 procent.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	04-03	FRANKFURT	PREV.	04-03	AMSTERDAM	PREV.	04-03
DOW JONES	3825	3842	DAX INDEX	2030	2000	EOE	413.40	414.00
AM.EXP.	28.39	28.75	BASF	290.50	296.50	ABN-AMRO	65.70	66.20
ATT	51.25	51.00	COMMERZBANK	337.50	337.50	AEGON	95.90	96.30
ALZA CORP	22.39	21.75	DAIMLER BENZ	778.50	783.00	AHOLD	50.10	49.80
ARCHER	25.13	25.50	DEUTSCHE BANK	781.00	785.00	AKZO	206.00	208.50
BORDEN	15.00	14.75	MAN	420.00	427.00	AMEV	76.90	77.90
CITICORP	38.50	39.75	PREUSSAG	461.00	465.70	DSM	111.70	115.90
COASTAL CO	32.00	32.13	SIEMENS	670.50	676.50	ELSEVIER	178.70	179.60
COCA COLA	41.65	41.90	VW	430.00	435.50	FOKKER	20.90	20.80
CORNING IN	30.75	31.00				GIST BROC.	52.60	53.50
DISNEY	45.25	46.25				[illegible]	143.80	145.50
DUPONT	51.75	52.90				[illegible]	224.00	223.70
EAST.KODAK	44.25	44.50				HOOGOVENS	59.20	60.10
EXXON	66.25	65.25	LONDON			ING	82.20	82.00
FORD	63.75	65.25				KLM	47.80	48.00
GEN.ELECT.	105.00	105.38	FT-100 INDEX	3279	3272	KNP-BT	45.00	44.90
GEN.MOTORS	60.90	62.25				NEDLLOYD	60.90	59.30
HEINZ	32.50	32.90	ARGYLL	2.46	2.43	NUTRICIA	145.80	146.30
HOMESTAKE	20.25	20.00	BARCLAYS BANK	5.27	5.15	PHILIPS	50.00	52.00
IBM	52.75	52.75	BASS	5.22	5.10	POLYGRAM	79.80	79.90
KELLOGG	49.25	49.13	BRITISH STEEL	4.34	4.32	ROBECO	150.20	128.00
MC DONALDS	61.39	61.75	BRITISH TEL	3.56	3.60	ROLINCO	126.80	127.80
MEAD	43.13	43.75	CADBURY	4.98	4.97	RORENTO	94.30	94.10
MERCK	31.25	31.13	CABLE & WIRE	4.86	4.57	RODAMCO	61.20	60.90
MINNES.MNG	103.13	103.25	GRAND MET	4.81	4.76	ROYAL DUTCH	200.00	202.00
MOBIL CORP	80.50	79.75	MARKS & SPENCER	4.17	4.18	UNILEVER	212.00	209.30
PFIZER	56.00	56.25	REDLAND	5.70	5.73	VMF STORK	41.00	41.00
P.MORRIS	54.90	55.00	TATE & LYLE	4.24	4.24	VNU	179.00	179.50
QUAKER	62.13	61.90						
SEARS	47.90	48.90				TORONTO		
UP JOHN	28.13	28.25	TOKYO			TSE 300	4306	4393
US SURGIC.	17.39	17.13						
VALERO	21.90	21.13	NIKKEI DOW IND.	19771	19636	ALCAN	31.90	32.38
			BRIDGESTONE	1550	1560	BELL	40.65	40.13
GOLD	378.70	376.60	CANON	1680	1670	BANK OF M	30.38	30.25
SILVER	5.27	5.27	DAI ICHI KANGYO	1960	1970	CDN.PAC.	22.75	22.00
CRUDE OIL	14.64	14.59	DAIWA SEC.	1740	1740	INASCO	39.25	39.25
US$/YEN	103.70	105.50	HITACHI	947	938	LAIDLAW	8.75	8.75
US$/DMARK	1.71	1.72	HONDA MOT.	1750	1760	MOORE	25.75	26.00
GBP/US$	148.00	149.00	JAPAN AIRLINES	646	645	NORANDA	26.88	26.13
US$/NLG	1.92	1.93	NOMURA SEC.	2330	2300	PLACER DOME	31.00	31.25
ECU/US$	113.30	112.68	NIPPON STEEL	344	347	POWER CORP.	22.38	22.13
CDN/US$	1.35	1.36	MAZDA	502	510	ROYAL BANK	29.38	29.13
			SONY	6210	6240			

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT
For trading suggestions call
Tel: 661818/661626/661627

Wall Street sluit week af met kleine winst

NEW YORK - De effectenbeurs van New York heeft de week afgesloten met een kleine winst. De Dow Jones-index van de dertig toonaangevende fondsen eindigde op 3832,30 punten en dat was 7,35 punten hoger dan op donderdag. Het hoogste punt van de dag lag overigens 22 punten boven het slotniveau van de voorgaande dag. De omzet bedroeg 311 miljoen aandelen na 291 miljoen op donderdag.

De aandelenhandel wist de negatieve invloed van de obligatiekoersen, die zich de afgelopen paar dagen sterk deed gelden, enigszins van zich af te schudden. Goed nieuws uit het Amerikaanse bedrijfsleven zorgde voor een stijging van de aandelenkoersen. Bovendien bleken er in februari bijna twee maal zoveel banen te zijn bijgekomen als was verwacht.

De obligatiemarkt was weer danig nerveus, omdat er geruchten gingen dat de Amerikaanse Centrale Banken de rente zouden laten oplopen met weer een kwart of zelfs een half procent. In het laatste geval had het disconto - nu 3 procent - ook moeten worden verhoogd omdat het verschil tussen de geldmarktrente en de officiële rentetarieven dan te groot zou worden. Sommigen gaan ervan uit dat het Amerikaanse disconto maandag met een half procent wordt opgetrokken.

De dollar liep in New York ruim een cent op en stond tegen het einde van de handel op f 1,9310. Donderdag was dat f 1,9200. Geruchten over een op handen zijnde versterking in de VS deden hun werk, evenals de berichten dat Britse VN-militairen zouden zijn beschoten door Bosnische Serviërs. Laatstgenoemde berichten, die wijzen op het oplopen van politieke spanningen, zorgen doorgaans voor een stijging van de dollarkoers.

Werkloosheid VS omlaag door forse banengroei

WASHINGTON - De Amerikaanse economie blijft goed draaien. Gisteren werd bekend dat het aantal arbeidsplaatsen, exclusief de landbouw, vorige maand onverwacht sterk is gestegen met 217.000. Daardoor daalde het percentage werklozen onder de beroepsbevolking van 6,7 tot 6,5. Het gelijktijdig gepubliceerde cijfer voor de "index of leading indicators" wees eveneens op aanhoudende economische groei.

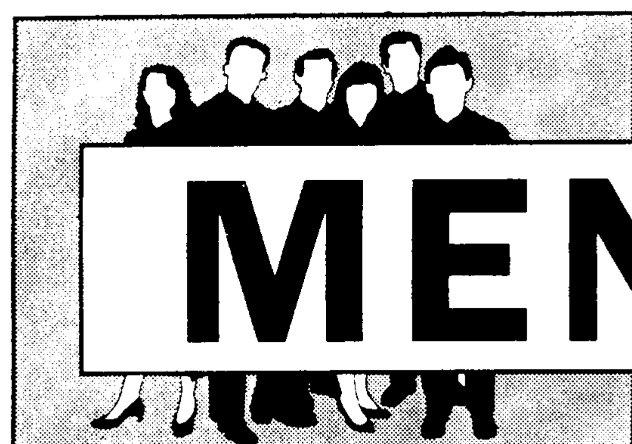
Analisten hadden een groei van het aantal banen in februari verwacht van ongeveer 110.000. Tegenover de meevaller in de afgelopen maand stond een flinke tegenvaller voor januari. De eerder opgegeven bescheiden groei van de werkgelegenheid met 62.000 banen is gecorrigeerd tot een vermindering met 2.000. Dit slechte resultaat is vooral toe te schrijven aan het strenge winterweer en de aardbeving in Californië. Volgens het ministerie van Arbeid had het weer ook in februari nog een negatieve invloed, vooral in de bouw.

De banenwinst in december is ook herzien, van 190.000 tot 230.000. De groei van de werkgelegenheid in de afgelopen maand kwam volledig voor rekening van de dienstensector. Daar kwamen er 227.000 banen bij, waarvan 58.000 in de detailhandel. In de bouw gingen 22.000 arbeidsplaatsen verloren.

De "index of leading indicators", een maatstaf voor de over enkele maanden te verwachten economische ontwikkeling, ging in januari omhoog met 0,5 procent. Het was de zesde achtereenvolgende maand met een stijging, de langste reeks sinds 1984. De stijging was iets groter dan de door analisten verwachte 0,2 procent.

De verkoop van CHAMPAGNE is in 1993 toegenomen met bijna 7 procent na een vermindering met in totaal 14 procent in de voorgaande drie jaar. De afzet in Frankrijk groeide met 8,5 procent tot 152,67 miljoen flessen en de export nam toe met 4 procent tot 76,42 miljoen flessen. De uitvoer naar Duitsland schoot met 11,6 procent omhoog naar 15,19 miljoen flessen, waarmee dat land de belangrijkste exportmarkt was vóór Groot-Brittannië en de Verenigde Staten.

Your One Stop Communication Shop
Cash -COMM-
voor de uitbreiding van ons team zoeken wij op korte termijn een jonge, enthousiaste
Commercieel medewerker m/v
Taak
Dagelijkse verkoop en service verlening van radiocommunicatieapparatuur, alsmede de promotionele en administratieve werkzaamheden die hiermee gepaard gaan.
Vereisten
- Minimaal een Havo diploma.
- Kennis van Nederlans en Papiamentu.
- Goede contactuele eigenschappen.
- Representatief en gemotiveerd.
Wij bieden
- Een goed salaris.
- Uitstekende secundaire arbeidsvoorzieningen.
- Prettige werksfeer.
Sollicitaties
Schriftelijke sollicitaties met CV binnen 2 weken richten aan: Cashcomm, Salifia Galerijes Unit A 101, t.a.v. Dhr. A.G. Spies. telefoon: 658844

■ *De Amerikaanse actrice Lauren Bacall en de jongere Kim Basinger bekijken Michale Kleins wintermode in het Louvre te Parijs. Beiden spelen een rol in Robert Altman's film 'Ready to Wear'; een film over de modewereld waarvan de eerste opnamen voor zondag gepland stonden.*

Europees Hof: draaiorgelmuziek is btw-vrij

Een draaiorgelman hoeft **geen btw** te betalen. Dat heeft het Europese Hof van Justitie in Luxemburg uitgesproken in de zaak tussen een draaiorgelspeler en de inspecteur van de omzetbelasting in Leeuwarden. De inspecteur had de draaier over een periode van drie maanden een btw-aanslag van ruim 1800 gulden opgelegd.

Maar het Hof overwoog dat er bij het laten spelen van een draaiorgel geen sprake is van een overeenkomst tot dienstverlening. De toehoorders bepalen immers zelf de hoogte van hun gift. Sommige luisteraars geven niets en sommige voorbijgangers geven wel, zonder te blijven staan om te luisteren. Dat betekent dat straatmuzikanten, ook al vragen ze om een financiële bijdrage, niet onder de werking van de Europese btw-richtlijn vallen, aldus het Hof.

Arubaanse topsprinter getrouwd

■ *ORANJESTAD — Aruba's topsprinter Miguel Janssen is gisteren in de trouwzaal van Aruba Ports Authority (APA) in het huwelijksbootje gestapt met Suzanne Visser. Het nieuwe paar, woonachtig in Amstelveen, zal zich eind 1994 op Aruba vestigen. In Nederland zijn ze beiden sportdocent, onder andere golf en tennis, en hebben een eigen fitness-zaak. Op Aruba zullen zij de directie gaan versterken van de bedrijven van Janssen sr. waarbij een verdere uitbreiding met onder meer een fitness-zaak op Aruba en sportshop-filialen op Curaçao en Sint Maarten op het programma staat. Miguel werd vorige maand tweevoudig Nederlands indoor-sprintkampioen op de 60 en 200 meter en liep op 6 februari een nieuw Nederlands en Arubaans record op de 60 meter in 6,69 seconden. Op de 200 meter realiseerde hij op dezelfde dag de snelste*

seizoentijd in 21,36 seconden. Vorig jaar nam hij voor Aruba deel aan de wereldkampioenschappen indoor in Toronto en outdoor in Stuttgart. Zijn snelste tijden op buitenbanen zijn 10,58 op de 100 meter en 21,42 op de 200 meter.

Presentatie wintermode Parijs decor voor nieuwe Altman-satire

In Parijs zijn vrijdag de presentaties van de confectiewintermode 1994-1995 begonnen. Daaromheen begint regisseur **Robert Altman** met de opnames voor zijn film **Pret à Porter** (Confectie) over de haat en nijd achter de schermen van de modewereld. Sterren als **Sophia Loren** en **Anouk Aimee** treden erin op.

Zo'n 70 modehuizen tonen tot 11 maart hun nieuwe collecties in de ondergrondse zalen van het gerenoveerde Grand-Louvre-Museum. Daar werden in januari voor het eerst de haute-couturecollecties getoond.

Veel modellen uit Oost- en Midden-Europa presenteren dit jaar op het plankier de nieuwe wintercollecties. Vooral **Yves Saint Laurent** en **Ungaro** hebben het op slavische schoonheden voorzien. "Zij hebben een natuurlijke elegance en stellen zich niet aan als ster of diva", zei Ungaro enthousiast.

Met spanning wordt uitgekeken naar Robert Altman, die zich voor zijn nieuwe film al maanden achter de schermen op de hoogte stelt van de modewereld. In de hallen van het Louvre beginnen de opnames met **Sophia Loren, Julia Roberts, Kim Basinger** en **Anouk Aimee**. **Lauren Bacall** is in de film een modejournaliste op leeftijd en ontwerpster **Sonia Rykiel** speelt haar eigen leven. Ook voor **Marcello Mastroianni** is plaats ingeruimd.

Veel echte ontwerpers, modellen en recensenten hebben zich ingespannen om een rolletje te krijgen. Ze deden dit ondanks Altmans uitspraak dat hij van de film een frontale aanval wil maken op de oppervlakkige, door uiterlijke verschijning geobsedeerde modewereld. Altman zweert echter dat zijn nieuwe film een eerbetoon wordt aan de modellen, de ontwerpers en de slachtoffers van de Parijse modewereld, met wie hij maanden lief en leed heeft gedeeld.

■ *Het is de wereldberoemde tenor Luciano Pavarotti die het nogal koud heeft in de bijtende wind die door het Engelse Folkstone waaide. Donderdag doopte hij de eerste Eurotunnelshuttle op het station Folkstone. De Luciano Pavarotti-locomotief is er een uit een serie van 38 die allemaal vernoemd zullen worden naar beroemde opera- en operettezangers.*

De in Canada geboren filmacteur **John Candy** is vrijdag in Mexico, waar hij was voor opname van de film Wagons East aan een hartaanval overleden. Candy (42) is met name bekend om zijn komische rollen. Hij speelde onder meer in Home Alone, The Blues Brothers, 1941 en National Lampoon's Vacation.

Kettingroker Rabin tekent geen anti-rokenwet

Premier **Rabin** van Israël, die op het ogenblik ook fungeert als minister van Volksgezondheid, weigert zijn handtekening te zetten onder een wet die het roken op de werkplek verbiedt.

Een paar weken geleden zei Rabin - rokend en fijntjes lachend - dat de beslissing om de wet te ondertekenen en van kracht te laten worden uitsluitend bij hem ligt. Ambtenaren moesten zich toen haasten om te verklaren dat hij slechts een grap had gemaakt.

Maar nu heeft de kettingrokende premier volgens de Jeruzalem Post verklaard het huichelachtig te vinden wanneer hij zijn handtekening onder de wet zou zetten. Niet-rokers hopen nu dat er zo snel mogelijk iemand wordt gevonden die de minister van Volksgezondheid aflost.

Polszendertje

Ongeveer vijftig veroordeelden in Nederland krijgen bij wijze van experiment een **minizender aan hun pols** of enkel. Het gaat om criminelen aan het eind van hun gevangenisstraf en om kleine wetsovertreders die tot een vervangende straf veroordeeld zijn. Het ministerie van Justitie deelt mee dat de proef, die twee jaar duurt, in Groningen, Friesland en Drente wordt gehouden.

De bewindslieden Hirsch Ballin en Kosto hadden de Tweede Kamer vorig jaar op aandrang van de PvdA toegezegd met elektronisch toezicht te gaan experimenteren.

De gevangene of de tot een werkstraf veroordeelde krijgt een pols- of enkelband waarin een zendertje zit dat signalen geeft. Als de delinquent te ver van het ontvangstapparaat komt, gaat in een meldkamer een pieptoon over en kan de politie achter hem aan.

Een bedrijf gaat het technische deel van de proef uitvoeren, terwijl de reclassering zich inhoudelijk bezighoudt met de vijftig proefpersonen. De kosten bedragen 4,4 miljoen gulden.

Kennelijk verwacht justitie dat 10 procent van de proefkonijnen de benen zal nemen, want de politie houdt speciaal voor hen vijf arrestantencellen beschikbaar.

Lamparmatuur

Een van de eerste armaturen voor een **lamp van Edison** heeft vrijdag op een veiling in Londen omgerekend 36.000 gulden opgebracht. Thomas Edison kreeg in 1881 patent voor het ontwerp. Het armatuur is zeventig centimeter lang en is nog uitgevoerd in de vorm van een gaslamp.

Anna Nicole Smith: diva in opkomst

Dit zijn de maten: 99-68-100. Dit is haar leeftijd: 26. Hier lijkt ze op: Marilyn Monroe. Hier woont ze: nota bene in het huis waar Monroe zelfmoord pleegde. Dit wil ze het liefst: schitteren in een film die gaat over haar idool: Marilyn Monroe. Zo heet ze: **Anna Nicole Smith**.

We berichtten reeds dat de reclameposters van het weelderige sexsymbool in Nederland werden gestolen. In Amerika is ze nu binnen. Qua mode. Qua film mag ze zich bewijzen in de zakencomedie 'The Hudsucker Proxy' naast **Paul Newman** en **Tim Robbins**. Net als Marilyn begint ze haar filmcarriere met een gewaagde combinatie: die van sex en humor. De platina blonde rolde spiernaakt de Playboy binnen nadat de foto's die haar nu ex-man had opgestuurd de redactie van het mannenblad verbaasd deden staan. Doorgaans brengt een model dat uit de kleren gaat een vroegtijdig einde aan haar carrière, maar dat was niet het geval met de Playmate van 1992. Meteen al bood de Frans-Amerikaanse modekoning **George Marciano** - de ontdekker van supermodel **Claudia Schiffer** - Anna een droomcontract aan. Ze werd de opvolg-

ster van La Schiffer als jeansmeisje in de spraakmakende Guess?-spijkerbroekenadvertentie. En hoewel haar veelgeprezen boezem en dijen op geen enkele manier in een confectiemaatje pasten, maakte Anna Nicole als fotomodel nog meer indruk dan haar Duitse voorgangster. In een tijd waarin modellen als **Naomi Campbell** en **Kater Moss** er alles aan doen om op ranke bosnimfen te lijken, zijn de weelderige vormen van Anna Nicole nauwelijks om over het hoofd te zien "Alles is echt", zegt Smith lachend terwijl ze haar boezem ondersteunt.

Aan vragen over het silliconengehalte van haar D-cup is de diva-in-opkomst inmiddels gewend. Het woord dieet kent ze niet. Ze leeft van chocolade, hamburgers en milkshakes en heeft naar eigen zeggen nog nooit aan aerobics gedaan.

Geboren op 3 maart 1994

MELISA ANDREA SOPHY

dochter van:

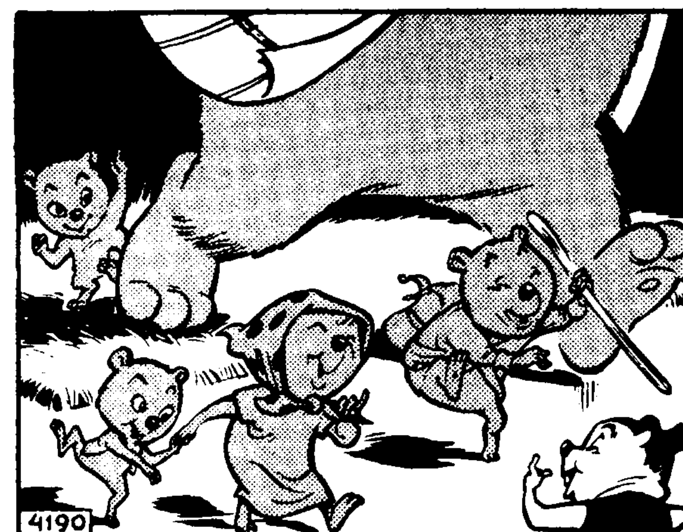
Marion Agunbero en Cari Wolter

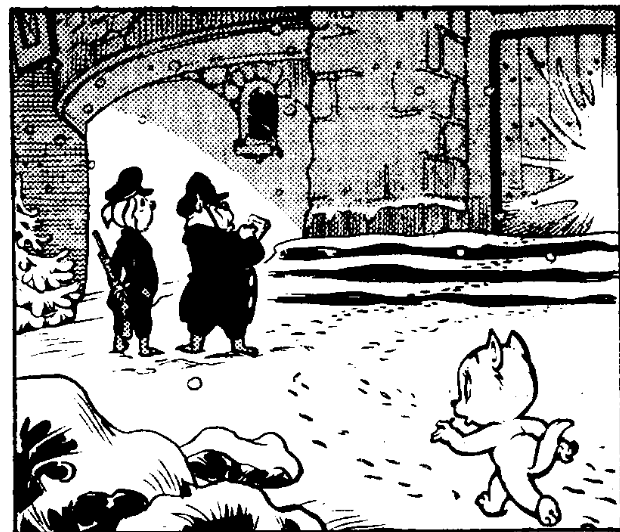
zus van: Bryan

Datustraat 8, Aruba.

Tom Poes en het Lemland

door Marten Toonder

4190 — Heer Bommel keerde zich waardig om en schreed zijn huis weer in. "Komt binnen, goede lieden", zo sprak hij. "Bommelstein staat voor u open. Bij de warme haard en een voedzaam maal zult u uw leed spoedig vergeten".

De familie Lem begreep niet precies wat hij zei, maar de bedoeling was duidelijk.

'Dit is Lemland", riep de oude Lodder, terwijl hij huppelend naar binnen sprong. "Hier is alles beter. Kom, Lubke! Kwam tat vuk!"

"Gelukkig!", juichte het wijfje. "Kom Smool! Niet meer huilen, Uk-Uk! Hier is het veilig!"

De agent liet teleurgesteld zijn geweer zakken toen de deur voor hem dichtviel.

"Hebt u ooit zo'n sukkel gezien?", vroeg hij. "Die haalt zo maar een hele samenscholing lemmings naar binnen!"

"Het is niet te geloven", mompelde zijn meerdere. "Maar het zal hem zuur opbreken. Alles wordt opgeschreven, Kodders — en het zal tegen hem getuigen wanneer de tijd dáár is. Reken maar".

Nu wilde het geval, dat Tom Poes daar juist op dat moment passeerde toen hij terugkwam van een wandeling.

"Is er iets, commissaris?", vroeg hij. "Heeft heer Bommel een overtreding begaan?"

"Een overtreding niet zozeer", zei de politiechef, zijn boekje dichtklappend. "Het is erger".

"Wat is er aan de hand?", hield Tom Poes aan. Hij begon ongerust te worden en hij wilde weten of zijn vriend soms hulp nodig had.

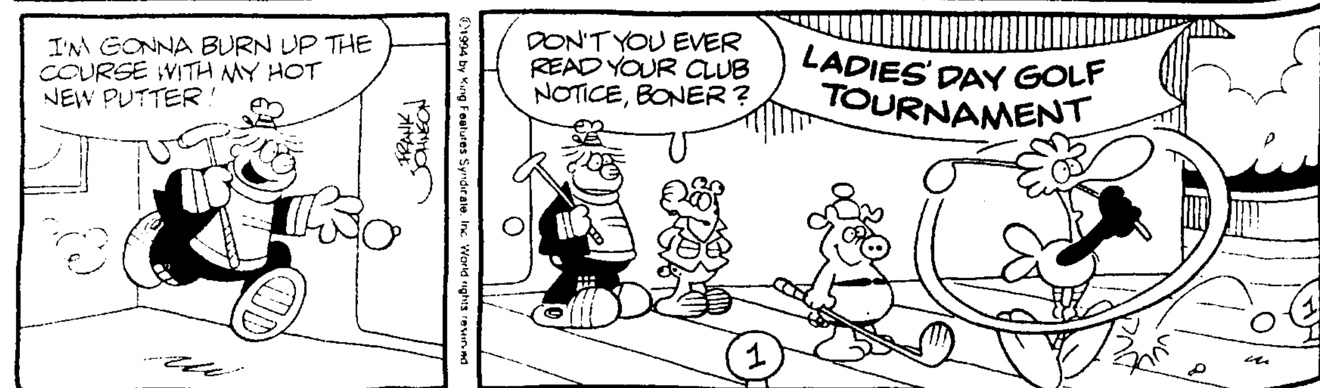
"De heer Bommel", verklaarde de ander, "heeft gastvrijheid verleend aan een groepje lemmings. Dus dan weet u het wel. Bommel is een verdacht element".

"O, is dat alles?", vroeg Tom Poes verlicht. Hij had nog nooit van lemmings gehoord en daarom liep hij opgelucht naar huis.

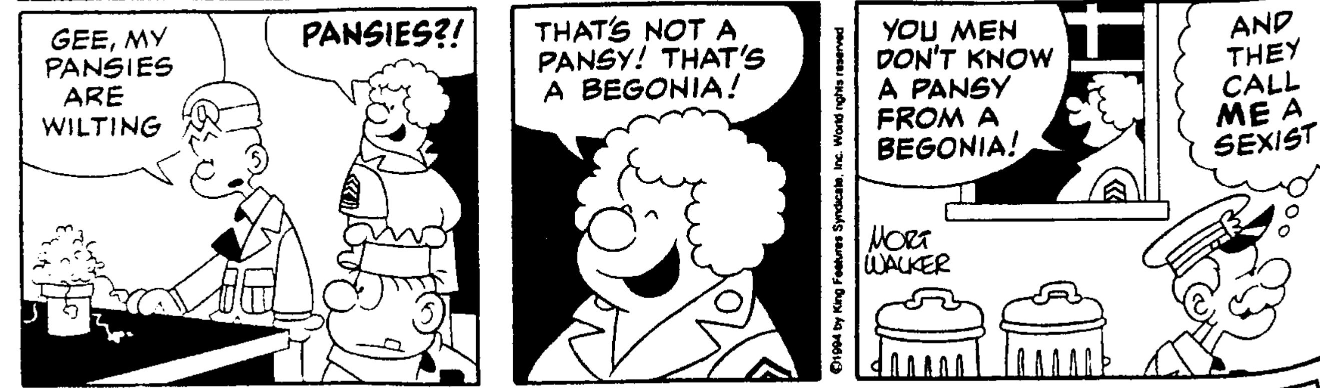
HENRY ® By Dick Hodgins

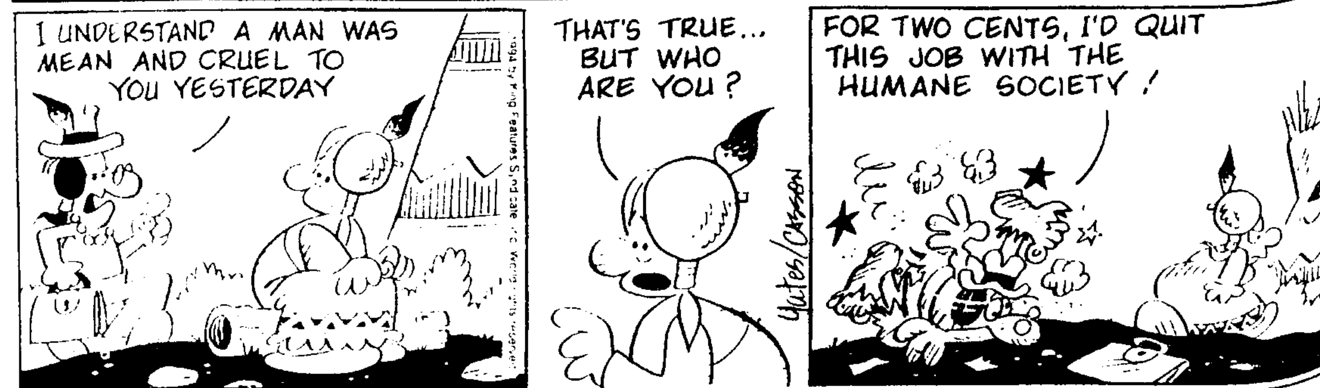
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

CURAÇAO

AGENDA

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabou (West district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere districten kunnen in spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen en het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patienten)
De dienstdoende arts belt U tel.: 625100.

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP
(Fundashon Famia Planea)
Consultatie geboortenregeling:
Kantoor Bitterstraat 1A (Begin Scharloo), tel.: 611323: open dagelijks van 08.00-12.00/ 14.00-17.00 uur. Dokter aanwezig maandagmiddag en vrijdagmiddag 14.00-16.00, dinsdagmorgen, woensdagmorgen en donderdagmorgen 08.00-11.00 uur.
Kas Chikitu (Zuigelingenconsultatiebureau): open woensdagmiddag 13.00-16.00 uur.

VERENIGING VAN TANDARTSEN
De **dienstdoende arts** gedurende het weekeinde en op feestdagen is via tel.: 662222 op te bellen.

WIJKVERPLEGING

HET WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'
Kantoor: Maria 17. Tel.: 682344/ 682947, 682574. Fax: 681000. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Voor de **wachtzuster** gelieve tel.: ... te bellen na 17.00 uur.
Spreekuur in ieder wijkgebouw: ... van 08.00-08.30/14.30- 15.00 uur.
... Halman Otrobanda: tel.: ...288; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
Sta. Maria 17: tel.: 682344; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Bonam: tel.: 371865. spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur. **Sotaudi: tel.: 367824.**
Sentro Mediko Montagne Abao: tel.: 673711; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel.: 618577; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Suffisant: tel.: 687707; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Sta. Rosa: 671628; spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur.
Inloopspreekuur voor zuigelingen- en kleuterzorg: vrijdag van 08.00-10.00 uur, Hoek Vondelstraat/ Nida Pintostraat. Tel.: 373584.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING
Kantoor Gosieweg 15: P.O. Box 3619. Tel.: 692231/692232. Fax: 682709; geopend van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16; open van 08.00-16.00 uur. Tel.: 649422.
Voor de **wachtzuster** vanaf 4 maart om 17.00 uur t/m 11 maart om 07.00 uur gelieve **tel.: 675541 of page 669-0368** te bellen.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43. P.O. Box 3613. Tel.: 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

AMIGOE
Colofon

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster **Lovert. Tel.: 641141** b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
5 maart 1994 vanaf 08.00 uur tot 7 maart 1994 om 07.00 uur:
Dokter Doran, Centro Mediko Montaña Abao, tel.:673355; spreekuren: 11.00-12.00/ 17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:372929 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Ten Holt-Suiters, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, de Vos Braam en Ayubi)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
4 maart 1994 vanaf 17.00 uur tot 7 maart 1994 om 07.00 uur:
Dokter Nivillac, Spreekkamer Brievengat, tel.:376280; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:615828 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Goilo, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac, de Vos en Rosales-Concession)

DERDE DISTRICT BANDABAO
4 maart 1994 vanaf 17.00 uur tot 7 maart 1994 om 07.00 uur:
Dokter Sommer, Sentro Mediko Barber, tel.:641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:648930 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius en Tweed).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

Botica Otrabanda
Winkelcentrum Colon
OPEN NON STOP
8:00 a.m. - 7:00 p.m.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST
ZATERDAG
Otrobanda:
Gosie, Gosieweg 90-A. Tel.:379744.
Punda:
Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel.:377679/ 377650.

ZONDAG
Otrobanda:
Union, Breedestraat 137. Tel.:623575.
Punda:
Brievengat, Corriweg 32. Tel.:379098/ 379567.

DIVERSEN

VERLOF BEGRAFENIS
(van 10.00-14.00 uur)
zat: E. Cannister, Schottegatweg Oost 25.
zon: R. de Windt, Uteweg 53.

BELANGRIJKE NUMMERS
(voor noodgevallen)

Ambulance:	**112**
Politie:	**114**
Brandweer:	**114**
Hospitaal:	**624900**
Aidslijn:	**128**
Kodela:	**135**

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

STICHTING PROTESTANTS KOOPVAARDIJWERK
(Curaçao Seamen's Mission)
Emancipatie Boulevard 42. Tel.;375317. Open op **dinsdag t/m zaterdag** van 20.00-22.30 uur. **Radioprogramma:** elke vrijdag via Radio Hoyer II van 19.05-19.30 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING
POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.:685544)
openingstijden: van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur **voor spoedgevallen tel.: 685917.**

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: **614000 (Veterinaire Dienst)** voor de dienstdoende arts.

TOERISTENSCHEPEN

ZATERDAG
08.00-17.00 uur *Ocean Breeze* (AUA).

ZONDAG
07.00-17.00 uur *Song of Norway* (AUA).

MAANDAG
11.00-20.00 uur *Seawind Crown* (AUA).

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes); zon.: 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS' (Scherpenheuvel 3): maan. t/m zat.: 08.00 uur; zon.: 10.30 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO; zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SERU FORTUNA: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 uur.
TERA CORA: zon.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE
MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

VERENIGDE PROT. GEMEENTE VAN CURAÇAO
Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
09.30 uur Mrs. Y.Isidora.
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
09.30 uur ds O.G.Haasnoot.
Emmakerk
(Rio Canario)
09.30 uur H.A. ds P.v.d. Waal (extra kollekte voedselpakketten).

NOACH-KAPEL
EERSTE EN DERDE zaterdag om **19.00** uur kerkdienst (Ned.) - Marinebasis Parera.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA
zondag om 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagsschool) - Weg naar Bullenbaai z/n. (tel.: 681922).

WEGA DI NUMBER
3455
0196
5918

TELECURAÇAO
(kanaal 8/6)

ZATERDAG
17.00 Telefiesta met tante Irma
18.30 Danger Bay
19.00 Tempu pa Dios
19.03 Cocktail Turístiko (presentator Captain Sterling)
20.00 Tele-Notisia
20.30 WWKRP in Cincinnati
21.00 Wega di Number Kòrsou
21.10 Musical Special
21.30 Estreno: Magic Award
23.30 Sluiting.

ZONDAG
13.30 Studio Sport
16.00 Cena di Señor
17.00 Sala di Concierto
18.00 Wega di Number Kòrsou
18.10 Di Bishita Ku.....
18.30 Cocktail Special
19.00 Tele-Suerte
20.00 Telenotisia
20.30 Shete Dia
21.00 Programma: P.A.R.
21.15 Jetsonville Jazz
22.15 Wrestling
23.15 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

CINE
(kanaal 83)

ZATERDAG
16.00 Movie: The Chinese Typewriter
17.30 Movie: The Hollywood Detective
19.00 Movie: Twins
21.00 Movie: Grease 2
23.00 Movie: Do the Right Thing
01.00 Movie: The Detective
03.00 Movie: Framed
05.00 Movie: The Great Northfield, Minnesota Raid

ZONDAG
13.00 Movie: The 'burbs
15.00 Movie: Solarbabies
17.00 Movie: The Great Outdoors
19.00 Movie: The 'burbs
21.00 Movie: Solarbabies
23.00 Movie: Sea of Love
01.00 Movie: Fate is the Hunter
03.00 Movie: Chinatown
05.30 Movie: Abbott and Costello Meet Frankenstein

TBS
(kanaal 89)

ZATERDAG
15.05 Movie: Munchies
17.10 Movie: The Blob
19.05 WCW Saturday Night Wrestling
20.35 NBA Basketball
22.50 Movie: Vikings
01.05 WCW Wrestling All-Nighter
03.05 WCW Wrestling All-Nighter (Cont.)

ZONDAG
13.35 Andy Griffith
14.00 Pontiac Excitement 400
15.35 Happy Days
18.05 Bugs Bunny
18.35 New Adventures of Captain Planet
19.05 WCW Main Event Wrestling
20.00 Movie: Green Card
22.00 National Geographic Explorer
23.00 World of Audubon
24.00 Network Earth
24.30 Paid Program
01.30 World Tomorrow
02.00 Paid Program
05.00 Paid Program

LIFE
(kanaal 91)

ZATERDAG
15.00 L.A. Law
16.00 Unsolved Mysteries
17.00 From the Dead of Night (Pt. 1 of 2)
19.00 From the Dead of Night (Pt. 2 of 2)
21.00 Movie: I Posed for Playboy
23.00 Christy Turlington Backstage
24.00 Unsolved Mysteries
01.00 China Beach
02.00 Self-Improvement Guide
05.00 Self-Improvement Guide

ZONDAG
12.00 Frugal Gourmet
12.30 Clapprood Live
13.00 Lifetime Magazine
14.00 Supermarket Sweep
14.30 Shop 'Til You Drop
15.00 Christy Turlington Backstage
16.00 Unsolved Mysteries
17.00 Movie: Heart of Dixie
19.00 Movie: Murder in Mississippi (Pt. 1 of 2)
21.00 Movie: Murder in Mississippi (Pt. 2 of 2)
23.00 Lifetime Magazine
24.00 Clapprood Live
24.30 Unsolved Mysteries
01.00 Self-Improvement Guide
04.00 Self-Improvement Guide

NBC
(kanaal 85)

ZATERDAG
16.00 College Basketball
17.00 Gymnastics
19.00 News
19.30 NBC News
20.00 Inside Edition
20.30 Saturday Sports
21.00 Mommies
21.30 Mommies
22.00 Empty Nest
22.30 Mad About You
23.00 Friends & Lovers
24.00 News
24.30 Satuday Night Live
02.00 HBO Comedy Showcase
03.00 Paid Program
03.30 Movie
05.30 Movie

ZONDAG
12.00 Roswell St. Baptist
13.00 Bobby Cremins
13.30 NBA Showtime
14.00 NBA Basketball
16.30 NBA Basketball
19.00 News
19.30 NBC News
20.00 I Witness Video
21.00 seaQuest DSV
22.00 Movie: Pure Luck
24.00 News
24.35 Mama's Family
01.05 Golden Girls
02.05 Movie
04.05 NBC Nightside

AE
(kanaal 73)

ZATERDAG
16.00 Movie: The Sugarland Express
18.00 Evening at the Improv
19.00 In Search Of...
19.30 In Search Of...
20.00 Bob Villa
20.30 Bob Villa
21.00 Movie: Seven Percent Solution
23.00 Best of Comic Relief
24.00 Comedy on the Road
01.00 Movie: The Seven Percent Solution
03.00 Best of Comic Relief
04.00 Comedy on the Road
05.00 Movie: Comfort and Joy

ZONDAG
12.00 Movie: Pygmalion
14.00 Movie: Sixth & Main
16.00 Movie: Bad Company
18.00 Civil War Journal
19.00 Real West
20.00 House of Elliott
21.00 Locomotion
22.00 Locomotion
23.00 Miss Marple
24.00 Caroline's Comedy Hour
01.00 Locomotion
02.00 Locomotion
03.00 Miss Marple
04.00 Caroline's Comedy Hour
05.00 Movie: Bad Company

CBS
(kanaal 75)

ZATERDAG
17.00 PGA Golf
19.00 News
19.30 CBS News
20.00 Entertainment This Week
21.00 Dr. Quinn, Medicine Woman
22.00 Road Home
23.00 Walker, Texas Ranger
24.00 News
24.30 Andy Griffith
01.00 Movie
03.00 Movie
05.00 CNN Headline News

ZONDAG
12.00 Charlie Gaddy Reports
12.30 Guide to Homes
13.00 College Basketball
15.00 College Basketball
17.00 PGA Golf
19.00 News
19.30 CBS News
20.00 60 Minutes
21.00 Murder, She Wrote
22.00 Movie: David's Mother
24.00 News
24.15 CBS News
24.30 Amen
01.00 Roseanne
01.30 Andy Griffith
02.00 Court TV: Inside America's Courts

ABC
(kanaal 77)

ZATERDAG
15.00 To Be Announced
16.00 Pro Bowler's Tour
17.30 Wide World of Sports
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 News Magazine
20.30 NY Views
21.00 Movie: Never Say, Never Again
24.00 News
24.30 Movie
02.30 News
03.00 Movie
04.30 Movie

ZONDAG
12.00 Home Videos of the Stars
12.30 This Week With David Brinkley
13.30 News Conference
14.00 To Be Announced
16.40 College Basketball
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 America's Funniest Home Videos
20.30 Funny People
21.00 Lois & Clark
22.00 Movie: An Innocent Man
24.00 News
24.30 News
02.30 News
03.00 Runaway With the Rich & Famous
03.30 Worlds News Now
05.30 Oprah Winfrey

Funeraria Zepp Wever

Cu honda pena nos ta anuncia fayecimento cristianamente na edad di 76 aña di:

Sra.Vda. Hermelina Maldonado-Van der Biezen
mihor conoci como "INA"

Na nomber di su yuinan : **Carmen y Pedro de Windt**
Regina y Rudi Rosaria
Maria y Jhonny Nunez
Nieto y Nietanan : **Roberto, Jean Carlos, Angelo, Jane, Carla, Sheila, Jhonny, Nataly y Miozottis**
Rumannan : **Rosa Donata y famia**
Efy v/d Biezen y famia
Lucia Koolman y famia
Hipolito v/d Biezen
Seferina Donata y famia
Iginia v/d Biezen

su ihanan, y demas famianan: **Maldonado, Van / Der Biezen, Rosaria, De Windt, Nunez, Martinez, Ramirez, Refunjol, Garcia, Gomez, Donata, Donato, Koolman, Solognier, Tromp, Lopez, Maduro, Ras, Jansen, Jacobs y Kwarts,**
Ta invita tur amigonan, bisiñanan y conociman, pa asisti na acto di entiero cual lo tuma lugar Diamars 8 di Maart pa 4'or di atardi saliendo for di misa San Francisco, despues pa santana catolico den Boerhaavestraat. For di 2'or e restonan mortal di Hermelina Maldonado lo ta reposa den misa San Francisco na Playa. Ta di lamenta cu despues di entiero no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aruba, Maart 1994.

Commandant Dutchbat wil meer mensen in Srebrenica

LUKAVAC - De commandant van het Nederlandse VN-bataljon in Srebrenica, luitenant-kolonel Vermeulen, wil zo snel mogelijk een tweede compagnie van rond de 130 man tot zijn beschikking hebben. Die is nodig om langs de grens van de enclave meer observatieposten te kunnen inrichten.

Vermeulen heeft in Srebrenica inmiddels officieel het commando overgenomen van zijn collega van het Canadese VN-bataljon. Hij heeft op dit moment de Bravo-compagnie van het luchtmobiele bataljon onder zijn bevel. Een tweede, de Alfa-compagnie, wacht nog in een hotel in de Kroatische havenstad Split op transport naar Srebrenica.

Het is pas zinvol de Alfa-compagnie naar Srebrenica te laten doorreizen, als de water- en voedselvoorraden voor het Dutchbat in de moslim-enclave op peil zijn. Die voorraden zijn nu nog maar toereikend voor zeven dagen. De commandant van de bevoorradingseenheid van het bataljon, kolonel Van der Hooft, zei onlangs dat de legering van een tweede compagnie desnoods moet worden uitgesteld wegens het tekort aan water en voedsel.

De Bosnische Serviërs hebben de afgelopen dagen een aantal Nederlandse konvooien toestemming geweigerd van en naar Srebrenica te rijden. Zij hebben overigens weer wel permissie gegeven voor het vertrek van een konvooi vandaag.

De leiding van het Nederlandse bataljon houdt er rekening mee, dat voedsel eventueel vanuit de lucht boven Srebrenica zal moeten worden afgegooid, als de Serviërs opnieuw gaan dwarsliggen. De Amerikanen en de Fransen zullen die voedseldroppings dan vermoedelijk uitvoeren.

Vermeulen liet gisterenavond vanuit Srebrenica weten, dat er ten zuiden van de enclave op beperkte schaal gevechten gaande zijn. Die spelen zich echter niet binnen het gebied af waarvoor de Nederlanders verantwoordelijk zijn.

Rond Lukavac, de plaats in noord-Bosnië waar de logistieke eenheid van het Dutchbat is gevestigd, hebben de afgelopen dagen intensieve beschietingen plaatsgevonden. Donderdag werden naar schatting 185 granaten afgevuurd. In de nabijheid van de Nederlandse basis bleef het rustig, maar er zijn wel voorzorgsmaatregelen getroffen voor het geval de Nederlandse militairen in de vuurlinie komen te liggen.

Chinese dissident weer vrijgelaten

PEKING - Een van de bekendste Chinese dissidenten, Wei Jingsheng, is vandaag vrijgelaten, na een etmaal te zijn vastgehouden door de Chinese autoriteiten. Dit is uit kringen van de dissident vernomen. Wei Jingsheng heeft hen telefonisch op de hoogte gebracht van zijn invrijheidstelling vanuit het district Changping, ten noorden van Peking. Hij verwachtte niet voor zaterdagavond laat in de Chinese hoofdstad terug te zijn.

De arrestatie van Wei Jingsheng overschaduwde het voorgenomen bezoek aan China van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher. Christopher wilde eind volgende week Peking bezoeken en juist aandringen op een verbetering van de naleving van de mensenrechten. De Amerikaanse president Clinton bekritiseerde China zeer fel vanwege de aanhouding van een aantal dissidenten, onder wie Wei Jingsheng.

De Amerikaanse regering overweegt China dit jaar niet de speciale status van begunstigd handelspartner toe te kennen, op grond van de mensenrechtensituatie.

Medewerkers Witte Huis opgeroepen als getuigen

WASHINGTON - De speciale openbare aanklager in de Whitewater affaire, Robert Fiske, heeft gisteren zes vooraanstaande functionarissen van het Witte Huis gedagvaard. Het Witte Huis wordt verder gelast alle dokumenten en berichten inzake de affaire over te dragen aan de onderzoekers. Het onderzoek wordt gericht op mogelijke criminele aspekten van het bankroet van een spaarbank in de staat Arkansas, waarvan de eigenaar, James McDougal, nauwe zakenrelaties onderhield met Bill Clinton, de toenmalige gouverneur van Arkansas en de huidige Amerikaanse president.

De functionarissen moeten verschijnen voor een federale jury in Little Rock, de hoofdstad van Arkansas. De dagvaardingen zijn een gevolg van het feit, dat ambtenaren in dienst van het Witte Huis enkele malen hebben gepoogd zich op de hoogte te laten houden van de stand van het onderzoek. Bernard Nussbaum, een vooraanstaand medewerker en vriend van president Clinton, zou naar verluidt binnenkort zijn ontslag indienen naar aanleiding van deze nieuwsgierigheid naar het federale onderzoek. Nussbaum is één van de medewerkers van Clinton die is opgeroepen te getuigen.

De Whitewater affaire ontleent zijn naam aan een verliesgevende handel in onroerend goed waar het echtpaar Clinton en McDougal partners in waren.

Bootschap aan De Klerk
Mandela komt er aan

■ *DURBAN - 'Bereid je voor op de komst van de regering Mandela' stond er op een levensgroot spandoek, op de plaats waar de Zuid-afrikaanse president De Klerk gisteren in Natal een verkiezingstoespraak hield. De president reist door het hele land in het kader van de verkiezingscampagne en wordt daarbij steeds vaker geconfronteerd met de zwarte oppositie.*

AMIGOE
FAXNUMMERS:
Advertentie:
674524
Redactie:
674744

FOR FINE ARGENTINE CUISINE
REMEMBER EL GAUCHO RESTAURANT
...besides succulent meat dishes, also specialized in SEAFOOD !
For reservations please phone 377462
Closed on Thursdays

De lekkerste ROTIE'S
pom, pastei, barnie, nassie, chin. kip, ger. kip, ger. varken, moksie moksie, br. bonen, bloedworst kunt u elke zondag tussen 12 en 4 bij ons krijgen
Vraag naar het gerecht v/d week
Koraal Partir kav. 87.
Tel. 674103

SURINAAMS ETEN
Zaterdags en zondags vrij voor moeder in de keuken.
Haal uw lekker Surinaams eten elke za. en zo. van 12 tot 4 uur aan de Rooseveltweg 133.
Bel voor uw bestelling 685679

Te koop, z.g.a.n.
1) IBM PS/I ('90/91) computer
2) Epson LQ-510 printer
Totaal fl. 2.200,=
3) Quicken progr. for windows fl. 60,=
Gaarne contact: tel. 369792
Dagelijks tussen 17.00 - 19.00

schildersbedrijf Perfect
De huisschilder van huis uit.
Tel: 601766 - 369127
Fax: 369127

WAARSCHUWING
De commandant van de marine-basis Parera maakt bekend dat er schietoefeningen worden gehouden.
Op de schietbaan HATO;
DINSDAG 08 MAART: VAN 07.00 TOT 13.30 UUR.
Onveilig zeegebied ± 4.000 m. uit de kust.

Wegens vertrek:
Witte eettafel + 4 leren stoelen 450,=
2 zwarte gestoffeerde stoelen + salontafel + carpet 250,= +
1 pers. bed + 2 matrassen 150,=, 6 pers. servies 150,=, zalifan 60,=
F.D. Rooseveltweg 367
do/vr/za na 17.00 uur.

RESCATA REAL ESTATE NV
staat altijd voor u klaar.
Tel. 683744
684760
Curaçao, N.A.
Netherlands Antilles

1500 Charismatici bijeen in Trinidad!
Daar wil ik iets meer van weten.
Lees " La Union"

CORAL FLOATING RESORT
VERHUUR VAN LUXE JACHTEN MET KAPITEIN
Dagverhuur:
vanuit Caracasbaai varen wij naar de door u gekozen baai (max. 10 pers.)
Verhuur voor meerdere dagen:
de mogelijkheid bestaat om naar Venezuela of Bonaire te varen. (max. 4 pers.)
Voor verdere informatie:
Coral Floating Resort
Koraal Partier 10
Tel: 675499 - Fax: 676256

Curaçao Culinary Contest
De [illegible] Restaurant organiseert in samenwerking met de CHATA op [illegible] 7 maart voor de [illegible] keer de Curaçao Culinary Contest: een culinaire [illegible] voor 10 [illegible] uit de Curaçaose horeca. De [illegible] van de diverse categorieën doen in juni mee aan de International Culinary Contest van de Caribbean Hotel Association op de Bahama's.
Om half acht 's avonds zit het werk van de jury erop en vanaf die tijd kunt ook u de [illegible] hoogstandjes van onze koks [illegible] komen bewonderen in de [illegible] Room van het Princess Beach Resort aan de Dr. Martin Luther King Boulevard. U kunt dan ook genieten van een door Cozzoli's verzorgd kaasbuffet en maar liefst 14 verschillende soorten wijn en port van Licores Maduro.
De prijs voor deze avond voor [illegible] bedraagt slechts NAf. 50,= p.p. Kaarten zijn vanaf heden verkrijgbaar bij Le Cluchard, The Wine Cellar en Licores Maduro.
CHATA

UITVERKOOP
op kwaliteitsmerken SCHOENEN
zoals: Emily Rodin, Maria Pia, Paco Ricardi Bardo, enz. enz. Kom en profiteer.
Top Class
Voorheen Tropicur
Dr. Maalweg 3A
(nst Compless Computers)

TE KOOP AANGEBODEN
Schitterend
NIEUWBOUW WOONHUIS TE SUN VALLEY
Indeling:
- 3 slaapkamers, 2 badkames, ruime keukne
- woonkamer, eetkamer, grote achterporch
- was-/berghok en garage
Vloeropp. 180 m² terrein 655 m²
Vraagprijs Ang. 240.000,=
Informatie: tel. 379535/603944

Het Curaçaosch Museum
presenteert op zondag 6 maart 1994
een soirée
met
TIPIKO ANTIYONA
om 6:30 n.m.
Iedereen is van harte welkom!
Shon Janchi Boskaljon Kiesk
Van Leeuwenhoekstraat z/n
Tel. 623873 fax623777

REGERING VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

In verband met de uitdiensttreding van het huidige Hoofd Technische zaken ontstaat er per 1 maart 1994 een vakature voor het

Hoofd Technische Zaken

van

LANDSRADIO-TELECOMMUNICATIE DIENST NEDERLANDSE ANTILLEN

Landsradio verzorgt het lange afstand telefoonverkeer, het telegrammen- en telexverkeer en alle andere telecommunicatieverkeer tussen de Nederlandse Antillen en met het buitenland.
Daarnaast voert zij het beheer over de eilandelijke telefoonbedrijven van Bonaire en de Bovenwindse Eilanden en is zij belast met het toezicht op de naleving van en het adviseren over alle telecommunicatie wetgeving en -regelingen van de Nederlandse Antillen.

Plaats in de organisatie.
Het Hoofd Technische Zaken ressorteert rechtstreeks onder de direkteur Landsradio en maakt deel uit van de direktie.
Onder het Hoofd Technische Zaken ressorteren hoofdafdelingen:
Automatische centrales
Transmissie
Algemene dienst
Abonnee voorzieningen
International maintenance center
Technisch secretariaat.

Funktie-omschrijving:
Het mede bepalen, -besturen en -bewaken van het beleid en van de hoofdlijnen van de organisatie van Landsradio en van de door Landsradio beheerde eilandelijke Telefoonbedrijven in het algemeen en in het bijzonder van de (hoofd)afdelingen welke onder het [illegible] Technische Zaken zijn ondergebracht, evenals het beheer van de onder hem ressorterende (hoofd)afdelingen.

Taken:
- Het mede bepalen, -besturen en -bewaken van het algemeen beleid en van de hoofdlijnen van de organisatie van Landsradio en van de door Landsradio beheerde eilandelijke Telefoonbedrijven. Het geven van technisch advies over onderwerpen [illegible] nodig is, ongeacht tot wiens competentie de [illegible] behoort.
[illegible]

Arbeidsvoorwaarden:
Het salaris is vastgesteld volgens schaal [illegible]
De gebruikelijke [illegible] kunnen deel uitmaken van de procedure.

Inlichtingen:
Voor inlichtingen over de funktie kan kontakt opgenomen worden met de Hoofd direkteur drs. R.A.O. Martina, tel. telefoon 631600.

Sollicitaties:
Binnen 10 dagen na verschijnen van deze advertentie te richten aan de Minister van Verkeer en Vervoer, Fort Amsterdam 17, Curaçao.
Een kopie van de sollicitatiebrief dient te worden gezonden aan het Hoofd van het Centraal Bureau voor Personeelszaken, Fort Amsterdam 15, Curaçao.

NASPA
Netherlands Antilles Society for Photographic Art
NASPA den kooperashon ku FOTOGRUPO inc. i FIAF ta presenta un eksibishon di arte fotografiko kontemporaneo di 5 outor Argentino
Apertura: 6 di mart 1994 pa 5or di atardi
Exhibishon: 7 di mart pa 13 di mart 1994
Luga: Akademina di arte Korsou
Ora: 9 or di mainta pa 9 or di anochi.
Bo presensia ta altamente apresia.

Slecht rapport?
huiswerkinstituut INZICHT
bijwerken zwakkere vakken!
vakgerichte begeleiding!
huiswerk maken onder begeleiding!
huiswerkcontrole/overhoren!
Door verschillende ervaren vakleerkrachten
Inlichtingen: 696418 of 692458

GEVONDEN
MAKE-UP TASJE
met inhoud: deposit-strookje met zeker bedrag aan geld
Inl.: tel. 686193
na 6 uur p.m.

TE KOOP
TOYOTA COROLLA 1991
In zeer goede staat
56.000 km.
FL. 12.500,-
Tel.: 379008

LANGUAGE TEACHERS
[illegible]
Wij bieden [illegible]
De taaltrainingen van Language Teachers staan garant voor snelheid, kwaliteit en praktisch resultaat.
Inlichtingen: 674017.
Kies ook voor een nieuwe aanpak!

Heeft u belangstelling voor Curaçao en toerisme?
Volg dan de "Tourism Awareness Programme" van Curaçao Tourism Development Bureau met een totaal van 26 onderwerpen, zoals bijv:
- een overzicht van de Curaçaose geschiedenis
- de regering van Curaçao en de Antillen
- architectuur op Curaçao
- internationale en lokale toeristische organisaties
- toeristische promotie en marketing
- attrakties van Curaçao
- de geschiedenis van het toerisme op Curaçao
- attitude en professionalisme
- effektief communiceren
en nog veel meer.
taal: papiamento
duur: 21 maart - 1 december 1994, met certifikaat
tijd: 7 tot 10 uur 's av. eenmaal per week
plaats: Curaçaose Aannemers Bond gebouw te Frater Radulphusweg 4, Mahaai
Voor inschrijving of informatie, bel het Curaçao Tourism Development Bureau, tel. 616000, mw. Marvis Engelhardt.
CURAÇAO

$99 pp. pa dos anochi tres dia
* Precio basá riba ocupacion doble. [illegible] residente di Antias i Aruba.
Pa mas informacion yama 367888 ext. 1071
Princess Beach RESORT & CASINO

ÑAPA

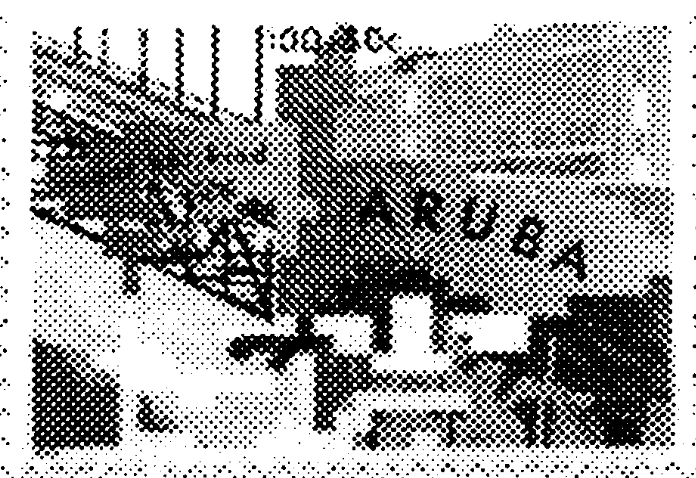
ZATERDAG 5 MAART 1994

IGOE

Weekend Bijlage Amigoe

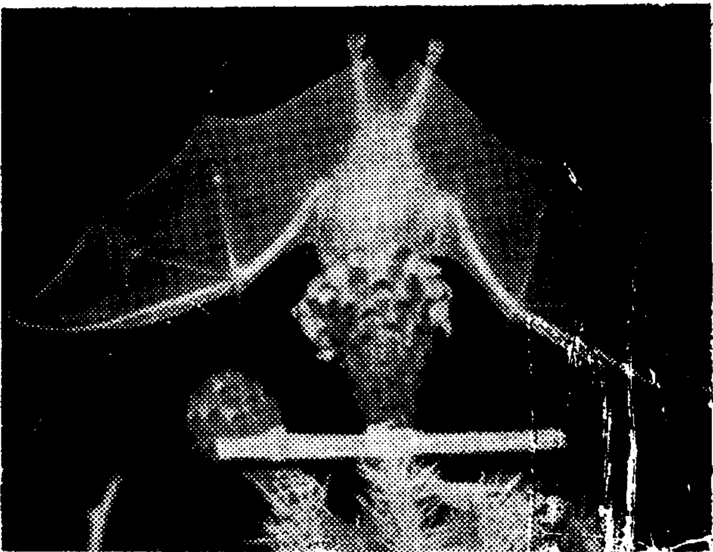
INTERVIEWS

Studio Natura Art

REPORTAGES

Natuurbeheer bij Carmabi

Don Werdekker (Chata) over toerisme:

Geleidelijke groei en kwaliteit

In de jaren tachtig gaf het onafhankelijke beroemde Amerikaanse internationale adviesbureau Arthur Doolittle een rapport uit waarin de rol van het toerisme als nieuwe weg werd aangegeven voor de ontwikkeling van de Curaçaose economie. Het stimuleren van het toerisme kwam daarin sterk naar voren. Daarmee zou men deviezen kunnen genereren en werkgelegenheid creëren.

= door Rolf de Meyer =

De unieke en voor de toerist zeer aantrekkelijke binnenstad van Curaçao sprong er als een van de sterke kanten uit. Ten tijde van het rapport was de binnenstad nog in verval; er was veel leegstand en het zag er allemaal niet geweldig uit.

Daar moest wat aan gebeuren. Sinds het uitkomen van het rapport is binnen het toerisme op Curaçao hard gewerkt; zowel van de zijde van de overheid (de CTDB) als door de Chata (de Curaçao Hotel and Tourism Association). De ontwikkelingen zijn zo goed te noemen dat het moment daar is om een kijkje in de keuken te gaan nemen en met de kok te gaan praten.

De directeur van de Chata, Don Werdekker, meent dat het toerisme een professionele inslag heeft gekregen: "Je merkt het aan de wijze waarop de problematiek door de CTDB wordt behandeld. Hoe men de markten in het buitenland benadert en hoe men op de verschillende markten mikt; er wordt gewoon enorm hard gewerkt. Dat is terug te vinden in de successen die worden behaald".

De CTDB werkt in nauwe samenwerking met de Chata. Het is min of meer de taak van de CTDB om in het buitenland naamsbekendheid te geven aan Curaçao. Binnen dat kader zal het produkt zelf, dus de hotels, de autoverhuurbedrijven enzovoorts, voor verdere promotie moeten zorgen, aldus Werdekker.

"Als de mensen eenmaal geïnteresseerd zijn in Curaçao als vakantieland kunnen ze vervolgens bepalen naar welk hotel ze hier willen gaan. De hotels moeten zichzelf profileren. Dat is een proces dat gaande is en waar we ons nog enorm in kunnen verbeteren. Daarom is het ook zo belangrijk dat het Sonesta Hotel er is gekomen en nieuwe kwali-

Nieuwe kwaliteitsnormen van Sonesta Hotel

teitsnormen heeft aangegeven".

Door de komst van het Sonesta moeten andere hotels ook verbeteren omdat ze anders de concurrentie met zo'n nieuw produkt dreigen te verliezen, meent de Chata-directeur. Daarom is er ook een actieplan voor de komende periode uitgegeven.

Een van de belangrijkste prioriteiten is permanente educatie. Uit onderzoek bleek dat het personeel onvoldoende was opgeleid. Bijscholing was het parool en dat resulteerde in een ambitieus trainingsplan dat met de Hotelschool Den Haag werd ontwikkeld, in samenwerking met de Hotelschool Maastricht. CTDB, Feffik, en de Chata sponsorden dit geheel, terwijl ook voor de vakbond Horecaf een belangrijke rol was weggelegd. Gezamenlijk bepalen zij welke richting het met de personele training uit moet.

Werdekker: "Dat trainingsprogramma heeft geleid tot een enorme vergroting van het besef dat training belangrijk is. Investeren in eigen mensen bleek fundamenteel. Hierdoor kon het personeel de kans op een carrièreontwikkeling geboden worden".

Dat een dergelijk perspectief motiverend werkt blijkt uit het enorme enthousiasme van de deelnemers aan de opleiding. Het bij de trainingen opgebouwde kader kan via een leerlingenstelsel vervolgens nieuw hotelpersoneel gaan begeleiden.

Een prachtige kalender, met voor iedere maand een foto van een employée van een van de hotels, toont de erkenning die het CTDB voor het werk van het personeel heeft. Alle hotels kiezen iedere drie maanden een 'employée van het kwartaal'. De gelukkigen krijgen als onderscheiding een zeer prestigieuze zilveren pin. Als bewijs van deelname aan het trainingsprogramma hebben de werknemers al een bronzen pin ontvangen; en in mei of april vindt de verkiezing van de 'employée van het jaar' plaats. Voor hem of haar ligt een gouden speld klaar.

Don Werdekker: "Men is daar zeer trots op. In die erkenning, ook zichtbaar gemaakt op de kalender, zien de collega's, dat het gewaardeerd wordt wanneer iemand zijn werk goed doet. Het wil nog wel eens ontbreken aan het bewustzijn van een kwaliteit bij onze Antilliaanse werknemer en hiermee wordt getoond dat die kwaliteit op prijs wordt gesteld. Men wordt geprezen voor datgene wat men goed doet en dat is een belangrijke zaak".

SCHOONHOUDEN

Een ander actiepunt van de Chata is het schoonhouden van het eiland. Dat komt ook tot uitdrukking in enquêtes, die onder de toeristen gehouden worden. Men is lovend over het eiland, over de afwisseling, over het natuurschoon. Maar men is ook unaniem afwijzend over het feit dat het eiland zo vervuild is. Daar moet volgens Werdekker iets aan gebeuren want anders doen we ons eigen toeristisch produkt de das om.

"Een schoon en opgeruimd eiland heeft absolute prioriteit. Er zou een alles omvattende campagne moeten komen, waar het onderwijs bij betrokken wordt, waar eigenlijk iedereen bij betrokken wordt. Het is een bewustzijnskwestie, je moet schoon willen zijn op je eigen stoep. Die bevuilen we op het ogenblik. En daarmee het produkt waar we van moeten eten. Het is dringend noodzakelijk dat daar wat aan gebeurt. Al is het maar door het laten rijden van een truck zoals die van Banco di Caribe".

Veiligheid is een ander Chata-actiepunt. De gebeurtenissen van de laatste tijd, de overvallen op toeristen, geven voedsel aan een toenemende ongerustheid bij de Chata.

Werdekker kan zijn ogen natuurlijk niet sluiten voor de dingen die hij dagelijks in de krant leest. "Vroeg of laat gaat het echt mis met een toerist en dan heb je de poppen aan het dansen. Want je moet voorkomen dat je een situatie creëert zoals we die in Miami zien en in Egypte. Daar wordt het hele toerisme te gronde gericht. Wij hebben de naam relatief veilig te zijn. Laten we dat alsjeblieft zo houden. Ik denk dat er actie ondernomen moet worden om te bewerkstelligen dat het niet verder uit de hand loopt".

"Hoe vervelend het ook mag klinken, ik denk dat er harder opgetreden moet worden. Een hogere strafmaat bij voorbeeld voor misdrijven waarvan toeristen het slachtoffer zijn. Dan laat men het wel uit zijn hoofd".

Werdekker wijst erop dat de bedrijven die hij al aan de beurt zijn geweest zich steeds beter beschermen. Dat betekent dat de overvallers op zoek moeten naar een nieuwe prooi. "En wie is er dan argelozer dan een onbezorgde toerist, die uit is? Hij heeft altijd geld op zak, rijdt in een huurauto en heeft waarschijnlijk ook wel een fototoestel bij zich dat makkelijk te verkopen is. En als de toerist van het eiland weggaat voordat de overvaller door de politie is gepakt, kan hij hem niet meer identificeren. Die toerist moet gewoon extra in bescherming genomen worden. Daar ligt een taak voor de politie, maar ook voor de toeristensector".

KWALITEIT

Het toerisme op Curaçao loopt goed, maar is nog relatief kleinschalig. De discussie over de keuze tussen kwaliteits- of massatoerisme wordt met de regelmaat van de klok gevoerd. Werdekker denkt dat Curaçao bij uitstek geschikt is voor kwaliteitstoerisme. "Onder andere wegens het aantal kamers; met onze 1800 kamers kun je je onmogelijk gooien op massatoerisme. Dat zou betekenen dat je eerst dat aantal kamers fors moet gaan uitbreiden tot op het niveau van bij voorbeeld Aruba met haar 7000 kamers. Als er dan straks in plaats van de tweehonderduizend huidige toeristen ineens vijfhonderdduizend zijn, dan vraagt dat een verbetering van de infrastructuur. Afgezien nog van de technische infrastructuur zoals water, elektriciteit die je overal naar toe moet brengen. Dat zijn hele kostbare zaken".

"Denk alleen maar aan de wegen en de wegwijzers die je nodig hebt om al die toeristen het eiland op en de natuur in te krijgen. Nee, ik denk dat Curaçao zich leent voor een geleidelijke ontwikkeling, markt, dan van kwaliteitstoerisme. Men wil best wat meer betalen als we er maar een excellent produkt voor leveren. Daarom is die *excellence in service* zo belangrijk. Dat moeten we terug zien te vinden in alle geledingen van onze maatschappij. Niet alleen in het toeristisch produkt. Ik denk dat Curaçao daar meer dan enig ander eiland in de regio de voorwaarden voor heeft".

De afgelopen jaren is het aantal kamers explosief gegroeid van 1350 naar 1850 kamers. Dat is 40 procent uitbreiding en de vraag was of ze wel vol kwamen. Tot Werdekkers tevredenheid heeft de markt die extra capaciteit snel geabsorbeerd. "Als je nagaat dat we het afgelopen jaar een bezettingsgraad van 67 procent hadden en het jaar daarvoor van 72 procent, dan is dat met die 40 procent uitbreiding niet slecht te noemen. Ook het bezettingspercentage in januari van 80 procent stemt hoopvol. Ik denk dat de airlift deze capaciteit volgt. Toen het Sonesta er eenmaal was, werd het ook interessant voor American Airlines om eens een keer deze kant uit te komen. Het een heeft direct gevolg voor het ander".

De grootste groep toeristen (op jaarbasis zo'n 60.000) komt uit Nederland. Opmerkelijk is dat in januari een stijging zichtbaar werd van toeristen uit dat land van 17 procent. "Dat is ongehoord veel", zegt Werdekker. "Ik ben net in Nederland geweest voor gesprekken met de KLM en touroperators en men is zeer positief. Men heeft hoge verwachtingen van Curaçao voor het komende jaar. Ik hoop dat die markt zich sterk blijft ontwikkelen, als de recessie in Nederland tenminste niet toeslaat. Maar daar ziet het voor de 'verre reizen' niet naar uit. De 'verre markt' beslaat slechts zes procent van het totale reizende verkeer in Nederland. Het is dus een vrij beperkt marktsegment waar wij ons op richten. Dat is duidelijk nog voor groei vatbaar".

"De Nederlanders maken 30 procent uit. Daarna komen de Venezolanen, met een goeie 25.000 bezoekers. Dat zal 15 tot 20 procent zijn. In 1973, voor de devaluatie van de bolivar, hadden we er nog 100.000. Tja, dat zijn externe factoren die je niet in de hand hebt. Als zo'n markt in elkaar knalt, dan sta je aan de grond als toeristenbestemming. Heel belangrijk is het dat we diversificeren, zodat we niet te sterk afhankelijk zijn van de Nederlandse of de Venezolaanse markt. Daarom is het zo goed dat de CTDB al een paar jaar met een hele sterke promotie bezig is op de Amerikaanse markt".

Amerikaanse toeristenmarkt groeit gestaag

"Dat heeft geresulteerd in een grotere naamsbekendheid, wat weer tot gevolg had dat we American Airlines hebben kunnen interesseren. Je mag dan ook verwachten dat we dit jaar een hele sterke ontwikkeling gaan zien vanuit die markt. De afgelopen jaren hebben we een kleine 20.000 Amerikanen gehad. Ik verwacht dat het er toch wel minimaal een 30.000 gaan worden. Misschien nog meer. In januari gaf de Amerikaanse markt al een 50 procent groei te zien".

De Duitse markt is een andere doelgroep van de CTDB. Met Aquatours heeft die een enorme impuls gekregen, vertelt de Chata-directeur. "Die touroperator heeft wezenlijk bijgedragen aan de naamsbekendheid van Curaçao op de Duitse markt. In januari hadden we al een groei van 50 procent. Het is heel jammer dat het bedrijf nu is verdwenen. Ik denk dat de oorzaak niet zozeer lag in Curaçao. Door de avonturen in Egypte hebben ze zware klappen gehad. Daar is het toerisme helemaal in elkaar geduikeld. En ze hebben ook vervelende ervaringen gehad op Cuba. Voor zover wij het kunnen beoordelen was de Curaçao-route geen verliesgevende zaak voor Aquatours. Wij zijn weer eens meegesleurd in externe factoren. Jammer, de Duitse markt is een hele sterke markt, Duitsers reizen wereldwijd".

De toerist heeft vaak 's avonds behoefte aan entertainment. Men wil zich amuseren; lopen in de verlichte straten van Punda; winkels kijken; gezellig gaan dansen; een goede show zien enzovoorts. Zijn er voor Don Werdekker nog redenen om op dat terrein activiteiten te ontplooien?

"Ja ik geloof dat we de mensen toch meer moeten kunnen bieden, zodat ze zich ook 's avonds kunnen vermaken. Amusement is heel erg belangrijk. En dan bedoel ik niet een blik buiten-

Structureel bezig zijn

lands vermaak dat we even opentrekken. We moeten kijken in hoeverre we onze lokale cultuur, onze lokale uitingen van muziek, zang en dans kunnen inzetten. Ik denk daarbij aan schitterende vormen van entertainment die te maken zijn. Dan krijgt de toerist ook de culturele boodschap van het eiland mee. Ik heb ergens op mijn reizen een danseres uit Curaçao zien dansen in een show. Zij werkte daar nota bene omdat ze in Curaçao niet aan werk kon komen. We zouden in die richting kunnen proberen te gaan. Er is zoveel te doen. We zijn nog maar aan het begin van die lange weg die naar succes leidt".

"Structureel zijn we denk ik goed bezig. Wederom moet ik alle eer aan het CTDB geven die duidelijk de juiste weg volgt. Daar zijn ze professioneel aan de slag. Je merkt dat het aan alle kanten begint te klikken. Dat het in de markt opgemerkt wordt. Het zou zo fijn als daar lokaal ook een stukje waardering voor kwam. Dat de mensen hier ook eens wat meer gaan geloven in dat mooie produkt dat wij te bieden hebben: een eiland waar de toeristen graag naar toe komen. Ze gaan laaiend enthousiast naar huis en vertellen hun ervaringen weer door".

"Dat die ervaring goed is, dat is onze zorg. Dan komen ze zeker terug. Het is veel belangrijker om één toerist gelukkig te maken, zodat hij terugkomt, dan te proberen tien toeristen aan te trekken. Dat is zo gigantisch veel duurder. Die energie en dat geld kun je veel beter steken in de toerist die er al is".

We moeten er voor het jaar 2000 naar streven om qua toerisme het best mogelijke hotelproduct te hebben; en het best mogelijke vervoersprodukt, taxi's en dergelijke; en natuurlijk de vriendelijkste douane die er in de regio te vinden is. Ik kreeg daar trouwens vandaag complimenten over van iemand die veel reist in de regio. Die vond onze douane verreweg de aardigste en de meest efficiënte van de regio".

"En dan de ontsluiting van het eiland: laten de mensen de baaien vinden, de attracties en het vele natuurschoon dat we te bieden hebben. Ja, een heel nadrukkelijk geleidelijke groei is het beste voor het toerisme op Curaçao".

Don Werdekker is op 24 juli 1946 in Nederland geboren. Hij volgde de Erasmus Universiteit en behaalde daar de masters-graad economie. Bij de Koninklijke Luchtmacht was hij eerste luitenant en vervolgens vervulde hij van 1969 tot 1979 de functie van Staff Assistant van het Centraal Bureau van de Statistiek in Den Haag.

In 1974 kwam hij naar Curaçao waar hij bij de Centrale Bank van de Nederlandse Antillen ging werken. Daarna was hij uitvoerend secretaris van de Kamer van Koophandel en directeur van Down Town Management Organization voor de verbetering van de binnenstad. In 1991 tenslotte werd hij uitvoerend directeur van de Chata. Inmiddels woont hij ruim twintig jaar op het eiland.

Eindredaktie: Norbert Hendrikse, opmaak: Solange Isselt

De goede jaren in Washington

Hij wilde wel een interview geven over zijn ervaringen als tijdelijk bewoner van de Verenigde Staten. Maar hij wilde geen mondeling interview. Hij wilde de vragen op papier. En de tijd nemen voor antwoorden op papier. Zo heeft hij gedaan. Oud-premier Dries van Agt, nu —sedert vier jaar al weer –ambassadeur van de Europese Commissie in Washington (voorheen in Tokio), leeft zich uit in literaire observaties van Amerika.

= door Marc de Koninck =

Hoe bevalt u het dagelijks leven in Amerika? Met wat voor gemoed loopt, fietst en rijdt u hier rond?

"Het zijn, wederom, goede jaren die ik hier doormaak. Voor geen prijs had ik deze episode willen missen. Natuurlijk zijn er naast genietingen ook ongenoegens, maar het saldo is heel batig. Tot de positieve sensaties reken ik dat ik in Washington en elders in dit land vrij kan rondlopen zonder – zoals in Nederland en zelfs in Vlaandern nog – telkens herkend (begroet, toegeknikt, kennelijk besproken) te worden.

Dit brengt mij ertoe een karakteristiek te belichten die ik al heel weldadig ervaar. In deze samenleving hier bestaat vrijwel niets van wat wij 'menselijk opzicht' noemen. Wat zullen anderen wel niet van me denken is veel minder dan in de Nederlandse samenleving een vraag die telt. Mensen kleden en gedragen zich naar eigen smaak, niet of nauwelijks gehinderd door bange gedachten over het oordeel van anderen. Amerikanen lopen er dan ook vaak wonderlijk, zelfs exotisch bij. Niemand die erom maalt.

Er zijn zeker dingen die me storen. Ongemanierd gedrag –naar onze norm –zoals door een klapdeur gaan zonder je erom te bekommeren of er nog iemand achter je komt: zelden houdt iemand een deur voor een volger open. Wanneer je per telefoon een taxi bestelt, een afspraak met de dokter wilt maken of informatie inwint bij de assuradeur, krijg je meestal kort aangebonden antwoorden, met een minimum aan verpakking, assertief van toon – het is een manier van doen waaraan ik niet kan wennen.

Courtoisie, dienstvaardigheid met een ornamentiek van woorden en gebaren, zoals in Japan, is hier geheel en al vreemd. Het is een van de vele contrasten met het leven in Azië.

Er is natuurlijk meer op de zwarte bladzijde. Een ellendig verschijnsel in Washington en andere steden in Amerika is dat van de talrijke daklozen. Ze bivakkeren in parken en portieken, in de hallen van de ondergrondse, in musea soms. Op kruispunten houden zich bedelaars op. Het beeld van de verschoppeling is alom tegenwoordig. Zeker, ook Europa heeft zijn zwervers en clochards, maar daar gaat het om wat excentrieke vagebonden. Hier gaat het om vele duizenden die de straffe mars naar succes niet konden bijbenen en in de berm van de weg zijn terecht gekomen.

Maar laat me dit antwoord voleinden in majeur. Wat heerlijk is in Washington en daarbuiten, is de mateloze ruimte. Overal is de ruimte –om te wandelen, te fietsen, te rijden – dat geeft op zichzelf al een sensatie en vrijheid die je in een Europese agglomeratie zo kunt ervaren. Zou ik ooit uit Nederland worden verbannen, wellicht zou ik dan voor de rest van mijn leven voor Washington kiezen. Het huis waarin ik nu woon, ligt ongeveer een kwartier rijden van de departementen, het Witte Huis en mijn kantoor vandaan en toch loop of fiets is vanaf mijn voordeur in luttele minuten het heuvelachtige Rock Creek Park in.

Washington heeft ook een rijk cultureel leven. Het haalt het natuurlijk niet bij New York – gelukkig niet, want dan zou je, daardoor verlokt, teveel tijd aan je werk onttrekken. De prachtige musea die deze stad heeft, zoals een National Gallery of Art, zijn kosteloos toegankelijk'.

Wat vindt u het mooiste plekje van Washington?

Washington heeft veel mooie plekjes. Het mooist van al is misschien wel het bloesemen van de honderden (of zijn het duizenden?) kersebomen vroeg in april, in het park aan de Tidal Basin bij het Jefferson-monument. Bij de eerste voorjaarszon voltrekt zich daar een wonder: binnen enkele dagen hullen de knoestige, kromme bomen zich in het fraaiste feestkleed dat zich laat denken. Het is het feest van sakura, weerkeer van het leven na winterse doodsheid, maar ook teken van vergankelijkheid, want de witte en rose bloempjes dwarrelen al na dagen als sneeuw van hun stam.

De stad is ook fameus vanwege haar weelde aan azalea's. In mei bloeien de tuinen, in ons stadskwartier en op andere plaatsen, in een explosie van kleuren. Dan worden pleinen tot lusthoven en sommige lanen tot poorten naar het paradijs.

Maar er is ook een ander Washington. De haveloze wijken in het oosten van de stad, krotten en kaalslag. Daar woekert de drugshandel, daar vallen de slachtoffers van het vuurwapengeweld. Dit jaar zijn er in Washington bijna 500 mensen doodgeschoten. Toen de Britse Ambassadeur onlangs, tijdens een discussie met studenten van de George Washington Universiteit alhier, werd aangesproken over de onmacht van zijn regering om een einde te maken aan het geweld in Noord Ierland, sloeg hij hard terug. Zeker, erkende hij, Ulster is een onzalig gebied. Dit jaar hebben 80 mensen daar het leven door geweldpleging verloren. 'Dat is natuurlijk 80 teveel, maar het getal steekt gunstig af bij de dodenbalans in deze stad.'

Wat is het indrukwekkendste landschap van Amerika?

'Dat moet de Grand Canyon zijn, in het noorden van Arizona. Het Boek Genesis Geïllustreerd: 'De aarde was woest en ledig'. Een baaierd is het, een kosmische chaos. Een gigantische houwplaats waar het oermateriaal gestapeld ligt waaruit de planeet werd gevormd. Keten na keten met peilloze afgronden ertussen. In de diepste krochten, ver buiten het zicht, maar soms hoorbaar davert de Colorado rivier. Het is een ontmoeting met de eeuwigheid.'

Had u als kind al een voorstelling van Amerika?

"Amerika kwam in mijn fantasiewereld al binnen toen ik nog jong was. Eerst door de verhalen van mijn moeder, die vlak na de Eerste Wereldoorlog per boot naar de Verenigde Staten was gereisd om familie in Chicago te bezoeken. Later door het lezen van Karl May-boeken.

De fascinatie met het leven van de 'indianen' (native Americans) is gebleven. Zover de tijd het toelaat, lees ik er weer over. Burry my heart at Wounded Knee, het boek over de laatste heroïsche opstand (in 1890) tegen de blanke overweldigers, het laatste wapenfeit voor de totale teloorgang. Trail of Tears, over de deportatie van de Cherokees naar Oklahoma, een epos van wreedheid en ontberingen.

Tijdens mijn verblijf in New Mexico, enkele weken geleden, heb ik een indiaans dorp bezocht. Op het dorpsplein –er is geen bestrating – staat pal naast de kerk van St. Franciscus een kiva, de voor niet ingewijden volstrekt ontoegankelijke tempel waarin nog steeds, na de Hoogmis, de oude rituelen worden volvoerd. Een wonderlijke symbiose van aanhankelijkheid aan het door Franciscaanse monniken uit Spanje geïmporteerde katholicisme en verknochtheid met de religie van verre voorvaderen."

KERMIS

Sommigen zijn zo gek op dit land dat ze Amerika-op-haar-lelijkst – een invalsweg waar het een kermis is van motels, benzinestations, winkelcentra en aan draden zwaaiende verkeerslichten – nog prachtig vinden.

Amerika-op-haar-lelijkst, zoals u het treffend beschrijft, is een horreur. Dat conglomeraat van foeilelijke dingen kom je bij het binnenrijden van bijna elke Amerikaanse stad, groot en klein, tegen. Voor stedeschoon moet je niet naar dit land gaan, wel voor de natuur en de variëteit aan mooie landschappen.

> *Over de Grand Canyon: 'Het Boek Genesis geïllustreerd: De aarde woest en ledig. Een baaierd is het, een kosmische chaos. Het is een ontmoeting met de eeuwigheid'.*

Mijn kritiek op de steden houdt voorbij de entree niet op. Veel nederzettingen (soms staat het me tegen de woonoorden als steden te betitelen) hebben geen centrum, geen hart en geen ziel. Wanneer je er doorheen rijdt, blijf je de vraag bekruipen: ben ik wel gearriveerd of zijn we nog steeds in de suburb? Brede avenues, zelfs binnen de stad, veelal lineaalrechte passages die als in een rooster op elkaar staan, er is geen begin van intimiteit, geborgenheid, thuiszijn, ik heb een hekel aan Amerikaanse steden.

Er zijn uitzonderingen, natuurlijk. New York heeft wel degelijk een ziel, het oude deel van Philadelphia ook. New Orleans is een bezoek waard, Boston, San Francisco, Salt Lake City. Sommige kleine steden ook, zoals Santa Fe, San Antonio en Portland. Maar de meeste hiervan zijn niet 'typisch Amerikaans', doch Europees van structuur en architectuur en bijgevolg van ambiance.'

Zou u in Amerika kunnen of willen blijven, oud worden en doodgaan?

"Nee. We maken hier onvergetelijke jaren door, doen ervaringen op die ik nooit had willen missen. Maar ik schiet hier geen wortel. Misschien was het anders geweest, wanneer ik me veel eerder dan pas tegen mijn zestigste hier had gevestigd."

Mist u Nederland?

"Heimwee heb ik niet en het is niet zo dat ik naar terugkeer zou snakken. Toch zal ik, wanneer het eenmaal zover is, met graagte terugkomen op het oude nest. Nederland is klein en keurig aangeharkt. Spectaculaire panorama's biedt het niet, maar het heeft wel de weidsheid van het rivierenland, de oude stadjes aan de Zuiderzee, de villa's aan de Vecht en het heeft Maastricht, koningin der steden.

De vaderlanders zijn over het algemeen vriendelijk en voorkomend, ze spreken een taal waarmee ik beter dan met enige andere overweg kan. De overheid, ofschoon soms wat bedelziek, zorgt goed voor de burgers. Daarenboven heeft Nederland interessante buren. De Vlaamse steden liggen op een steenworp over de zuidgrens te pronk. De Eiffel, Keulen en Trier, het ligt allemaal binnen handbereik. Parijs is maar 5 auto-uren weg. Londen een kikkersprong. Zelfs Madrid en Rome liggen veel achter bij ons vaderland dan Amerika's westkust bij zijn oostkust. Europa is een schatkamer. Geen wonder dat Japanners en Amerikanen het bij drommen bezoeken."

Zijn Amerikanen, zoals men wel beweert, oppervlakkig? Bestaat er zoiets als een Amerikaanse mentaliteit?

"Elk antwoord op vragen als deze dient te worden ingeleid met de notitie dat alle uitspraken die volgen te stellig, want te generaliserend zullen zijn.

Van oppervlakkig wordt nogal eens gesproken wanneer men erop doelt dat Amerikanen je vaak begroeten en verwelkomen met onevenredige uitbundigheid en bij een volgende ontmoeting, niet lang daarna, niet meer weten wie je bent. Ik geloof niet dat Europeanan in dit opzicht echt beter zijn. Na de eerste kennismaking in Europa moet je evenmin illusies koesteren over de kwaliteit van het weerzien. Het aanstekelijke enthousiasme van Amerikanen wekt echter (te) hoge verwachtingen.

Veel Amerikanen hebben trekken gemeen die men bij elkaar genomen zou kunnen kwalificeren als een Amerikaanse mentaliteit. Ze zijn open en direct in de omgang, soms bruusk in het vragen, maar ook vrij en onververeerd in het uiten van eigen opinies en gevoelens. In Europa worden Amerikanen nogal eens naïef genoemd. Inderdaad is het door veel eeuwen van miserie gelouterde Europa 'wiser and sadder' dan het adolescent Amerika. Bij tijd en wijle neigt onze ervarenheid tot scepsis of zelfs tot cynisme. Amerikanen zijn optimistischer van aard, vatten het probleem bij de horens en vertrouwen erop nagenoeg elk karwei te kunnen klaren. Ze kijken vooruit, verdoen weinig tijd aan nabeschouwingen over wat nu eenmaal gebeurd is.

Het valt me dikwijls op hoe assertief Amerikanen zijn. Je moet hier flink voor jezelf opkomen, je mannetje (persoontje) staan. Het is een land van kansen, maar je moet zelf bergop klauteren, niemand die je erbij helpt en de wedijver is groot. Het is de pioniersgeest van weleer toen het land nog veroverd moest worden en iedere trekker en trapper, iedere goudzoeker en avonturier moest vechten voor zijn eigen hachie."

Draait alles hier om de dollar/

"Ook hier vind ik de gebruikelijke vergelijking met de Europeanen onzuiver. Ik geloof er niets van dat wij minder gretig op geld zouden zijn. Wij praten er niet zo openlijk over, maar we zijn er even tuk op. Wij houden er niet van als onze inkomens en vermogens openbaar worden. Amerikanen zijn er daartegenover trots op als iedereen goed kan zien hoe succesvol ze geopereerd hebben. Wij vertellen niet graag voor hoeveel we een huis hebben gekocht, terwijl dat in Amerika even bespreekbaar is als het weerbericht.

Vertel me ook niet dat wij edelmoediger en vrijgeviger zouden zijn. Nederland weet inderdaad van geven, maar Amerika ook. Particuliere bijdragen vervullen hier een veel belangrijker functie dan in onze Nederlandse maatschappij waar de overheid duizend-en-een sociale en culturele activiteiten met gulle hand subsidieert. In de Verenigde Staten wordt bijna het hele culturele leven en wordt ook een groot deel van het welzijnswerk uit particuliere donaties betaald en dat geldt ook voor de sector onderwijs. De officiële ontwikkelingshulp uit het federale budget is – ik erken het –heel laag in verhouding tot het nationaal inkomen en het gaat nog minder worden. Bovendien gaat die hulp vooral naar Egypte en Israël, niet zozeer naar heel arme landen. Maar de giften uit particuliere bron voor noodleniging in de wereld buiten Amerika zijn royaal."

Hoe moeten we vreemde Amerikaanse fenomenen begrijpen als de populariteit van de doodstraf en 'ieders' behoefte aan een vuurwapen?

"Veel staten van de V.S. hebben de doodstraf nog in hun wetboek en, meer dan dat, deze wordt nog menigmaal toegepast. De doodstraf is allerminst op z'n retour. In een belangrijk wetsontwerp dat vorig jaar bij de Senaat in behandeling was, werd de lijst van misdaden waarvoor die ultieme straf kan worden opgelegd, aanzienlijk aangevuld.

De keuze voor de doodstraf wortelt, denk ik, in orthodox-Calvinistisch gedachtengoed met een sterk Oud-Testamentische inslag, meegebracht door Europese kolonisten. Wie een anders leven neemt, is het zijne niet meer waard. Oog om oog, tand om tand, misdaad dient naar evenredigheid vergolden te worden.

Dan iets over de vuurwapens. Dit land zit tot de nok toe vol met schiettuig en het aantal dodingen, opzettelijk of per ongeluk, is krankzinnig hoog. Waarom doet de overheid hier zo weinig aan, vraagt een buitenlander zich in vertwijfeling af. Waarom welt er uit deze geteisterde samenleving geen massaal protest op tegen deze knallende waanzin?

De oorsprong van dit onheil ligt, andermaal, in de ontstaansgeschiedenis van Amerika, de geschiedenis van exploratie en verovering. Alleen gewapenderhand kon de Amerikaan zich teweer stellen tegen de gevaren van het reizen door wouden en over steppen waar nog geen immigrant een voet had gezet, tegen de rauwe klanten die met hem de eerste nederzettingen bevolkten waar nog geen wet of gezag gevestigd waren en eigenrichting de maat der dingen was.

Als je een Amerikaan zijn geweer afpakt, ontman je hem, zegt men wel. Dat geldt nog –denk ik – voor het Westen, veel minder voor de rest van het land.

In de Bill of Rights, het tiende amendement, staat geschreven: '...the right of the people to keep and bear arms shall not be infringed'.

Wapenbezit is dus een constitutioneel recht, hoezeer ook geschreven en gegeven voor totaal andere omstandigheden en met geheel andere oogmerken dan vandaag de dag aan de orde zijn. Waarom is het electoraat zo weerspannig tegen het stellen van straffe regels op wapenbezit en -handel? Dat heeft te maken met het instinctieve wantrouwen dat Amerikanen jegens elk overheidsingrijpen hebben. De overheid moet zich zo weinig mogelijk met het leven van de burgers bemoeien, dat is nog steeds de dominante ideologie. Toch komt er een kentering. De excessen van het vuurwapengebruik zijn, met name in de grote steden, zo afzichtelijk geworden dat de geesten nu rijpen voor enige regulering. Jaarlijks worden er zo'n veertienduizend mensen doodgeschoten in Amerika! President Clinton heeft de campagne tegen het wapengeweld geopend en hij begint respons te krijgen."

U zult het in Amerika wel moeilijk hebben als sigarenroker.

"Roken is taboe geworden. Het is een culturele revolutie die zich binnen een tot anderhalf decennium heeft voltrokken. De krijg tegen het roken heeft hysterische trekken aangenomen. Eigenlijk rook ik alleen nog maar thuis mijn sigaartje. Overal elders is het uit: voorzover het al niet formeel verboden is, voel je (of hoor je zelfs) als roker het misprijzen van de omstanders.

De meest krasse ervaring op dit stuk heb ik opgedaan in Hawaiï. Mijn vrouw en ik waren daar voor – naar gij begrijpt – een belangrijke conferentie. Wij logeerden er in een kolos van een hotel. De eerste avond na aankomst (ons lijf was in de war, want het tijdverschil met Washington beloopt vijf uren) gingen we vroeg dineren.

Het restaurant dat we betraden was zo groot als een voetbalstadion en zo hoog als een gothische kathedraal. Bovendien: alle panelen van de buitengevel waren weggeschoven. De zeewind woei, een weldadige bries die ook onder het dak voelbaar was. We namen plaats in een hoek, bij een pilaar die het dak draagt, eigenlijk zaten we buiten. En als klap op de vuurpijl: wij waren de enigen in het hele etablissement, er was verder geen ziel te bekennen. Zo waren de omstandigheden toen ik een sigaartje opstak. Maar meteen beende een serveerder op ons toe die me toebeet: Smoking is nog allowed here, Sir.' Dit is fanatisme, er is geen ander woord voor."

Is alle ophef in de V.S. over ongewenste intimiteiten ook hysterie?

"We hebben de hoorzitting in de Senaat gehad met Anita Hill en Clarence Thomas, die in aanmerking gebracht was voor benoeming in het Hooggerechtshof. Er is vaak heisa in de publiciteit over sexueel wangedrag, of wat daarvoor wordt gehouden, vooral van politieke kopstukken en andere notabelen. Hoe komt dat? Er loopt een sterk puriteinse draad door het weefsel van de Amerikaanse samenleving. Pornografische geschriften of met exhibitionistische beelden bedrukt papier zie je hier niet uitgestald zoals in Nederland. Dat spul zal er wel zijn, maar dan verscholen.

Laat ons echter niet overdrijven. Het is een vertekening van de werkelijkheid het preutse Amerika te contrasteren met het ruim denkende Europa. Zie eens hoeveel smakelijke verhalen de Europsese pers al gebraden heeft uit de affaires in de Britse koninklijke familie! Dat kan alleen maar als daar in Europa klandizie voor is."

Wat zijn uw ervaringen met de Amerikaanse nieuwsmedia?

"Zelf heb ik daar opperbeste ervaringen mee. Niet alleen zijn de journalisten met wie ik te maken heb gekregen, zeer competent, vaak van een hoog intellectueel niveau. Ze zijn ook uiterst correct in de omgang: niet drammerig of agressief, geen trucs. Ik heb heel wat te kritiseren wanneer het gaat over wat in Amerika op de televisie aan verstrooiïng wordt aangeboden of over die merendeels vreselijke (schreeuwerige, agressieve) advertenties waarmee de kijker gebombardeerd wordt. Maar de journalisten die interviewen of commentaren leveren, doen werk van klasse. In Nederland heb ik het wel anders meegemaakt."

Hoe lang blijft u nog in Amerika? En wat hierna?

"Mijn langste tijd heb ik hier natuurlijk gehad. Wat na afloop? We gaan niet in enig buitenland wonen, wij gaan straks naar huis. Plannen voor de toekomst? Gastcolleges geven, een of meer boekjes schrijven, ter bedevaart (per fiets) naar Santiago de Compostella, meewerken in enigerlei vorm aan de verwezenlijking van de aanbevelingen van de mondiale milieuconferentie die in de zomer van 1992 in Rio de Janeiro is gehouden. Want over de vernieling van onze planeet maak ik mij grote zorgen."

Als Kunst en Ambacht Samen Komen

MAYKE KELKBOOM-JANSSEN is geen onbekende [illegible] het gebied van kunstzinnige produkties op Aruba. [illegible] herkennen haar hand in diverse series postzegels, [illegible] in verschillende zeefdrukken met prachtige afbeel[illegible]gen van Arubaanse landschappen en huizen. Op 12 [illegible]aart aanstaande opent Mayke haar eigen atelier, [illegible]naamd 'Studio Natura Art'. Het juiste moment om [illegible]s een licht op te steken over haar werkwijze en [illegible]piratiebronnen, haar aanbod en plannen met haar [illegible]udio.

- Leontine Merkies -

[illegible]oe ben je er toe gekomen [illegible] deze studio op te zetten en [illegible] ga je er doen?

"[illegible] mijn werk beter te [illegible]nen uitvoeren had ik een [illegible]tere werkplaats nodig. [illegible] zeefdrukken en het [illegible]rken met textiel vragen [illegible] ruimte. Ook had ik al [illegible] de wens om weer les [illegible] geven en dat stuk [illegible] mijn werk verder uit te [illegible]wen. Ik wil graag mijn steentje bijdragen aan de mogelijkheden voor creatieve ontwikkeling op Aruba. Al [illegible]der heb ik geprobeerd om [illegible] samenwerking met anderen een lesprogramma voor zeefdrukken op te [illegible]tten, maar dat is nooit van [illegible] grond gekomen. Nu start [illegible] op 24 maart met een [illegible]drukcursus en met een [illegible]encursus in Studio [illegible]tura Art".

[illegible] zitten de cursussen in [illegible]kaar?

"De zeefdruklessen zijn zo opgebouwd dat je leert om via eenvoudige drukmethodes te komen tot het beheersen van verschillende manieren van zeefdrukken. Hierbij zullen we een drukmethode gebruiken met de beperkte materialen die op Aruba te krijgen zijn. Ik gebruik dus niet de gangbare fotografische methode die vervuilend is voor het milieu, maar een eenvoudige, schone manier van drukken die voor iedereen thuis-toepasbaar is. De tekenlessen hebben eigenlijk als doel om je waarneming te oefenen en te ontwikkelen. Ik wil mensen de gelegenheid geven om hun persoonlijke beleving op papier te uiten. De eigen interpretatie van wat en hoe je waarneemt is belangrijk, en niet die van 'de leraar' of 'hoe het hoort'. Als je daar van uit gaat blijkt dat je altijd meer kunt dan dat je denkt. Als uitgangspunt in de cursus nemen we de natuur, en daarmee gaan we op zeer verschillende manieren te werk. Aan de ene kant zullen we realistisch naar de natuur kijken en deze zo waarheidsgetrouw mogelijk natekenen en aan de andere kant gaan we natuurlijke vormen vertalen naar abstracte vormen. Ook zal ik de cursisten laten experimenteren met wat kleuren kunnen doen en ze laten werken met diverse materialen zoals potlood, pen en inkt, penseel, aquarel, gouache en collage. Naast deze twee cursussen, die ik zelf verzorg, biedt Studio Natura Art een 'hatha yoga cursus' aan, gegeven door yogadocente Truus Koppers. Deze lessen vinden plaats in het uur voorafgaand aan de tekenles en kunnen zowel los van de tekencursus als in combinatie ermee gevolgd worden. Het voordeel van een combinatie is dat men zich door de yoga-oefeningen beter kan concentreren op de tekenles. Ook kan men door de geestelijke en lichamelijke ontspanning directer komen tot bewustwording van de eigen creativiteit. Tussen de twee lessen door nemen we dan een korte koffie en theepauze".

Welk idee [illegible] er achter je manier van werken?

"Met de filosofie van Studio Natura Art volg ik eigenlijk de voetsporen van de kunststroming 'The Arts and Crafts Movement'. Deze is aan het eind van de vorige eeuw in Engeland ontstaan onder leiding van William Morris en later overgenomen door Bauhaus, een beweging in Duitsland. Beide hadden de zienswijze dat kunst en ambacht samen gaan, en beide werkten vanuit een integratie van deze twee. Uit hun werk en ontwerp zijn prachtige dingen voortgekomen zoals gordijnen en meubels. Samenwerking op basis van gelijkwaardigheid van ontwerpers en uitvoerders, van kunstenaars en ambachtsmensen, stond bij hun centraal. Deze ideeën hebben een enorme invloed uitgeoefend op het onderwijs in kunstzinnige vorming in Europa en de Verenigde Staten, waaronder mijn opleiding in Eindhoven".

Hoe vertaal je dit in je werk?

"Ik voel me sterk aangesproken door de combinatie van kunst en ambacht. Vandaar mijn werken met onder meer de techniek van het zeefdrukken, wat de mogelijkheid biedt om van één ontwerp een grote oplage te produceren, zodat de prijs beperkt kan blijven en het produkt voor een groter publiek toegankelijk is. Het zeefdrukken is voor mij een heel bevredigende combinatie van ontwerpen en ambachtelijke arbeid. Wanneer je de pure creativiteit, het hoofdwerk, verbindt met het uitvoerende, ambachtelijk werk kun je steeds verder komen in de realisatie van je ideeën. Door het ambachtelijke, bijna routinematige karakter van het zeefdrukken hou ik steeds contact met het aardse".

Wat is jouw belangrijkste inspiratiebron?

"Het uitgangspunt van Morris en Bauhaus is dat elke mens de behoefte en het recht heeft om te wonen in een harmonieuze omgeving die in overeenstemming is met de natuur. Iedereen vult dit weer anders in. Voor mij betekent het dat ik zoveel mogelijk werk met milieuvriendelijke materialen en dat ik me laat inspireren door de natuurlijke omgeving van Aruba". Ook in Mayke's persoonlijke leefomgeving is dit te zien: ze woont in een houten huis en ze heeft een houten atelier gebouwd. De grens tussen binnen en buiten is er klein.

Wat zijn je verdere plannen met Studio Natura Art?

"De Studio heeft dus een educatieve afdeling, waarmee ik de lokale mogelijkheden voor kunstzinnige vorming wil vergroten. Bij voldoende belangstelling kan het aanbod eventueel uitgebreid worden. Daarnaast zal ik er doorgaan met mijn eigen werk, het ontwerp en de produktie van series zeefdrukken en het uitbouwen daarvan zoals bijvoorbeeld het ontwerpen en drukken van congresmappen. Ik zie nog heel veel nieuwe mogelijkheden in de toepassing van de zeefdruk-techniek".

Ter ere van de officiële opening van Studio Natura Art is er op zaterdag 12 maart van 15.00 tot 18.00 uur in de studio te Rooi Afó een open dag. Er wordt dan door Mayke een demonstratie van het zeefdrukken gegeven en geïnteresseerden kunnen haar werk bekijken. Tevens kan men zich er inschrijven voor de cursussen en een kijkje nemen in en om de studio. De cursussen in Studio Natura Art starten op 24 maart aanstaande. Zij hebben een duur van drie maanden en de lessen worden een keer in de week, op donderdag, gegeven. 's Morgens van 9 tot 10 uur begint de hatha yogales, gevolgd door de tekenles van 10.15 tot 11.30 uur. 's Avonds vindt de zeefdrukles plaats van 19.30 tot 22.00 uur. De kosten van de yogacursus bedragen 150 florin, de kosten van de tekencursus 175 florin en die van zeefdrukles 250 florin. Het inschrijfgeld is 25 florin per cursus. Voor informatie kan men terecht bij Mayke Kelkboom-Janssen op telefoon/fax 20882, op woensdagmiddag van 16 tot 18 uur.

■ *Drie postzegel-ontwerpen door Mayke Kelkboom: de 50+30 cent (Arubaans huis, bomen, zee, cactussen en rotsen), de 75+40 cent: gezicht, cactussen, land, zee, brug, auto's, gebouw en boom) en de 100+50 cent: brug, gebouw, cocosnootboom, Arubaans huis, lucht, zee en land).*

Mayke Kelkboom-Janssen (1950) volgde haar opleiding industriële vormgeving van 1969 tot 1974 aan de Academie voor Industriële Vormgeving in Eindhoven.

Zij specialiseerde zich in textielontwerp. In de jaren zeventig werkte zij als vormgever en dessinontwerper voor bedrijven als Pliseg, Brabantia en Bergoss. Hiervoor ontwierp zij gordijnstoffen, tapijten en dessins. Bij het coöperatief 'De Witte Werkplaats' ontwierp zij niet alleen tapijten en kleding, maar vervaardigde deze ook zelf.

Van 1976 tot 1978 volgde zij tevens de lerarenopleiding voor tekenen en schilderen in Tilburg. Tot zij in 1980 naar Aruba vertrok, gaf zij tekenlessen op een huishoudschool en een opleiding voor kinderverzorging en opvoeding.

In 1989 ontwierp zij een inauguratie-enveloppe voor SETAR, waarna enkele opdrachten voor het ontwerpen van postzegels volgden. In 1990 werden de 'milieuzegels' en de 'solidariteitszegels' uitgebracht, in 1991 de serie 'vrouw en werk', en in 1993 de zegels 'voor het kind'.

Verder werkte zij mee aan het verzorgen van cursussen door lokale kunstenaars en het opzetten van het Art Festival in 1991. In 1989 begon zij ook met het ontwerpen en maken van zeefdrukken. Inmiddels heeft zij, geïnspireerd door de Arubaanse omgeving, acht series zeefdrukken gemaakt, waarvan drie huizen en vijf landschappen.

Liefdesmaal

= door Hans Jacobs =

[illegible]acht kaarslicht fon[illegible] in het [illegible]llen glas. Het [illegible]sten tafellaken [illegible] een subtiel contrast [illegible] roomwitte borden. [illegible] paar baccara-rozen [illegible] wedijveren met de [illegible] van haar lippen. [illegible] hoek wacht een diep[illegible] Barolo en vanuit de [illegible] glippen de geuren [illegible] van het [illegible] spel [illegible] specerijen [illegible] ingrediënten. [illegible] oogstrelend. [illegible] uit haar jas. [illegible] wat ruikt het lekker [illegible] wat [illegible] het er leuk [illegible] romantisch. [illegible] dineetje voor [illegible]

[illegible] drinken en de liefde [illegible]en. Al eeuwen wordt [illegible] aan tafel op [illegible] gebracht met [illegible] gerechten en ver[illegible] drankjes. [illegible] van alle min[illegible] Casanova, weigerde [illegible] een hap te eten als [illegible] hartstocht verwek[illegible] in het hoofdge[illegible] verwerkt. De Egyp[illegible] wisten vierduizend [illegible] al hoe ze het [illegible]

[illegible] St. Jacobs[illegible] mosselen de [illegible]drift de goede kant [illegible] is ook bekend. Net [illegible] paling, tonijn, [illegible] zeeduivel. [illegible] en liefde hebben alles [illegible] te maken. Eten [illegible] bedrijven zijn de [illegible] in ons bestaan.'

[illegible] Kwee Siok Lan. [illegible] de journalist [illegible] van Amsterdam [illegible] het boek 'Smullen [illegible] liefde', het handboek [illegible] smakelijke avond [illegible] boek waarin de [illegible] van de liefde op [illegible] worden gezet en de basis vormen voor een erotisch smulfestijn.

'Ik kan me de naam van de film niet meer herinneren', zegt ze. 'Maar er was een grote tafel met allemaal mensen die grote bouten aan het kluiven waren. Dat had zoiets dierlijks over zich, zoiets erotisch. Dat maakt de diepste verlangens in je wakker.'

Kwee Siok Lan is in Indonesië geboren, maar van Chinese oorsprong. Haar vader was apotheker in Nederland. Ze studeerde Nederlands, werkte als journaliste, schreef 22 kookboeken en slaagde onlangs als natuurgeneeskundig massagetherapeute (shiatsu, reflexologie). 'Ik groeide op tussen wadjan, wok en hutspot, tussen geneeskundige kruiden met mijn roots in Zuid-Oost Azië.'

In de oude culturen vond ze de basis voor het boek. 'Voeding heeft te maken met innerlijk welzijn. Voeding is niet alleen noodzakelijk om er van te leven, voeding is ook bedoeld om er van te genieten. In de cultuur waarin ik ben opgegroeid, is het eten een sociale gebeurtenis. Eten doe je om samen te zijn, de eettafel is een ontmoetingsplek. Daarom hebben wij ook zoveel aandacht voor het eten. In Nederland klets je een hap stamppot op het bord en vijf tot tien minuten later ben je klaar. In onze cultuur sta je uren in de keuken, zit je uren aan tafel.'

Doordat in de oosterse en zuidelijke culturen veel meer met aandacht met kruiden werd gewerkt, kwamen ook de geheimen naar boven. Neem bonenkruid, gewoon bonenkruid.

In zuidelijke landen speelt het kruid een hoofdrol in stoofpotten van schapevlees en bonen. Bonenkruid werkt op de gal en de gal zit de geslachtsorganen weer op de neus. Bonenkruid, zo leert 'Smullen van de Liefde' kan iemand die terughoudend van aard is en niet zoveel voelt voor lijfelijk contact, tot een vurige minnaar omtoveren.

Neem basilicum, dat de geslachtsklieren stimuleert. Vurige Vlam (Fiamma Ardente) noemen Italiaanse vrouwen basilicum. Als ze de aandacht van een man proberen te trekken, zetten ze een pot basilicum op de vensterbank 'om de gewenste minnaar naar binnen te lokken'.

Neem Rozemarijn, het kruid dat de bloedtoevoer in het onderlichaam stimuleert. Samen met een toefje peterselie en wat selderij kan het een nacht onvergetelijk maken.

De geheimen van het kruidenrekje. De keuken van Kwee Siok Lan is van boven tot onder bedekt met potjes en flesjes. De keuken als bron. Gemalen neushoorn, de kloten van stier, bok of lam en de gal van Maleise slangen als potentie-verhogers ziet Kwee Siok Lan niet zitten. Zij zweert bij de stille kracht van valeriaan, van lavas (de mankrachtwortel).

Kwee Siok Lan pakte potten en pannen, kruiden en ingrediënten en maakt tientallen ondeugende recepten, die een avond onvergetelijk maken. Herman van Amsterdam sloot de deuren, trok de stekker uit de telefoon en dekte speelse tafel.

Tegen vier uur serveert ze een crêpe [illegible] ter verwelkoming. Dan een licht soepje met stimulerende bieslooksnippers.

'Dan voel je je weldadig', zegt ze. Daarna heeft ze gevulde champignons '69 in petto, die alleen al door de vorm de zinnen moeten prikkelen.

'Drink niet te veel', waarschuwt ze, want vaak verdrinkt de erotiek in de drank en blijft de liefde in de ziel van de fles achter. Alcohol stimuleert het verlangen, zo zei Shakespeare al, maar je maakt niet veel meer klaar.

Reemedaillons 'pussycat' sieren de tafel, begeleid door een rustehart bellisima. En dan het toetje, een lovers' kiss als aanloop tot het voorspel.

Smullen van de liefde houdt na een romantische nacht niet op. Ook het ontbijt is belangrijk. 'De kat zal met zijn lege maag niet weglopen', is een oude oosterse wijsheid. Over wie het ontbijt moet maken is volgens de twee schrijvers geen discussie mogelijk: beiden.

'Het is zo gezellig om samen in de keuken bezig te zijn. Zo dicht bij elkaar in bed en vervolgens toch nog in elkaars buurt in de keuken, houdt de onderhuidse erotische spanning nog een beetje levend.'

Eten is dé manier bij uitstek om nader tot elkaar te komen. De geheimen van kruiden en van vruchten, de vitaminerijke sappen van lust en wellust, maar ook van vriendschap en warmte.

[illegible] hartediefjes, ossestaartsoep con amore, vijgen-aardbeien-[illegible], gevulde champignons '69 of een lovers' kiss.

Wedstrijd

NOG EVEN ter herinnering, allemaal. We zijn weer met een nieuwe wedstrijd begonnen. Wie een leuk verhaaltje heeft geschreven, op school of thuis, kan het insturen naar onze kinderkrant. Het komt dan niet alleen in onze krant, maar het doet ook mee aan de wedstrijd om het leukste verhaaltje. De winnaar of winnares wordt in de laatste Kinderkrant vóór de grote vakantie bekend gemaakt en krijgt dan f.50,-. Aan de slag, jongens en meisjes!

Reefcare en de zee die vies werd

HOE is het met het water van onze prachtige Caribische zee? Veel van onze koralen zijn at doodgegaan. Dat komt onder andere door die olievlekken op het water. Want koraal kan niet zonder zonlicht. Als een olievlek het zonlicht tegenhoudt, gaan alle diertjes die in het koraal leven dood. Wist je wel dat koraal vol zit met hele kleine diertjes? Die zijn het voedsel voor kleine visjes.

Die kleine visjes worden gegeten door grote vissen. En mensen eten de grote vissen. Dit noem je een voedselketen. Er zijn heel veel voedselketens in de natuur. De onze begint bij het koraal. Maar de keten is verbroken als het koraal geen voedsel meer heeft voor de kleine vissen. Of als het water wordt vergiftigd. (En de natuur vergiftigt zichzelf niet hoor.) Kleine diertjes die in het zeewater zweven (die noemen we plankton) kunnen ook vergiftigd worden.

De grote vissen eten het plankton, en zo worden zij ook vergiftigd. En de mensen, die die vissen opeten kunnen ziek worden, en zelfs doodgaan. Daarom is het heel belangrijk, dat we alle zeeën van de hele wereld weer schoonmaken. Dat kunnen alleen mensen doen. Zullen we de volgende keer maar eens schrijven over al het moois dat er onder water te zien is? Heb je aan ons prijsvraagje gedacht? Tot over veertien dagen.

Oom RiChard

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. Mager; 3. Huisdier; 6. Krijg je van de kip; 8. Muzieknoot; 9. Hogere Technische School (afkorting); 11. Vrouw van Adam; 13. Schrijfgerei; 15. Bediende van een koning; 16. Woud; 17. Bewoner van Estland; 19. Honderdduizend kilo; 21. Voegwoord; 23. Lidwoord; 24. Sterke drank; 25. Zuster.

VERTIKAAL: 1. Aanwijzend voornaamwoord; 2. Knol waar je van gaat huilen; 4. Slee; 5. Deel van je voet; 7. Filmfiguurtje; 9. Spoed; 10. Geef je aan een baby; 12. Insekt; 14. Verlangen; 16. Wild dier; 18. Getal; 20. Boven; 22. Op dit moment; 23. Muzieknoot.

Winnares van deze week: Gianna Fabbro, Dalweg 3, Curaçao. Zij ontvangt f.15,-.

De winnares van twee weken geleden is per ongeluk uitgevallen. Hier komt ze alsnog. Sorry Milena!
Milena Croes, Pavilla 8, Paradera Aruba.
Ook zij zal f.15,- ontvangen.

OPLOSSING

HORIZONTAAL: 1. Bal; 3. Bos; 6. Of; 8. In; 9. Pad; 11. Mal; 13. Are; 15. Aarde; 16. Sla; 17. Elk; 19. Tol; 21. Al; 23. Pa; 24. Pan; 25. Sol.

VERTIKAAL: 1. Boom; 2. Af; 4. O.i.; 5. Snee; 7. Ma; 9. Plaat; 10. Dadel; 12. Aal; 14. Rel; 16. Stap; 18. Kaal; 20. O.K.; 22. La; 23. Po.

Xingoe de hond

WEET JE het nog? Een paar mannen zijn door het gloeiend hete bos op weg naar Andreas en Christa, de baas en bazin van Xingoe. "Nu zijn we er bijna", zegt Borkman, een van de mannen. Aan de voet van de berg is de hut al te zien. Ze horen een hond blaffen. "Dat is Detta", zegt Prado, de Braziliaan. "Maar nee, dat kan niet. Die is dood, heeft Tonio me verteld. Dan moet het Xingoe, haar jong, zijn. Ik heb die naam zelf nog bedacht. Ben benieuwd, hoe hij geworden is".

Xingoe ziet Prado niet [illegible] stort hij zich happend en bijtend tussen de meute honden. Hij bijt zich grommend in de nek van de oude Choc, want hij is de vijandschap van vroeger nog niet vergeten. Maar Choc's tanden zijn afgestompt, en hij [illegible] zijn de andere honden een [illegible]. "Niet slecht", zegt Prado goedkeurend.

Xingoe staat met opgezette haren voor de ruiters, een echte wolf. "Weg daar, jij!" zegt Gordo, een dikke Braziliaan, "Poeh, ik zou haast bang voor je worden. Maar goed, dat ik te paard ben". Hij laat het uiteinde van zijn lange zweep om Xingoe suizen. De hond duikt in elkaar en ontbloot grommend zijn tanden. "Met die valt niet te spotten", waarschuwt Prado. "Hij heeft Detta's aard. En die heb je gekend". "Dat zullen we eens zien", grijnst Gordo. Hij laat zijn paard hoog boven Xingoe steigeren. Maar het volgende ogenblik voelt hij zich bij zijn voet gegrepen. Met een ruk sleurt Xingoe hem van zijn paard.

"Nu zul je het wel geloven, Gordo", lacht Prado. "Blijf maar rustig liggen tot we zijn baas gehaald hebben. Anders ben je verloren. De twee mannen rijden naar de hut. "Andreas!" roept Borkman [illegible] hondje [illegible] niemand", zegt Andreas. "Hij houdt alleen vast. Maar plezierig is het niet onder zijn tanden te liggen".

(wordt vervolgd)

Hansje Handdoek

= door Nel de Jong =

"EEN SCHANDE is het!" Hansje Handdoek barstte bijna uit zijn dunne, versleten vel van kwaadheid. "Mijn leven lang heb ik in een mooie linnenkast gewoond en mensen afgedroogd. En goed afgedroogd ook. Ik was mooi en dik en een sieraad voor de badkamer. En nu lig ik hier op de vuilnisbelt!"

Twee lege blikjes rammelden van het lachen. "Dat mooie is er nu wel af", lachte een plastic fles mee. "En dit ben je ook niet meer. Je hebt zelfs een gat in je lijf. Gelukkig maar, want je ligt boven op me en ik zie bijna niets meer". Hansje Handdoek kon wel huilen! Zelfs het afval deed lelijk tegen hem. "Ik ga al, hoor", riep hij beledigd, "En jullie zien me nooit meer terug". "Ha ha ha!" rammelden de blikjes. "Plop plop plop!" lachte de plastic fles. En een half uit elkaar gevallen kistje stak plagend een spijker in Hansje Handdoek, zodat hij niet verder kon. "Laat me los!" gilde Hansje en rukte zich zo wild los, dat hij nu twéé gaten had.

Snikkend strompelde de handdoek weg, over bergen vuil, zandpaadjes, de grote weg en nog meer zandpaadjes. Totdat hij doodmoe onder een grote cactus bleef liggen. En daar vond kabouter Brr hem. "Wel wel wel", zei het kaboutertje verbaasd. "Een huilende handdoek! Hoe komt dat zo?" "Ik ben oud en versleten geworden", snikte Hansje. "En iedereen doet lelijk tegen me. Ik heb toch mijn leven lang mijn best gedaan?"

Wat had kabouter Brr medelijden met de arme Hansje. Hij wist wel niet, wat hij met die grote handdoek met gaten moest doen, maar nam hem toch maar mee naar huis. Poetsje stopte hem lekker in bad en naaide een lapje op de gaten. Maar echt blij werd Hansje Handdoek er niet van. Want hij paste niet in de linnenkast van de kaboutertjes. En om ze af te drogen, was hij ook al te groot voor. Hij lag naast het bankje voor het huis en deed niets dan zuchten. "Wat nu?" zeiden kabouter Brr en Poetsje tegen elkaar.

En toen kwam Pinkie thuis. "Papa Brr" riep hij al van verre. "Kom vlug helpen. Een paar mensen hebben een jong hondje in de mondi achter gelaten. En hij is zo ziek, dat hij niet kan lopen. Dan moeten we hem hier naar toe halen", zei kabouter Brr, "Maar hoe?" "Misschien wil Hansje helpen", zei Poetsje, "Als we het hondje op de handdoek leggen, kunnen we hem makkelijk hier naar toe slepen". En dat wilde Hansje graag. Was dat hondje niet net als hij in de steek gelaten?

Het hondje lag onder een grote rots en rilde van honger en angst. "Arm beestje" dacht Hansje en vergat helemaal zijn eigen verdriet. Het kon hem zelfs niet schelen, dat hij door het slepen over de grond, met het hondje op zich, weer een nieuw gat er bij gekregen had. "Zet er later maar weer een lapje op, Poetsje", zei hij, "Nu heb ik geen tijd. Ik moet het hondje warm houden".

"Piep!" zei het hondje dankbaar. Het at zijn buikje vol met brood en melk. Toen kroop het heerlijk weg in de handdoek, zodat alleen zijn snoetje nog te zien was en viel in slaap. En vanaf die tijd hoorde Hansje Handdoek bij Bully het hondje. Want zelfs toen Bully al lang beter was, kroop hij nog graag op zijn Hansje Handdoek, als hij slaap kreeg. En Hansje? "Als ik dat geweten had, was ik als hondedekentje geboren", zei hij altijd, "Wat zou ik zonder mijn Bully moeten beginnen!".

Mijn hondje Tami

GHISYISKA JONAS[...] heeft een verhaaltje o[...] haar hondje Ta[...] geschreven voor de [...] halen-wedstrijd. Nu m[...] kijken of je in juni g[...] onnen hebt, hè! Hier is [...] verhaaltje.

MIJN HONDJE TAMI

Tami is mijn klein hon[...] Ze is pas 1 jaar oud. Zi[...] zeer lief en houdt all[...] van mij. Als ik van sch[...] kom dan springt zij di[...] op mij. Zij wil dat ik h[...] eten en water geef. M[...] als ik van school kom g[...] mij eerst verkleden en d[...] rna ga ik eten.

Na het eten ga ik kij[...] of Tami haar bord vol is[...] niet, dan ga ik haar e[...] voorbereiden, maar ik z[...] wel dat zij altijd water h[...] om te drinken. Nadat [...] mijn huiswerk heb gem[...] ga ik Tami te eten ge[...] Zij houdt veel van mij en [...] mij te bedanken spring[...] rond en blaft een beetje[...]

Dan begrijp ik dat zij [...] dankbaar is. Als het 's a[...] nds wordt dan gaan [...] allemaal slapen. Ik in [...] kamer en Tami in haar h[...] Bonochi Tami... te ma[...] ku Dios ke...

GHISYISKA JANS[...]
Klas 4b, Berg Ca[...]
College, Gosieweg 1[...]

Papierland

VAN PAPIER kun je een heel land maken vol mannetjes en vrouwtjes, kinderen en dieren. En wat je daarvoor moet doen, is stroken knippen, plakken en de goede vorm erin duwen. Als je een paar dingen gemaakt hebt, knip je haast niet, dat je het zelf gemaakt [illegible] dadelijk, dan neem je een nieuwe strook en je probeert het nog eens.

Maar we beginnen met een eenvoudig voorbeeld. Wat je nodig hebt, is een schaar en een tube plasticlijm. En natuurlijk papier. Niet te dun tekenpapier, want dan blijven de poppetjes niet staan. En ook niet te stijf, want dan laat de lijm gauw los. Je hoeft geen grote vellen te hebben. Ook restjes kun je gebruiken. Of stukken uit een oud tekenboek.

Je begint met het papier in smalle stroken te [illegible] stroken het best ongeveer zo breed maken als hieronder is getekend (zie 1). Om de stroken goed recht te krijgen, trek je eerst lijnen op het papier met een flinke lange liniaal en een potlood. Knip nu de stroken over de hele lengte van het papier (zie 2), dan kun je later afknippen op de lengte die je nodig hebt.

We beginnen met een eendje: maak een rondje en druk het een beetje plat tot een ovaaltje. Vouw een klein driehoekje en plak dat er tegenaan. Zo, de kop met de snavel is klaar (zie [illegible] die vier of vijfmaal zo lang is en plak die tegen elkaar. Druk er van boven een deuk in en plak de kop er aan (zie 4). Klaar is het eendje. Als je hem nu op een klein stukje karton plakt, blijft hij staan en kun je hem zetten waar je wilt (zie 5).

1. 2. 3. 4 5

Uit de schoolkrant

De schoolkrant van het Kolegio Chaya Willems over het toerisme was een dikke krant. En de leerlingen hebben ook flink hun best gedaan. Hieronder kunnen jullie een stukje van Jo-Ann Ruimveld over Landhuizen lezen:

LANDHUIZEN

Op ons eiland zijn er landhuizen. Ik ben Jo-Ann Ruimveld en ik werk in een landhuis. Ik laat de toeristen zien hoe Curaçao in 't 17de eeuw was. Een landhuis staat altijd op een heuvel. Vroeger woonde er sjons in. Dat waren Nederlanders. De toeristen die uit Nederland komen schamen zich, want vroeger hadden ze de slaven niet goed behandeld. Maar nu komen ze hier op ons eiland logeren. In elk landhuis is er een gids. Een vriendelijke gids. Hij vertelt alles heel duidelijk.

Ik werk zelf in een kantoor in de tuin van landhuis Knip. Ik ben daar 't hoofd. In ons landhuis zijn veel dingen te zien. Maar 't landhuis Ascencion heeft nog meer bezienswaardigheden dan dat van ons. In de landhuizen zijn er veel spoken. Veel landhuizen zijn nu weer van de Nederlanders. Maar ze moeten ervoor betalen.

Onze landhuizen moeten van ons blijven en niet van andere mensen. Van Curaçao.

JO-ANN RUIMVELD,
Klas 5

Wist je dat ???

AMERIKAANSE MIERENNESTEN

WITTE mieren komen niet alleen bij ons voor, maar ook [...] Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Hier zie je hun nesten so[...] als grote bulten op een boom, maar in andere gebied[...] zie je soms kegelvormige nesten van een paar m[...] hoog en zoveel naast elkaar, dat het wel een heel d[...] lijkt.

De buitenkant bestaat uit een dikke laag klei, die [...] binnenkant van het nest beschermt tegen het weer [...] allerlei vijanden. In het midden van het nest, zo di[...] mogelijk bij de grond, vind je de koninklijke kamer.

Witte mieren bestaan uit arbeiders, soldaten en [...] koninklijke paar. Deze koning en koningin zijn groter [...] de anderen. Maar... de ingang naar hun kamer is zo kl[...] dat alleen de arbeiders en soldaten er in en uit kun[...] De koning en de koningin moeten dus hun leven lang [...] hun kamer blijven.

* * * * * *

IN 1808 maakte een Italiaan een typemachine voor [...] blinde vriendin. Op die manier kon ze brieven naar h[...] schrijven. En maar liefst 16 van die brieven zijn bewa[...] gebleven. Voor zover we weten is dit de eerste type[...] chine geweest.

* * * * * *

PAARDENRACES zijn al heel lang geleden gehouden[...] Rome bijvoorbeeld al een paar duizend jaar [...] Christus. Zo rond het jaar 210 na Christus werd een gr[...] Arabische paarden door de Romeinen naar Engela[...] gebracht. Daarmee vond de eerste wedstrijd in Engelan[...] plaats.

Janwillem van de Wetering, auteur

"De mooiste verhalen liggen op straat"

Wie is in het buitenland de best verkochte Nederlandse auteur? Mulisch? Nooteboom? W.F. Hermans? Driewerf neen, het is Janwillem van de Wetering. Zijn bekendste creatie is het politieduo Grijpstra en De Gier, maar hij schreef ook over een surrealistische rat, over de Japanse inspecteur Saito, over zijn grote voorbeeld Van Gulik en over zenfilosofieën. Veertig boeken in totaal. Zijn succes laat hem allemaal redelijk koud. Hij gelooft in het grote niets.

= door Max Steenberghe =

Zes jaar lang was het stil rond Grijpstra en De Gier. Hij vond ze niet leuk meer. Als politie-duo moesten ze altijd braaf blijven. En altijd weer dat Amsterdam, daar was hij allang op uitgekeken. Steeds vaker liet hij ze met een smoesje uitzwerven. Maar dat werd te doorzichtig.

'Nu heb ik ze geld laten stelen. Veel geld, miljoenen. Grijpstra is bij zijn vriendin ingetrokken. De Gier is op reis gegaan, en heeft in een nacht vol drank en hasj een dame van een rots afgeschopt. Grijpstra komt hem mokkend te hulp, maar het onderzoek wordt in feite geleid door de gepensioneerde commissaris. En zo komt het toch weer goed.'

'Opeens zijn ze weer leuk. Er komt een hele nieuwe serie: het volgende deel is al bijna klaar en het derde verhaal is ook rond. Het zit in mijn hoofd, ik hoef het alleen nog maar even op te schrijven.'

LAP GROND

Janwillem van de Wetering (62) lacht, zoals hij zo vaak doet. Vriendelijk, niet uitbundig, maar wel gemeend. Zijn snor en zijn ogen lachen volop mee. Naar Nederlandse begrippen heeft hij ook genoeg om over te lachen. Hij geldt in het buitenland als de beroemdste Nederlandse schrijver. Met een recente Roemeense versie zijn z'n boeken nu in 15 talen verkrijgbaar, tot Hebreeuws, Chinees en Japans toe. Zijn oeuvre telt meer dan veertig titels. Veel ervan zijn verfilmd, er staan nog zeker drie films op stapel plus een tv-serie. In Duitsland en Amerika is hij niet van de bestsellerlijst af te branden. Geld is allang geen probleem meer. Is het ook eigenlijk nooit geweest.

Van Wetering lacht omdat hij tevreden is. Hij woont in de VS, in de noordelijke kuststaat Maine, heeft daar een lap grond van veertig hectare met een eigen riviermond, wat bergjes en een tuin waarin hij elanden, beren, zeehonden of adelaars tegen het lijf kan lopen als hij zijn rommelhondje uitlaat.

Een van de op stapel staande films zal over zijn leven gaan. Een script dat niemand had kunnen verzinnen. Van de Wetering werd geboren in Rotterdam, maakte daar Het Bombardement mee en zag zijn grotendeels joodse klas langzaam verdwijnen. Na de oorlog bleef een gevoel van vervreemding. Eén ding had hij al snel in de gaten: in Nederland zat hij verkeerd. 'Altijd regen, grijs, grauw, miezerig. En dat werkte door in de mensen. Bekrompen, niks mocht, alles was zonde, van masturberen ging je dood. Toen ik aan mijn vader vroeg, of het overal regende, zei hij: 'Nee hoor, er zijn plaatsen waar altijd de zon schijnt'. Toen snapte ik het. Er was een foutje gemaakt. Ik hoorde niet hier.'

Om weg te komen koos hij voor Nijenrode. 'Geld is altijd handig.' Maar terwijl zijn kameraden zich bogen over economische problemen, begon Van de Wetering zich af te vragen waar het allemaal voor diende. En omdat er geen antwoord kwam, was er ook geen echte drang om het leven te verlengen. Woeste motorritten, dronken waaghalzerij in de nacht op de kantelen.

Het leger wilde het voor hem oplossen met de dienstplicht, maar dat hoefde nu ook weer niet. Van de Wetering koos voor emigratie. Ver weg. De zon. Zuid-Afrika. Als handelaar kwam het geld binnen, maar antwoorden bleven uit.

Terug naar de regen, naar Engeland, een studie filosofie. Tot een professor, moe van een zwartgalligheid, hem aanraadde om naar Japan te gaan. Daar werd hem uitgelegd dat hij nog lang niet diep genoeg het niets in durfde te duiken.

'Zo kwam ik ook niet verder. Van de lotuszit kreeg ik aambeien en kapotte knieën.' Van de Wetering kocht een Harley, knorde wat rond, verveelde zich, kocht maar weer een ticket. Nu naar Zuid-Amerika waar hij chemicaliën verhandelde. Weer die verveling. Zoef, naar Australië. Land verkopen. 'Totdat ik een kangoeroe voorbij zag springen en me realiseerde dat het de 8.000ste kangoeroe was die ik zag en hij niets verschilde met de vorige 7.000 kangoeroes.'

● Janwillen van de Wetering

PUKKELIGE PUBERS

Terug naar Nederland dan maar. Nu stroomde het geld binnen door borduurpakketten te verkopen. En net kwam die verveling weer op of het ministerie van Defensie herinnerde hem aan een openstaande dienstplicht. Maar Van de Wetering zag zich als 34-jarige wereldreiziger niet exerceren tussen pukkelige pubers en koos voor het alternatief: vrijwillige politie.

Het werd bureau Warmoesstraat. Dat was lachen. Weer was het succes niet te stuiten, maar een bevordering tot inspecteur sloeg hij af, want het was zo leuk op straat. En op straat kwam hij Grijpstra en De Gier tegen. 'Ik verzin niks. De mooiste verhalen liggen op straat.'

Van de Wetering verzint echt niks. Ook Grijpstra en De Gier niet. Het zijn twee kanten van zichzelf. Brigadier De Gier, de jonge hond, met knevel en spijkerpak. Vrouwenversierder zonder het echt te willen. Dol op kleine flatjes, zijn poes en zijn plantjes. En op zoek naar dat waar het allemaal om draait. Grijpstra, de norse inspecteur die De Gier afzeikt, geen groter genot kent dan zich scheren met een nieuw mesje en klassieke muziek op een inbeslag genomen drumstel roffelt.

Grijpstra en De Gier. Leuke mensen. Van de Wetering houdt van ze. Ziet ze als vrienden. 'Ze leven in mijn computer. Ze gaan hun gang, en ik zie ze gaan. Tot mijn verbazing merkte ik hoe De Gier geen gevulde koeken meer eet, maar broodjes krab bestelt. Ze doen wat ik doe, en een enkele keer doe ik wat zij doen. Ik heb onlangs mijn poes dood geschoten. Het moest, het beestje was 18 jaar en doodziek. Pas later realiseerde ik me dat De Gier hetzelfde tien jaar eerder heeft gedaan.'

DRANK

De eerste drie boeken waren er binnen een jaar. Verbouwereerd: 'Een heel boek binnen een paar weken! Laatst heb ik er eentje herlezen en de kwaliteit verbaasde me. Wat zit ik nu dan toch te sukkelen. Maar ja, je wilt je niet herhalen. En ik wilde ze toch sturen. Maar dat gaat niet. Ik kan ze niet dwingen. Dan gaat mijn typemachine knarsen. En als ik ze iets verkeerd laat doen, houdt mijn vrouw me tegen. Ik liet de commissaris een erectie krijgen in bad, maar dat mocht niet van haar.'

Na een stuk of acht boeken ging het langzamer. De fan merkte het al: Grijpstra en De Gier zaten niet lekker meer in hun vel. Ze zwierven uit, naar Friesland, naar Japan, naar Amerika. In 1987 verscheen *De Zaak IJsbreker*, gebaseerd op het toen heersende corruptieschandaal. De commissaris werd geschorst, Grijpstra en De Gier moesten hem helpen. 'Ik vond het echt niet leuk meer. Zo benauwend. De Gier wilde naar Nieuw-Guinea en ik ben daar toen ook maar naar toe gegaan. Kijken wat hij daar deed.'

Het duo verdween uit het zicht.

Wat ook niet hielp was Van de Weterings gevecht tegen de fles. Maar de kurk zit er nu al zes jaar stevig op. 'Alcoholist blijf je je hele leven. Drinken is zo leuk, vooral die eerste vroeg op de dag komen ze zo lekker aan. Meestal ging het goed, maar dan waren er altijd toch toestanden. En dat had ik geen zin meer in en geen tijd voor. Ik ben patsboem gestopt. Matigen werkt niet. Nee, stop. Dat is de enige manier. Grijpstra en De Gier zijn trouwens ook gestopt.'

'Ik wilde aanvankelijk doorgaan met mijn Saito-reeks (over een Japanse inspecteur). Dat lukte ook niet. Daarvoor zou ik terug moeten naar Japan, maar dat is niet leuk meer: Japan is te rijk en te arrogant geworden. Toen ben ik scripts gaan schrijven. En dat vind ik wel leuk, ik houd van dialogen.'

Op dit moment schrijft hij Grijpstra-en-de-Gier-scripts voor een tv-serie. Met Grijpstra en Gier gaat hij ook in boekvorm opnieuw verder. De Gier komt werken op Grijpstra's detectivebureau. En hij zal inspecteur Saito tegen komen. Ook andere plots heeft Van de Wetering al klaar. 'Ik heb er weer zin in, ik vind ze nu weer leuk.'

Leuk? Het zo goudeerlijke duo is blijkbaar toch gezwicht voor geld. 'Maar dat is helemaal niet erg. Ook dat is waar gebeurd. Twee agenten vonden op een dag in de kelder van een overleden drugsdealer een koffer met beschimmelde bankbiljetten. Een miljoen. Ze hebben dat keurig ingeleverd. Toen ze later vroegen waar het was gebleven, wist niemand ergens van. Wel had de hele afdeling een mooie auto. Die twee zijn terug gegaan naar dat huis en hebben toen de échte schat gevonden. De niet-beschimmelde biljetten. En toen zijn ze verdwenen. Dat was zo mooi, typisch iets voor Grijpstra en De Gier. Dat mogen ze van mij. Van de commissaris ook. Die belegt het geld zelfs voor ze. Ze gaan het straks weer teruggeven, in een ander boek, maar dan kunnen ze doorgaan van die beleggingen.'

'Het draait allemaal om niks. Daar begin ik nu veel beter te zien dan vroeger. Stiekem dacht ik nog altijd; 'ja, maar het gaat toch ergens om'. En als ik dat nu maar vind, dan kan ik daar mijn jas aan ophangen, dan heb ik een kapstok.'

'Maar alles waar ik mijn jas of hoed aan ophang, is uit de muur gerukt. Die hele muur is weg. Je kunt niemand vertrouwen, je kunt op niemand bouwen, niet eens op jezelf.'

'Het draait om niets. Zolang je het gaat benaderen of definiëren als iets, ben je alweer nergens. Was je maar nergens. Kijk maar om je heen. Niets blijft en toch groeit de hele aarde door. Niemand weet dat-ie er ooit geweest is en het kan niemand ook iets schelen dat je er ooit geweest bent.'

'Toen de ellende van de oorlog begon werd het me echt duidelijk. Ik heb een jongetje zien doodslaan door WA-ers. Hij stak zijn tong uit. En ze pakten hun riem en sloegen hem dood. Gewoon, alsof het niks was. Een jongetje van 12, net zo oud als ik. Toen dacht ik: 'als dit zin zou hebben, als ergens een autoriteit mensen heeft geschapen om ze iets te leren, dan is dat onaanvaardbaar.'

'Toen begon ik al te vermoeden dat het nergens om ging. En dat je nooit een zin hoeft te zoeken, want er is geen zin. Je redt de wereld niet. En het is ook niet zo belangrijk.'

Van de Wetering houdt van beestjes en is een trotse opa. 'Maar ik zie het misgaan, door de overbevolking al. Alleen China heeft begrepen dat er nu echt geen ruimte meer is. Maar in Amerika is abortus taboe. Alles vliegt omhoog en de planeet vervuilt. En waarom? Mijn auto's? Nee hoor.'

'Weet je waardoor? Voornamelijk door de winden die de schapen in Australië laten. Schapen laten veel winden en in Australië heb je veel schapen. Daar lopen 150 miljoen schapen te ruften. En met nog eens 70 miljoen in Nieuw-Zeeland maakt dat 220 miljoen ruftende schapen.'

'Echt, dáár hangt het grootste ozongat. Niet boven het Ruhrgebied. En waarom lopen die schapen daar? Omdat wij wollen pakjes aan willen. Het is allemaal voor ons en door ons. Wij verzieken de planeet. En het wordt alleen maar erger en daar word je neurotisch van. Ik weet niet of het zo erg is dat de mensheid uiteindelijk uitsterft. Dat zal ook wel gebeuren.'

En hij vindt dat niet erg? 'Nee, ik vind het wel een goed idee. Daarna gaat het wel weer verder. Het zal niet het einde zijn in het heelal, het is een planeetje dat het wat anders gaat doen.'

'Ik heb in Japan een heel verlichtende droom gehad. Ik was ergens in het heelal. Er liepen allemaal types rond. Iemand vroeg uit beleefdheid waar ik vandaan kwam. Ik zei: 'de aarde'. En ik kon zien aan zijn gezicht dat-ie geen idee had waar dat was. En het interesseerde hem geen ruk. Dat had ik ook veel in Japan. Niemand wist waar Nederland lag, maar ze wilden niet onbeleefd zijn en zeiden: 'Goh, interessant'. Dat kun je doorvoeren tot in het oneindige, tot ik kom uit het heelal. Welk heelal? Er is een oneindig aantal heelallen en geen daarvan doet er iets toe.'

'Ik vlieg veel in mijn dromen.' Jung zag in het wegvliegen de dood. 'Ja, natuurlijk. In varen ook. Ik vaar veel. En in mijn dromen vaar ik ook veel. Maar ik kom altijd weer terug.'

Ooit kwam hij bijna niet terug. In zijn Japanse tijd deed hij een zelfmoordpoging. Slikte gif. Het was te weinig en na he ziekenhuis wachtte de cel, want in Japan is een poging tot zelfmoord strafbaar.

'Het enige zinnige wat je met je leven kunt doen is eruit stappen. In vergelijking met engelen zijn mensen slecht bedeeld. We kunnen niet vliegen, we weten niet waar het goed voor is, alles loopt hier verkeerd. Maar we kunnen wel kiezen. Dat weten veel mensen niet. Het komt niet bij ze op. Ze worden geboren, gaan dood en daartussen zitten wat bobbeltjes en een hoop geklaag. Maar je kunt kiezen. Je kunt elke dag kiezen. Ik kan kiezen om dit gesprek niet af te maken, of om naar huis te gaan, of voor de dood. Maar dat doe je niet. Meestal loop je maar lullig mee. Ik ook, ik ben ook maar mens. Maar ik weet dat het kán.'

e

Vandorp - Eddine n.v.

De volgende bestsellers zijn binnen:

Fit for Life I *Harvey & Marilyn Diamond*
Health & Diet Book

Fit for Life II *Harvey & Marilyn Diamond*
The complete health programm

A new way of eating *Marilyn Diamond*
from the fit for life kitchen

Komt u even langs?

Nieuw Groen boekje voor spelling in aantocht

Er komt een nieuw "groen boekje" met spellingsregels voor de Nederlandse taal. Dat meldt de Nederlandse Taalunie.

De laatste spellingswijzigingen hadden plaats in 1947 en werden vastgelegd in het groene boekje van 1954. "Den heer" en "boomen" waren "de heer" en "bomen" geworden, bij voorbeeld. De "mensch" werd gewoon de "mens".

Bastaardwoorden als "practijk" en "candidaat" werden vernederlandst, maar niet consequent. Er ontstonden een voorkeurspelling en een "toegelaten spelling". Onderwijs en overheid kozen voor de voorkeurspelling, ... bleef een ... ook de voorkeurspelling niet consequent maar per woord geregeld was.

In de jaren zeventig wilde men de spelling opnieuw wijzigen, maar zo ingrijpend dat het plan werd afgekeurd. Harry Mulisch publiceerde 'Soep lepelen met een vork', waarin hij vol vuur betoogde dat door een nieuwe spelling de deur naar de oudere literatuur gesloten werd.

De top van de Taalunie vroeg enkele jaren geleden opnieuw om advies aan een speciale Nederlands-Vlaamse commissie. Hoe de Taalunie ook beslist, er komt in elk geval een nieuwe "Woordenlijst van de Nederlandse taal" van de Taalunie ...

Hanoi Hilton dreigt nog

Vietnam verwacht een enorme economische impuls nu de Amerikaanse president Clinton de sancties tegen Vietnam heeft opgeheven. Bericht over een land dat moderniseert tegen wil en dank.

De snelweg (1) naar Hanoi.

= door Jan van der Made =

De raamloze muur aan de Hai Ba Thrungstraat in het centrum van Hanoi ruikt naar urine. Prikkeldraad is vastgezet op ijzeren stangen en op de hoek is een wachttoren met een schimmige soldaat die naar voorbijgangers staart. Hoog boven een rij legerjeeps voor de enige poort waar mensen met plastic tassen vol fruit en stokbrood in de rij staan om zich te laten registreren voor familiebezoek.

De Hanoi Hilton, de gevangenis die in het begin van de eeuw werd gebouwd door de Franse Sûreté is een grimmige steenkolos waar de Franse kolonialen Communistische activisten in opsloten, die vervolgens onderdak bood aan Amerikaanse krijgsgevangenen tijdens de Vietnam-oorlog en nu aan gewone misdadigers en politieke dissidenten die het oneens zijn met het huidige regime.

Honderd meter verwijderd van de Hanoi Hilton lijkt niemand zich ergens van bewust. Kleine privé-ondernemingen, honderden, verkopen huis-aan-huis state of the art Hifi-apparatuur. De winkels zijn volgepropt tot aan het plafond met kleurentelevisies, videorecorders, computerspelen en cd-spelers.

Neem bijvoorbeeld Binh Tien, een bedrijf dat schoenen maakt in Ho Chi Minh City (Saigon). General Manager Vuu Khai Tanh, ooit soldaat in het Zuid-Vietnamese leger dat tegen de Communisten vocht, wilde zich aanvankelijk, na de hereniging in 1975, aansluiten bij de groeiende stroom vluchtelingen die Vietnam probeerde te verlaten.

Zijn pogingen liepen op niets uit. Tanh probeerde er het beste van te maken en vestigde in 1982 twee werkplaatsen waar hij en zijn zwager rubberen sandalen gingen produceren, die ze exporteerden naar de toenmalige Sovjet-Unie en Oost-Europa. Zeven jaar later kwam het succes. Gesteund door Doi Moi, het programma van economische hervorming dat in '86 begon en geholpen door overzeese familieleden werden de verdiensten van de export aangevuld tot 1 miljoen Amerikaanse dollars en kon Tanh een stuk land kopen met een fabriek erop en een produktielijn geïmporteerd uit Taiwan.

Het succes van Binh Tien droeg er toe bij dat het bedrijf in dat jaar als eerste in Vietnam officiële toestemming kreeg om direct naar het buitenland en ook naar het westen te exporteren. Zonder tussenkomst van staatshandelsorganen die tot dan toe Vietnams volledige in- en export controleerden.

Inmiddels is Binh Tien (afgekort 'Biti') uitgegroeid tot Vietnams meest succesvolle privé-onderneming met meer dan 250 verkooppunten in het hele land.

COLLECTIEF

Vietnams economische structuur is gebaseerd op het beproefde en jammerlijk falende Sovjetmodel. Boeren (viervijfde van de bevolking van totaal 70 miljoen) werden gedwongen om in collectieven te leven en te werken en in de steden werden arbeiders te werk gesteld in enorme staatsbedrijven.

Op dit moment zijn er meer dan 8000 staatsbedrijven in Vietnam, de ruggegraat vormend van de socialistische staat. Die lijdt onvermijdelijk aan botverkalking door gebrek aan motivatie, werklust, efficiëntie, goede planning en geld. De overschakeling van een socialistische naar een kapitalistische economie bracht talloze slachtoffers. Stroomlijning van de staatsbedrijven en een wet op faillissementen die vorig jaar officieel werd aangenomen, hebben inmiddels gezorgd voor 'een noodzakelijke schok', zegge 800.000 ontslagen.

Officiële cijfers geven een werkloosheidscijfer van 6 procent; de Asian Development Bank schat het totaal aantal echter op 20 procent van de beroepsbevolking. Er zijn lichtpunten. Sinds het begin van het programma van economische hervormingen kunnen werklozen, net als Vuu Khai Tanh hun geluk beproeven als privé-ondernemer. Op het moment zijn er in Ho Chi Min Stad meer dan 20.000 privé-ondernemingen die aan 170.000 arbeiders werkgelegenheid bieden. Voor beginnende ondernemers heeft het ministerie van Arbeid bovendien een fonds ter grootte van 80 miljoen gulden in het leven geroepen, waarmee zachte leningen worden verstrekt.

Maar de grootste verwachtingen worden gewekt door het buitenland. Het grootste keerpunt in Vietnams geschiedenis na de oorlog wordt waarschijnlijk gemarkeerd door Amerika's beslissing in juni vorig jaar om Vietnams Status van Meest-begunstigde Natie te erkennen. Daarmee werd het Vietnam mogelijk gemaakt naar de V.S. te exporteren en werd de facto een deel van de sancties ingetrokken. Met het volledige opheffen van de sancties, zoals onlangs aangekondigd, wordt het Amerikaanse bedrijven mogelijk gemaakt ook in Vietnam te investeren.

SUBSIDIES

Een woordvoerder van de Wereldbank verwacht dat Vietnam dit jaar 700 miljoen Amerikaanse dollars aan zachte leningen en subsidies zal krijgen. Hiernaast heeft Japan een lening van 560 miljoen Amerikaanse dollars toegezegd; Groot-Brittanië, Zuid-Korea en Frankrijk volgen met leningen die variëren van 55 tot 65 miljoen Amerikaanse dollars en de Asian Development Bank en het Internationaal Monetair Fonds hebben zich bereid getoond om 450 miljoen te gebruiken (in zachte leningen) voor injecties in een programma voor herstucturering van de landbouw.

Belangrijkste struikelblok voor Amerika om de sancties helemaal op te heffen, wordt gevormd door het probleem van de Missing in Actions, soldaten die tijdens het tien jaar durende conflict als verdwenen zijn geregistreerd.

Vietnam, dat twintig jaar geleden meer dan vijfhonderd Amerikanen vrijliet (van wie velen lange tijd in de Hanoi Hilton hadden gezeten) heeft altijd volgehouden dat dat de laatste krijgsgevangenen waren die in Vietnam werden vastgehouden. Pressiegroepen, gevormd door Vietnam-veteranen en familieleden van de MIA's hebben zich altijd fel verzet tegen opheffing van Amerikaanse sancties tegen Vietnam, maar Washington heeft nu gezegd zich tevreden te stellen met een 'zo volledig mogelijke rekenschap' van wat er met die (nu nog meer dan 2000) MIA's is gebeurd.

Vietnam heeft haar volledige medewerking gegeven. Een kantoor van de Joint Force Full Accounting van het Amerikaanse ministerie van Defensie dat zich bezighoudt met onderzoek naar overblijfselen van de MIA's, werd vorig jaar geopend in Hanoi.

Vietnams Doi Moi werd geïnspireerd door Gorbatsjovs hervormingen en China's politiek van hervormingen en open deur (die in 1979 begon). Maar net als in China gaat het alleen maar om economische hervormingen. De democratiseringsgolf die eind 1989 over Oost-Europa spoelde, wekte angst op bij de Vietnamese leiders en in 1991 stelde de toenmalige partijchef Nguyen van Linh op de opening van het Zevende Partijcongres dat "het objectief gesproken niet noodzakelijk is voor Nederland om een meerpartijenstelsel te vestigen". De aanwezigheid van slechts vier buitenlandse delegaties (die van de Sovjet-Unie, Laos, Cambodja en Cuba) schetste het toenemende isolement van Hanoi's leiderschap.

DOODSVIJAND

Ondanks hoop van oppositiegroeperingen bleef Vietnams hervormingsprogramma beperkt tot de economie, een beleid dat van harte wordt gesteund door de Volksrepubliek China; banden met deze voormalige doodsvijand werden vorig jaar strak aangehaald via bezoeken van zware delegaties over en weer.

Maar kritiek is er wel degelijk. Lu Phong, een intellectueel in Ho Chi Ming Stad, verspreidde vorig jaar een pamflet waarin hij zich kritisch uitlaat over het feit dat de Communistische Partij het marxisme-leninisme aanhangt 'simpelweg omdat het door Ho Chi Min werd geïntroduceerd'.

Andere kritiek kwam van 'De Heldenprofessor van Hanoi', het pseudoniem van de biologieprofessor Nguyen Xuan Tu. Deze stelde in een essay van 76 pagina's dat "het marxisme-leninisme er niet in is geslaagd om nationale verzoening (tussen Noord- en Zuid-Vietnam) en de opbouw van een democratische maatschappij teweeg te brengen".

Activiteiten van dissidenten werden vorig jaar aanvankelijk gedoogd, hoewel het de pers niet werd toegestaan er over te berichten. Later werden ze in de kiem gesmoord toen een groep Vietnamese dissidenten een 'conferentie ter Ontwikkeling van Vietnam' wilde houden, georganiseerd door een groep gesponsord door Vietnamese vluchtelingen in de VS – die zich 'De Beweging voor Nationale Eenheid en het Bouwen van Democratie' noemde.

Het was de bedoeling dat er gediscussieerd zou worden over "de (politieke) toekomst van Vietnam" waarin de Verenigde Staten een grotere rol zouden moeten gaan spelen. Op de sprekerslijst stonden onder anderen de gepensioneerde generaal William Westmoreland (commandant van de VS-troepen in Vietnam gedurende de oorlog) en John Vessey, de voormalige voorzitter van de chefs van staven van de VS, die beiden hadden laten blijken belangstelling te hebben.

De conferentie was gepland voor 27 november in het luxe Metropole Hotel. Maar toen de autoriteiten er twee weken eerder lucht van kregen, werd het evenement bestempeld als "een volledig illegale poging". De Vietnamese organisatoren werden gearresteerd en een Amerikaanse advocaat die ook bij de organisatie betrokken was, werd na het ondertekenen van een bekentenis het land uitgezet.

CHAOS

Voorlopig lijkt Vietnams communistische partij geen haast te maken met politieke hervormingen, die volgens de behoudende vleugel alleen maar tot chaos kunnen leiden. Recente uitlatingen in de pers van hoogwaardigheidsbekleders doen zelfs denken aan de retoriek die tijdens de Vietnam-oorlog werd gebruikt. "Vijandige krachten stellen pogingen in het werk om het socialisme uit te drijven. Reactionaire Vietnamezen die worden gesteund door imperialisten zijn er op uit om democratie en mensenrechten te gebruiken om de rol van de Communistische Partij te verwringen en het volk ertoe aan te zetten om een meerpartijenstelsel aan te nemen", schreef minister van Defensie Doan Khue in december in de Duan Dou Nhan Dan, het legerblad.

Ondanks dat lijkt het tij te keren. De economische hervormingen creëren een nieuwe klasse van ondernemers die hun eigen belangen graag vertegenwoordigd zien in een soepeler orgaan dan de Communistische Partij. Toenemende onvrede onder intellectuelen over censuur en gebrek aan vrije meningsuiting wordt steeds duidelijker, maar niemand weet hoe lang het nog duurt voordat ze ongestoord bijeenkomsten kunnen houden in Vietnams steeds talrijker wordende luxe-hotels zonder hun dag te eindigen in de Hanoi Hilton.

Internationale Bank- en Trustdiensten
MeesPierson
Vanaf de oprichting in 1952 hebben de Curaçaose vestigingen zich lokaal gespecialiseerd in internationaal vermogensbeheer, handel in valutas en depositos en bijzondere kredietarrangementen zoals handelsfinancieringen. Met het samenvoegen van Pierson, Heldring & Pierson N.V. en Bank Mees & Hope N.V. hebben wij onze dienstverlening aan onze cliënten aanmerkelijk kunnen verbreden en verdiepen.
Voor nadere inlichten verwachten wij graag Uw telefoontje.
John B. Gorsiraweg 6, Curaçao. Telefoon: 639300

Wat hebben we, waar en hoeveel?

Carmabi-onderzoek is fundament van natuurbeheer

= door dr Adolphe O. Debrot =

In het kader van de duurzame ontwikkeling voert het biologisch onderzoeksinstituut Carmabi sinds 1983 een onderzoeksbeleid toegespitst op natuurbeheer. Daarmee draagt de stichting er aan bij dat Curaçao naam krijgt op wereldniveau, zowel als toeristische attractie als in de wetenschap. Immers, wat heeft het eiland in de eerste plaats te bieden? Een merkwaardige verzameling prikplanten, prehistorisch uitziende leguanen en ander natuurschoon dat zijns gelijke niet kent in het Caribisch gebied. Voor het behoud van de (nog) ongerepte natuur zet de stichting zich al vanaf 1955 met hart en ziel in.

Natuurbeheer-onderzoek heeft een centrale rol binnen het activiteitenpakket van de stichting. Het onderzoek dient ertoe nieuwe kennis te produceren niet alleen ter ondersteuning van het natuurbeheer zoals uitgevoerd door de dochterstichting Stinapa, maar ook ter onderbouwing van de natuuradviesfunctie van de stichting en als basis voor educatie en gedachtenvorming aangaande natuurbeheer. Gezond natuurbeheer, -advies en -educatie moeten immers gegrond zijn op een solide basis.

Die basis, de tropische ecologie, is echter vrij jong onderzoeksgebied. Terwijl in de laatste decennia behoorlijk wat kennis is vergaard over de lokale natuurproblematiek, blijven zeer veel, zelfs elementaire, vragen onbeantwoord; bij voorbeeld: hoeveel vleermuizen zijn er? Welke soorten betreft het? Zijn ze uniek of niet? Waar komen ze voor? Spelen ze überhaupt een ecologische rol?

Natuurbeheer-onderzoek op zich is niet een begrensd vakgebied van de biologie. Het werk varieert van de puur beschrijvende tot de experimentele wetenschap. Het onderzoek omvat onder meer het gebied van de taxonomie (identificatie en naamgeving van planten en dieren), de populatiedynamica, de ecologie en de maricultuur.

Natuurbeheer-onderzoek onderscheidt zich van de reguliere biologie en ecologie vooral in de vraagstelling. Drie van de belangrijkste algemene vragen met betrekking tot natuurbeheer zijn 'wat is er?' 'waar is het?' en 'hoeveel is er?'. Als je niet weet wat je hebt en waar het voorkomt kun je moeilijk de waarde ervan beseffen en kun je moeilijk bepalen of er daadwerkelijk van bedreiging sprake is.

Vervolgens is het belangrijk om de waarde(n) van elementen uit de natuur te onderzoeken. Als niet kan worden aangetoond dat iets waarde heeft (in ecologische of andere zin), is het namelijk de vraag of het behouden moet worden.

Met informatie over de relatieve waarden van verschillende soorten en gebieden is het mogelijk om prioriteiten te stellen ten behoeve van de bescherming en het onderzoek zelf. Een logisch vervolg is de vaststelling van de mate en aard van bedreiging. Zonder te weten wat de bedreigingen zijn en welke daarvan de belangrijkste zijn, is het onmogelijk om aan een probleem effectief het hoofd te bieden.

Voor populaties die niet bedreigd zijn is het belangrijk te bepalen hoeveel en op welke wijze er geoogst kan worden voor een optimale produktie. Deze laatste onderwerpen met betrekking tot de exploitatiebiologie vormen een belangrijk aspect van de natuurbeheerswetenschap. In tegenstelling tot de reguliere biologie dient natuurbeheer-onderzoek niet de wetenschap zelf maar in de eerste plaats de mens. Er wordt gezocht naar methodes en technieken om duurzaam te kunnen profiteren van de biologische hulpbronnen uit de natuur.

De produktiviteit van Carmabi in publicaties over de natuur ligt hoog, zelfs in vergelijking met enkele beter gesubsidieerde laboratoria uit de regio. In de periode 1991-1993 is een veertigtal projecten afgerond en/of gepubliceerd. Het merendeel is (wordt) gepubliceerd in internationale wetenschappelijke bladen die door wetenschappers en natuurbeheerders in de hele wereld worden gelezen.

Een deel van de projecten wordt aangeduid als stafonderzoeken, hetgeen wil zeggen dat deze onderzoeken geïnitieerd, begeleid en grotendeels uitgevoerd worden door de staf van Carmabi. Daarnaast spelen collega's uit het buitenland, studenten en vrijwilligers een zeer belangrijke rol in de onderzoeksactiviteiten van het instituut.

Het is ondoenlijk op alle recente en lopende onderzoeken in te gaan. Daarom in vogelvlucht een overzicht van dertien huidige stafprojecten.

VEGETATIE

De vegetatie van het eiland Curaçao komt aan de orde in studies naar de ecologische rol van plantesoorten: daarbij worden in één project de verschillende vegetaties van het eiland in kaart gebracht terwijl in een tweede project wordt gekeken in welk seizoen verschillende plantesoorten bloemen en vruchten krijgen.

Vooralsnog lijkt het erop dat de vegaties in verschillende jaargetijden hun bloeiperiode hebben, met als gevolg dat de voedselvoorraad voor nectar- en vruchtetende diersoorten wordt gespreid over het hele jaar. Zou een vegetatiesoort door ondoordachte ontwikkeling worden vernietigd dan kan dat ertoe leiden dat enkele soorten vogels en vleermuizen tijdens bepaalde perioden van het jaar niet voldoende voedsel kunnen vinden.

Een derde project bestudeert de regeneratie van vegetatie die recentelijk door vandalen in het Christoffelpark is afgebrand. De studie geeft inzicht in de herstelcapaciteit van de vegetatie en haar gevoeligheid voor vuur als een vorm van verstoring.

VERVUILING

Vervuiling is een van de ernstigste effecten van de mens op de natuur. Een huidig project betreft de verspreiding van grof vuil op de stranden van Curaçao. Behalve dat grof vuil (plastic, hout, enz.) de kusten van het eiland ontsiert, belanden de daaruit vrijkomende giftige stoffen in de voedselketen.

Uit het onderzoek blijkt Curaçao vergeleken met andere Caribische eilanden zeer ernstig vervuild. Ook kon worden aangetoond dat gemiddeld 28 procent van het vuil dat op de stranden ligt van lokale fabricage is en gemiddeld 42 procent van buurland Venezuela.

OLIE

In een eerdere studie is gekeken naar de verspreiding van olievervuiling langs de kusten van het eiland. Dat project kreeg vervolg in een onderzoek naar de effecten van olievervuiling op kustslakjes. Gebleken is dat olievervuiling - indien niet wordt schoongemaakt - zeer langdurige consequenties kan hebben voor kustslakjes. Plekken die jaren geleden vervuild zijn met olie vertonen na al die tijd nog steeds grove olieconcentraties en zwaar verlaagde dichtheden van slakken. Dit onderzoek is van belang voor de visserij en ook voor kustvogels die deze gebieden gebruiken als fourageergebied.

De effecten van de aanleg van kunstmatige stranden op het rif wordt bestudeerd bij het Sonesta-strand. Volgens voorlopige analyses duurt het langer dan oorspronkelijk verwacht eer de koraalbedekking nabij dergelijke stranden afneemt.

Koralen staan ook centraal in een studie over het Spaanse Water. Deze studie documenteert het dramatisch verval van de koralen binnen deze baai. Tachtig procent van de koralen van het Spaanse Water is in de laatste decennia van intensieve kustontwikkeling en recreatie verloren gegaan.

Een eerdere studie over de zeegrasvelden van dezelfde baai had aangetoond dat daarentegen de algenvegetatie (vaak een indicator van vervuiling) in de laatste tijd enorm is toegenomen. Beide effecten zijn ongetwijfeld het gevolg van de overbebouwing van de kustlijn die nu de ecologische rol van deze unieke baai ondermijnt.

BEDREIGDE SOORTEN

Carmabi buigt zich ook over het lot van bedreigde diersoorten. Een aantal projecten is specifiek gericht op dit thema.

Tijdens onderzoek naar schildpadden werd bij voorbeeld door middel van dagelijkse patrouilles langs de noordkuststranden van Curaçao een belangrijk nestgebied ontdekt waar minstens drie soorten schildpadden regelmatig komen broeden.

Op St. Eustatius wordt onderzoek verricht naar de bedreigde leguaan *Iguana delicatissima*. In tegenstelling tot de wijd verspreide groene leguaan die op Curaçao voorkomt is deze leguanesoort 'regionaal' en, blijkens het onderzoek, ook op St. Eustatius ernstig bedreigd.

Andere projecten richten zich op de intensieve kweek van de groene leguaan voor lokale consumptie en export, het bedreigde Curaçaose hertje, walvissen en dolfijnen en de oprichting van een database met informatie over alle zeldzame en bedreigde soorten (planten èn dieren) van de Benedenwindse Eilanden.

Ondanks het feit dat de huidige projecten op een na op het eiland Curaçao plaatsvinden, zijn bijna alle studies van directe toepassing op de milieuproblematiek van de andere eilanden van de Nederlandse Antillen.

GASTONDERZOEK

Naast eigen onderzoek door de Carmabi-staf wordt er ook gastonderzoek verricht. Daartoe biedt de stichting zowel wetenschappelijke assistentie als huisvesting. Gastonderzoekers, studenten, vrijwilligers en buitenlandse collega's nemen de laatste tijd gemiddeld iets meer dan de helft van de studies en/of publikaties geheel voor hun rekening.

Voorbeelden van recent gastonderzoek dat bijdraagt tot het lokale natuurbeheer zijn een promotie-project naar bedreigde inheemse vleermuizen, een onderzoek naar de bolcactussen van de ABC-eilanden waarbij een aantal nieuwe en zeldzame soorten wordt beschreven, en een project naar de kankerbestrijdende eigenschappen van een aantal algen van het koraalrif.

Onder de huidige gastprojecten mogen genoemd worden een onderzoek naar de effecten van organische vervuiling op het rif, een naar de verspreiding van een kolonie vormende tunicaat in de kustwateren van Curaçao en een naar de rol van de binnenwateren met betrekking tot de visproduktie.

INTERNATIONAAL

Het onderzoek dat op Carmabi in de loop der jaren is verricht ligt over de hele wereld in bibliotheken verspreid en geeft het instituut daarmee enige bekendheid. Onderzoek daterend zelfs uit de jaren zestig en zeventig over de meest uiteenlopende biologische onderwerpen is vandaag de dag op internationaal niveau nog steeds actueel en dient als informatie- en inspiratiebron voor de wetenschap.

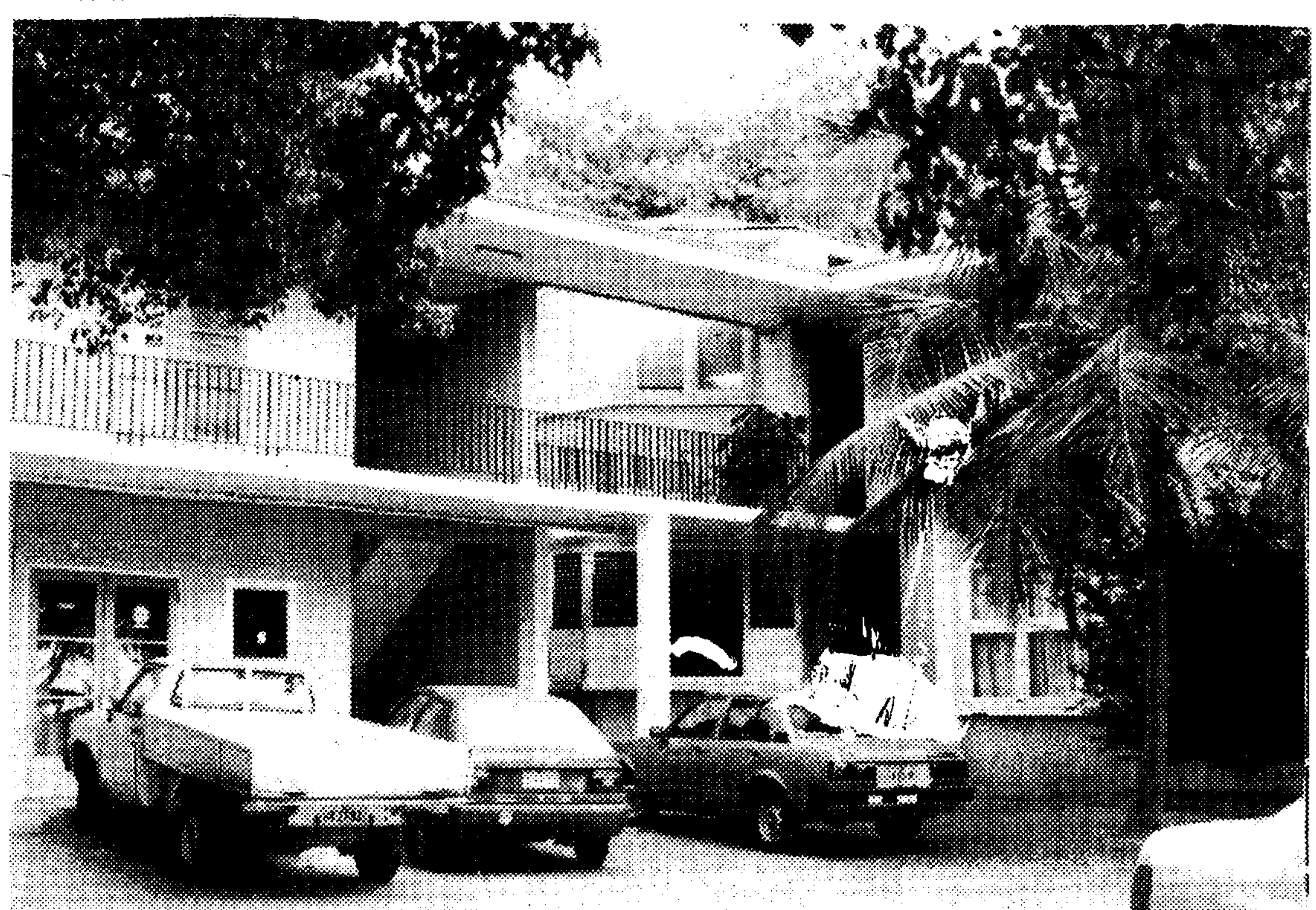
Recentelijk werd Carmabi voor één dag bezocht door de vakantiehoudende professor dr. Robert Steneck van de University of Maine. Gevraagd waarom hij in hemelsnaam voor één dagje een nu oud en vervallen laboratorium op een onbeduidend Westindisch eilandje wilde bezoeken, zei hij: *"Just for once to see the lab where all those classic studies have been produced"*.

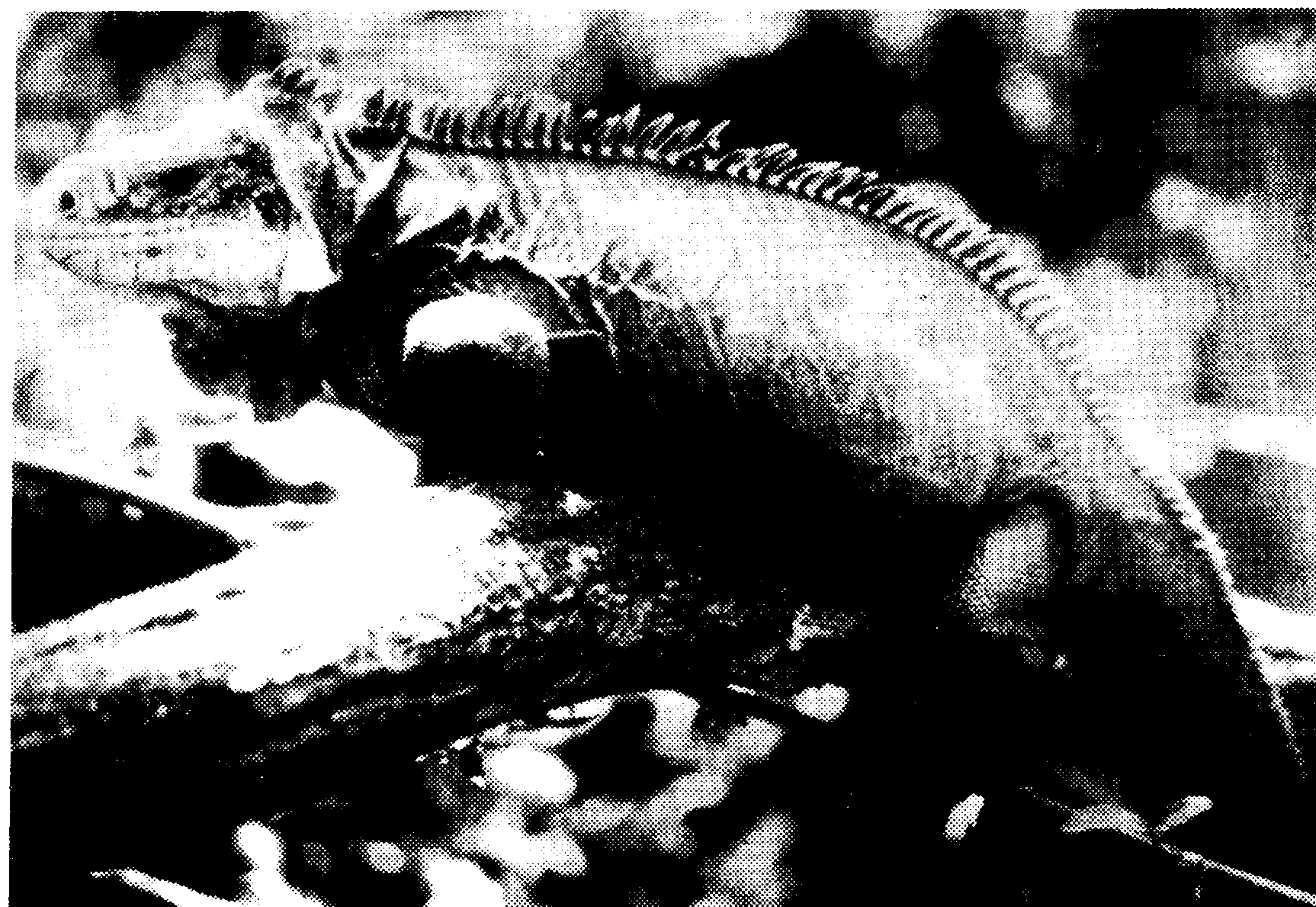
De wetenschap is een van de belangrijkste culturele expressies van de westerse beschaving. Naast zijn duidelijk toegepaste waarde leveren de onderzoekingen over de rijke natuur van de Nederlandse Antillen een bijdrage aan onderzoek op zowel regionaal als wereldniveau. Dit wordt vooral belangrijk wanneer een land (of eiland) ambieert om in de regio een voortrekkersrol te spelen.

■ Wetenschap....een van de belangrijkste culturele expressies van de westerse beschaving.

■ Het laboratorium op Piscaderabaai....wetenschappelijk onderzoek naar de rijke natuur van de Nederlandse Antillen.

De ernstig bedreigde Iguana delicatissima van St. Eustatius.

Herten houden niet van snippertjes Curaçao

Versnippering is een van de vele effecten die ontstaat doordat de mens zich met zijn omgeving (het milieu) bemoeit. Fijn, zul je zeggen, maar wat moet ik me dan onder versnippering voorstellen? Het versnipperen van mijn proefwerkblaadje, omdat ik een slecht cijfer had?

Nee dus, maar het lijkt er wel een beetje op. Bij dat verscheurde proefwerkblaadje krijg je een heleboel kleine stukjes papier. Als je die op de grond gooit, liggen ze verspreid en de ene snipper heeft geen contact meer met de andere stukjes papier.

Zo gaat dat ook bij land. Kijk maar naar Curaçao. Vroeger was dat natuurlijk helemaal groen. Er groeiden cactussen, bomen, planten en er woonden allerlei soorten dieren. De vleermuizen, de herten, de vogels, ze konden gaan en staan waar ze wilden; niemand legde ze een strobreed in de weg.

Tegenwoordig is dat wel anders. Vleermuizen schrikken van te veel activiteiten in hun buurt en als dat doorgaat, blijven ze weg. Sommige vogels, bij voorbeeld de flamingo's, houden ook al niet van mensen en bezigheden in hun nabijheid, dus die zie je alleen maar waar het lekker rustig is. Niet midden in Willemstad bij voorbeeld.

Het Curaçaose hert had vroeger het hele eiland tot zijn beschikking. Het kon bij wijze van spreken al grazend van Westpunt naar Oostpunt lopen. Zoveel ruimte heeft een hert dan misschien niet nodig, maar deze beesten zoeken hun voedsel wel in een flink gebied (*territorium* heet dat). Dat zit er heden ten dage mooi niet meer in. Probeer maar eens van Bandariba naar Bandabou te gaan zonder dat je via wegen en langs huizen moet. Dat kan bijna niet meer.

Maar gelukkig is het westelijk deel van het eiland voor een groot deel groen, dus daar heeft het hert nog genoeg territorium. Denk je. Maar hoe lang nog? Een aantal plannenmakers heeft inmiddels grootse voornemens met Bandabou. Een hotel hier, een paar appartementen daar, een jachthaven bij Jan Kok en voor je het weet is er voor de herten geen ruimte meer over. Er zijn dan nog wel een paar stukjes groen, maar die liggen net als de snippers van jouw proefwerkblaadje verspreid. Het hert kan dus niet meer van zijn ene - veel te kleine - stukje groen naar het andere landje, waar het eten kan halen; want er staan ineens huizen tussen.

Als het gebied bij Jan Kok bebouwd wordt, kunnen de herten niet meer van Malpais naar het westelijk deel van het eiland. Een deel van de herten raakt dan geïsoleerd in Malpais; een gebied, dat waarschijnlijk veel te klein voor hen is om te overleven. De herten daar sterven dus uit.

Als er nu telkens een klein stukje van het eiland bebouwd wordt, begrijp je wel dat door die versnippering op den duur het Curaçaose hert verdwijnt. En dan is er weer een diersoort minder op de wereld.

Net als alle andere gevolgen van het ingrijpen van de mens kun je het verschijnsel van versnippering op twee manieren aanpakken. Effectgericht: dat betekent dat je bij voorbeeld onderaardse gangen bouwt, zodat het hert toch van Malpais naar de rest van Bandabou kan komen. In Nederland lopen onder sommige snelwegen tunnels voor dassen, reeën, otters en kikkers. Ze blijven daar dus snelwegen voor steeds meer auto's bouwen, maar proberen de schade voor de dieren enigszins te beperken.

Een brongerichte aanpak betekent dat je Curaçao goed verdeelt. Je zorgt ervoor dat een flink deel van het eiland groen blijft; voor de dieren die er wonen, de planten die er groeien, maar ook voor ons zelf, want wij willen ook wel eens een flink stuk door het groen kunnen lopen. Huizenbouw concentreren we dan in de stad, hotels in de strook grond tussen het Sonesta en Lions Dive en voor industrie gebruiken we het gebied rond het Schottegat, waar nu de Isla toch al staat te stinken. Dan versnipperen we niet, maar concentreren we.

In feite is er al zo'n verdeling van Curaçao gemaakt in het Eilandelijk Ontwikkelingsplan (EOP). Daarin staat bij voorbeeld dat het gebied rond Jan Kok groen moet blijven. Maar het EOP is op dit moment nog niet goedgekeurd. Pas met een door de eilandsraad goedgekeurd plan is het afgelopen met de wilde ideeën om Curaçao in honderden kleine snippertjes land te verdelen. Als we niet oppassen hebben we straks dus geen aaneengesloten stukken natuur meer over; dan zitten we opgescheept met een paar hele kleine groene eilandjes. Kun je het je voorstellen?

Jeugd milieu wijzer

PAK's en PCB's leggen loodje

Rijkswaterstaat (Nederland) heeft bij wijze van experiment speciaal aangepaste microorganismen ingezet in de strijd tegen de vervuilers van onderwaterbodems: polycyclische aromaten (PAK's) en PCB's. Een experiment in een oude Rijnarm bij het Gelderse plaatsje Herwen levert veelbelovende resultaten op. Vooral het gehalte aan PAK's is significant gedaald in vergelijking met het controleveld.

AMIGOE
ALGEMEEN
ZATERDAG 5 MAART 1994

Euthanasie omstreden 'issue' in VS

"Ik wil niet sterven met buisjes en slangetjes aan mijn lichaam"

Jack Kevorkian

= door Hanny Lim =

SAN FRANCISCO –Heeft de mens het recht zichzelf het leven te ontnemen? "Nee", zegt een rechter in Detroit die vorige week weigerde Jack Kevorkian van rechtsvervolging te ontslaan. Kevorkian, die ook wel de "zelfmoorddokter" wordt genoemd, omdat hij assistentie verleent aan mensen die ongeneeslijk ziek zijn en zichzelf willen verlossen van een onuitsprekelijk lijden. Hij moet op 19 april terecht staan wegens het feit dat hij een dertigjarige patiënt met de ziekte van Lou Gehrig heeft geassisteerd bij zelfmoord. De ziekte van Lou Gehrig is een neurologische aandoening, die in medische kringen amyotrophic lateral sclerosis wordt genoemd, waarbij het zenuwstelsel zo ernstig wordt aangetast dat het gehele lichaam volkomen verlamd raakt. Het begint met een lichte pijn in de pols of een ander lichaamsdeel en na verloop van vrij korte tijd heeft de patiënt 24 uur per dag verpleegkundige hulp nodig. Hij of zij kan niet meer praten, lopen of zelfs maar een potlood vasthouden. De ziekte is altijd fataal en de mensen sterven gewoonlijk binnen twee tot vijf jaar nadat de diagnose is gesteld.

Drie aanklachten tegen Kevorkian zijn door verschillende rechters verworpen, waarbij door de rechters werd gesteld dat de wet van de staat Michigan op verschillende gronden niet in overeenstemming is met de grondwet van de Verenigde Staten. Rechter Thomas E. Jackson heeft nu gesteld dat hij niet gebonden is aan uitspraken van andere rechters. De staat Michigan heeft enige tijd geleden een wet aangenomen, waarbij het een arts of een ander deskundige absoluut wordt verboden hulp te verlenen aan ongeneeslijke patiënten. Als Kevorkian op 19 april wordt veroordeeld kan hij vier jaar gevangenisstraf krijgen en bovendien kan een boete van $ 2.000 opgelegd worden. Er is een videotape van de patiënt waarop duidelijk te zien is dat hij Kevorkian vraagt hem te helpen, zodat hij uit zijn lijden kan worden verlost. De officier van justitie probeert te voorkomen dat de videotape tijdens de zitting wordt getoond, omdat het een zeer emotionele tape is die veel sympathie zal opwekken voor de verdedigers.

Michigan ziet het verlenen van assistentie bij suicide als een vorm van doodslag.

"Zelfmoord is een misdaad en niemand mag daarbij enige hulp bieden", zeggen wetgevers in Michigan.

De wet is in de eerste plaats bedoeld om dr Jack Kevorkian te beletten om in volstrekt hopeloze gevallen assistentie te bieden. Er zijn verschillende vormen van doodslag: onopzettelijk, waarbij geen kwaadwilligheid in het spel was, dood door onoplettendheid of onachtzaamheid, zoals een ongeluk met een auto, trein of ander vervoermiddel. Het doden van een vijand in oorlogstijd is gerechtvaardigd. Een politieman die een misdadiger neerschiet, treft geen blaam, evenmin het doden door het afweren van een overval.

Zelfmoord is op zich een misdaad, maar zij die de poging hiertoe overleven, kunnen niet worden gestraft. Hun wordt geadviseerd zich onder behandeling van een psycholoog of psychiater te stellen.

Euthanasie, het zodanig handelen dat een ongeneeslijke patiënt pijnloos kan sterven, is in de gehele Verenigde Staten verboden. Steeds meer mensen komen hiertegen in opstand. Een 31-jarige Aids-patiënt heeft op de televisie en tegen verschillende journalisten van dag- en weekbladen gezegd dat hij wil sterven op een door hemzelf gekozen wijze en tijd. Hij heeft voortdurend hevige pijnen en is volkomen uitgeteerd. Drie jaar geleden werd Aids bij hem geconstateerd en het lichaam voerde een uitzichtloze strijd tegen longontsteking, maagproblemen, algemene zwakte en huidkanker.

"Ik ben niet bang voor de dood", zegt hij steeds. "Ik ben wel verschrikkelijk bang voor het sterven zelf, die laatste uren... Ik moet er niet aan denken!" De familie weet dat hij binnenkort zelfmoord zal plegen, zeer waarschijnlijk door een enorme hoeveelheid tabletten die hij met veel zorg heeft opgespaard.

Het is moeilijk voor hem, maar zij hebben er wel begrip voor.

Artsen, priesters, vertegenwoordigers van alle mogelijke kerken en geloven, juristen en het publiek in het algemeen discussiëren lang, veel en heftig of iemand die stervende is het recht heeft zichzelf het leven te benemen. Een katholieke non, directrice van een instituut voor godsdienstige vorming, zei dat de kerk weliswaar zelfmoord niet goedkeurt, maar toch voorzichtig is het een zonde te noemen.

Het is nu zo dat vrijwel iedereen in Amerika een familielid of een vriend of een collega heeft die aan Aids lijdt. De emoties lopen dus dikwijls zeer hoog op.

De Aids-patiënt Bill Morse zegt dat de God tot wie hij bidt, hem niet wil laten lijden. God is Liefde.

"Nee", zeggen vrij veel religieuze groepen. "God alleen bepaalt wanneer en hoe iemand sterft. Niemand mag zelf het uur van de dood bepalen."

Bestuursleden van AMA – American Medical Association – stellen dat dankzij de moderne wetenschap v[...] pijn en lijden kun[...] worden verzacht en dat eu[...]nasie derhalve niet nodi[...]

Niet alle artsen en pro[...]soren zijn het daarmee e[...] " We kunnen proberen[...] pijn wat te verlichten en[...] kunnen niets doen aan[...] wanhoop van de patiënt[...] zegt een specialist in F[...]rida.

Professor Ma[...] Newman, die rech[...] doceert in Florida, geeft [...]sussen in het stervenspro[...] Patiënten zeggen dat [...] zonder op prijs te stellen[...] er veel steun aan te hebb[...]

"Tegenstanders van eu[...]nasie zeggen dat het te[...] Gods wil is", aldus profe[...] Newman. "Als een [...] iemand helpt die n[...] anders meer kan verwach[...] van het leven dan voort[...]rend intens lijden, is da[...] wezen een daad van liefde[...] medeleven."

Professor Newman v[...] ervoor dat euthanasie in t[...] minste twee staten wette[...] wordt toegestaan. Er [...] pogingen gedaan in C[...]fornië en in de staat W[...]hington, in beide staten w[...] het afgewezen.

"Ik wil niet in een ziek[...] huis sterven tus[...] vreemden en met buisjes[...] slangetjes aan m[...] lichaam", zegt Aids-pat[...] Bill Morse. "Ik wil in dit b[...] sterven, gewoon afsch[...]nemen en dan heengaan."

Intensieve therapie helpt bij diabetes-complicaties

= door Jan Paalman, Gelderlanderpers =

Op 12 januari 1922 behandelden de Canadese artsen Banting en Best als eersten een diabetespatiënt met insuline. Ze redden hem daarmee het leven, want in die tijd ging een insuline afhankelijke diabetespatiënt binnen een jaar een zekere dood tegemoet. Maar Banting en Best losten slechts de helft van het probleem op. Vele patiënten krijgen later last van de gevreesde 'late complicaties' van suikerziekte: de sluipende vernieling van ogen, nieren en zenuwen.

Tien jaar geleden besloot men deze late complicaties aan te pakken door insuline intensiever en natuurlijker toe te dienen. Dat was een gok, een dure wissel op de toekomst. Want niemand kon toen weten of deze omslachtige en dure behandeling de aanslag op ogen, nieren en zenuwen zou kunnen verijdelen. Die gok lijkt nu terecht te zijn geweest.

Diabetes mellitus, de sjieke naam voor suikerziekte, laat zich in twee soorten onderverdelen. Ze'n 175 duizend Nederlanders lijden aan de sluipende vorm die vooral op gevorderde leeftijd toeslaat. Hun 'versleten' pancreas maakt wel insuline maar niet genoeg. Met afvallen of pillen is deze Niet Insuline Afhankelijke Diabetes (NIAD) of wel diabetes type 2 heel redelijk te behandelen.

Dat ligt anders bij type 1 ofwel Insuline Afhankelijke Diabetes (IAD). Bij type 1 zijn de insuline producerende cellen in de pancreas plotseling allemaal vernietigd met als gevolg een volledig tekort aan insuline. De glucosebrandstof kan vanuit het bloed de lichaamscellen niet meer binnen (want daarvoor is insuline nodig) zodat de cellen in arren moede maar vetten en eiwitten gaan verbranden. Intussen plassen de nieren de in het bloed opgehoopte glucose met veel water uit. Plotseling veel en vaak plassen, dorst en vermageren zijn dan ook de eerste verschijnselen van diabetes type 1.

BIJSPUITEN

Later volgen de hyperglycemische coma's en uiteindelijk wacht een zekere dood. De therapie ligt voor de hand. Insuline bijspuiten. In Nederland zijn 60.000 mensen hun verdere leven van zo'n dosis afhankelijk. Een heel leven lang, want de ziekte begint meestal op tamelijk jeugdige leeftijd. Omdat ze in vergelijking met de type 2 patiënten langer met de ziekte door het leven moeten, is juist bij hen het risico op het krijgen van late complicaties het grootst. Die zijn niet gering. Zeven jaar na het begin van de ziekte zijn er bij de helft van de patiënten veranderingen te bespeuren aan de bloedvaten en het netvlies, de gevoelige plaat van het oog. Na 20 jaar is dit bij 90 procent het geval.

Als die bloedvaatjes ook nog verstopt raken of in het wilde weg gaan uitgroeien, wordt het netvlies onherstelbaar beschadigd. Dat maakt diabetes tot de belangrijkste oorzaak van blindheid vóór het 65ste levensjaar. De nieren krijgen ook een tik mee; bij een derde van de patiënten raken die vroeg of laat enigszins beschadigd en soms helemaal. Zenuwen in armen en benen gaan slechter functioneren waardoor de patiënt minder voelt, minder kracht kan zetten en soms last heeft van tintelingen of een hevige 'schietende' pijn. Daarbij komt nog een grotere kans op het krijgen van ziekten aan hart en vaat.

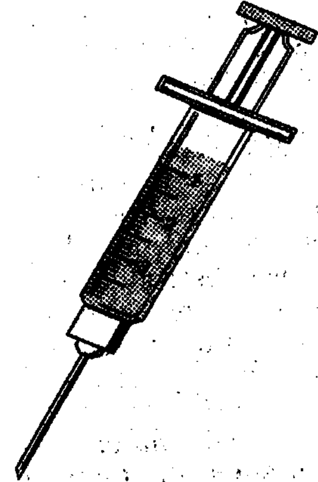
Hoe kan dat nou? Het tekort aan insuline wordt toch dagelijks keurig aangevuld? Dat komt omdat we insuline toedienen op een verkeerde tijd, op een verkeerde manier en op een verkeerde plaats. Onze pancreas scheidt precies zoveel insuline af als nodig om de glucose in het bloed weg te werken. Niet meer en niet minder: dus wat meer bij de maaltijd en wat minder daar tussendoor. Tot aan het begin van de jaren tachtig volstond men met één spuit per dag die bij benadering de gemiddelde dagelijkse behoefte dekte. Van een fijne regulatie zoals onze pancreas dat doet was geen sprake en zonodig werd de dosis eens in de zoveel maanden bijgesteld.

ERNSTIG

Intussen werd duidelijk hoe ernstig die late complicaties waren. Een derde van alle patiënten, zo bleek uit een onderzoek uit 1973, had uiteindelijk een gestoord gezichtsvermogen en van hen was de helft blind; 10 procent had een beroerte doorgemaakt, bij 22 procent werkten de nieren niet meer. Dat moest veranderen. Men veranderde niet van medicijn (dat is er trouwens niet), maar men gooide drastisch het beleid om.

Wat de oorzaak van die late complicaties is wist men niet. Waarschijnlijk worden ze veroorzaakt door een te hoge concentratie van glucose in het bloed, die normaal niet hoger is dan 7 mmol per liter, maar die bij mensen die slechts eens per dag spuiten voor elke maaltijd en een keer voor het slapen gaan (dus vier keer per dag) en het dagelijks controleren van de bloedsuiker, hoopte men het glucose peil in ieder geval voortdurend onder de 10 te houden.

Een gigantische gok. Want deze intensieve therapie eist heel veel van de patiënt, is duur, en bovendien zou men jaren moeten wachten

voordat zou blijken dat men op het goede pad was. De eerste resultaten waren niet bemoedigend. In 1985 bleek uit een grootscheeps Zweeds onderzoek dat strenge controle een al bestaande schade aan het netvlies juist nog erger maakte. Resultaten van binnendruppelend onderzoek vielen dan weer eens mee, dan weer tegen.

Vorig jaar schreef het toonaangevende medisch blad de *Lancet* dat de "intensieve therapie de slagschaduw van diabetes niet duidelijk had verkort". En nog vorige maand stond er in het al even vermaarde blad de *New England Journal of M[...]cine* dat er nog steeds [...] dwingende argumenten [...] die er op wijzen dat de in[...]sieve therapie de late c[...]plicaties echt tegen[...] Iedereen keek met span[...] uit naar de resultaten [...] het grootscheepse onder[...] door de Amerikaanse D[...] Research Groep. Die r[...]taten werden onl[...] bekend.

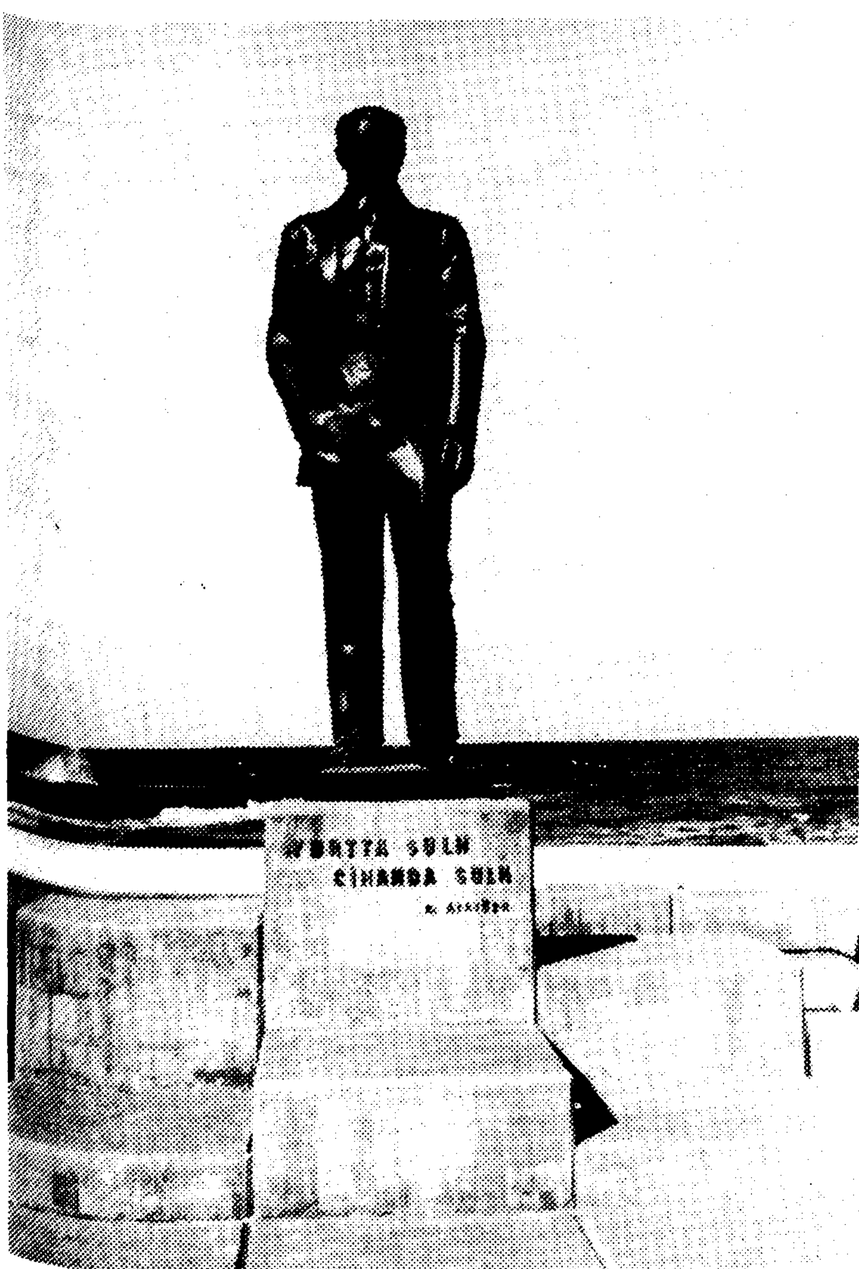
TIJ GEKEERD

Het tij lijkt nu te keren [...] gunste van de intensieve [...]rapie. Want nog geen [...] weken geleden was al ui[...] Europees onder[...] gebleken dat intensieve [...]rapie wel degelijk helpt t[...] late complicaties. De [...] bekend gemaakte result[...] van de DCCT Research G[...] lopen daarmee keurig [...]pas. Na zes jaar inten[...] therapie hebben patië[...] 35 tot 80 procent m[...] oogziekten, 35 procent [...]der nieruitval en 70 p[...] minder zenuwuitval v[...]leken met diabetici die[...] oude schema volgen.

Daarmee is het pro[...] van de late complicaties [...] niet de wereld uit. Maa[...] is wel een stap vooruit, [...] nu een aantal meer rad[...] therapieën hun belofte[...] hebben kunnen waarma[...] Transplantatie van de [...]creas zal nooit wat wo[...] de behandeling met cycl[...]rine viel tegen, ove[...] vaccin tegen diabetes h[...] niets meer en een goe[...]kende kunstpancreas [...]nen we pas in de vol[...] eeuw verwachten.

ABN·AMRO Bank
Uw bank
met een wereld aan contacten.

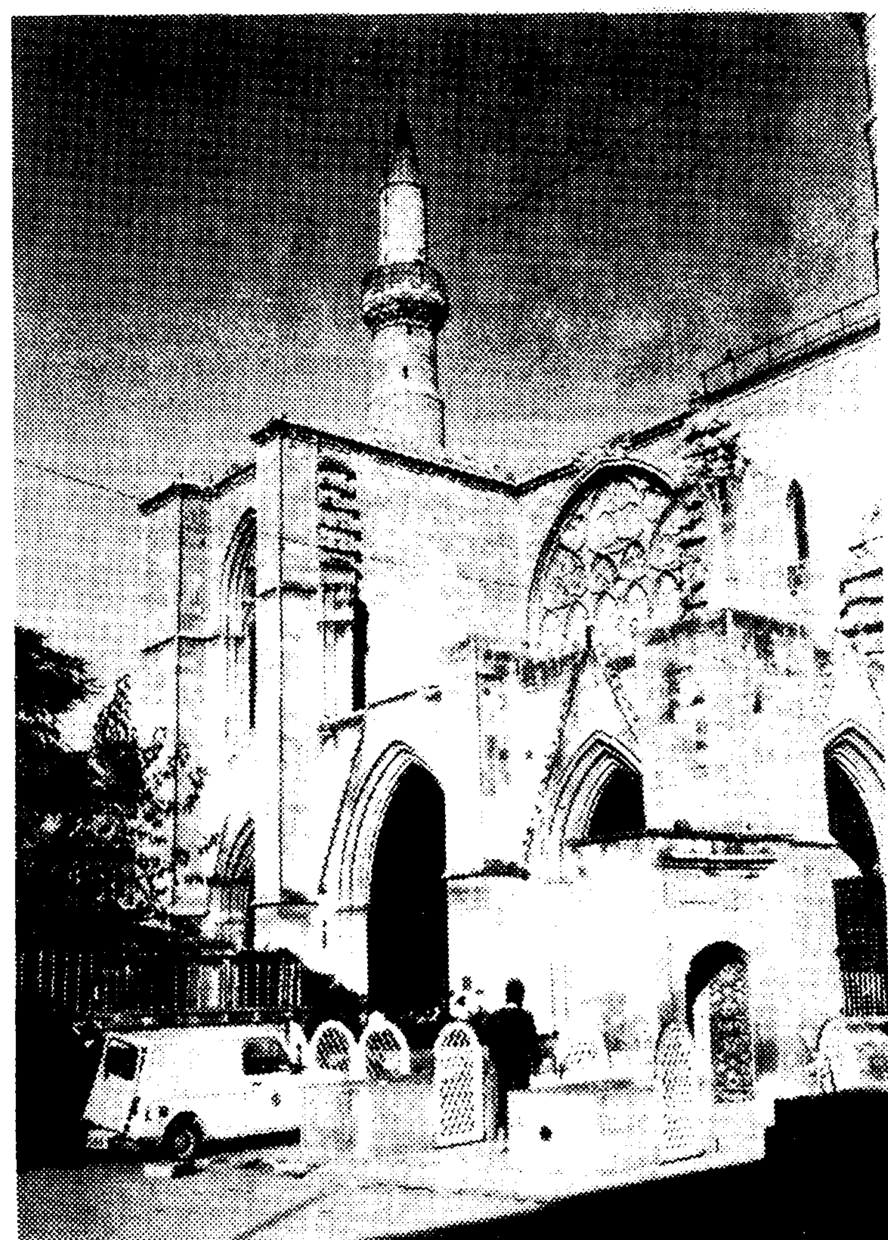
Armoe in de Turkse Republiek Noord Cyprus

De Turken maken hun aanwezigheid op Noord-Cyprus duidelijk door grote standbeelden van hun vroegere leider en voorbeeld: Moestafa Kemal Pasja 'Atatürk'...

Het eiland Cyprus ligt in de Middellandse Zee. Het is 18 keer zo groot als Curaçao. Het is precies twintig jaar geleden dat een deel van het eiland door de Turken bezet werd. Zo ontstond in het zuiden een Grieks-Cypriotisch christelijk deel en in het noorden een Turks islamitisch deel. De Verenigde Naties doen verwoede pogingen de partijen bij elkaar te brengen. Boutrous Ghali wil Turken en Grieken verenigen in een federatie van twee autonome staten.

Onze medewerker Marius Bremmer bezocht als toerist beide delen van Cyprus en doet vandaag verslag van zijn bezoek aan de Turkse Republiek Noord-Cyprus...

De Ayia Sophia in Nicosia is als christelijke kerk bebouwd, maar later door de Turken voorzien van minaretten en in ge-bruik genomen als moskee...

- Marius Bremmer -

NICOSIA- De stad Nicosia wordt door een soort Berlijnse muur in tweeën gedeeld. Alleen buitenlanders mogen gebruik maken van de enige doorlaatpost op het hele eiland. De vraag blijft me bezighouden: in hoeverre weegt het risico op tegen de sensatie? Ik besluit om toch -tegen alle adviezen in- een dagje naar de Turkse Republiek Noord-Cyprus te gaan! De controle is vervelend en vernederend. En: Iedere passant moet persé voor zonsondergang weer terug zijn bij de doorlaatpost, anders moet je maar zien dat je via Turkije weer naar huis komt...

In 1974 kwam het op Cyprus tot een bloedige breuk tussen de Grieks-Cyprioten en de Turks-Cyprioten. Alle 160.000 Grieks-Cyprioten moesten het noordelijke deel hals over kop ontvluch-ten. In omgekeerde richting ontvluchtten de 80.000 Turks-Cyprioten het zuidelijke deel. Alles moest men achterlaten, tot en met het kinderspeelgoed toe! Op een totale bevolking van rond 650.000 inwoners, is nu dus bijna de helft vluchte-ling op eigen eiland! De zuidelijke helft heeft nu economisch de wind mee, vooral ook door het toerisme. Rond de kerstdagen werd er volgens de Turken weer herhaaldelijk geschoten bij de Groene Lijn, die het eiland in tweeën deelt. De Grieks-Cyprio-ten ontkennen dit uiteraard. Toch houdt men er rekening mee dat in 1994 de onderhandelingen meer resultaten zullen afwer-pen.

Vandaag, maar morgen kan het al weer anders zijn, is het mogelijk om naar het noordelijke deel van Cyprus te gaan. Ik heb de tweedeling van het eiland, dwars door de hoofdstad heen, toch altijd te gering gedacht; het is beslist niet minder erg dan het voormalige ijzeren gordijn of de Berlijnse muur.

Naarmate de grens dwars door Nicosia nadert, zie ik steeds minder interessante business, uiteindelijk lege étages en dichtgetimmerde gevels. De straat, die voorheen natuurlijk gewoon door liep, eindigt nu in een wegversperring van zakken en tonnen, voorzien van prikkeldraad, uitkijkposten en de flikkering van helmen. Aan de voet van de muur is door 'de zuidelijken' een primitief christelijk kapelletje gefabriceerd in een 'vrede op aarde'-sfeer. Achter de muur verrijzen de minaretten in het Islamitische deel. Een groot bord maakt het publiek duidelijk dat het nemen van foto's verboden is. Voor ik de verboden foto gemaakt kan hebben heeft de militaire wachtpost mij al in de smiezen. "No pictures!!" brult een stem vanuit de muur. Zijn dat nu de Turken of de Grieks-Cyprioten? En waar zitten de VN-soldaten? Snel duik ik een zijstraat in om uit schootsveld te komen.

Uiteindelijk ontdek ik een plek-je, van waar ik de dreigende en grauwe, ruw in mekaar geflans-te muur aardig op de kiek meen te kunnen krijgen. Ik haal mijn Minox camera nu echt tevoorschijn. Plotsklaps komt een groepje soldaten in groen gevechtspak hollend uit een leegstaand huis tevoorschijn. Voor ik het me realiseer ben ik al gevangen genomen. Is dit het Grieks-Cypriotische leger? Met Turkse militairen kun je maar beter helemaal niets van doen hebben. Ik toon direct m'n paspoort en roep omslachtig dat ik een argeloze toerist ben. Opgelucht hoorde ik -na enig overleg-dat ik wel weer kan vertrekken, compleet met camera.

Overspel

Ik ervaar het een beetje als 'overspel' om na een verblijf in het zuiden nu een bezoek te brengen aan de vijandelijke Turkse Republiek Noord Cyprus. Beide delen verkeren nog steeds min of meer in staat van oorlog met elkaar. Bij de gratie van de aanwezigheid van een internationale vredesmacht van zo'n 2000 zogenaamde Unicyp-soldaten, 140 observatieposten, twee be-standslijnen en een bufferzone, worden de strijdende partijen uit elkaar gehouden. Besprekingen tussen regeringsdelegaties halen tot nu toe weinig tot niets uit.

"Het is inderdaad mogelijk om naar het noordelijke deel van het eiland te gaan", zegt de ene Cyprioot. "Het is niet moge-lijk om er heen te gaan", zegt iemand van het toeristenbureau. "Het kan wel", zegt een derde, "maar het is niet zonder ge-vaar". "Er is maar één doorlaatpost waar je lopend door moet, je kunt er een visum voor een dag krijgen en je moet voor zonsondergang weer op de zuidelijke helft terug zijn", beves-tigt een buitenlander. De spraakverwarring ontstaat, omdat de Grieks-Cyprioten liever niet hebben dat toeristen in het veel goedkopere noorden boodschappen gaan doen. De Cyprioten komen zelf absoluut het noorden niet in, waarom dan wel ruim baan voor de toerist?

Risico's

Vanuit mijn hotelkamer in het zuidelijke deel van Nicosia hoor ik de lokroep van de muezzin vanuit de luidsprekers op de minaretten in het noorden. Ik pieker wat af. Stel dat de bus of de taxi in het noordelijke deel van het eiland pech krijgt, kom ik dan nog wel voor zonsondergang weer terug in het zuiden? Stel dat op die dag het politieke conflict weer over gaat in een militair en de grens wordt gesloten? De consequenties van zoiets, of van ziekte of ongeval, zijn hoogst onaangenaam bij afwezigheid van enige ambassade of consulaat: geen enkel land (behalve Turkije) heeft immers de Turkse Republiek Noord Cyprus erkend? Eigenlijk is het op die manier een land van niks! Als aan de andere kant nu niemand geld wil wisselen en je komt in de problemen? Alles overziend besluit ik toch maar de stap te wagen. Vlakbij de oude stadswal aan de Markos Drakos Avenue ligt het checkpoint. Canadese militairen in een nabij gelegen VN-post laten zich graag op de foto zetten. Daardoor vergeten ze de slagboom op te halen voor een naderen-de vuilnisauto, die de paal totaal ontwricht.

VN-zone

Een kapotgeschoten huis markeert de toegang tot de doorlaat-post. Aan de gereedstaande Grieks-Cypriotische douane moet ik mijn paspoort tonen en men noteert alle gegevens op de beruchte lijst, die vóór zonsondergang weer moet kloppen. Dan wandel ik door de VN-zone. Links staat het voormalige Ledra Palace Hotel, eens het neusje van de zalm. Nu wordt het gebruikt door de VN voor herberging van de Unicyp-soldaten. Het ziet er allemaal naargeestig uit. Rechts voor liggen de oude stadswallen, voorzien van hedendaagse fortificaties van de Turken. Prikkeldraad, jeeps en een enkele zwaar bewapende Turkse militair vormen het welkom bij de Turks-Cypriotische grenspost. Via een trap word ik naar de eerste verdieping doorverwezen. Je moet er alle mogelijke zaken invullen, onder andere de reden van het bezoek. Voor merkwaardigerwijs slechts 1 (zuid-!)Cypriotisch pond (ruim vier gulden) krijg ik dan het dagvisum. Weer een wandeling langs lege, kapotte of dichtge-timmerde winkelruiten brengt me een half uur later op de noordelijke helft.

Andere wereld

Er staat welgeteld één taxi te wachten. In verre landen han-teer ik omtrent taxi's altijd een gouden stelregel: neem dié taxi die je zelf uitkiest en nooit degene die zich aanbiedt; je staat dan als klant sterker en loopt minder risico's met opdringerige of onberekenbare lieden van doen te hebben.

Vandaag maak ik een uitzondering. De chauffeur stelt zich voor als Ibrahim en legt me een aantal mogelijkheden uit. Voor nog geen dertig gulden staat hij een halve dag tot m'n beschikking en hij beveelt een ruim dertig kilometer lange rit naar Kyrenia aan. Gezien de beperkte tijd zit ook een bezoek aan de badplaats Famagusta er niet in. Ibrahim toont zich, het Engels bijzonder goed machtig, een betrouwbaar gids. Zijn in Turkije gefabriceerde Fiatlijkt er vandaag ook zin in te hebben.

Door het steeds drukker wordende verkeer van Noord-Nicosia volgen we de snelste weg richting Kyrenia. Het is een stralende dag, maar de zon kan niet verhullen hoezeer het noorden achterloopt bij het veel welvarender zuiden. De gevels doen armoediger aan, de straathandel is primitiever, het wegdek slechter en het wagenpark beduidend eenvoudiger en ouder.

Met handel proberen de Turks-Cyprioten in Nicosia aan de sporadische buitenlanders nog wat te verdienen...

De mensen stra-len door hun kleding veel meer een Oosterse sfeer uit dan de modieus geklede zuidelijken. Toch is het straatbeeld hier in Azië veel meer Europees dan bijvoorbeeld op het nabijgelegen Turkse vasteland. Ik kijk m'n ogen uit! Hoewel in het noorden vruchtbare vlakten liggen en het landschap zeer fraai is, moet toch van een achtergebleven gebied worden gesproken. Zolang de Turkse Republiek Noord-Cyprus niet internationaal erkend is, mogen ook de luchtvaartmaatschappijen er niet landen. Daardoor blijft het toerisme totaal weg, behalve vanuit Turkije.

Atatürk

Veel huizen, winkels en hotels in Kyrenia staan leeg, omdat de Grieks-Cypriotische eigenaars naar het zuidelijke deel zijn gevlucht. Ze zijn er nooit meer terug geweest! Ook de vele gepensioneerde Britten hebben het lieflijke stadje verlaten. Er loopt slechts een handjevol van het Turkse vasteland afkom-stige toeristen en het is niet druk op de terrasjes rond de schilderachtige haven.

Fraaie huizen, met even fraaie balkons maken Kyrenia tot een van de mooiste vakantiebestemmingen. Het silhouet van de stad wordt gedomineerd door het zeer lompe fort, dat heenwijst naar een tulmultueus verleden. Al in de 10e eeuw voor Christus was hier een nederzetting en ook Romeinen, Arabieren, Kruisvaarders, inwoners van Genua, Turken en Britten zwaaiden er de scepter. Nu zijn het dan indirect de Turken weer; het ruige Turkse vasteland is van hier met het blote oog waarneembaar.

De grote Turkenleider Mustafa Kemal Pasja 'Atatürk' staat in brons als pronkstuk op de kade. 'Atatürk' (Grote Turk) heeft na de Eerste Wereldoorlog de resten van het oude Turkse Rijk bijeengeveegd en er getracht een moderne staat van te maken. Hij schafte de sluier voor de vrouw en het Arabisch schrift af. Na twee uur rondlopen word ik weer opgepikt door Ibrahim.

Oosters

Noordelijk Nicosia -de oude gedeeltelijk ommuurde stadkomen we weer via de Kyreniapoort binnen. De smalle straatjes maken een zeer levendige, oosterse indruk, maar eindigen bij de scheidsmuur ook in grauwe misère. Er is haast geen nieuwbouw en de alom te koop hangende wandkleden met sultans, harems en buikdanseressen brengen de toerist in sferen van duizend en één nacht.

Je zou in deze stad dagen kunnen doorbrengen: het fraaie Atatürkplein met de antieke granieten zuil, Turkse baden en historische monumenten. In het hartje van de stad staat de kathedraal van Ayia Sophia, als christelijke kerk gebouwd in de dertiende en veertiende eeuw, maar later, na 1570, door de Turken veranderd in een moskee! Met twee minaretten het meest verknipte bedehuis dat ik ooit zag.

Mijn aandacht wordt getrokken door een opkomende menigte. Er breekt een hels geweeklaag uit. Klaagvrouwen lopen voor een baar uit, mannen staan opeens snikkend tegen de gevel van de moskee. Een eenvoudige, ruwhouten kist wordt naar binnen gedragen. Diverse geestelijken spreken in de Ayia Sophia gebeden uit over het stoffelijke overschot. De kist wordt weer naar buiten gedragen en verdwijnt bovenop het dak van een Peugeot 404 richting kerkhof. Geheel beduusd van het luidruch-tige geweeklaag, vraag ik aan een winkelier tegenover de moskee naar de tragische omstandigheden. Hij roept er een vriend bij om als tolk te fungeren. Het antwoord is verras-send: het betrof de uitvaart van een oude weduwe! 'Niks bij-zonders', is hun oordeel.

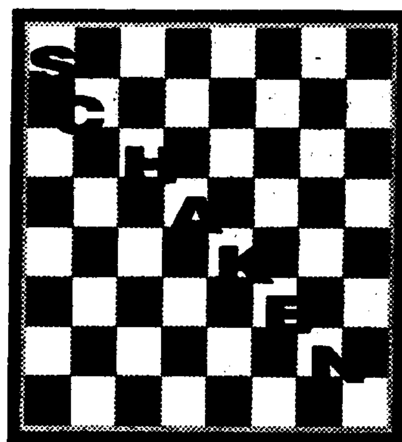
Blijf gedenken

Op tijd ben ik weer terug bij de grensdoorlaatpost, gelukkig maar. Het was vandaag wel een van de meest merkwaardige 'ex-cursies' uit mijn reisgeschiedenis. 's Avonds kijk ik -terug op de zuidelijke helft van het eiland-naar het Cypriotische journaal. Na afloop vertoont men er altijd, onder een moment van stilte, een kleurenfoto van een plaats op de noordelijke helft. Zo probeert men de herinnering aan de Turkse bezetting levend te houden. Vanavond is het weer een foto van het haventje van Kyrenia. "We zullen Kyrenia nooit vergeten", staat er onder. En iedere toerist die weer richting huis gaat, ziet langs de weg naar het vliegveld van het zuidelijke Larnaca (de vroegere internationale luchthaven van het eiland ligt nu in het noordelijk deel) een groot bord staan met de tekst: "U gaat nu Cyprus verlaten. Vergeet niet dat sinds 1974 een deel van het eiland wederrechtelijk bezet is!" Ik zal het nooit vergeten...

Het noorden van Cyprus is arm en achtergebleven, getuige de vele schoenpoetsers...

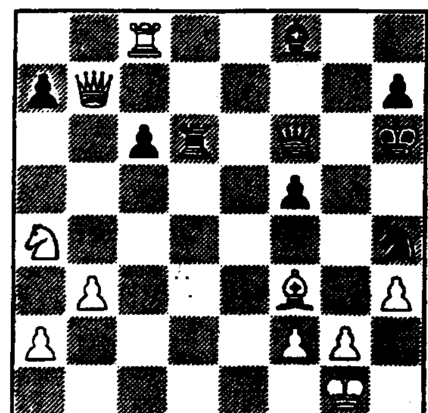

Hieronder volgt een kleine selectie van de partijen uit de kandidatenmatches in Wijk aan Zee.

Van der Sterren
Kamsky

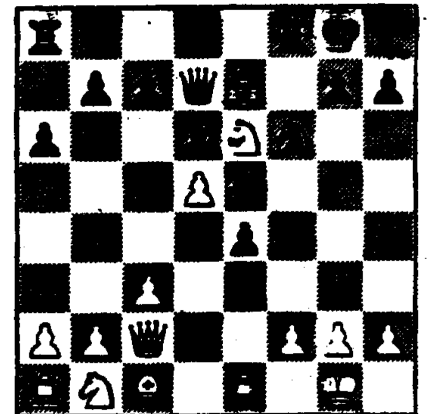
1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♗g7 4. e4 d6 5. ♘f3 0-0 6. ♗e2 e5 7. ♗e3 ♘g4 8. ♗g5 f6 9. ♗c1 exd4 10. ♘xd4 f5 11. 0-0 ♘c6 12. ♘xc6 bxc6 13. exf5 gxf5 14. h3 ♘f6 15. ♗f3 ♗d7 16. ♗g5 ♖b8 17. ♕d2 ♕e8 18. ♖ae1 ♕f7 19. b3 ♔h8 20. ♖e2 ♖be8 21. ♖fe1 ♖xe2 22. ♖xe2 ♘g8 23. ♗f4 ♘e7 24. c5 ♘g6 25. ♗h5 ♗c8 26. cxd6 cxd6 27. ♗xd6 ♖d8 28. ♘a4 ♕f6 29. ♕b4 ♖xd6 30. ♖e8+ ♗f8 31. ♖xc8 ♔g7 32. ♕b7+ ♔h6 33. ♗f3 ♘h4

34. ♗e2 ♕a1+ 35. ♗f1 ♘f3+ 36. gxf3 ♖g6+
0-1 (1:57/1:59)

Anand
Yusupov

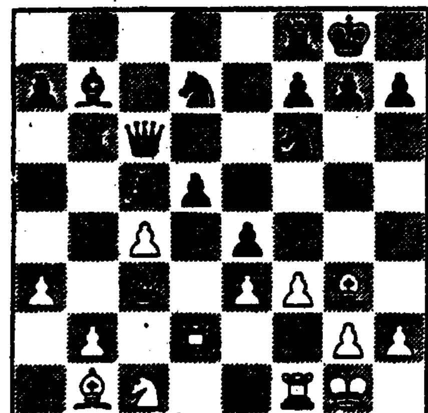
1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♗b5 a6 4. ♗a4 d6 5. c3 f5 6. exf5 ♗xf5 7. 0-0 ♗d3 8. ♖e1 ♗e7 9. ♗c2 ♗xc2 10. ♕xc2 ♘f6 11. d4 0-0 12. d5 e4 13. ♘g5 ♘e5 14. ♘e6 ♕d7

15. ♘d2 e3 16. ♖xe3 ♘xd5 17. ♘xf8 ♘xe3 18. ♕xh7+ ♔xf8 19. fxe3 ♖e8 20. e4 d5 21. ♘b3 dxe4 22. ♗e3 ♗f5 23. ♖f1 ♘g4 24. ♗d4 ♕c6 25. ♗c5+
1-0 (1:31/1:59)

Lautier
Timman

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♗b4 4. ♕c2 0-0 5. a3 ♗xc3+ 6. ♕xc3 b6 7. ♗g5 c5 8. dxc5 bxc5 9. e3 d6 10. ♗d3 ♘bd7 11. ♘e2 ♕b6 12. ♖d1 ♖b8 13. ♖d2 ♗a6 14. ♗f4 e5 15. ♗g3 ♕c6 16. 0-0 ♖b6 17. ♘c1 ♗b7 18. f3 e4 19. ♗b1 d5

20. ♘b3 ♗a8 21. ♘a5 ♕e6 22. f4 ♖e8 23. ♖e1 ♖a6 24. ♖dd1 ♕b6 25. b4 cxb4 26. axb4 ♖b8 27. cxd5 ♘xd5 28. ♕c4 ♘7f6 29. ♗a2 ♖f8 30. ♖b1 ♘xe3 31. ♕e2 ♘ed5+ 32. ♗f2 ♕e6 33. ♗c4 ♖b6 34. ♗xb6 ♕xb6+ 35. ♕f2 e3 36. ♕h4 ♘c3 37. ♖b3 ♘fe4 38. h3 ♕d4 39. ♔h2 ♘d2 40. ♖xc3 ♕xc3 41. f5 ♕c3 42. ♖e2 ♕xf5 43. ♖xe3 ♘e4 44. ♖f3 ♕e5+ 45. ♕f4 ♕e7 46. ♖d3 ♘f6 47. ♕d4 h6 48. ♕c5 ♕e4 49. ♖g3 ♕f4 50. ♕e3 ♕d6 51. ♕d3 ♕e5 52. ♕c3 ♕f4 53. ♕e3 ♕b8 54. ♔g1 ♕xb4 55. ♕a7 ♕e1+ 56. ♔h2 ♕e5 57. ♘d7+ ♖xf7 58. ♕xa8+ ♖f8 59. ♕b7 ♘e4 60. ♕b3+ ♔h8 61. ♘c4 ♕c7 62. ♕a3 ♖d8 63. ♔b2 ♘d2
0-1 (3:13/3:05)

Geen sneeuw van betekenis

door René Van Nie

Klein ?

We pakken die handel groot aan. Wat kan zo'n studio nou helemaal kosten. Een miljoentje of zes zeven? 'Peanuts', jongen. Het probleem op die eilanden hier is dat er te klein wordt gedacht. Die studio stampen we in drie maanden uit de grond en we beginnen met tien uur televisie per dag. Allemaal in het Nederlands.

Das geen enkel probleem want ik heb alle rechten van de omroepen op zak. Dus zeg maar wat je hebben wil. RTL4, RTL5, KRO, NCRV, VPRO, de Evangelische Omroep? Goed, jij wordt technisch- en artistiek directeur tegen zo'n zakcentje van een mieletje of tien per maand en binnen drie maanden weten ze hier in de koloniën eindelijk wat televisie maken precies inhoudt. Zijn we het allemaal eens? Goed, dan bestellen we nou nog een biertje. Hallo oberinnetje, lief vrouwtje van me, schenk de kelkjes nog eens vol. Wat zie je der weer lekker uit schat, om op te vreten ben je en.....'

Ik hoor het allemaal aan maar luister niet echt. En terwijl de duizenden om mijn oren vliegen denk ik, heel klein, aan een microfoon die stuk uit Miami is gekomen en op Aruba niet gemaakt kan worden. Terug sturen naar Miami is kostbaar en de moeite niet waard. Een verlies van zo'n tweehonderd dollar, een kapitaal. 'Dank je wel stuk van me met die mooie zwarte kijkers van je. Hoe kom je toch aan zo'n lekker kontje. Ga mee naar Holland, dan maak ik je wereldberoemd want vrouwen zoals jij zijn zeldzaam in het Gooi, vind je niet René, is het geen goeie televisieomroepster. Effe een telefoontje met Joop van de Ende en ze kan zo....'

Wartaal die ik al eerder hoorde. Niet precies zó, maar uiteindelijk allemaal hetzelfde. Grootspraak van babbelaars op doorreis, praatjesmakers in foute kleren, te dure zonnebrillen, horloges waar je door alle diamantenbomen de tijd in het bos kwijtraakt. 'Binnenkort komen we uit met een Nederlandstalig blad over Aruba en de Antillen.

Met een oplage van 100.000 stuks. We denken groot. Niet van dat benauwde. En ze komen te liggen in alle wachtkamers van huisartsen, tandartsen, ziekenhuizen noem maar op. En verder natuurlijk per abonnement en losse verkoop. Jij schrijft daar dan elke week een verhaal in. Betalen we je vijfhonderd piek per week voor. Goed? Dan nemen we nu nog een slok op de goeie afloop want ik moet vanavond weer op de 'plane' en ik kom heel snel op onze afspraak terug. Hallo, jongeman, twee Chivas en niet van dat benauwde. Schenk maar vol tot aan de rand en.....'

Ik hoor het allemaal aan maar luister niet echt. En terwijl me de duizenden om de oren vliegen denk ik, heel klein, aan mijn honden. Ik moet ze nog eten geven en het is al bijna donker. Heb ik vanmorgen wel genoeg water in hun bakken gedaan? Ik maak me een beetje zorgen. 'Ik denk alleen maar in het groot, jongen. Zes hectaren en geen meter minder. En daar bouwen we dan achtenveertig 'units' op. Zie je het voor je?

Zwembadje, restaurantje, fitnesscentrum, masseuses die het niet zo nauw nemen en hun handjes nog wel eens uit laten schieten naar de bekende plek, je kent dat wel. En jij begeleidt de bouw en pakt later ook het management. Wat moet je met die radio en dat geschrijf voor het plaatselijke suffertje. Zeg nou zelf. Daarvoor ben je toch niet op Aruba komen wonen? Bij mij kan je toch rekenen op zo'n anderhalve ton per jaar en daar komt dan nog bij....'

Ik hoor het allemaal aan maar luister niet echt en terwijl de duizenden me om de oren vliegen denk ik, heel klein, aan de vissers op zee die rondom deze tijd met hun lading binnen varen. Als ik geluk heb kan ik wat mooie 'Red Snappers' van ze kopen. En ik denk, heel klein, aan een simpel gedekte tafel, wat funchi, maïs, de verse vis met daaroverheen een scheutje citroen. 'En we vertalen die boeken van jou meteen in het Engels. Met die contacten van mij in de 'States' is dat een fluitje van een cent. Drie-, vierhonderdduizend. Dát is pas een oplage. Gooi er wat sex in, beetje incest, dat gaat er bij die Amerikanen in als koek. Toeristen die zich vergrijpen aan kleine zwarte jongens en meisjes, bijvoorbeeld, ik noem maar wat. Je moet ze geven wat ze vragen. Nou, ik ben blij dat we het eens zijn met mekaar, je hoort nog van me'.

Ik hoor het allemaal aan maar luister niet echt en terwijl de duizenden om mijn oren vliegen denk ik, heel klein, aan mijn Arubaanse vrienden, bejaarden in de dop, hele oudjes van dagen die moeizaam strompelend ons stamterrasje nog net weten te halen. Ik hoor het 'Bon dia amigoe', het 'Hermano conta', en 'alles goed?', waarop onveranderlijk volgt 'tot nu toe, tot nu toe'. Daar denk ik aan terwijl ik iemand uit een ver en koud land hoor zeggen: 'Geld is macht jongen. Je koopt er alles mee, een snelle bolide onder je reet, een kast van een huis in Laren of Zeist, een schip van een meter of tien, vrouwtjes, tien ruggen verdienen op één ochtend met wat handel.

Ik weet precies wat die eilanden hier nodig hebben. Ik weet wat jij nodig hebt. Hou je maar vast aan mij dan loop je binnen, word je slapend rijk'. Ik hoor het allemaal aan maar luister niet echt terwijl de duizenden om mijn oren vliegen. En ik hoor 'Je denkt te klein jongen, geloof mij nou maar, je moet gróter denken'. En ik weet dat van al die plannen nooit iets terecht zal komen en denk, terwijl ik aan de rust van huis en haard denk, 'Nóg groter?'.

Schaken

JAN TIMMAN heeft zich door de eerste ronde van het Kandidaten-toernooi 1994/1995 van de Wereldschaakbond (FIDE) geslagen. In zijn match tegen de Fransman Joel Lautier, die samen met vijf andere kandidatenmatches in Wijk aan Zee werd gehouden, won hij twee van de acht partijen, terwijl hij in één partij een nul moest accepteren. Vijf keer werd remise overeengekomen, zodat de uiteindelijke score $4^1/_2$–$3^1/_2$ in Timmans voordeel werd.

Timman toonde daarmee aan, dat hij de nederlaag in de match om het wereldkampioenschap van de Wereldschaakbond tegen de Rus Anatoli Karpov goed heeft weten te verwerken, ondanks alle tegenslagen die hij toen te slikken kreeg en niet alleen op het sportieve vlak.

De tweede Nederlander in het kandidatenveld, Paul van der Sterren, kon het niet bolwerken tegen de Amerikaan Gata Kamsky, maar dat was ook niet verwacht. Toch kreeg Van der Sterren de nodige kansen.

Dit waren de volledige resultaten van de Kandidatenmatches, die tegelijkertijd met de 56e editie van het Hoogovenstoernooi gehouden werden:

Bij de sluitingsceremonie van het Hoogovenstoernooi werd tevens de loting verricht van de volgende ronde met deze paringen als resultaat:
Timman – Salov
Anand – Kamsky
Kramnik – Gelfand

Het is nog niet duidelijk waar en wanneer deze tweekampen zullen plaats vinden.

Inmiddels zitten ze ook bij de 'rebellenbond', de Professional Chess Association (PCA), niet stil. De zeven kandidaten, die zich in december plaatsten voor de kandidatenmatches via het kwalificatie-toernooi in Groningen, krijgen gezelschap van de Engelsman Nigel Short, de verliezer van de tweekamp om het PCA-wereldkampioenschap tegen titelhouder Gary Kasparov. Begin februari werd de loting in New York gehouden en daar was dit het resultaat:
Short (Eng, geen loting)-Gulko (USA, 2615)
Kramnik (Rus, 2710)-Kamsky (USA, 2695)
Anand (Ind, 2715)-Romanishin (Oek, 2585)
Adams (Eng, 2660)-Tiviakov (Rus, 2630)

Deze matches zullen in juni in New York worden

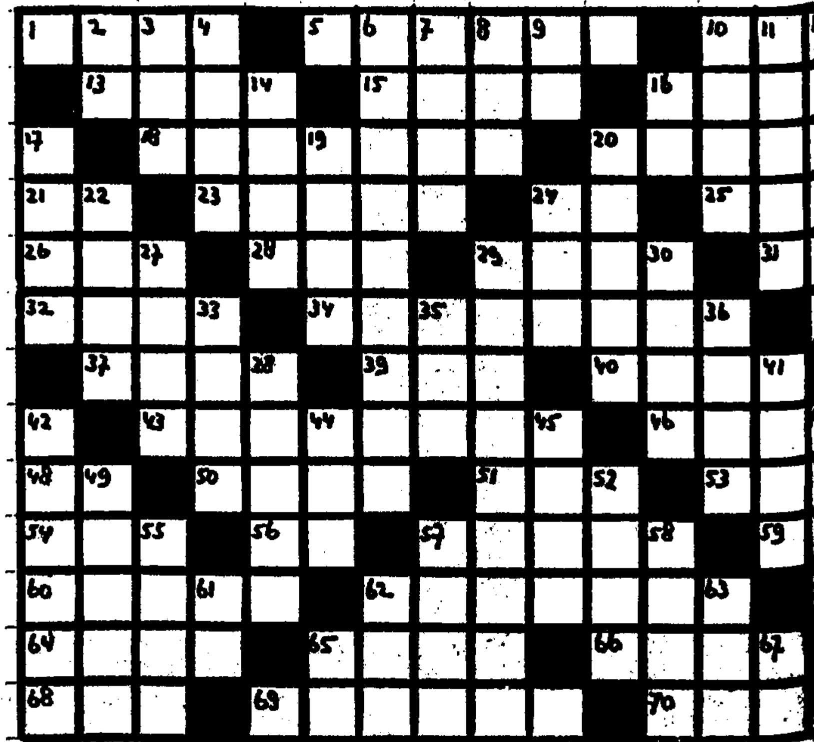
gehouden. De winnaars gaan door naar de halve finale, die in september in Barcelona zal worden gehouden. De finale staat voor volgend jaar februari op het programma, met Londen als plaats van handeling. De uiteindelijke winnaar verwerft het recht PCA-wereldkampioen Gary Kasparov te mogen uitdagen.

In de FIDE-cyclus ligt dat anders. De winnaars van de drie genoemde matches krijgen in de halve finale gezelschap van FIDE-wereldkampioen Anatoli Karpov, die dus al zijn oude privileges als wereldkampioen verliest. Hij moet de halve finale en de finale winnen om zijn titel te behouden.

Zoals uit het voorgaande blijkt, zijn Vladimir Kramnik, Gata Kamsky en Viswanathan Anand nog in beide cycli verwikkeld. Zij gaan een zeer lucratief jaartje tegemoet.

				1	2	3	4	5	6	7	8	Totaal
Timman	Hol	GM	2620	½	1	0	½	1	½	½	½	4½
Lautier	Fra	GM	2625	½	0	1	½	0	½	½	½	3½
Gelfand	WRu	GM	2685	½	½	½	1	0	1	½	1	5
Adams	Eng	GM	2660	½	½	½	0	1	0	½	0	3
Kamsky	USA	GM	2695	1	0	1	1	½	½	½	-	4½
Van der Sterren	Hol	GM	2605	0	1	0	0	½	½	½	-	2½
Salov	Rus	GM	2685	1	½	1	1	½	1	-	-	5
Khalifman	Rus	GM	2660	0	½	0	0	½	0	-	-	1
Anand	Ind	GM	2715	½	1	1	0	1	½	½	-	4½
Yusupov	Dui	GM	2665	½	0	0	1	0	½	½	-	2½
Kramnik	Rus	GM	2710	1	½	½	½	1	½	½	-	4½
Yudasin	Isr	GM	2625	0	½	½	½	0	½	½	-	2½

Kruiswoordpuzz

HORIZONTAAL: 1. Europese hoofdstad; Beroep; 10. Groet; 13. Gooi; 15. Tip; 16. Verbo pepmiddel; 18. Deel van een bloem; 20. Strafb feit; 21. Persoonlijk voornaamwoord; 23. Versle plaats; 24. Ongeveer; 25. Engelse titel; 26. Lidwo 28. Muzieknoot; 29. Aziatische drank; 31. Muzi noot; 32. Weekdier; 34. Zeegod; 37. Produkt van e zekere boom; 39. Opening; 40. Frans mode werper; 43. Kuieren; 46. Mijt; 48. Amsterdams P 50. Klank; 51. Drinkkom; 53. Goedbloed; 54. Vru tenat; 56. Voorzetsel; 57. Begin; 59. Muzieknoot; Beddegoed; 62. Sieraad; 64. Eenmaal; 65. Grie letter; 66. Muziekinstrument; 68. Tocht; 69. E staankomende; 70. Richtsnoer.

VERTIKAAL: 2. Openbare Werken; 3. Plant; Delfstof; 6. Veraf; 7. Zwemvogel; 8. Witte plek op voorhoofd van een paard; 9. Zuivelprodukt; Voorwerp om iets in te bewaren; 11. Deel van jaar; 12. Wijze, waarop iets reageert op de omgev 14. Vacht; 16. Muzieknoot; 17. Smerig; 19. So verlichting; 20. Deel van het jaar; 22. Wijnglas; Ruw; 27. Eng; 29. Aanslag; 30. Deel van het been; Verpakkingsmateriaal; 35. Onwrikbaar; Gebakje; 38. Zeemijl; 41. Groot mens; 42. Tekenm teriaal; 44. Weinig wetend; 45. Voeg; 47. Steile r 49. Foltertuig; 52. Plezier; 55. Veerbootje; 57. So stof; 58. Vluchtheuvel in dijkloos land; 61. Rund; Droog; 63. Afgemat; 65. Persoonlijk voornaamwo 67. Muzieknoot.

Winnaar vorige week

UIT HET GROTE aantal inzendingen van de Ami Puzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukk winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokk

D.R. Davelaar
Kaya Pandellis 7
Curaçao

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie af op het kantoor van de Amigoe: Curaçao - Scherpenhe z/n, tot drie uur s.m.; Aruba - Kaya G.F. Betico C 110 tijdens kantooruren.
Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóó donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woens middag vijf uur.
Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden:
AMIGOE PUZZEL
Curaçao: POB 577, Aruba: Cayé G.F. Betico Croes 11 Bonaire: Kaya Gobernador Debrot 152 t.n.v. Hu Linkels.

Oplossing vorige week

HORIZONTAAL: 1. Park; 5. Racket; 10. Kim; Fair; 15. Slok; 16. Kano; 18. Geestig; 20. Baars; Er; 23. Metro; 24. Ba; 25. Mis; 26. Lot; 28. Pro; Hars; 31. Te; 32. Kerk; 34. Olielamp; 37. Kees; Ode; 40. Karn; 43. Eekhoorn; 46. Leed; 48. Es; Laag; 51. Suf; 53. Tra; 54. Nes; 56. Al; 57. Berin; Fa; 60. Graat; 62. Verkeer; 64. Erts; 65. Gade; Ruim; 68. Ree; 69. Orkest; 70. Stil.

VERTIKAAL: 2. Af; 3. Rag; 4. Kiem; 6. Astroloog; Clio; 8. Kog; 9. E.k.; 10. Kaam; 11. Inrit; 12. Mos 14. Reep; 16. Ka; 17. Melk; 19. Stro; 20. Barak; Roek; 24. Bal; 27. Tree; 29. Heerseres; 30. Smal; Keel; 35. Ido; 36. Pret; 38. Skaat; 41. Nerf; Tenger; 44. Hal; 45. Nurk; 47. Daas; 49. Serre; Fier; 55. Saté; 57. Bede; 58. Neus; 61. As; 62. 63. Rit; 65. Gr.; 67. Mi.

CITCO
Curaçao International Trust Co.